

ҚАЗАҚСТАН МЕН ОНЫҢ АЙМАҚТАРЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ОТЧЕТ О СОСТОЯНИИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ И ЕГО РЕГИОНАХ

ШЫҒАРЫЛЫМ №15

2022

ВЫПУСК №15

ҚАЗАҚСТАН МЕН ОНЫҢ
ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШАҒЫН
ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ
ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП

ШЫҒАРЫЛЫМ №15

«Қазақстан және оның өңірлеріндегі шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» кітабын «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ әзірледі

**«ҚАЗАҚСТАН ЖӘНЕ ОНЫҢ ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ
ДАМУ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП».**

Алматы, 2023 ж., № 15 шығарылым.

«Қазақстан және оның өңірлеріндегі шағын және орта кәсіпкерліктің даму жағдайы туралы есеп» кітабы «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ («Даму» қоры) авторлар ұжымымен әзірленген. Есепте Қазақстандағы шағын және орта кәсіпкерлік (ШОК) секторының даму динамикасы мен жағдайы туралы толық ақпарат келтірілген. Есептің бірінші бөлімдерінде салалық және өңірлік қимадағы ШОК-тың кешенді жалпы республикалық талдауы көрсетілген. Жеке бөлім «Даму» қорының кәсіпкерлікті қолдау жөніндегі қызметінің нәтижелерін қамтиды. Есеп «Даму» қорының 2022 жылдың соңына дейін Қазақстандағы ШОК одан әрі дамыту жоспарлары туралы бөліммен аяқталады.

Барлық материал Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және «Даму» қорының ағымдағы статистикалық деректеріне негізделген. Кітапта статистикалық деректер кесте, сурет және диаграммалар түрінде бейнеленген, бұл оны түсінуді жеңілдетеді. Үкіметтік органдарға, жергілікті атқарушы билік органдарына, жоғарғы оқу орындарына, қоғамдық ұйымдарға және бизнес құрылымдарына ұсынылады.

© Кітаптағы барлық материал (мәтіндік ақпарат және графикалық суреттер) «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ меншігі.

ISBN 978-601-7059-50-7

М А З М Ұ Н Ы

	«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАФАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ	4
	«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ БАСҚАРМА ТӨРАЙЫМЫНЫҢ ҮНДЕУІ	6
1 тарау.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ЖАЙ-КҮЙІНЕ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДАМУ ДИНАМИКАСЫНА МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУ	10
2 тарау.	ҚАЗАҚСТАН ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШОК ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІН САЛЫСТЫРУ	14
3 тарау.	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШОК СУБЪЕКТИЛЕРІНІҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ	18
4 тарау.	«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ-НЫҢ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ ЖӨНІНДЕГІ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ІСКЕ АСЫРУДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ	73
5 тарау.	ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУДЫҢ ЖАҢА ҚҰРАЛДАРЫ	94

Е.К. ЖАМАУБАЕВ
Қазақстан Республикасы
Премьер-Министрінің орынбасары,
Қаржы министрі

ҚҰРМЕТТІ ХАНЫМДАР МЕН МЫРЗАЛАР!

Кәсіпкерлікті дамыту – басымдықтың, сондай-ақ ұлттық экономиканы дамыту орнықтылығының маңызды факторы.

Былтырдың сәуір айынан бастап Қазақстан Республикасында шағын және орта кәсіпкерлікті дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы іске асырылуда.

Бұл құжат елдің шағын және орта кәсіпкерлігін дамытуды жандандыру үшін қажетті негізгі институционалдық жағдайлар мен алғышарттарға негізделген.

Аталған Тұжырымдама шеңберінде 2030 жылға қарай аталған салада 5 млн адамға дейін жұмыспен қамтуды қамтамасыз ету жоспарланған.

Стратегиялық мақсат – ЖІӨ-дегі ШОБ үлесін 2025 жылға қарай 35%-ға дейін және 2030 жылға қарай 40%-ға дейін ұлғайту.

Қойылған мақсаттарға кәсіпкер ретінде өз қабілетін іске асыру мақсатында азаматтар үшін жағдайлар мен мүмкіндіктер жасау кезінде қол жеткізуге болады.

Ол үшін бизнесті ашу және дамыту бойынша жан-жақты шаралар қабылдануда.

Ұлттық жобалар шеңберінде пайыздық мөлшерлемелерді субсидиялау, кредиттер бойынша кепілдіктер, жеңілдікті қарыздар беру және басқа да қолдау шаралары жүзеге асырылады.

Аталған саладағы мемлекеттік саясатты сүйемелдеуші – бизнес үшін сенімді серіктес «Даму» Қоры.

Жалпы, осы жылдар ішінде бірлескен жұмыс нәтижелері көрсеткіштерінің бірі –ЖІӨ-дегі кәсіпкерлік үлесі артты.

2022 жылы еліміздегі ШОК субъектілерінің саны 27%-ға (1,8 млн субъектіге дейін), ал ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны – 18,3%-ға (4,1 млн адамға дейін) өсті.

2022 жылдың қорытындысы бойынша ЖІӨ-дегі ШОК үлесі 36,5% болды.

ЖІӨ өсімі нақты мәнде 3,3%-ды құрап, 102,9 трлн теңгеге жетті. Экономиканың барлық саласы бойынша оң өсу серпіні байқалады.

Атап айтқанда, өңдеу өнеркәсібіндегі өндіріс деңгейі 3,4%-ға, құрылыста – 9,4%-ға, ауыл шаруашылығында – 9,1%-ға өсті.

2022 жылдың қорытындысы бойынша біз шағын несиелендіру санының айтарлықтай өскенін көріп отырмыз, бұл мемлекеттік қолдау шараларына кәсіпкерлердің көп бөлігінің қол жеткізгенін білдіреді.

Бұл ретте мемлекеттік қолдау шараларымен «Даму» Қоры тетіктері арқылы Қазақстан бойынша кәсіпкерлердің қарыздар жалпы сомасы 1,5 трлн теңгеден асатын 50,5 мыңнан астам жобасына қолдау көрсетілді.

Берілген қарыздардың 63%-дан астамы жаңа жобаларды инвестициялауға және жұмыс істеп тұрған бизнес объектілерін жаңғыртуға бағдарланған.

Бұл көрсеткіш «Даму» Қоры көрсететін қолдау тетіктерінің белсенді қолданылғанын айғақтайды.

Сондай-ақ ШОБ-ты қолдау үшін бөлінетін бюджет жыл сайын ұлғайып келеді. Бюджет мөлшері тек былтырдың өзінде 2021 жылмен салыстырғанда 30%-дан астам өсті.

Жалпы, отандық бизнесмендерге «Даму» Қоры тарапынан көмек пен қолдау тұрақты көрсетіледі.

Қор өз қызметінде ШОБ дамыту және халықтың әл-ауқатын арттыру саласындағы экономикалық саясаттың негізгі бағыттарын басшылыққа алуды жалғастырады.

Сондай-ақ халықтың әлеуметтік осал топтарын, оның ішінде ерекше қажеттіліктері бар азаматтарды қолдауға ерекше көңіл бөлінетін болады.

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ БАСҚАРМА ТӨРАЙЫМЫНЫҢ ҮНДЕУІ

Г.А. БУРИБАЕВА

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ
Басқарма Төрайымы

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ Қазақстандағы бизнес ортаның дамуына 25 жылдан астам уақыт бойы елеулі үлес қосып келеді. 2022 жылдың қорытындысы бойынша мемлекеттің ЖІӨ-дегі шағын және орта кәсіпкерліктің үлесі 36,5%-ға жетті. ШОБ субъектілері дамыған елдер экономикасының драйвері екені белгілі. Біздің республика да экономикадағы микро, шағын және орта бизнестің рөлін арттыру бойынша өршіл жоспарлар жасауда. Осы мақсатқа қол жеткізуге бағытталған мемлекеттік бағдарламалардың көпшілігін жүзеге тек «Даму» Қоры асырады.

Мемлекеттік қолдау шараларын және Қордың өз бағдарламаларын іске асыру 2022 жылы ҚР барлық өңірінде 50,5 мыңнан астам жобаны дамытуға ықпал етті. Мәселен, кәсіпкерлердің кредиттері бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау құралдарымен 24,5 мың жоба, кепілдік беру құралдарымен – 20,8 мың жоба қолдау тапты, жеңілдетілген қаржыландырумен 5,3 мың жоба қамтылды. Несиелердің жалпы сомасы 1,5 трлн теңгеден асты. Бұл соманың 63,3%-ы инвестиция. Яғни, қаражаттың жартысынан көбі жаңа жобаларды дамытуға және Қазақстандағы қолданыстағы өндірістерді жаңғыртуға бағытталған.

«Даму» Қоры ҚР-да үш жаңа облыстың – Абай, Жетісу және Ұлытаудың құрылуына байланысты осы өңірлердің кәсіпкерлеріне ыңғайлы болу үшін облыс орталықтарында үш жаңа филиал ашты. Бұл қордың нысаналы аудиториясын қамтуды ұлғайтуға мүмкіндік береді және кәсіпкерлердің мемлекеттік бағдарламаларға және басқа да іске асырылатын қолдау шараларына қатысуға неғұрлым жедел қол жеткізуін қамтамасыз етеді.

«Даму» Қоры бизнес үдерістерді кәсіпкерлер үшін барынша қолжетімді, ыңғайлы және ашық етуге ұмтылады. Осы мақсатты іске асыру үшін 2016 жылдан бастап цифрлық технологиялар жоспарлы түрде енгізілді. Соның арқасында 2022 жылы Қорды цифрландыру деңгейі 100%-ға жетті, бұл кәсіпкерлерге онлайн өтімдер беруге және Қордың қолдауын қашықтықтан алуға мүмкіндік берді.

Өткен жылы пандемияға байланысты екі жылдық үзілістен кейін отандық өндірушілердің «Ulttyq ONIM» көрмесінің

жұмысы қайта жанданды. Бұл іс-шараны «Даму» Қоры 2015 жылдан бастап ұйымдастырып келеді. Көрме осы уақыт ішінде отандастарымыз арасында танымал болды және қазақстандық тауар өндірушілер өз өнімдерін көрсететін, тәжірибе алатын, табыс тарихымен бөлісетін жаңа, ауқымды алаңға айналды. Көрме отандық компаниялар арасындағы экономикалық кооперацияны кеңейту және өндірістің жаңа технологияларын енгізу үшін нақты іргетасқа айналды.

Ірі іс-шараға қатысатын кәсіпкерлер өндірілетін өнім туралы хабардарлықты арттыруға, сатуды ұлғайтуға, жаңа серіктестер, тарату арналарын табуға және жаңа келісімшарттар жасауға мүмкіндік алады. «ULTTYQ ONIM» VI көрмесіне 345 қазақстандық кәсіпкер қатысып, көрмеге 20 мың адам келді. Бұл іс-шарада өнімді жеткізу бойынша 120 шарт жасалды.

2022 жылы кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі 2021–2025 жылдарға арналған ұлттық жоба шеңберінде кәсіпкерлер үшін бизнеске қаражат тартудың баламалы көзі ретінде облигацияларға кепілдік беру жөніндегі бағыт әзірленді.

«Даму» Қоры 2022 жылы әлеуметтік облигацияларды дебюттік орналастырғаны үшін жыл сайынғы Cbonds Awards сыйлығының «алғашқы орналастырудың үздік мәмілесі (Қазақстан)» номинациясы бойынша жеңімпаз болып танылды. Эмиссия көлемі 5 жыл айналым мерзімімен 1 млрд теңгені құрады. Облигацияларды шығарудағы мақсат мәміледен алынған қаражатты ЕДБ арқылы ШОКС-ты кредиттеуге жіберу болды. Әлеуметтік бағытқа байланысты Қордың орналастырылған облигациялары тұрақты даму мақсаттарына және ESG критерийлеріне сәйкес келеді.

БИЗНЕСТІ ДАМУҒА АРНАЛҒАН ҚОСЫМША ШАРАЛАР

Сонымен қатар, 2022 жылы қолдау шараларының қолжетімділігі мақсатында мемлекеттік бағдарламаларға өзгерістер енгізілді.

Мәселен, Республикалық маңызы бар қалаларда/облыс орталықтарында басым бағыттар тізбесіне (63 ЭҚЖЖ) сәйкес қызмет көзделген.

Лизингтік компаниялар кредитор ретінде әрекет ететін кепілдік құралы бойынша кепілдік мөлшері ұлғайтылды, ол лизинг нысанасы құнының 70%-нан аспайды. Кепілдік беру жүзеге асырылатын лизинг нысанасының сомасы бір қарыз алушыға 500 млн теңгеден аспауға тиіс.

Сондай-ақ, KASE/AXQO алаңдарында жеке және

институционалдық инвесторлардың қаражаты есебінен орта бизнес субъектілерін қаржыландырудың баламалы арнасы мынадай негізгі шарттарда кепілдік беру құралы шеңберінде көзделген: құрал түрі – қамтамасыз етілген борыштық облигациялар (50%-дан өтімді кепіл + Қордың 50%-ға дейінгі кепілдігі); кепілдік мерзімі 5 жылға дейін жетуі мүмкін; кепілдік сомасы – 2,5 млрд теңгеге дейін; жоба мақсаты – негізгі құралдарды қаржыландыру (инвестициялық жоба); сала басым бағыттар тізбесіне (63 ЭҚЖЖ) сәйкес жүзеге асырылады.

«Қарапайым заттар экономикасы» бағдарламасы шеңберінде кепілдік беру және субсидиялау құралдары бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі белгіленді – ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі + жылдық 4,5%, оның 7%-н ЖКС төлейді, ал айырмасын мемлекет субсидиялайды.

Елді мекендерде, оның ішінде моно -, шағын қалаларда және ауылдық елді мекендерде экономиканың басым секторлары шеңберінде жобаларды іске асыратын кәсіпкерлер үшін субсидиялау құралы бойынша – 3 млрд теңгеден аспайтын, кепілдік беру құралы бойынша – 1 млрд теңгеден аспайтын кредит/лизингтің ең жоғары сомасы ұлғайтылды. Аталған шаралардың барлығы – 2021–2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жоба шеңберінде қарастырылған.

Облигациялар бойынша купондық сыйақы бойынша шарттар қайта қаралды, оның ішінде субсидиялау құралы бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі белгіленді: ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі + жылдық 5%, оның 6% – кәсіпкер төлейді, ал айырмасын мемлекет субсидиялайды, кепілдік беру құралы бойынша эмитенттің облигациялар бойынша мүлікпен қамтамасыз етілуінің және үшінші тұлғалар кепілдіктерінің міндетті болуы жөніндегі нормалар алып тасталды.

«Даму» қоры 2023 жылы да Қазақстанда кәсіпкерлікті қолдау және дамыту, сондай-ақ өзінің тиімділігі мен транспаренттілігін арттыру жөніндегі жұмысты жалғастыратын болады. Сондай-ақ, 2023 жылы Қордың алдағы онжылдыққа арналған жаңа даму стратегиясын әзірлеу және бекіту жоспарлануда. Қор өз қызметін дайындық жұмыстары шеңберінде бұрынғыдай микро, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін қолдауға бағыттайды деп болжанады, негізгі назар кепілдік беру құралын одан әрі дамытуға бағытталады.

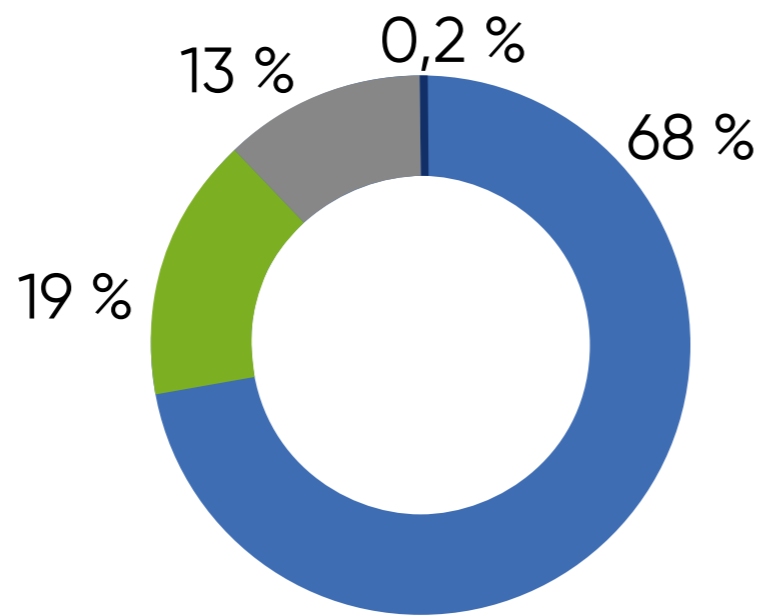
Жұмыс істеп тұрған ШОК саны –

1 819 мың бірл.

Тіркелген ШОК жалпы саны бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК үлесі

89,7 %

ЖҰМЫС ІСТЕП ТҰРҒАН ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІ

■ ЖК ■ ЗТ КК ■ ШҚ/ФҚ ■ ЗТ ОК

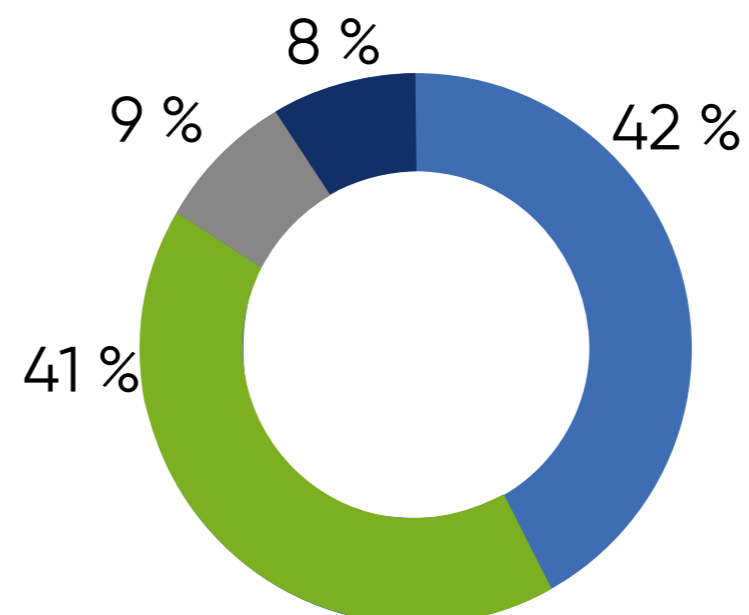
ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны –

4,1 млн адам

ШОК-тың жалпы жұмыспен қамтудағы үлесі

45,8 %

ШОК-ТА ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛҒАНДАР САНЫ

■ ЗТ КК ■ ЖК ■ ЗТ ОК ■ ШҚ/ФҚ

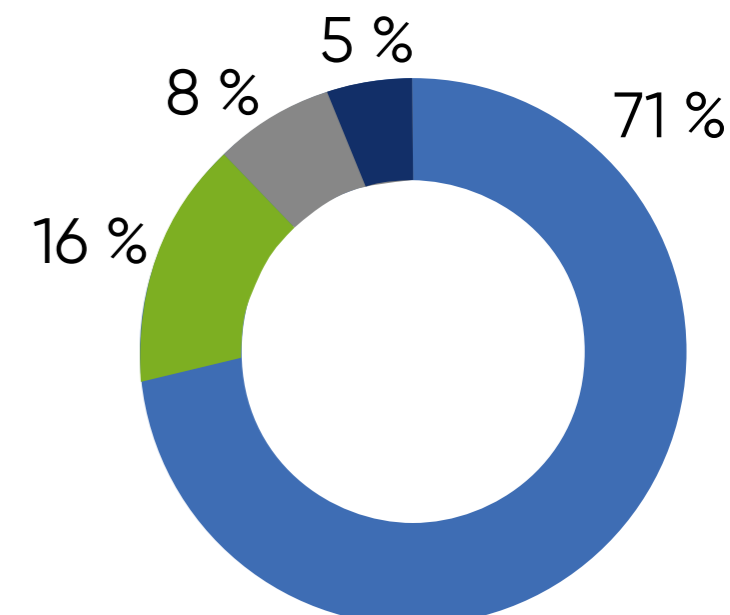
ШОК өнімдерін шығару –

59,2 трлн теңге

ЖІӨ-дегі ЖҚҚ ШОБ үлесі

36,5 %

ЖІӨ-ДЕГІ ЖҚҚ ШОБ ҮЛЕСІ

■ ЗТ КК ■ ЗТ ОК ■ ЖК ■ ШҚ/ФҚ

1.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІҢ ЖАЙ-КҮЙІНЕ ЖӘНЕ ОНЫҢ ДАМУ ДИНАМИКАСЫНА МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУ

2022 ЖЫЛЫ ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ КӨПТЕГЕН КӨРСЕТКІШТЕРІ БОЙЫНША ӨСІМІН САҚТАП ҚАЛДЫ. СОНДАЙ-АҚ, ШОК-ТА ЗАҢДЫ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ҮЛЕСІ ӨСІП КЕЛЕ ЖАТҚАН СУБЪЕКТИЛЕР САНЫНЫҢ ИНСТИТУЦИОНАЛДЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ӨЗГЕРУ ПРОЦЕСТЕРІ ЖАЛҒАСУДА:

2022 жылы жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 27,0%-ға өсті және жыл соңына қарай 1819 мыңға жетті. Тіркелгендер қатарындағы жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің үлесі 89,7%, бұл 2021 жылғы көрсеткіштен 5,3 пайыз тармаққа жоғары.

ШОК субъектілерінің құрылымында ұйымдық-құқықтық нысандар бойынша заңды тұлға нысанындағы ШОК кәсіпорындарының саны 41,0 мыңға ұлғайды. ШОК субъектілерінің жалпы құрылымында олардың үлес салмағы 18,9%-ға дейін төмендеді.

Шағын және орта кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар саны жыл ішінде 18,3%-ға өсіп және 01.01.2023 жылғы 4 110 мың адамға жетті. Жұмыспен қамтылған халық ішінде ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы үлесі 01.01.2023 жылы ел бойынша 6,3 пайызға көтеріліп, 45,8%-ға жетті.

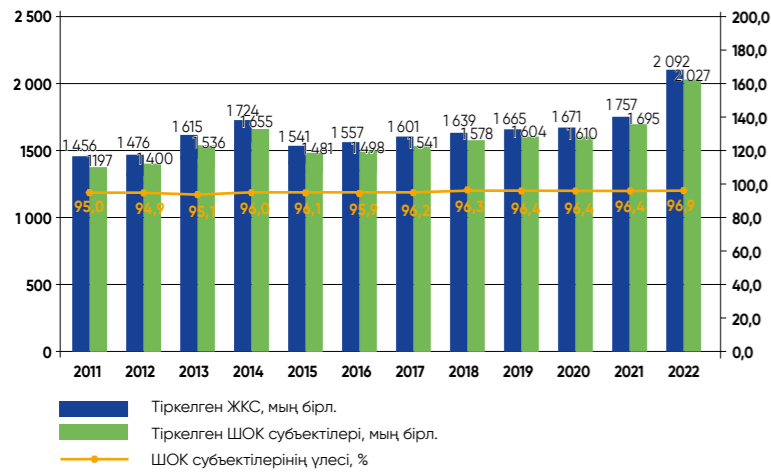
ШОК субъектілері 2022 жыл ішінде шығарған өнімдер 59,2 трлн теңгеден асты. 2021 жылмен салыстырғанда ШОБ өнімінің салыстырмалы бағамен 38,2%-ға артуы тіркелді. Елдің жалпы ішкі өніміндегі ШОК ЖҚҚ үлесі 2022 жылдың қорытындылары бойынша 36,5% деңгейінде бағаланады, бұл 2021 жылдың көрсеткішінен 3,2 пайыздық тармаққа жоғары.

2022 жылдың төрт тоқсанындағы деректер бойынша шағын кәсіпорындардан КТС бойынша төлемдерден түскен түсімдер 1 744 млрд теңге болды. Осылайша, олардың КТС түсімдерінің жалпы сомасындағы үлесі 27,7%-ға жетті. Шағын кәсіпорындардан түсетін КТС өсімі 2021 жылмен салыстырғанда 34%-ға артты.

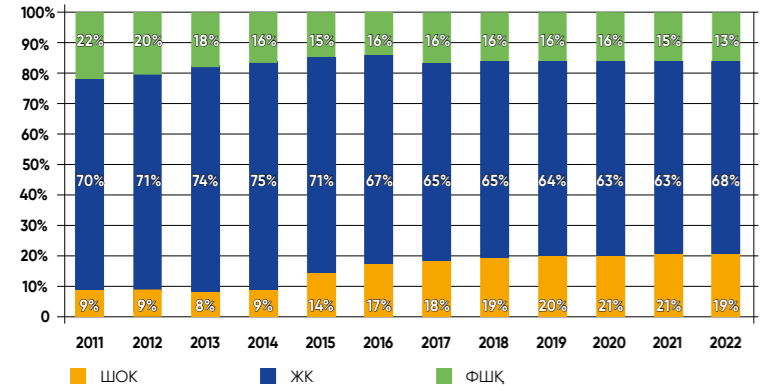
Шағын кәсіпкерлікке берілген несиелер 2023 жылдың басында 4,5 трлн теңге болды, бұл экономиканы жалпы несиелеудің өсу қарқынына сәйкес келеді. Осының нәтижесінде экономикадағы несиелердің жалпы сомасындағы үлесі 19,9% деңгейінде қалыптасты.

ШОБ секторының салалық құрылымында бес негізгі көрсеткіш бойынша 2010 жылдан бастап ауыл шаруашылығы және құрылыс саласында құлдырау байқалады: жұмыс істейтін кәсіпорындардың үлес салмағы, жұмыспен қамтылғандар саны және КТС түсімдері айтарлықтай қысқарған. Өңдеуші өнеркәсіп кәсіпорындары бойынша абсолютті мәндерде өсім байқалады (2010 жылдан бастап субъектілер саны 5,3 есеге, жұмыспен қамтылғандар саны 61,8%-ға, өнім шығару – 9,4 есеге, КТС түсімдері – 4,7 есеге, кредиттер – 6,4 есеге өскен).

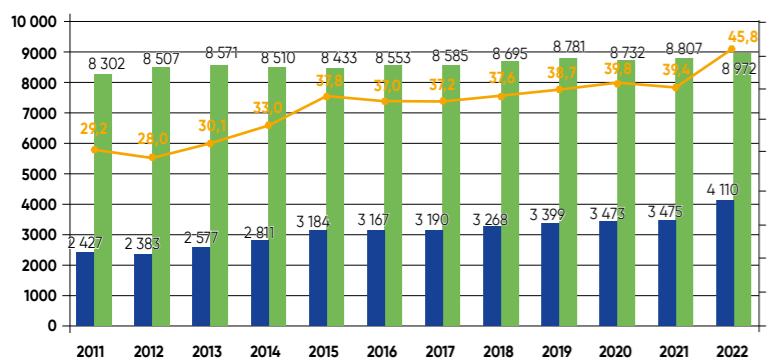
Тіркелген ШОК және ЖКС субъектілері санының динамикасы

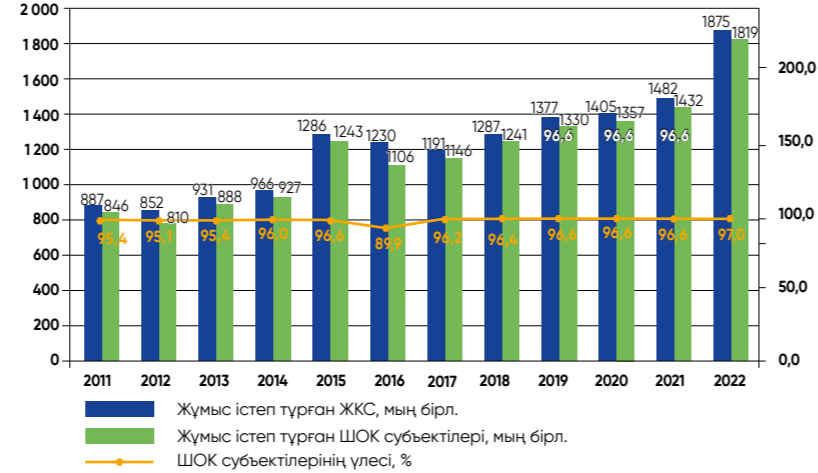
ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық бөлінісіндегі құрылымы (%-бен)

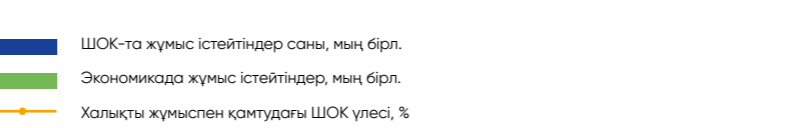
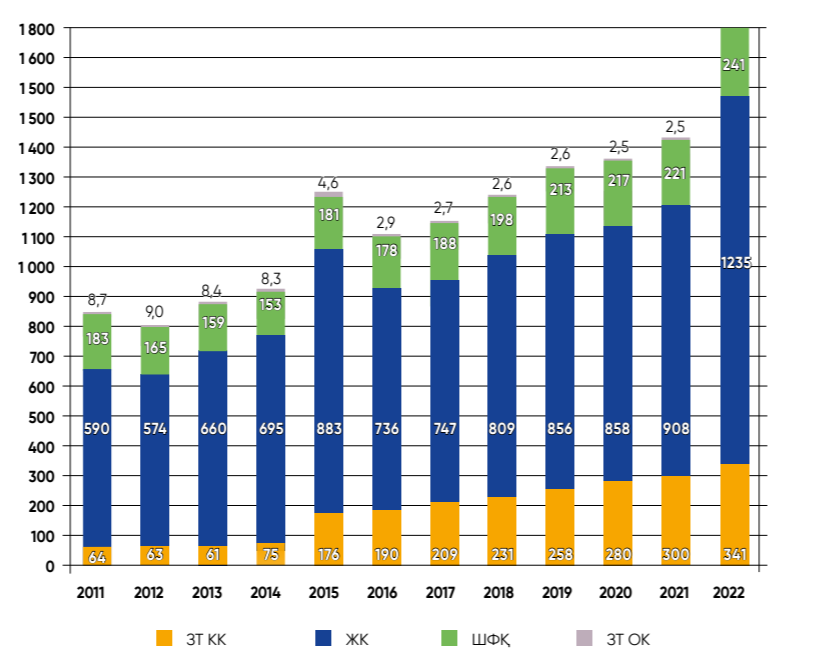
Елдегі жұмыспен қамтылғандар ішіндегі ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі

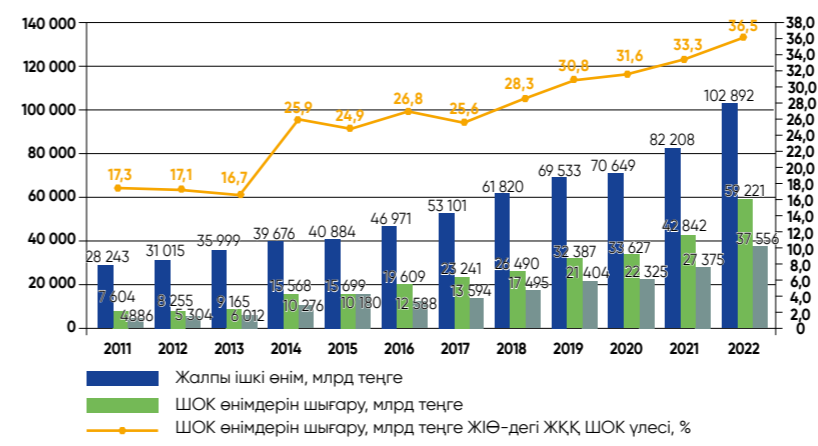
Жұмыс істеп тұрған ШОК және ЖКС субъектілері санының динамикасы

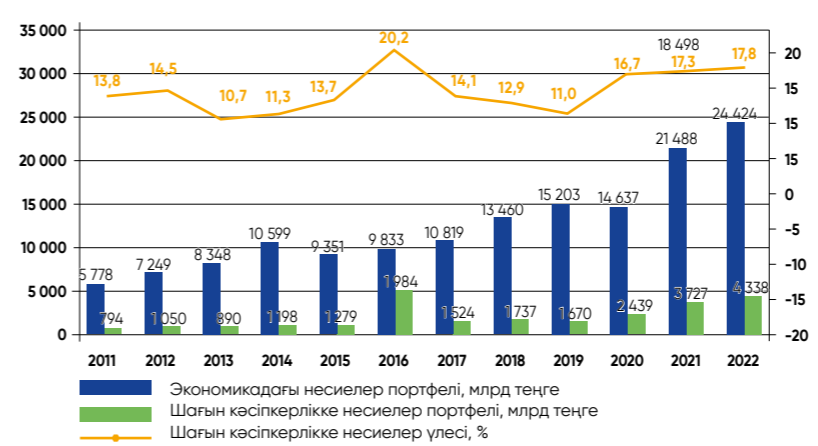
ШОК субъектілерінің ұйымдық-құқықтық бөлінісіндегі құрылымы (мың бірл.)

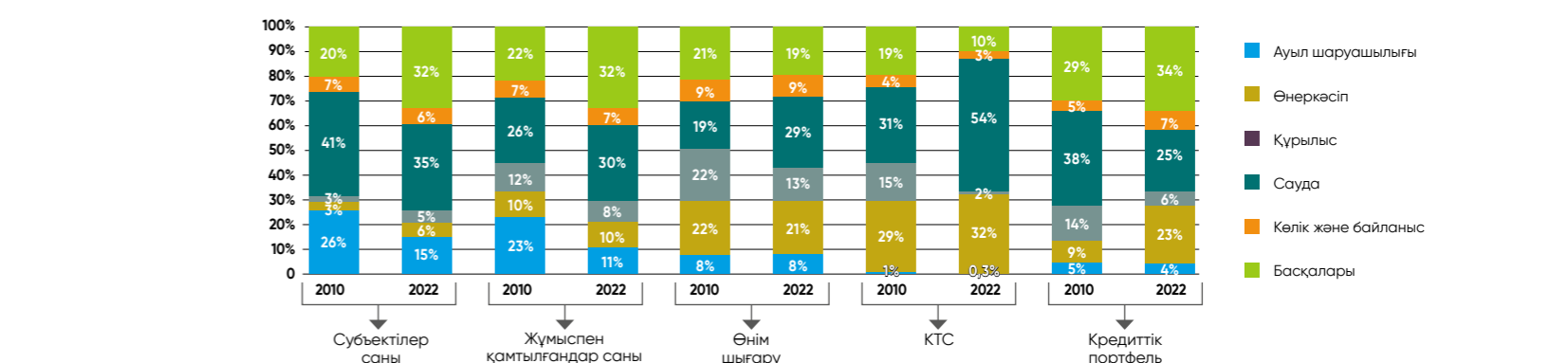
ШОК-тың ЖІӨ-дегі үлесі

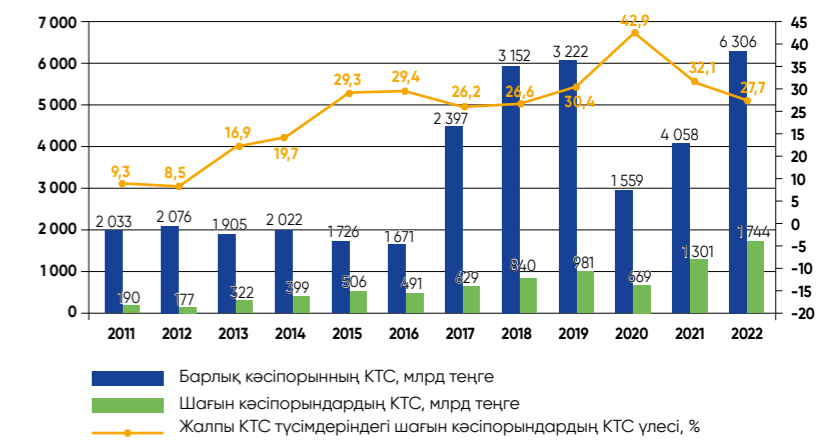
ЕДБ берген несиелер динамикасы (кезең үшін)

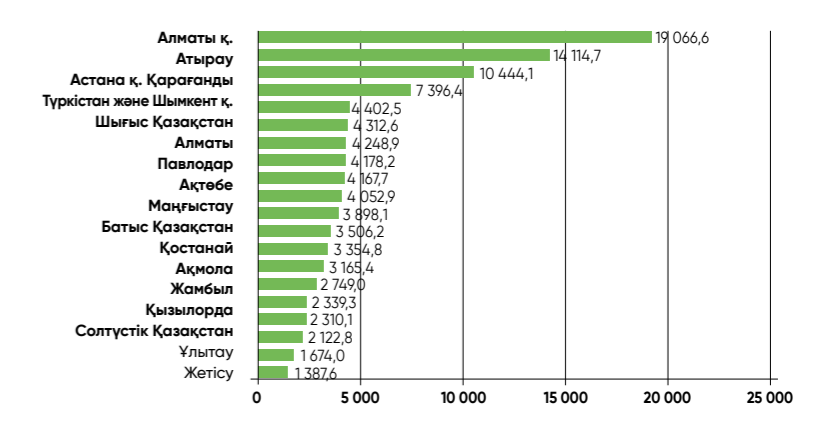
ШОК макроөрсеткіштерінің салалық құрылымы

КТС түсімдерінің жалпы сомасындағы шағын кәсіпорындардың КТС үлесі

2022 жылғы ЖӨӨ, млрд теңге (барлығы: 102 891,8 млрд теңге)

2.

ҚАЗАҚСТАН ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШОК ДАМУ КӨРСЕТКІШТЕРІН САЛЫСТЫРУ

2022 ЖЫЛДЫҢ ҚОРЫТЫНДЫСЫ БОЙЫНША ШОК СЕКТОРЫ ҚЫЗМЕТІНІҢ НЕГІЗГІ КӨРСЕТКІШТЕРІ БОЙЫНША ҚАЗАҚСТАН ӨҢІРЛЕРІНІҢ РЕЙТИНГТЕРІ КЕЛЕСІДЕЙ ҚАЛЫПТАСТЫ:

2022 жылдың соңындағы жағдай бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны бойынша Алматы және Астана қалалары, сондай-ақ Түркістан облысы көш бастап тұр. Бұл өңірлерге елдің барлық ШОК субъектісінің 37,5%-ы тиесілі. Жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің ең аз саны Ұлытау, Солтүстік Қазақстан, және Абай облыстарында.

Қазақстанның бүкіл ШОК секторы шығарған өнімдер көлемі 2022 жыл ішінде 59 221 млрд теңге болды. Өнімдер шығаруда аймақтар бойынша ең үлкен үлес Алматы (15 775 млрд теңге) және Астана (11 423 млрд теңге) қаласының ШОК субъектілеріне тиесілі. Олардың өнімдерінің көлемі елдің ШОК-тары шығарған жалпы өнімнің 45,9 %-на тең.

Тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің үлесі бойынша Түркістан, Қызылорда және Қостанай облысы бірінші орында. Жалпы алғанда, 14 өңірде ШОК субъектілерінің белсенділік деңгейі республикалық деңгейден жоғары (89,7%-дан астам).

2022 жылдың төрт тоқсанында шағын кәсіпорындар төлеген КТС жалпы сомасы 1744 млрд теңге болды. Төлем сомалары бойынша көшбасшылар – Атырау облысы, Батыс Қазақстан облысы және Алматы қаласы. Олардың кәсіпорындары елдің шағын кәсіпорындарының барлық КТС түсімінің 73%-дан астамын төледі.

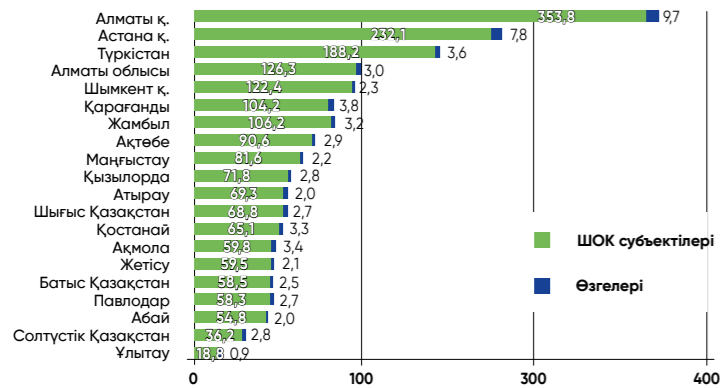
Шет елдің қатысы бар немесе шет ел меншігі болып тіркелген кәсіпорындар саны жағынан ең көп шоғырланған жер – Алматы қ. Қаладағы шағын және орта кәсіпорындардың 14,0%-ы осындай кәсіпорындар. Жамбыл облысында да шет елдің қатысы бар кәсіпорындар 13,0%. Бұл жалпыреспубликалық деңгейден 8,4% артық.

01.01.2023 ж. жағдай бойынша ЕДБ шағын кәсіпкерлікке несиелер бойынша жиынтық несие қоржынының мөлшері 4 530 млрд теңге болды. Банктердің шағын бизнеске несие беруінің өңірлік құрылымында Алматы қ., басым позицияға ие (2 387,5 млрд теңге немесе ел бойынша шағын бизнеске берілетін несиелерді 52,7 %-ы). Несие қоржынының мөлшері бойынша екінші орынды Астана қ., (637,6 млрд теңге) алады. Екі қалаға да шағын бизнес сегментіндегі барлық несиелердің 66 %-дан астамы тиесілі.

ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы саны 2022 жылдың 1 қаңтарында 4 110 адамға жетіп, жыл ішінде 18,3 %-ға артты. ШОК-та жұмыспен қамтылған халықтың аймақтық таралуы біркелкі емес. ШОК жұмыспен қамтыған адамдардың басым бөлігі Алматы қ., Астана қ., Түркістан, Қарағанды және Алматы облыстарында.

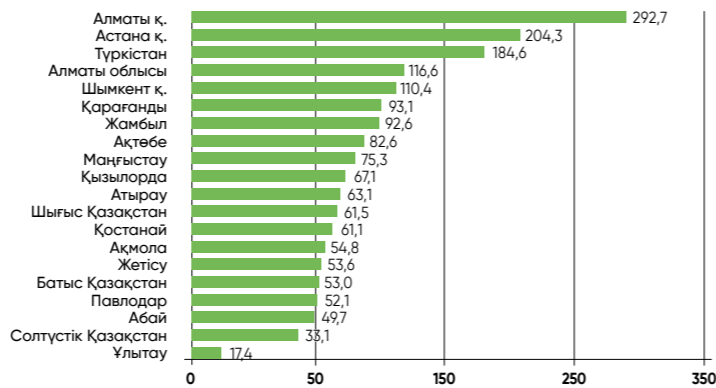
01.01.2022 ж. тіркелген ШОК және ЖКС субъектілерінің саны, мың бірлік

Қазақстан бойынша тіркелген ШОК субъектісі: 2 026,5 мың

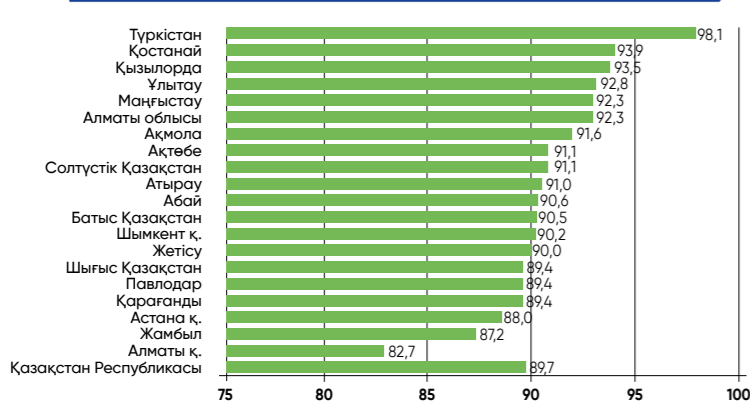

01.01.2023 ж. жұмыс істеп тұрған ШОК және ЖКС субъектілерінің саны, мың бірлік

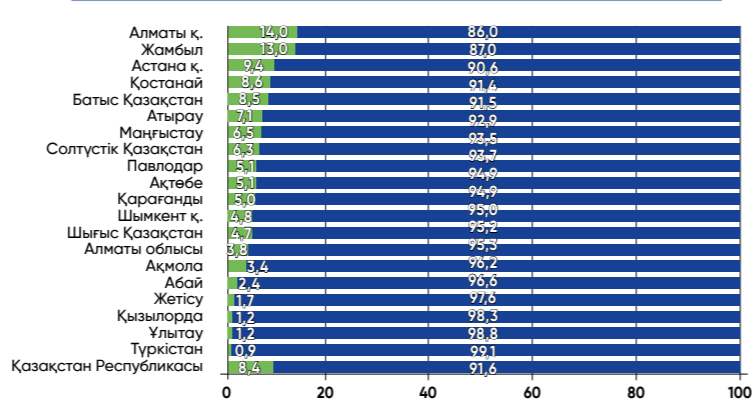
Қазақстан бойынша жұмыс істеп тұрған ШОК субъектісі: 1 818,8 мың

01.01.2023 ж. тіркелген ШОК субъектілерінің жалпы санындағы жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің үлесі, %

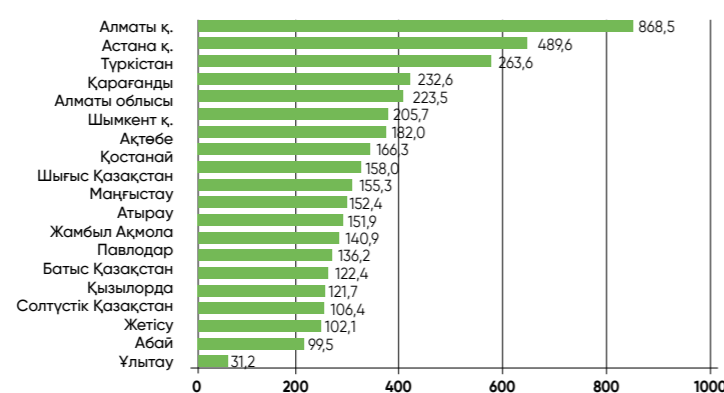

Шет елдің қатысы бар ШОК үлесі (заңды тұлғалар бойынша деректер негізінде)

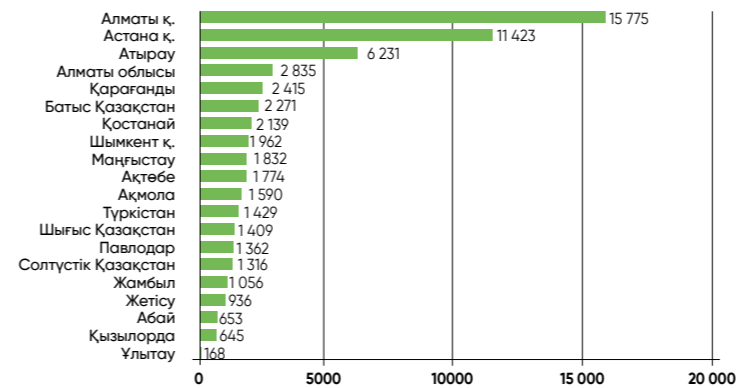
01.01.2023 ж. өңірлердегі ШОК-та жұмыспен қамтылғандар саны, мың адам

Қазақстан бойынша: 4 109,7 мың адам

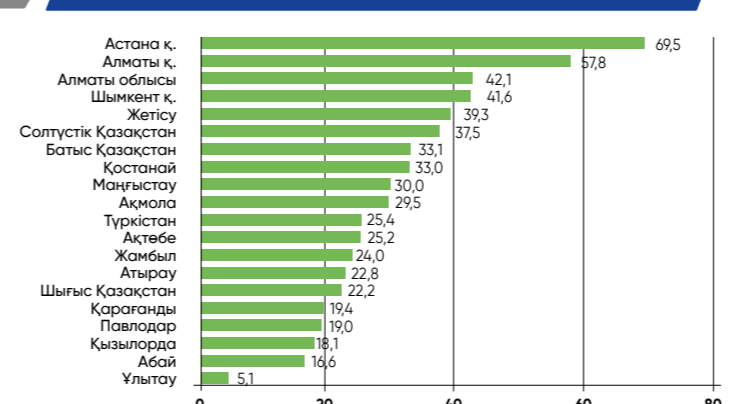

Өңірлердегі 2022 жылғы ШОКС өнімін шығару, млрд теңге

Қазақстан бойынша: 59 221,5 млрд теңге

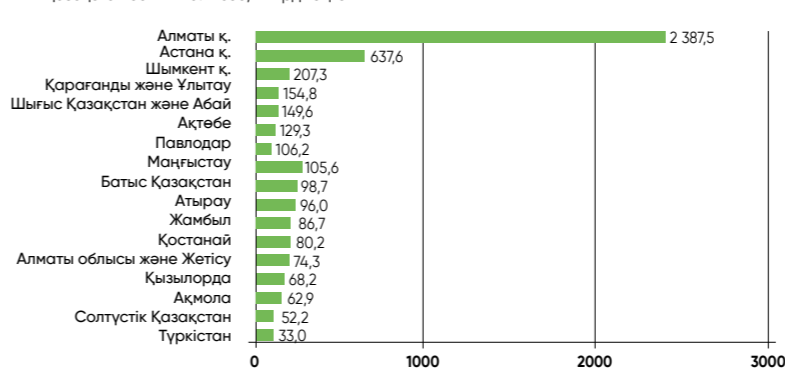

ЖӨӨ-дегі ЖҚК ШОК үлесі, %

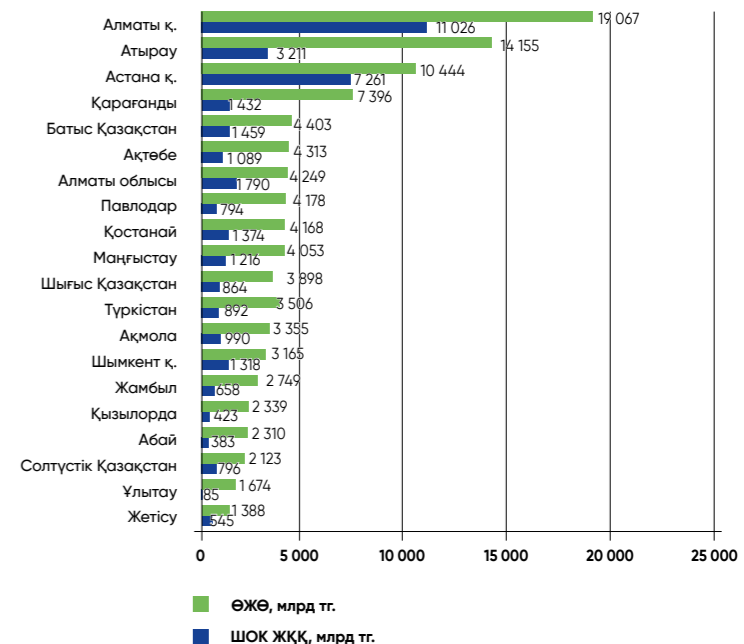
Өңірлердегі шағын кәсіпкерлікке арналған несиелер бойынша ЕДБ портфелі. 01.01.2023 жыл

Қазақстан бойынша: 4 530,2 млрд теңге

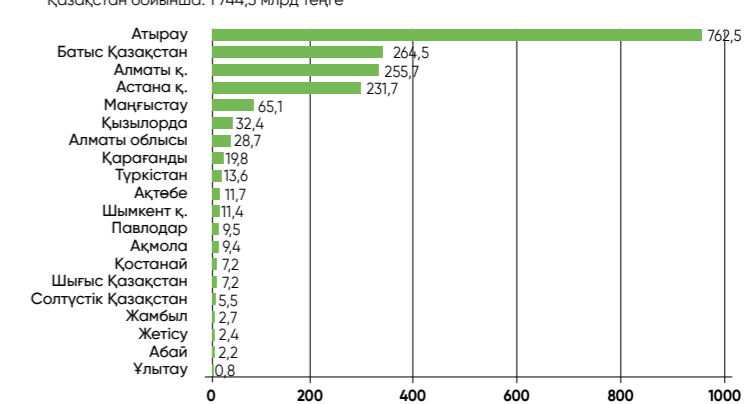
Өңірлердегі 2022 жыл ЖӨӨ және ШОК ЖҚК, млрд теңге

Қазақстан бойынша: ЖІӨ 102 892 млрд теңге, ШОК ЖҚК 37 606 млрд теңге

Өңірлердегі 2022 жыл шағын кәсіпорындар КТС, млрд теңге

Қазақстан бойынша: 1 744,3 млрд теңге

3.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӨҢІРЛЕРІНДЕГІ ШОК СУБЪЕКТІЛЕРІНІҢ ДАМУЫН ТАЛДАУ

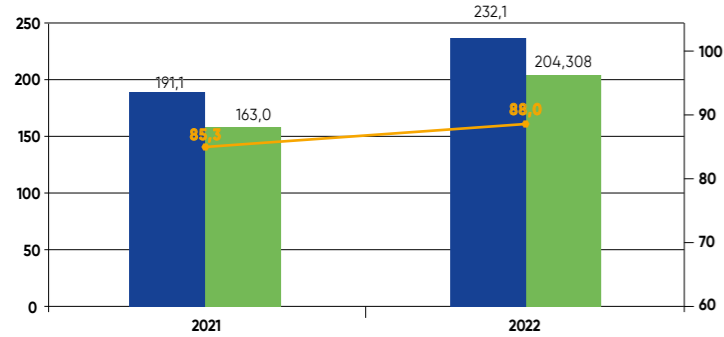
Астана қаласындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Астана қаласының ШОК секторындағы 2022 жылға негізгі өзгерістер:

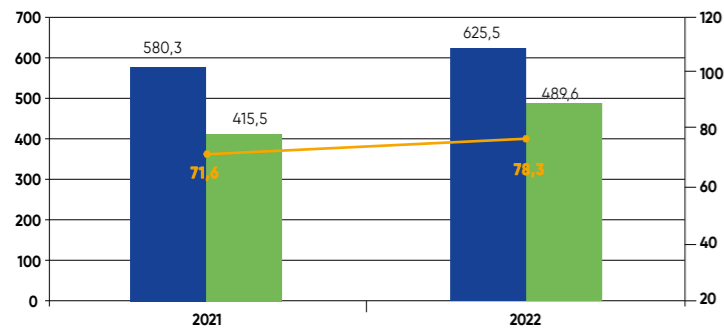
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 21,4 %-ға, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 25,3 %, олардың үлесі 85,3 %-дан 88,0 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (39,0 %), қызмет көрсету (31,0 %) және құрылыс (12,0 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 17,8 %-ға дейін өсті. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 71,6 %-ынан 78,3 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 29,0 %-ға өсті. ШОК ЖҚК-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 66,9 %-дан 69,5 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 42 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 59,7 %-дан 22,0 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несие портфелі 4,2 %-ға өсті. Оның экономика несиелерінің жалпы портфеліндегі үлесі 24,4%- дан 20,0 %-ға дейін төмендеді.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Астана қаласының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

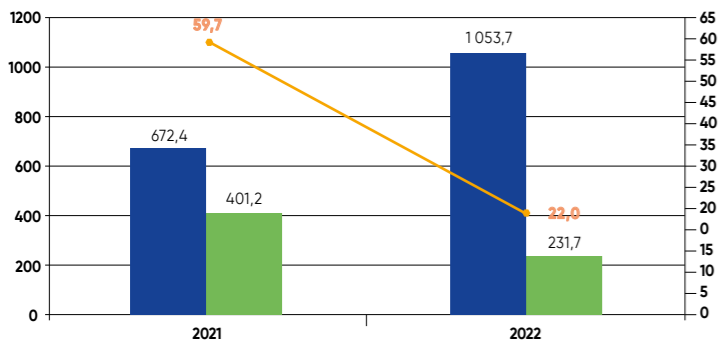
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Астана қаласының үлесі

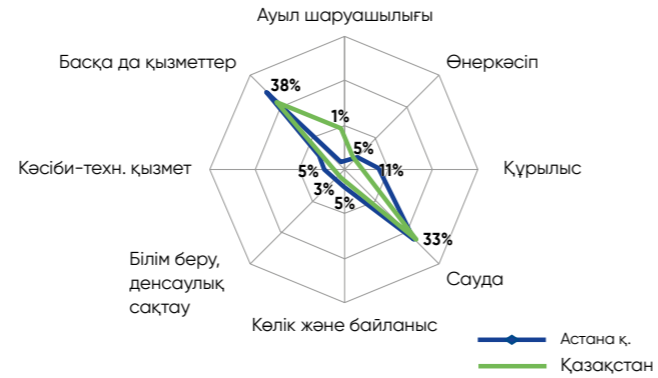
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Астана қаласы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

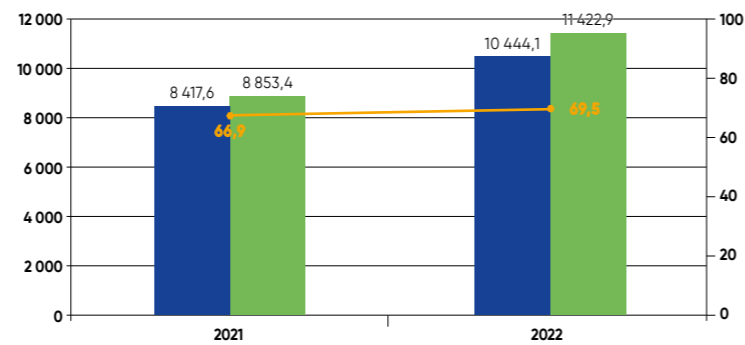

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

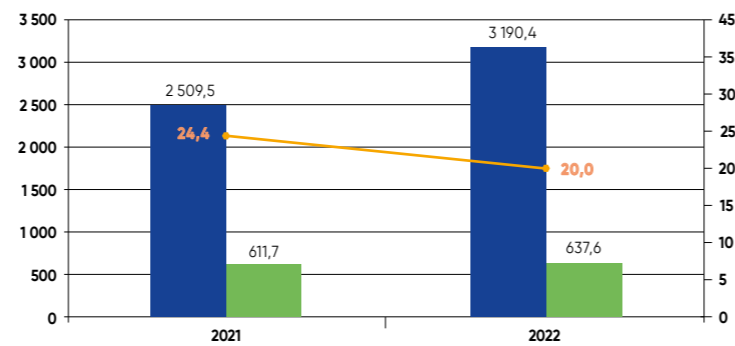

Астана қаласының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Астана қаласының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Астана қаласындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	413	17 861
2022	258	14 563

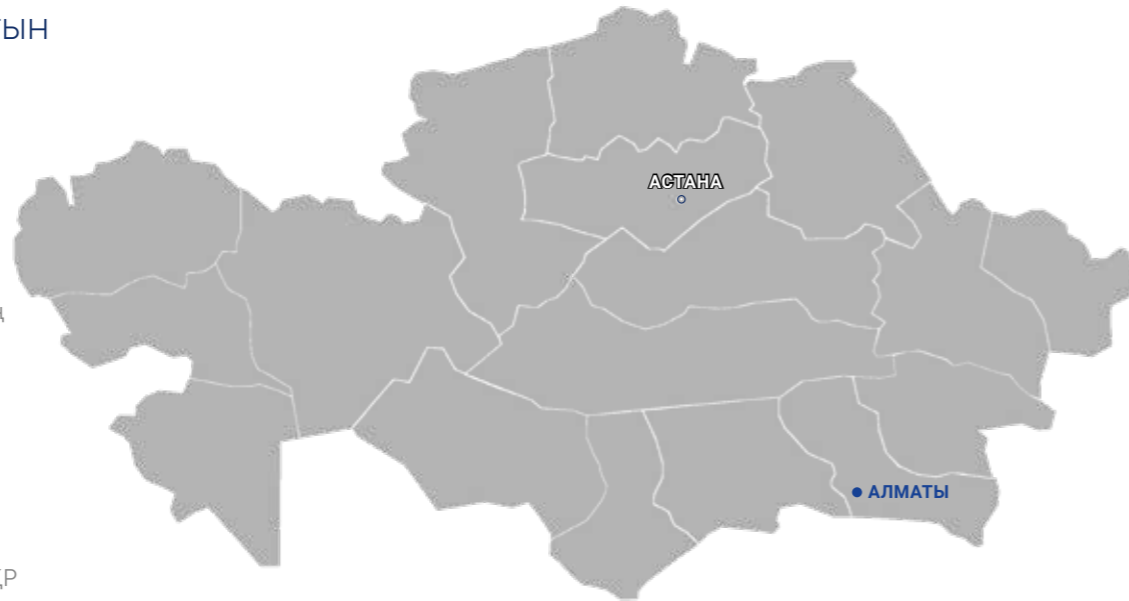
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 892	214 591	12 279
2022	1 855	125 088	18 350

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 139	30 952	14 082
2022	1 544	39 405	20 251

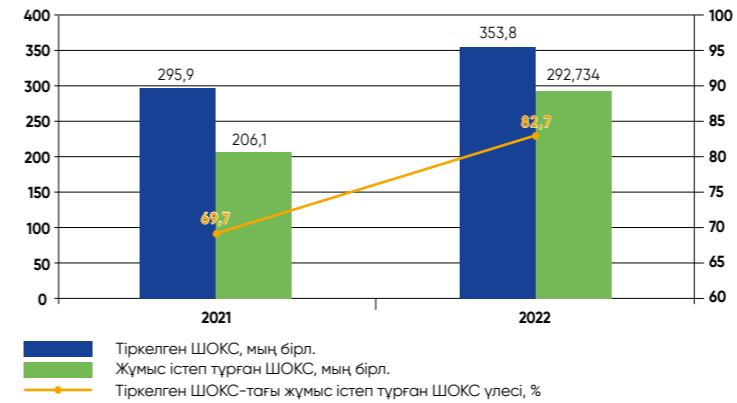
Алматы қаласындағы шағын және орта кәсіпкерлік

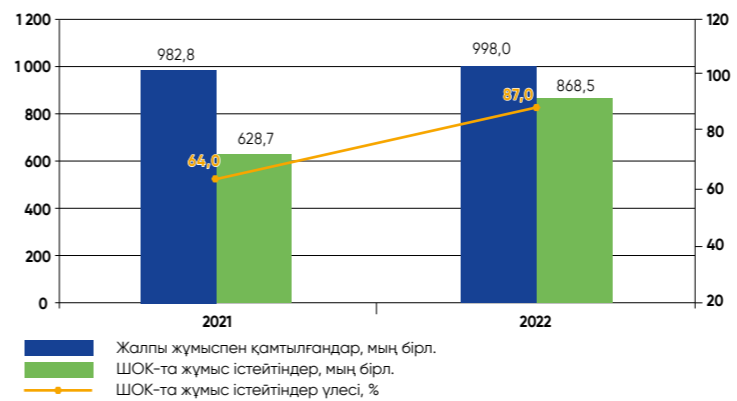
Алматы қаласының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 19,6 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 42,0 %-ға өсті. Олардың үлесі де 69,7 %-дан 82,7 %-ға дейін ұлғайды;
- салалық құрылымда сауда субъектілері (40,2 %), қызмет көрсету субъектілері (16,6 %) және жылжымайтын мүлікпен операциялар (6,6%) басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 38,1 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 64,0 %-ынан 87,0 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 50,5 % өсті. ШОК ЖҚК-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 46,5 %-дан 57,8 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 13,8 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 44,1 %-дан 29,5 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 25,5 %-ға өсті. Оның экономика несиелерінің жалпы портфеліндегі үлесі 23,3 %-дан 23,9 %-ға дейін өсті.

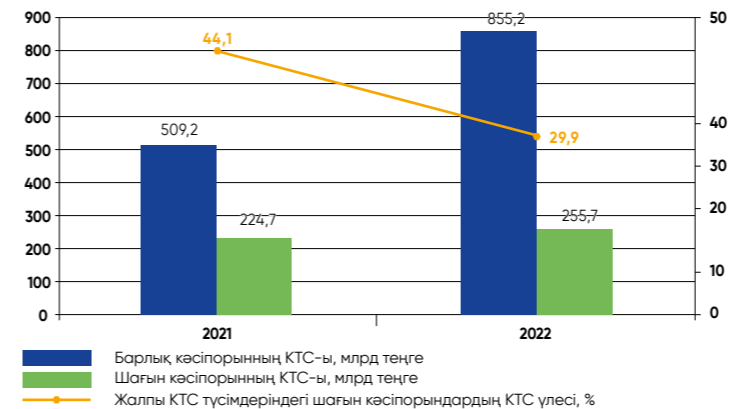
Тіркелген ШОК жалпы санындағы Алматы қаласы белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

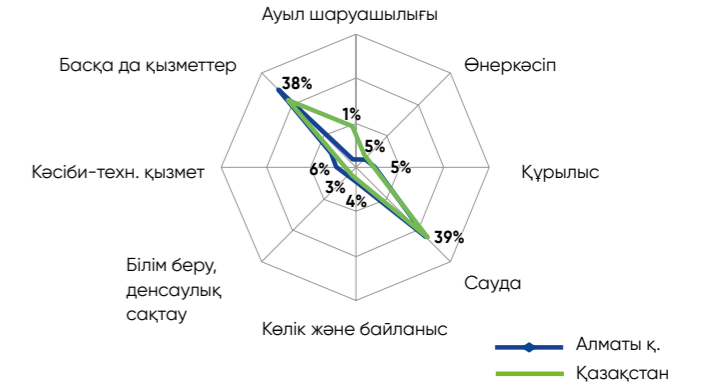
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Алматы қаласының үлесі

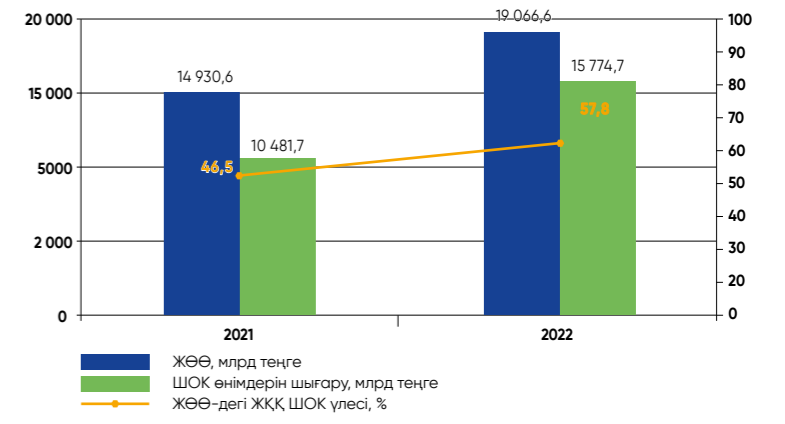
Алматы қаласы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

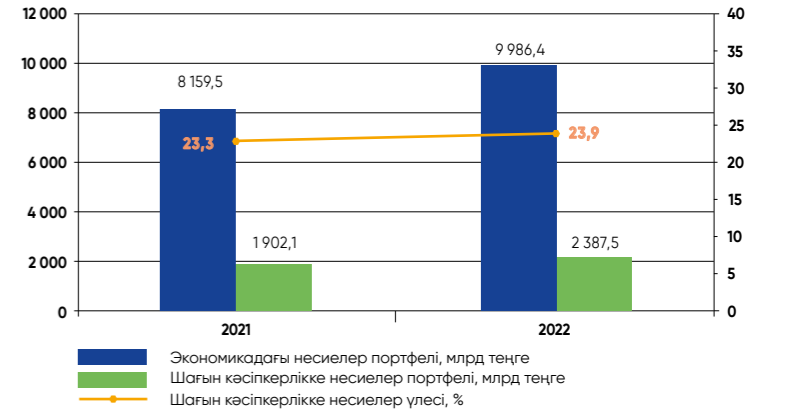
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Алматы қаласының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Алматы қаласының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

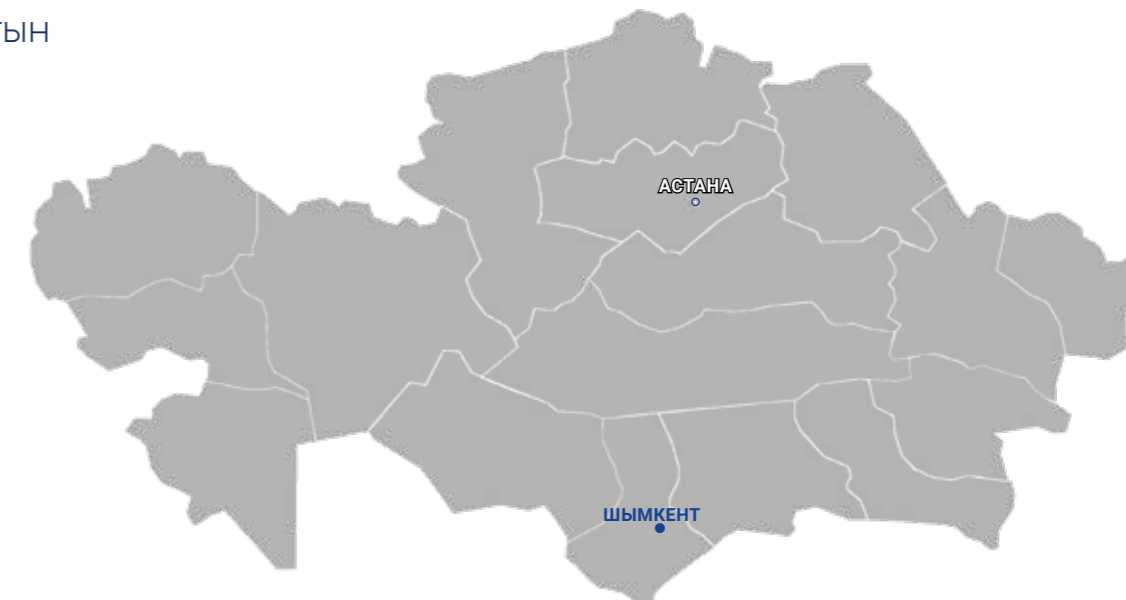
Алматы қаласындағы «Даму» Қоры бағдарламасының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	821	54 289	
2022	519	45 533	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	3 137	304 208	21 946
2022	1 712	99 775	29 274

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 254	31 114	14 629
2022	1 200	34 845	16 746

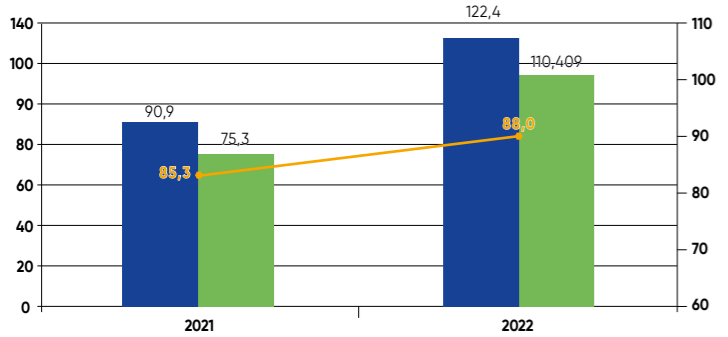
Шымкент қаласындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Шымкент қаласының ШОК секторының 2022 жылғы негізгі көрсеткіштері:

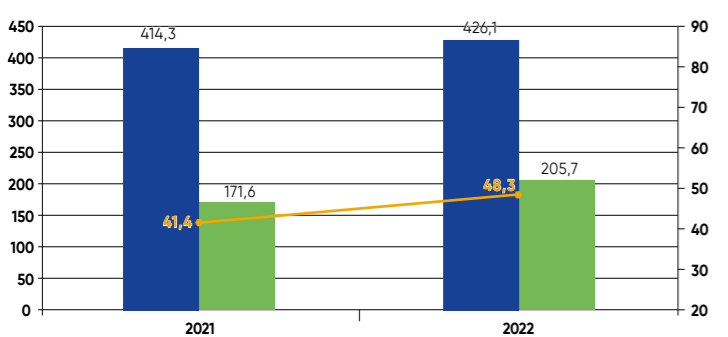
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 34,7 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 46,6 %-ға өсті. Олардың үлесі 82,9 %-дан 90,2 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (42 %), қызмет көрсету (21 %) және өнеркәсіп (8 %);
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 19,8 %-ға өсті. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 41,4 %-ынан 48,3 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 22,0 %-ға өсті. ШОК ЖҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 42,3 %-дан 41,6 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 8,3 %-ға өсті. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 57,3 %-дан 24,3 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 28,6 %-ға өсті. Оның экономика несиелерінің жалпы портфеліндегі үлесі 16,7 %-дан 16,8 %-ға дейін өсті.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Шымкент қаласының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

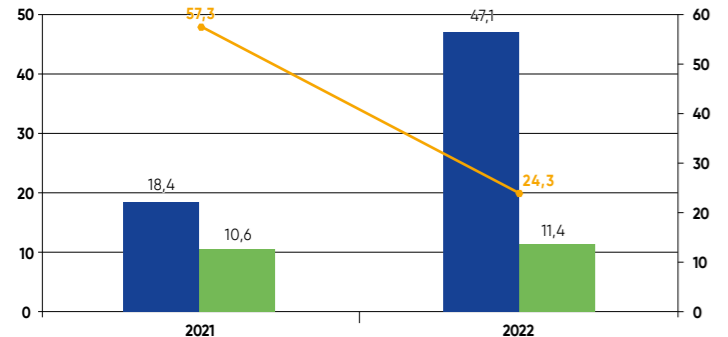
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Шымкент қаласының үлесі

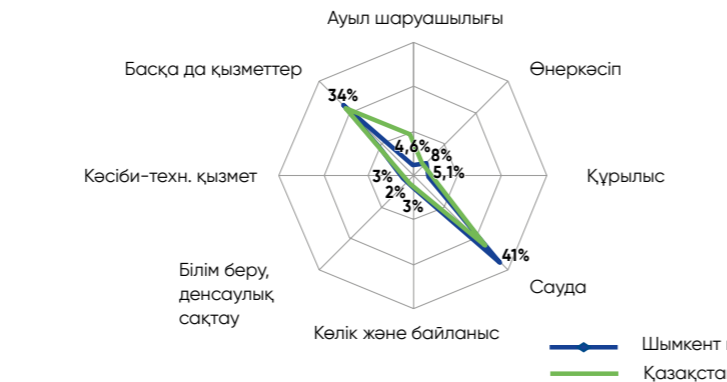
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Шымкент қаласы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

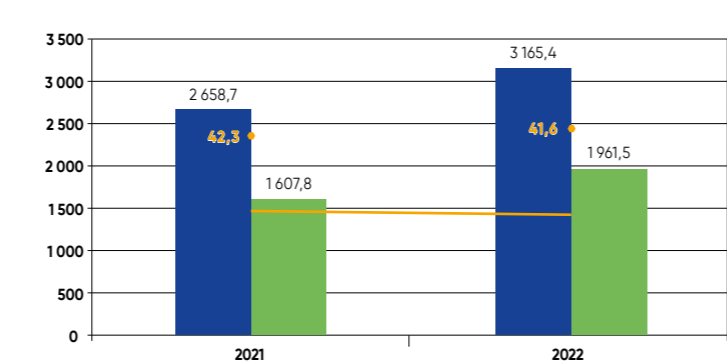

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

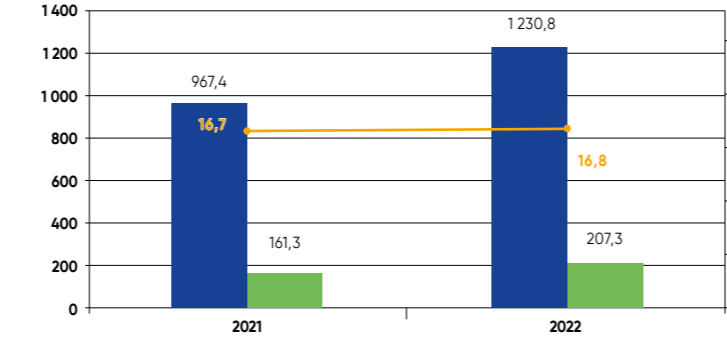

Шымкент қаласының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Шымкент қаласының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Шымкент қаласындағы «Даму» Қоры бағдарламасының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	531	21 356
2022	587	17 021

СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 559	87 897	7 082
2022	1 701	53 704	12 864

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 126	13 717	7 127
2022	1 408	18 622	10 160

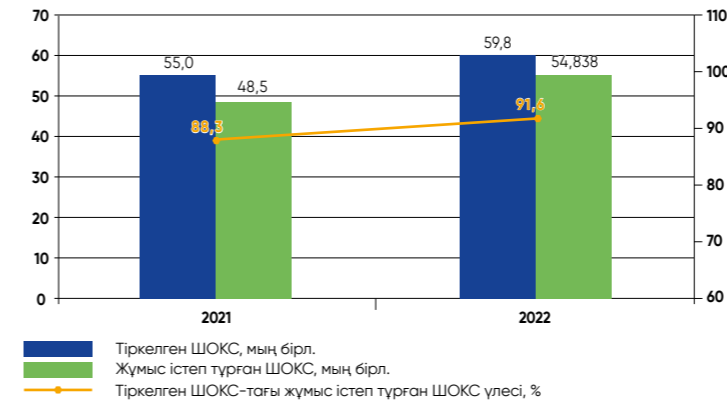
Ақмола облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

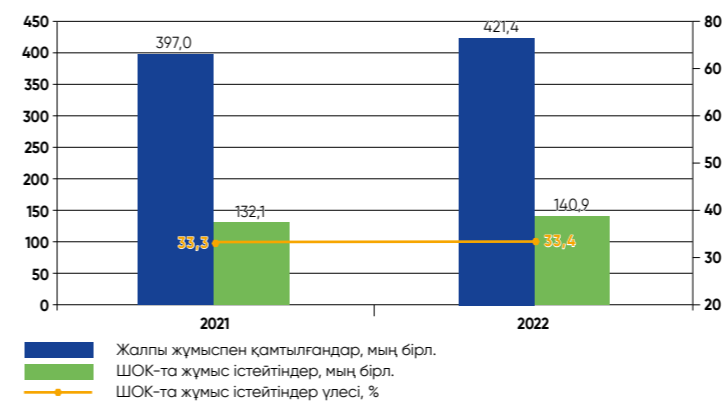
Ақмола облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 8,8 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 13 %-ға өсті. Олардың үлесі 88,3 %-дан 91,6 %-ға дейін ұлғайды;
- салалық құрылымда сауда (36,2 %), ауыл шаруашылығы (16,8 %) және қызмет көрсету (13,0 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 6,7 %-ға өсті. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 33,3 %-ынан 33,4 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 34,4 %-ға өсті. ШОК ЖҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 28,2 %-дан 29,5 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 170,3 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 5,6 %-дан 9,8 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 14,0 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы порт-феліндегі үлесі 17,3 %-дан 14,9 %-ға дейін төмендеді.

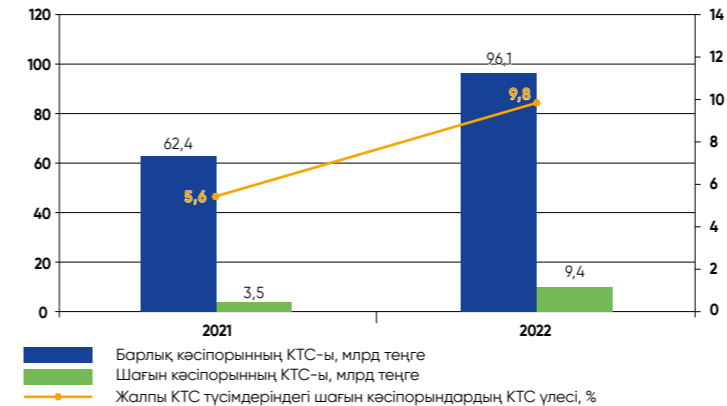
Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Ақмола облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

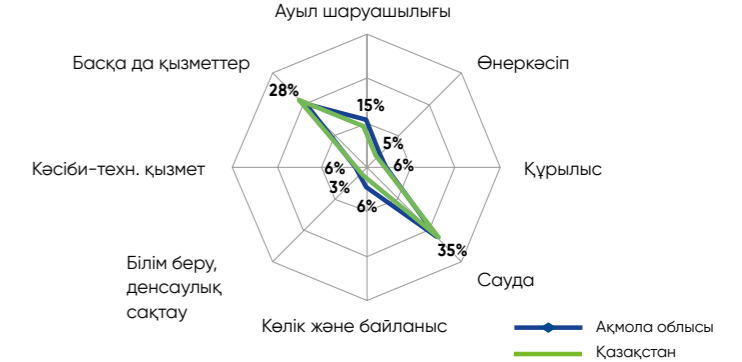
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Ақмола облысының үлесі

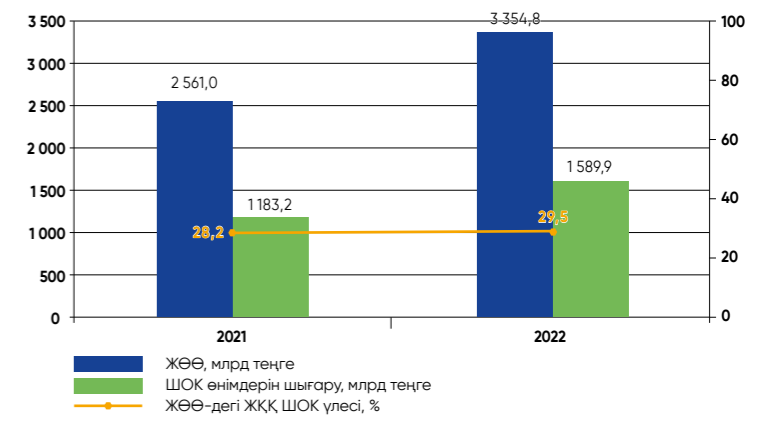
Ақмола облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

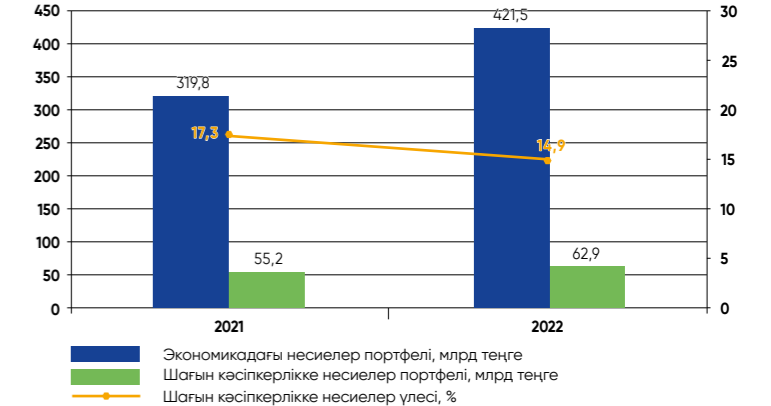
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Ақмола облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Ақмола облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелер портфелі

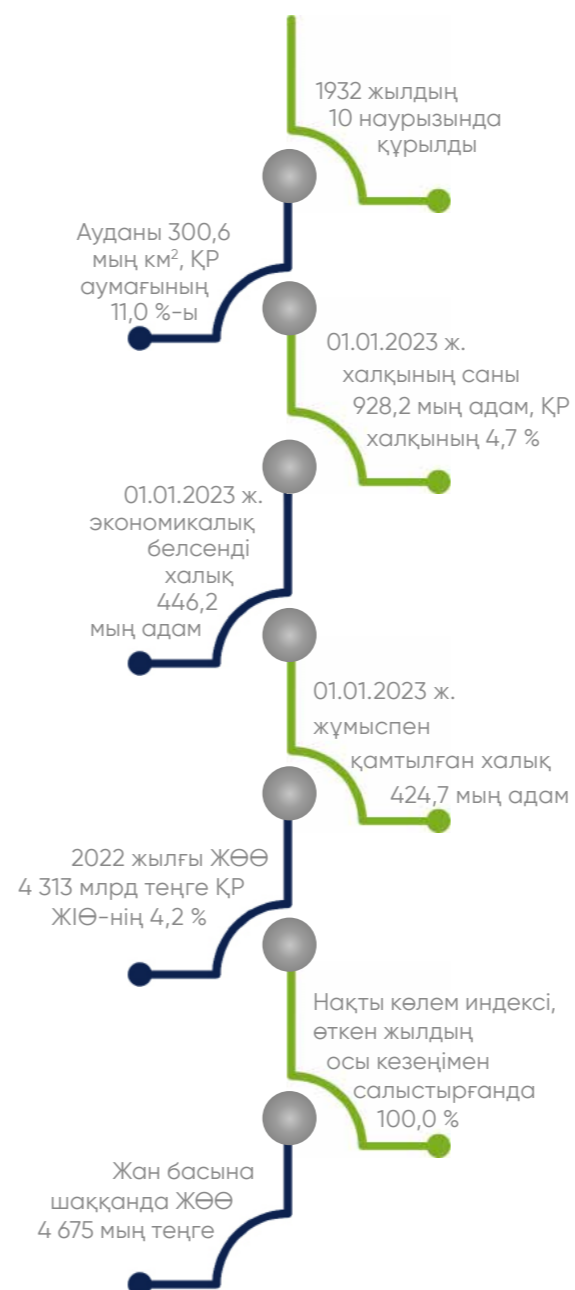
Ақмола облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	364	6 499	
2022	221	4 372	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 201	41 356	4 602
2022	730	28 358	5 526

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	464	10 816	5 753
2022	570	10 378	6 163

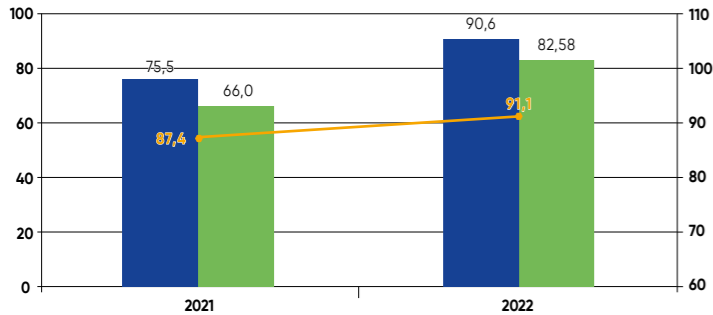
Ақтөбе облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Ақтөбе облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

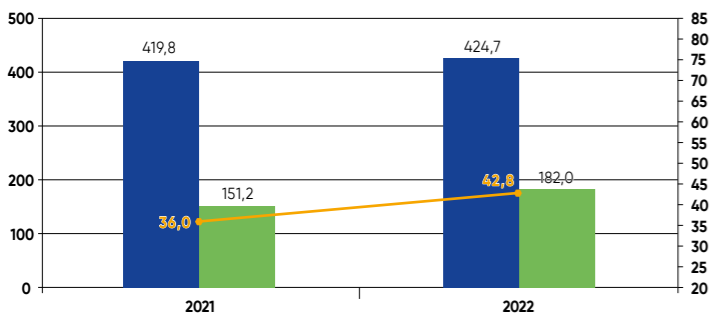
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 20,0 %-ға ұлғайды, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 25,1 %-ға өсті. Олардың үлесі 87,4 %-дан 91,1 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (36,7 %), қызмет көрсету (18,1 %) және ауыл шаруашылығы (11,7 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 20,4 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 36,0 %-ынан 42,8 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 24,0 %-ға өсті. ШОК ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 24,3 %-дан 25,2 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 81,2 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 3,8 %-дан 5,1 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 17,4 %-ға ұлғайды. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 19,0 %-дан 17,2 %-ға төмендеді.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Ақтөбе облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

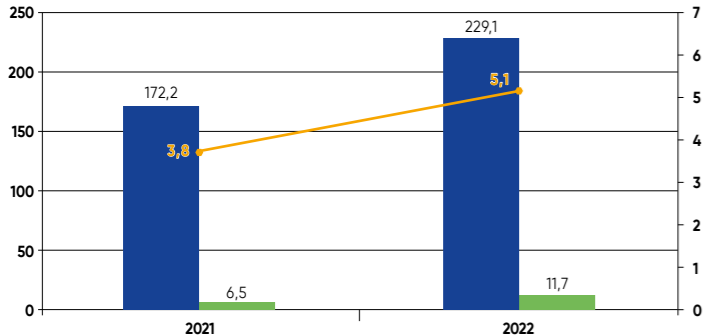
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Ақтөбе облысының үлесі

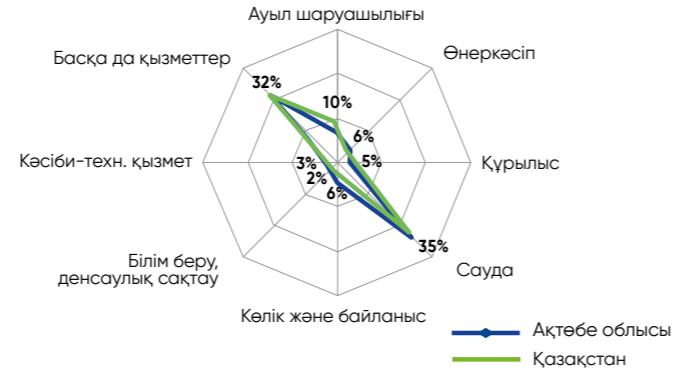
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Ақтөбе облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

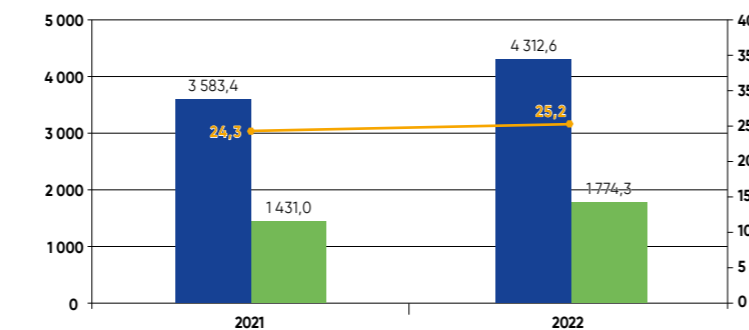

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

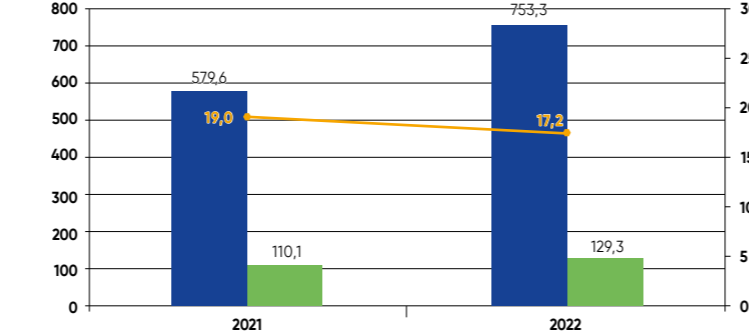

Ақтөбе облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Ақтөбе облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелерінің портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Ақтөбе облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	388	6 932
2022	173	8 166

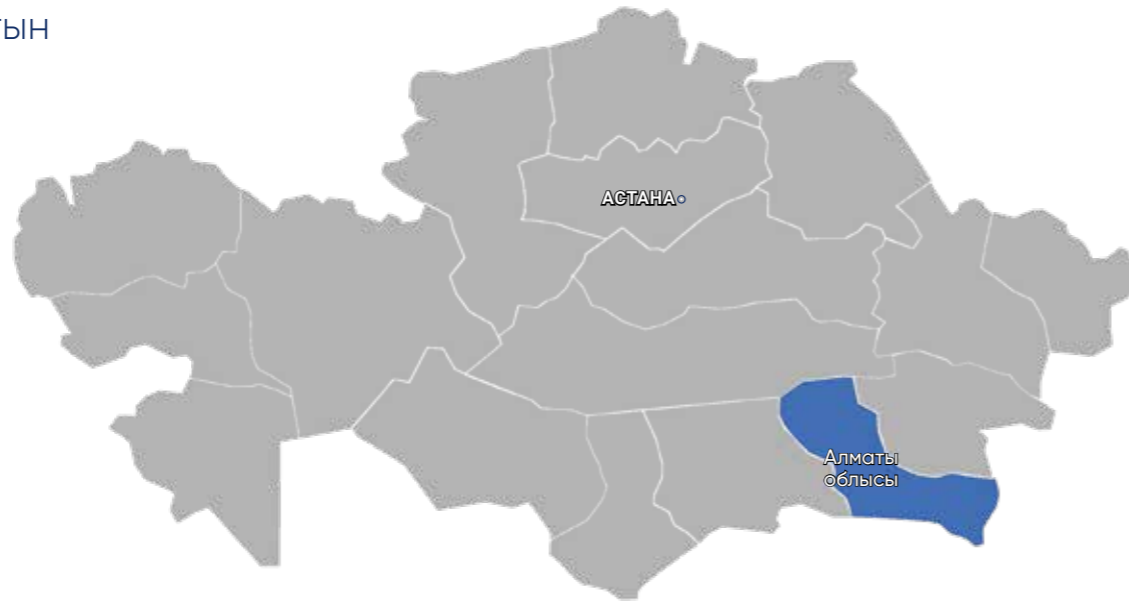
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 545	68 091	4 610
2022	2 393	66 706	7 615

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 911	25 398	15 170
2022	2 146	34 713	20 005

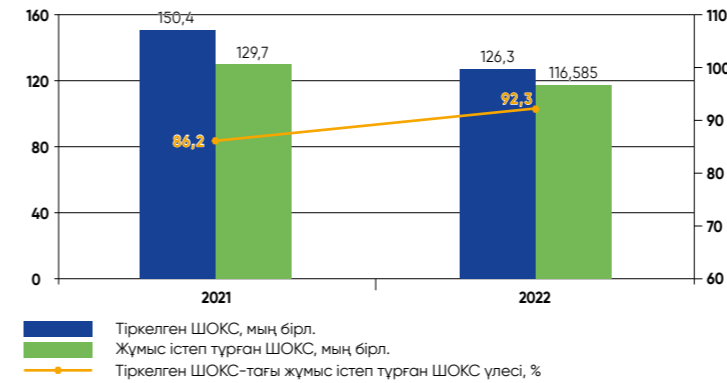
Алматы облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

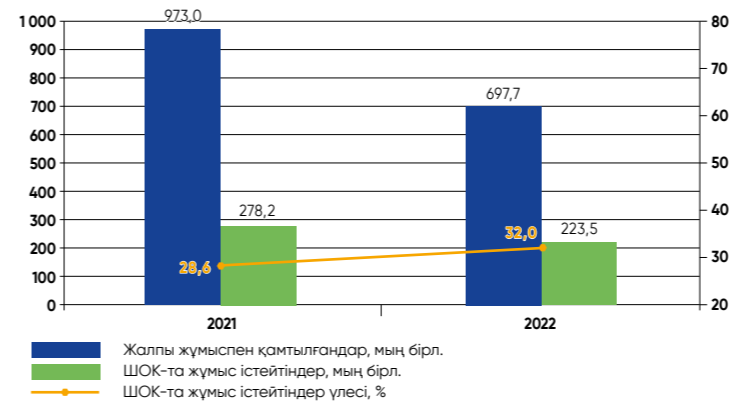
Алматы облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 16,0 %-ға төмендеді, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 10,1 %-ға төмендеді. Олардың үлесі 86,2 %-дан 92,3 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (33,9 %), ауыл шаруашылығы (24,7 %) және қызмет көрсету (15,6 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 19,7 %-ға төмендеді. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 28,6 %-ынан 32,0 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 7,8 %-ға өсті. ШОК ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 37,5 %-дан 42,1 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 0,1 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 44,5 %-дан 31,7 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 14,4 %-ға төмендеді. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 15,7 %-дан 13,4 %-ға төмендеді.

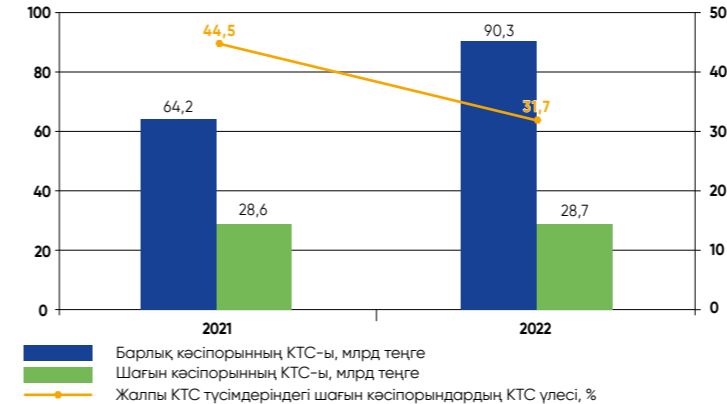
Тіркелген ШОК жалпы санындағы Алматы облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

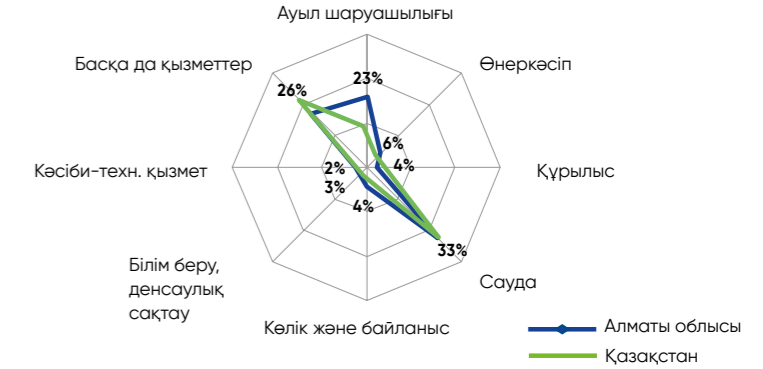
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Алматы облысының үлесі

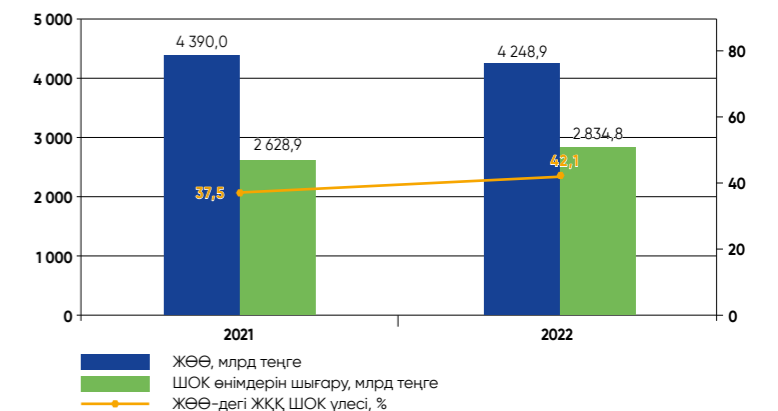
Алматы облысы шағын кәсіпорындары теген КТС динамикасы

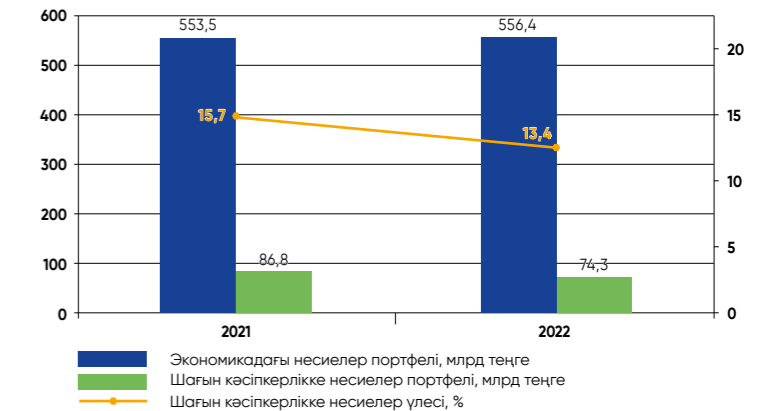
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Алматы облысының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Алматы облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

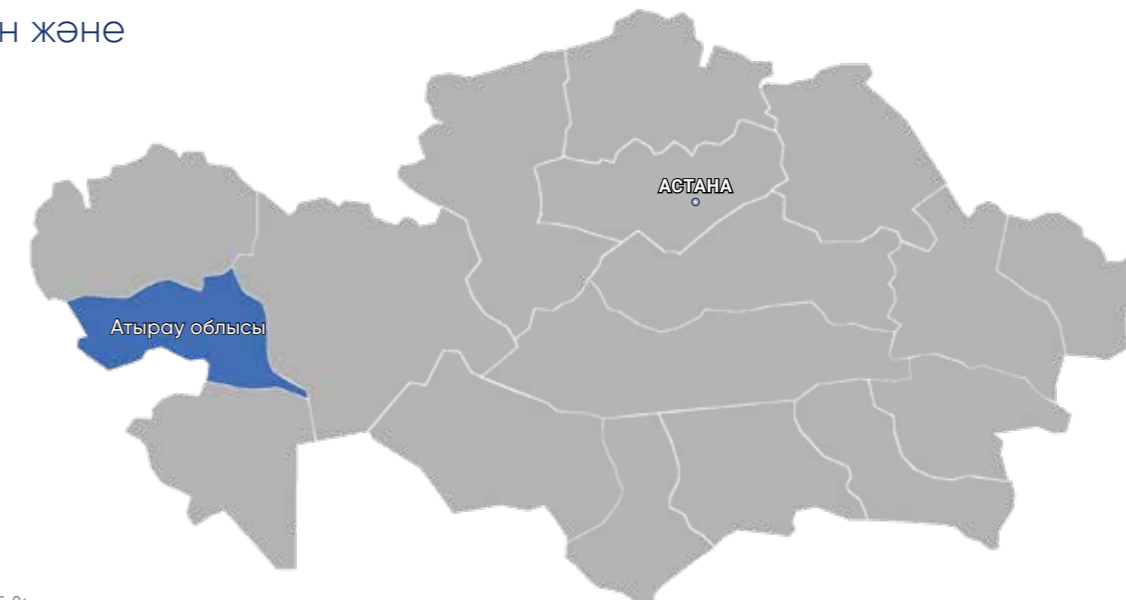
Алматы облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	864	11 470	
2022	248	11 560	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 536	136 610	11 913
2022	782	100 024	18 763

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	982	19 712	9 628
2022	766	16 555	8 714

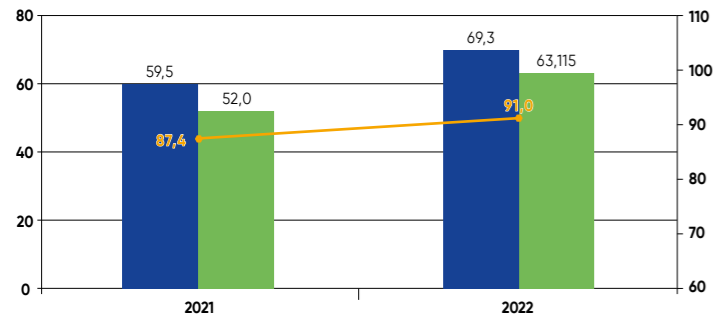
Атырау облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Атырау облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

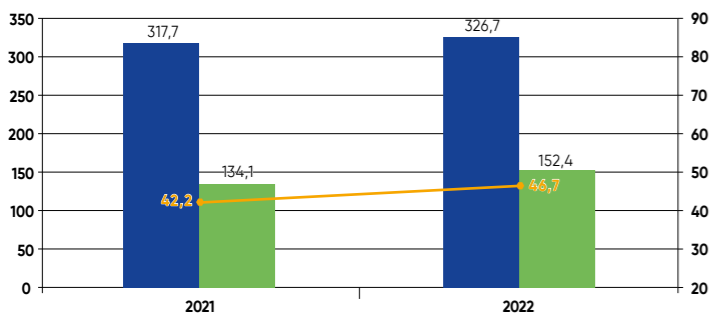
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 16,5 %-ға ұлғайды, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 21,3 %-ға артты. Олардың үлесі 87,4 %-дан 91,0 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (34,9 %), қызмет көрсету (21,0 %) және жылжымайтын мүлікпен операциялар (6,6 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 13,7 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 42,2 %-ынан 46,7 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 69,9 %-ға артты. ШОК ЖҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 23,5 %-дан 22,8 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 186,6 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 19,7 %-дан 32,4 %-ға ұлғайды;;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 16,0 %-ға ұлғайды. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 16,0 %-дан 15,3 %-ға дейін төмендеді.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Атырау облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

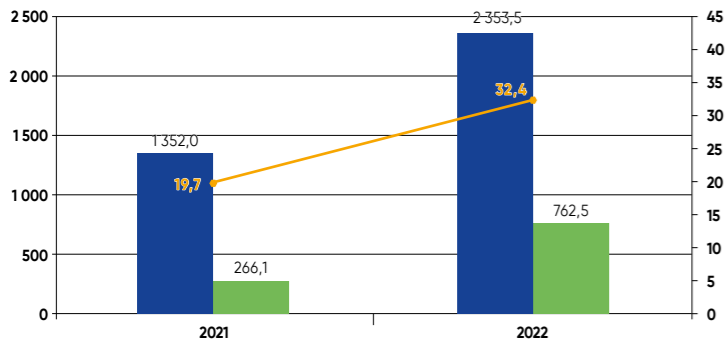
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Атырау облысының үлесі

■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Атырау облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

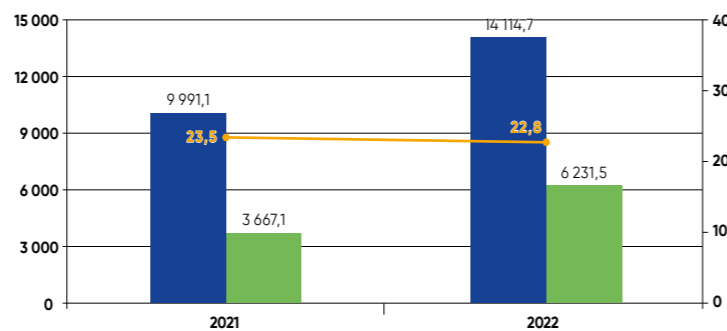

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

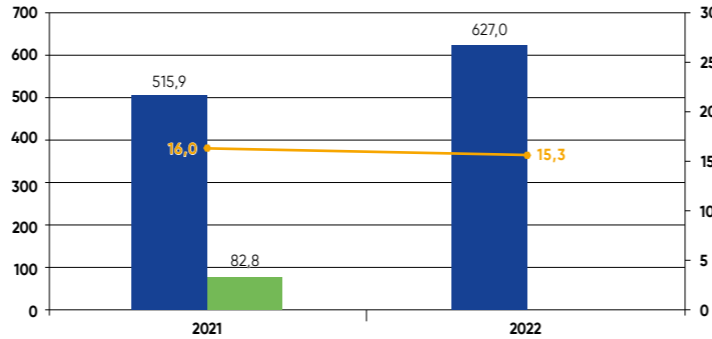

Атырау облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Атырау облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Атырау облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	38	1 783
2022	5	864

СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 724	60 590	5 082
2022	1 361	49 885	6 719

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	772	15 860	6 980
2022	1 255	19 544	11 909

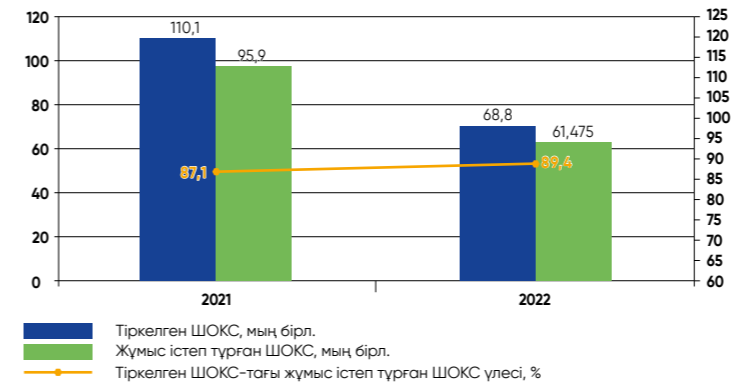
Шығыс Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

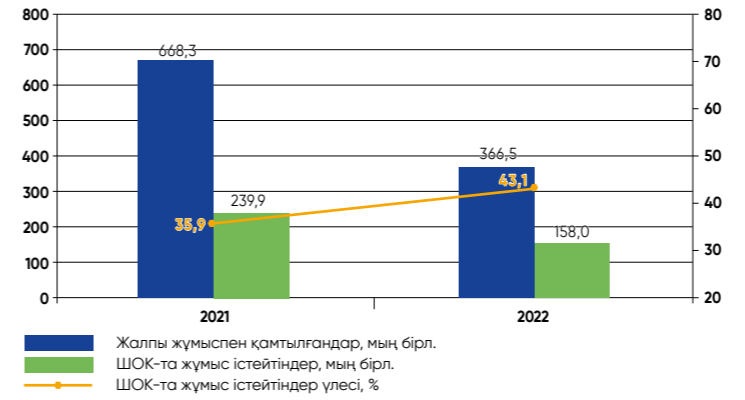
2022 жылғы Шығыс Қазақстан облысының ШОК секторындағы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 37,6 %-ға төмендеді, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 35,9 %-ға төмендеді. Олардың үлесі 87,1 %-дан 89,4 %-ға дейін ұлғайды;
- салалық құрылымда сауда (34,9 %), ауыл шаруашылығы (15,3 %) және қызмет көрсету (12,6 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 34,2 %-ға төмендеді. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 35,9 %-ынан 43,1 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 17,8 %-ға төмендеді. ШОК ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 19,7 %-дан 22,2 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 3,2 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 4,7 %-дан 7,3 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпкерлік бойынша несиелер портфелі 23,9 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 15,7 %-дан 16,3 %-ға дейін өсті.

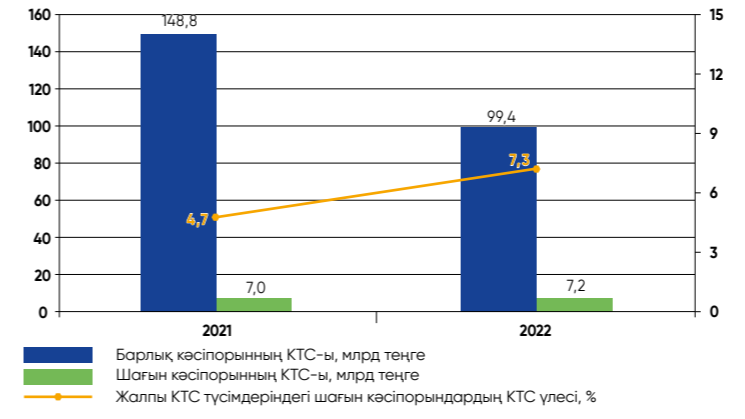
Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Шығыс Қазақстан облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

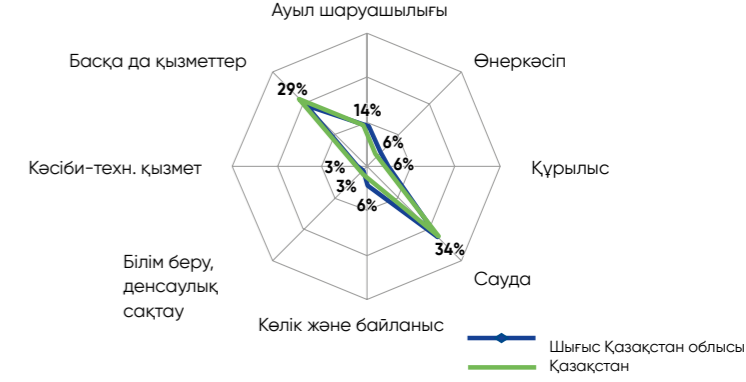
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Шығыс Қазақстан облысының үлесі

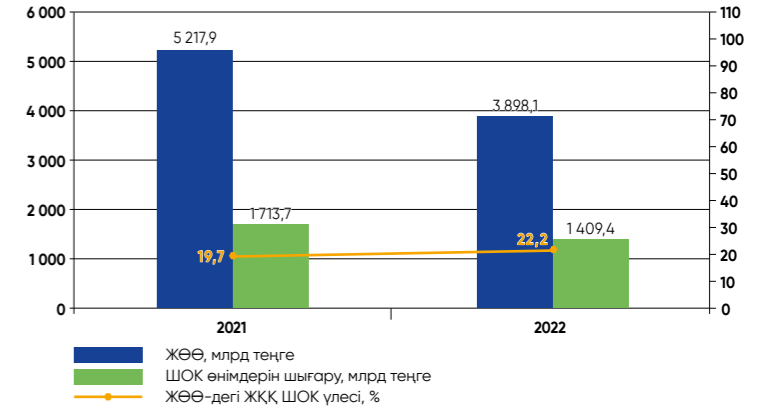
Шығыс Қазақстан облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

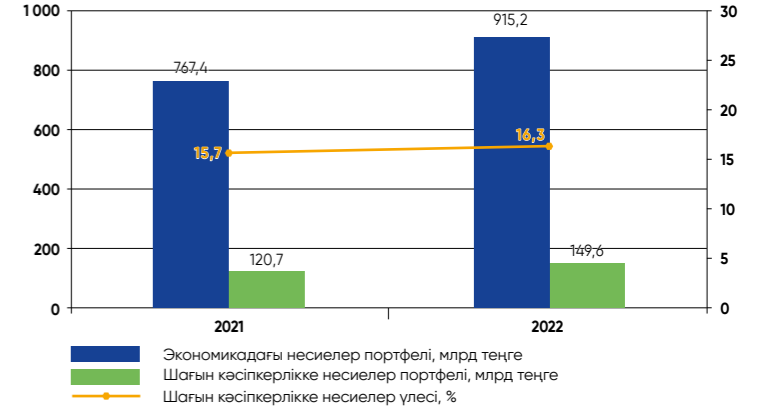
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Шығыс Қазақстан облысының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Шығыс Қазақстан облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелер портфелі

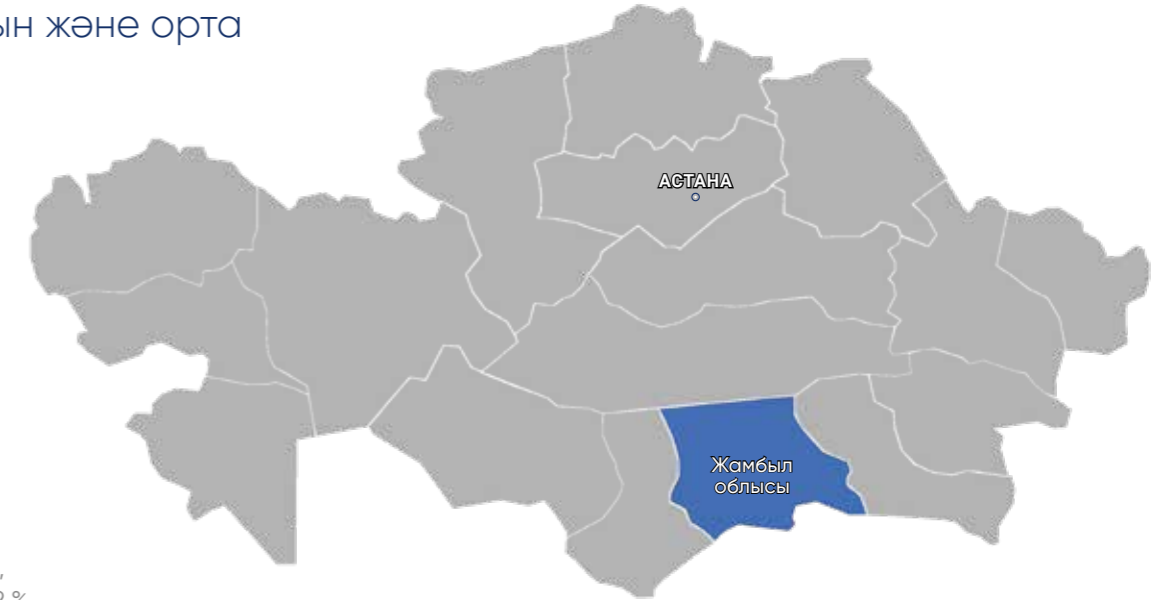
Шығыс Қазақстан облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	565	12 692	
2022	289	6 270	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 764	111 164	5 710
2022	980	33 897	8 136

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	847	17 225	8 533
2022	1 004	21 115	11 156

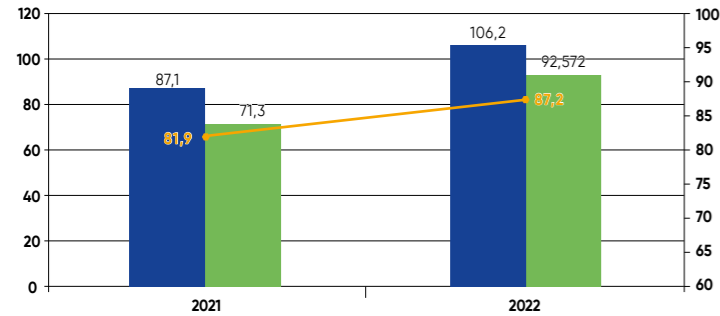
Жамбыл облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Жамбыл облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

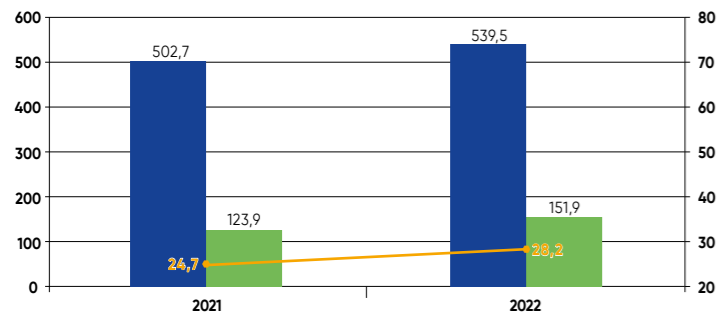
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 21,9 %-ға ұлғайды, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 29,8 %-ға ұлғайды. Олардың үлесі 81,9 %-дан 87,2 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (32,5 %), ауыл шаруашылығы (30,8 %) және қызмет көрсету (13,5 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 22,6 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 24,7 %-ынан 28,2 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 37,8 %-ға өсті. ШОК ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 21,5%-дан 24,0 %-ға дейін азайды;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 68,3 %-ға төмендеді. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 10,2 %-дан 11,6 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 26,5 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 17,0 %-дан 16,7 %-ға дейін азайды.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Жамбыл облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

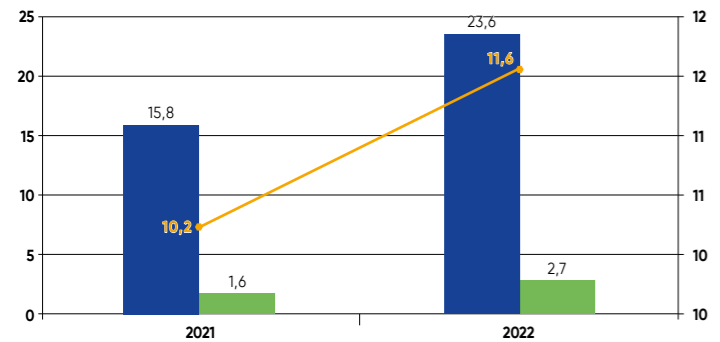
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Жамбыл облысының үлесі

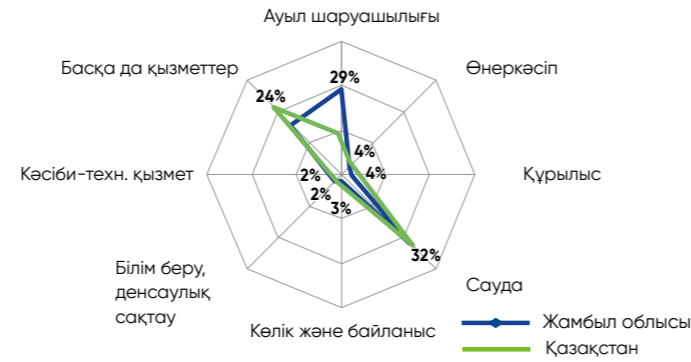
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Жамбыл облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

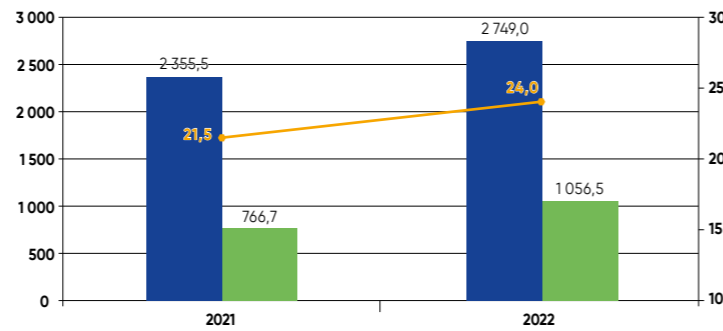

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

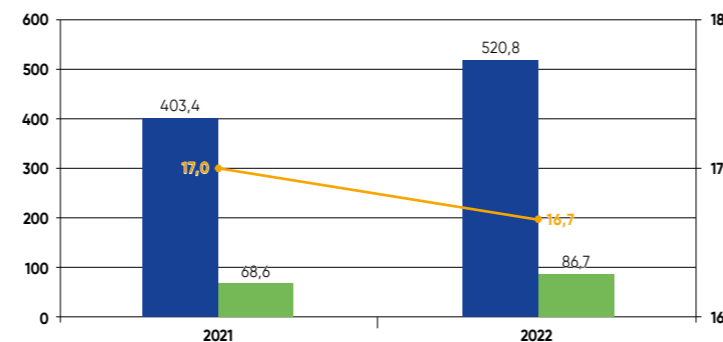

Жамбыл облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Жамбыл облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Жамбыл облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	709	8 102
2022	458	6 591

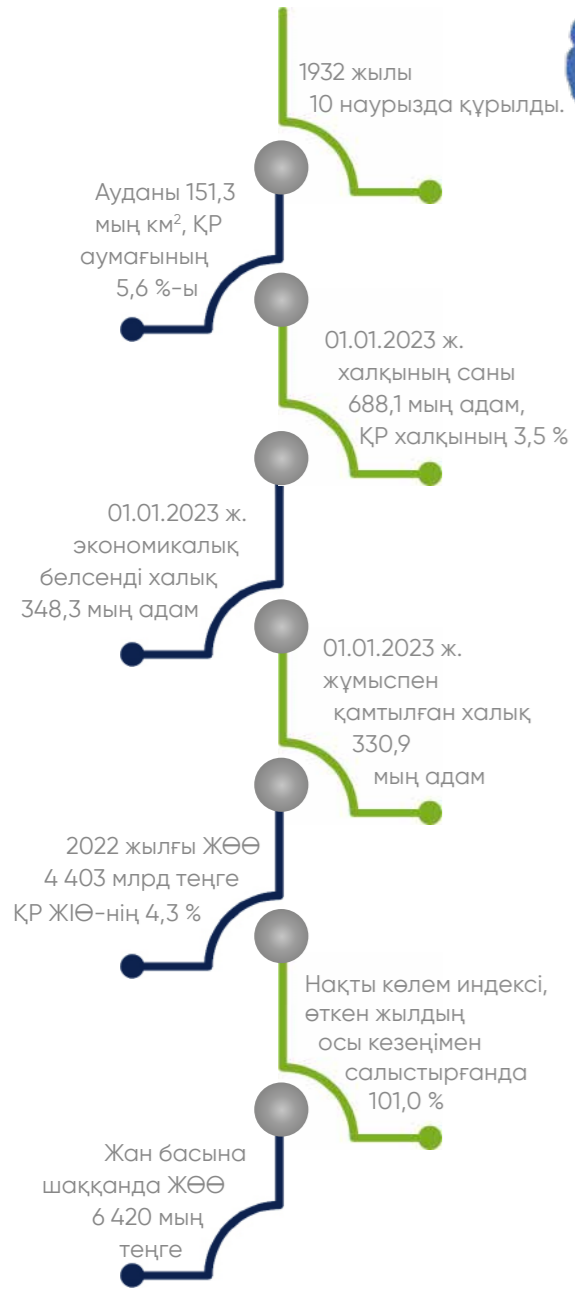
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 644	40 253	5 343
2022	2 132	40 780	8 143

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 152	15 936	8 444
2022	2 001	21 869	13 950

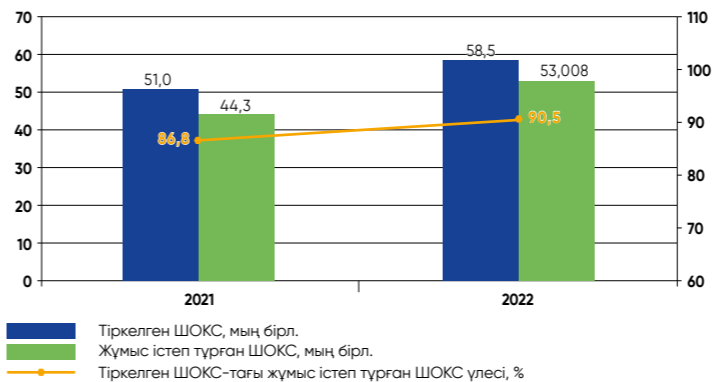
Батыс Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

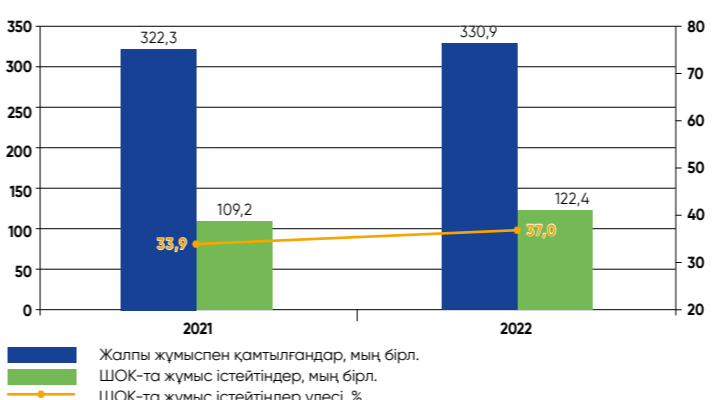
Батыс Қазақстан облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 14,8 %-ға ұлғайды, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 19,8 %-ға ұлғайды. Олардың үлесі 86,8 %-дан 90,5 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (38,4 %), ауыл шаруашылығы (18,1 %), және қызмет көрсету (9,1 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 12,1 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 33,9 %-ынан 37,0 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 34,9 %-ға ұлғайды. ЖӨӨ-дегі ШОК ЖҚК үлесі 32,7 %-дан 33,1 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 38,2 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 91,3 %-дан 80,5 %-ға дейін азайды;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 19,7 %-ға ұлғайды. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 18,2 %-дан 17,8 %-ға дейін азайды.

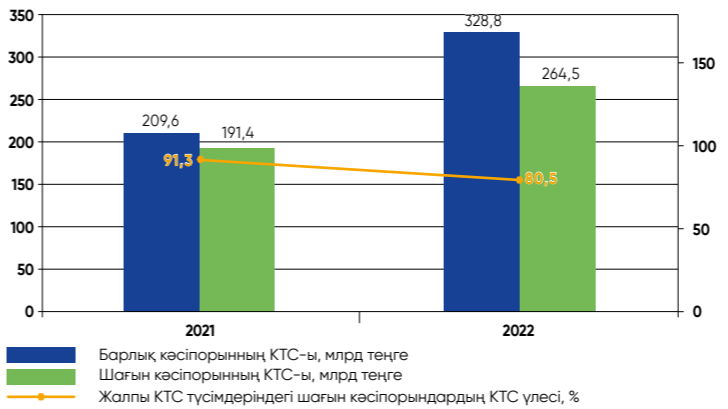
Тіркелген ШОК жалпы санындағы Батыс Қазақстан облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

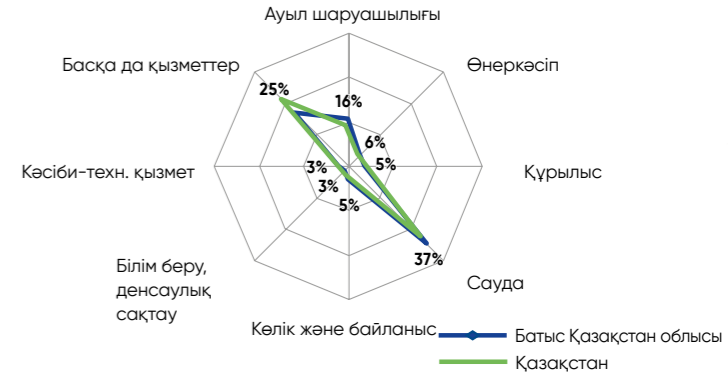
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Батыс Қазақстан облысының үлесі

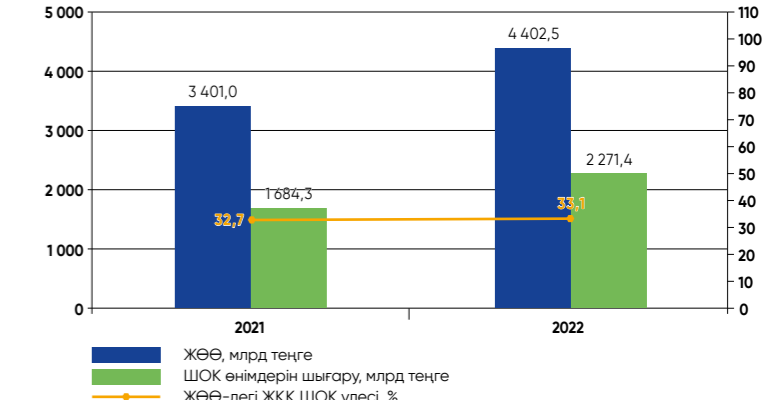
Батыс Қазақстан облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

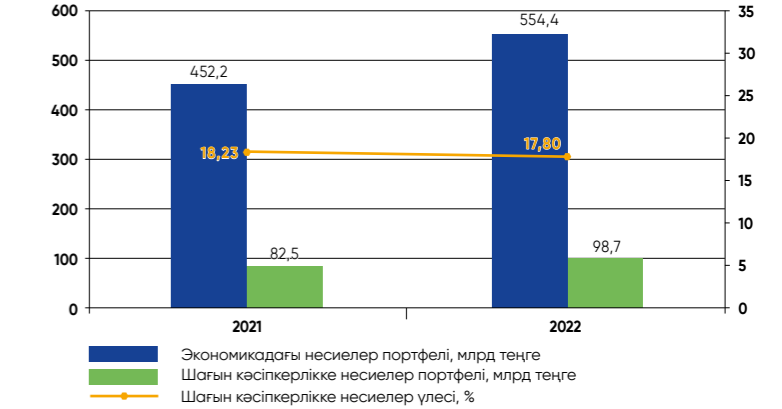
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Батыс Қазақстан облысының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Батыс Қазақстан облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

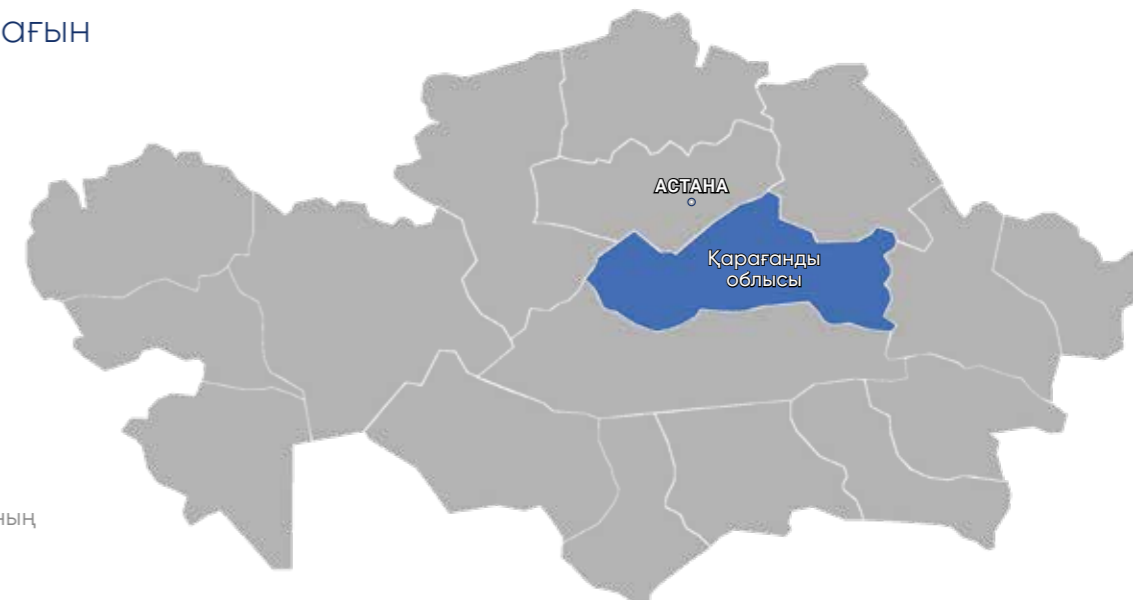
Батыс Қазақстан облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	156	4 901	
2022	64	4 487	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 097	85 704	3 507
2022	1 315	39 665	5 466

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	702	12 139	5 669
2022	1 186	16 995	9 587

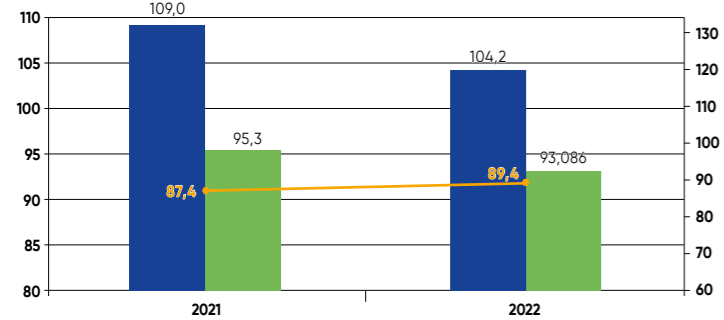
Қарағанды облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Қарағанды облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

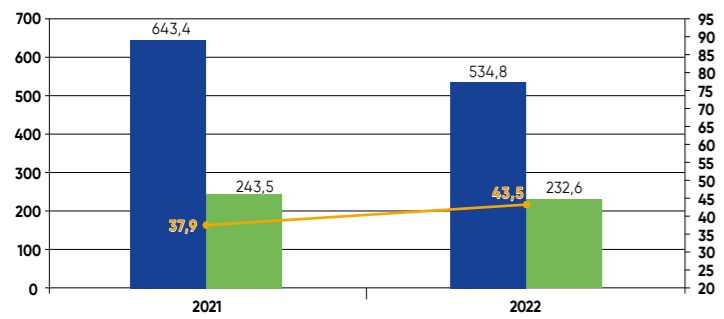
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 4,4 %-ға азайды, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 2,3 %-ға азайды. Олардың үлесі 87,4 %-дан 89,4 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (39,3 %), қызмет көрсету (13,4 %) және ауыл шаруашылығы (10,5 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 4,5 %-ға төмендеді. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 37,9 %-ынан 43,5 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 16,5 %-ға ұлғайды. ЖӨӨ-дегі ШОК ЖҚҚ үлесі 15,5 %-дан 19,4 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 3,3 %-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 8,7 %-дан 14,6 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 23,2 %-ға ұлғайды. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 13,2 %-дан 12,3 %-ға дейін төмендеді.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Қарағанды облысының бөлсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

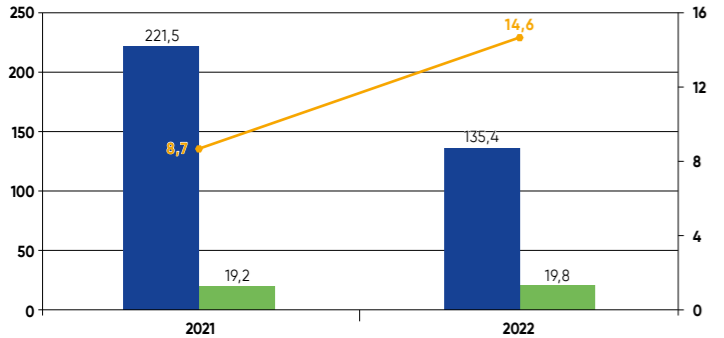
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Қарағанды облысының үлесі

■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Қарағанды облысы шағын кәсіпорындары теген КТС динамикасы

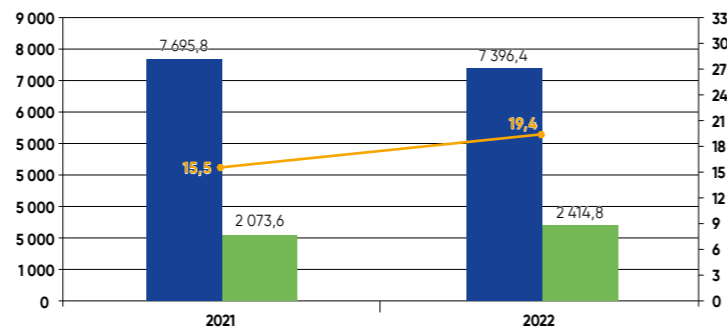

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

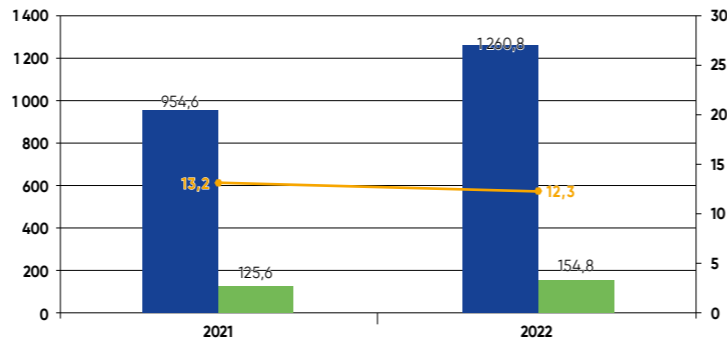

Қарағанды облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Қарағанды облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Қарағанды облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	393	15 161
2022	238	15 056

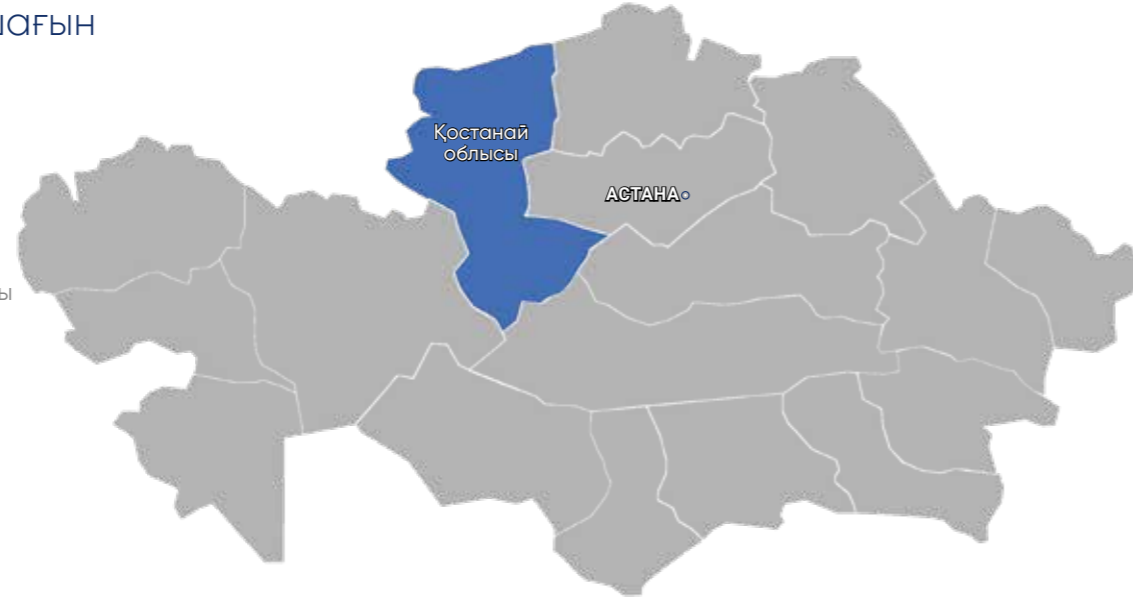
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	20 248	121 991	7 509
2022	1 077	42 039	10 588

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 053	18 283	9 243
2022	910	18 443	10 162

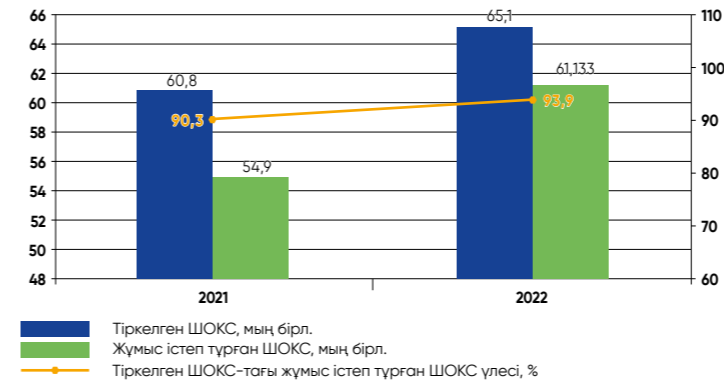
Қостанай облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

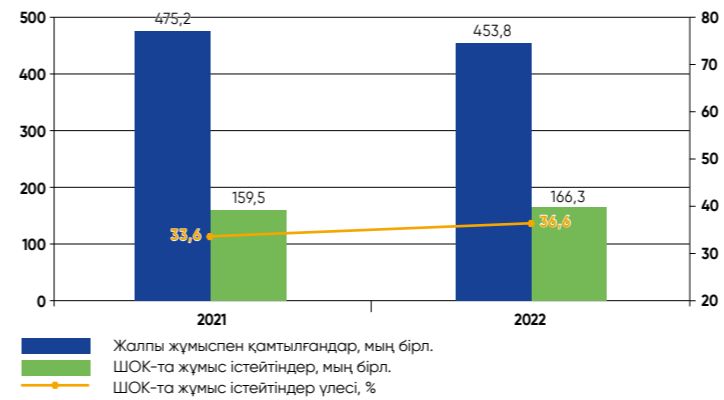
Қостанай облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 7,2 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 11,4 % өсті. Олардың үлесі 90,3 %-дан 93,9 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (35,0 %), қызмет көрсету (14,9 %) және ауыл шаруашылығы (12,6 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 4,2 %-ға өсті. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 33,6 %-ынан 36,6 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы баға-ларда) 44,7 %-ға өсті. ЖӨӨ-дегі ШОК ЖҚК үлесі 27,2 %-дан 33,0 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 52,0 %-ға төмендеді. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 10,4 %-дан 6,1 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 22,9 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 14,3 %-дан 14,8 %-ға дейін өсті.

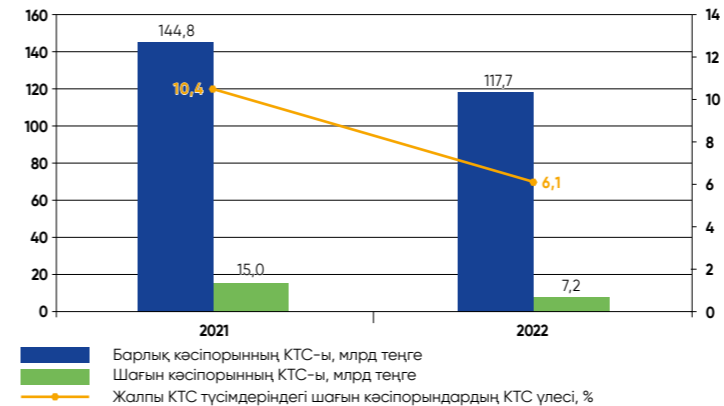
Тіркелген ШОК жалпы санындағы Қостанай облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

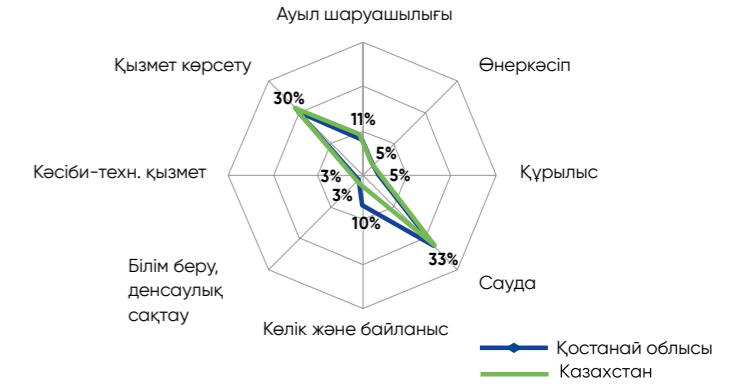
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Қостанай облысының үлесі

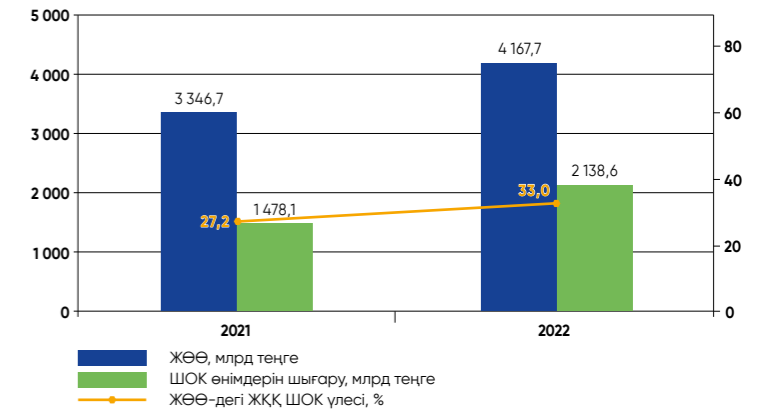
Қостанай облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

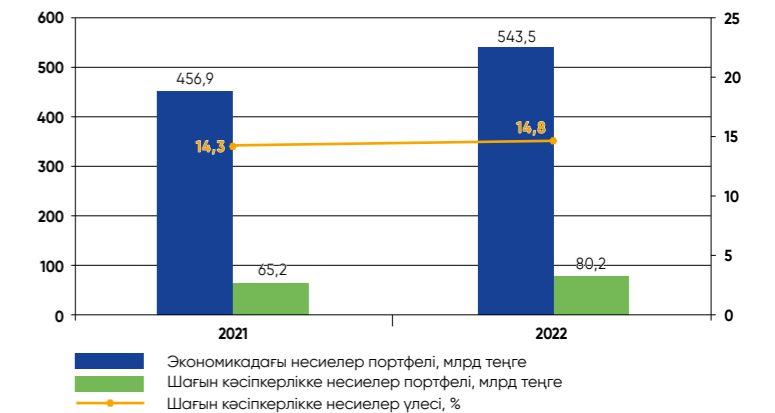
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Қостанай облысының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Қостанай облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

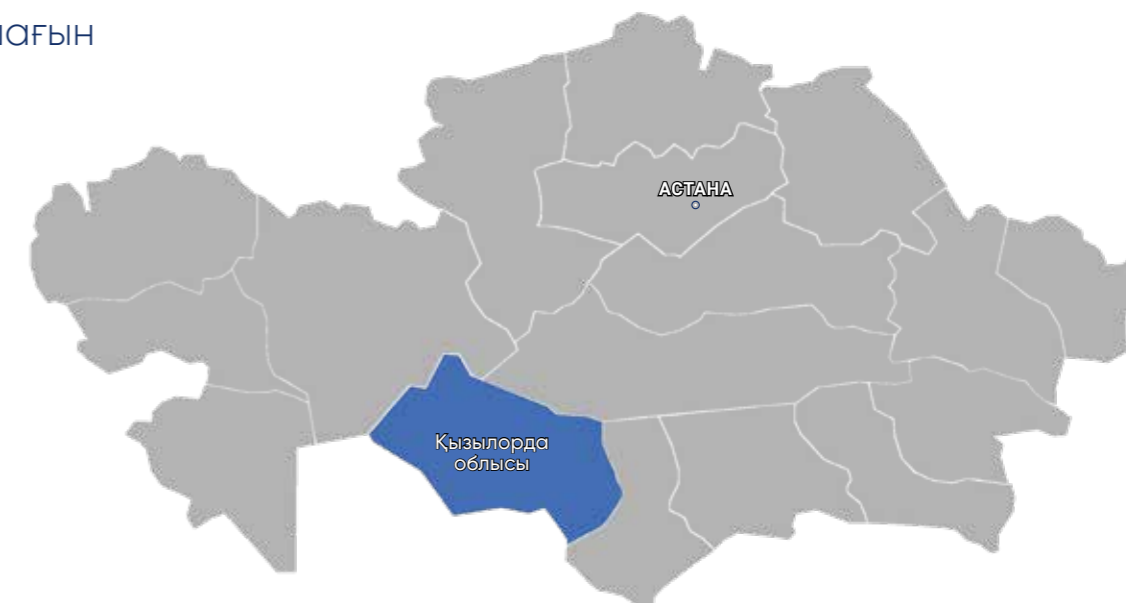
Қостанай облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	295	15 411	
2022	187	17 579	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1105	58 581	4 321
2022	966	25 410	6 432

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	751	13 850	6 678
2022	801	17 380	9 311

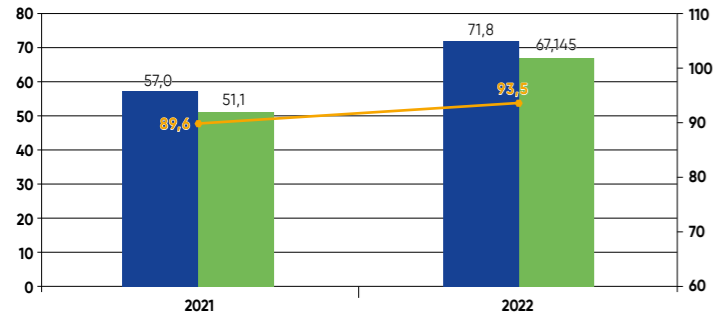
Қызылорда облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Қызылорда облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

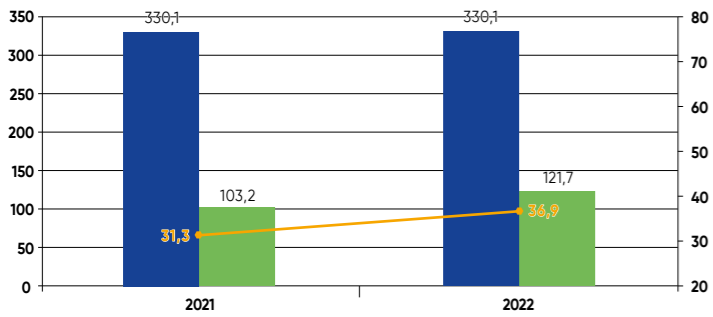
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 26,1%-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 31,5%-ға өсті. Олардың үлесі 89,6%-дан 93,5%-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (28,0%), ауыл шаруашылығы (21,3%) және қызмет көрсету (16,8%) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 18,0%-ға артты. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 31,3%-ынан 36,9%-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 40,3%-ға өсті. ШОК ЖҚҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 16,3%-дан 18,1%-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 161,9%-ға ұлғайды. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 26,3%-дан 15,2%-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 30,3%-ға ұлғайды. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 14,1%-дан 15,6%-ға дейін өсті.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Қызылорда облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

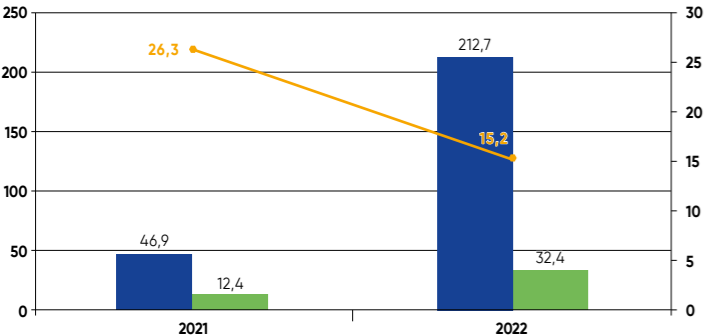
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Қызылорда облысының үлесі

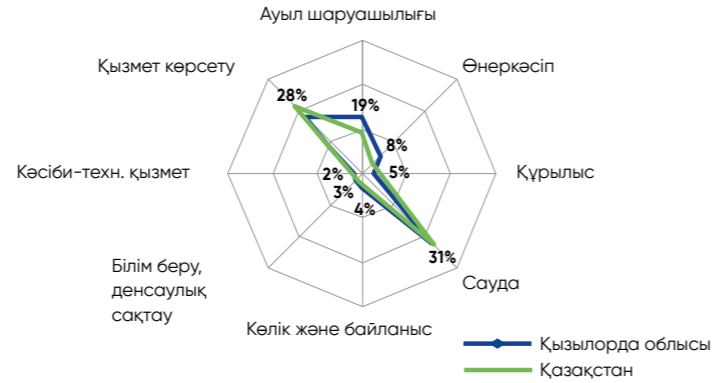
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Қызылорда облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

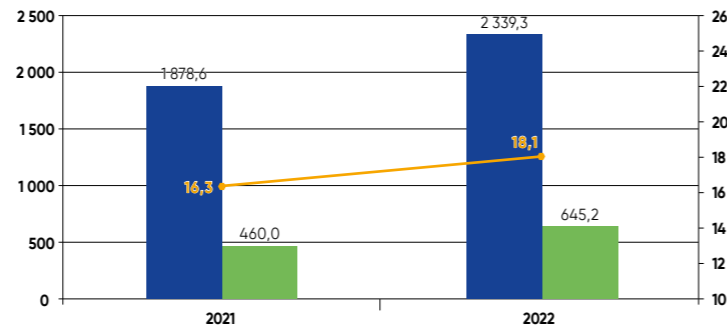

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

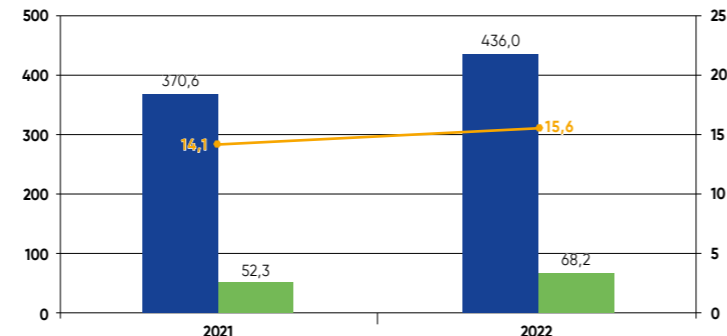

Қызылорда облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Қызылорда облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Қызылорда облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	457	3 394
2022	280	3 376

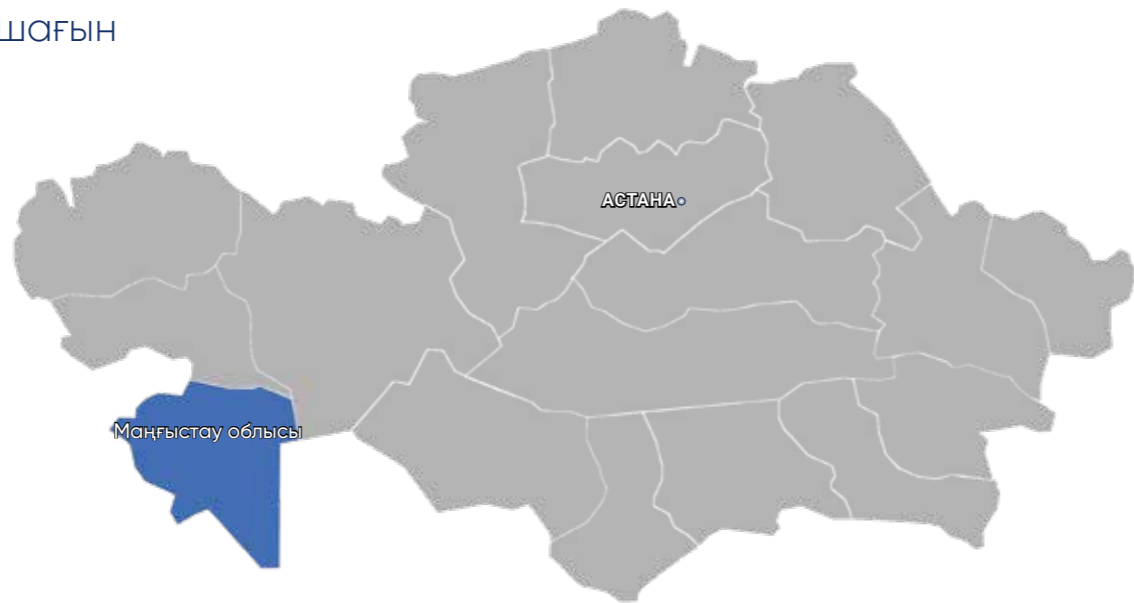
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 057	36 611	2 903
2022	1 614	26 903	3 786

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 095	14 434	6 820
2022	1 478	18 579	10 741

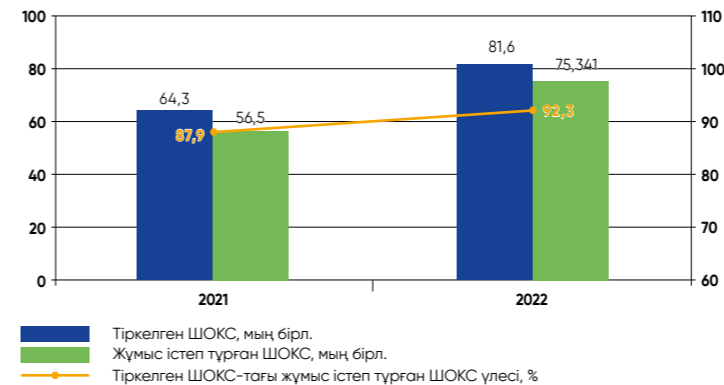
Маңғыстау облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

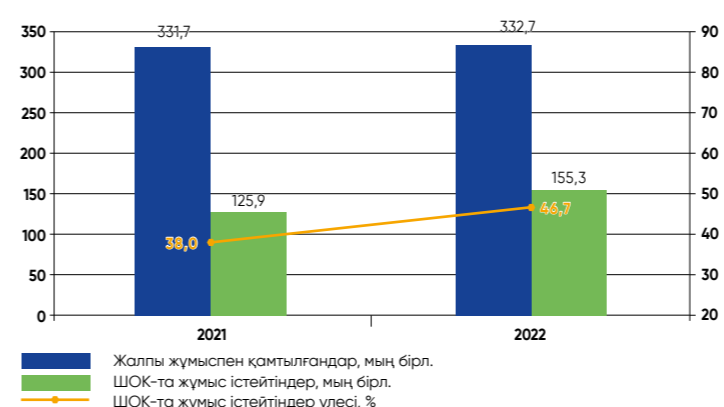
Маңғыстау облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 26,9 %-ға өсті, ШОК субъектілерінің саны 33,3 %-ға ұлғайды. Олардың үлесі 87,9 %-дан 92,3 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (33,0 %), қызмет көрсету (26,9 %) және өңдеуші өнеркәсіп (5,8 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 23,4 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 38,0 %-ынан 46,7 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы баға-ларда) 14,2 %-ға өсті. ЖӨӨ-дегі ШОК ЖҚК үлесі 31,6 %-дан 30,0 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 30,0 %-ға төмендеді. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 39,5 %-дан 37,5 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 23,0 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 17,0 %-дан 16,8 %-ға дейін төмендеді.

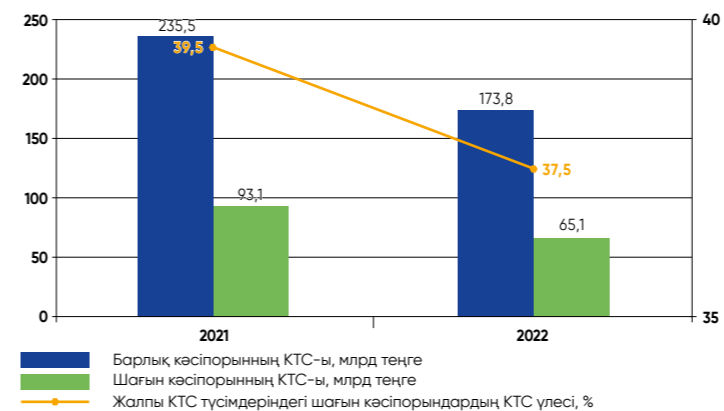
Тіркелген ШОК жалпы санындағы Маңғыстау облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

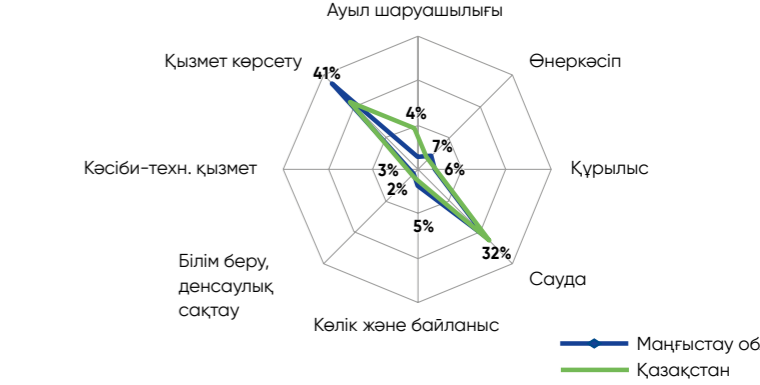
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Маңғыстау облысының үлесі

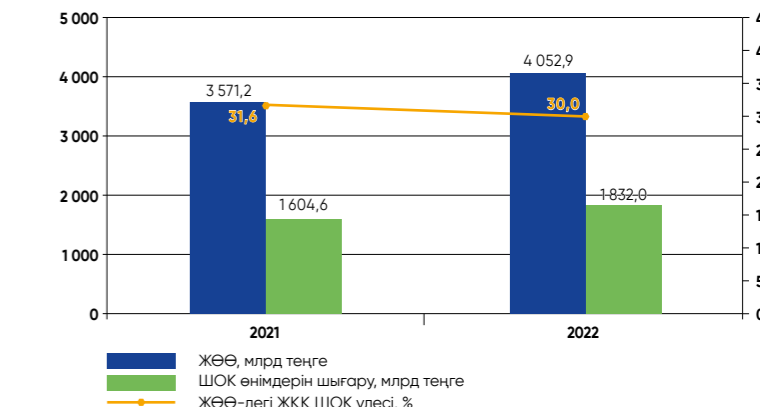
Маңғыстау облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

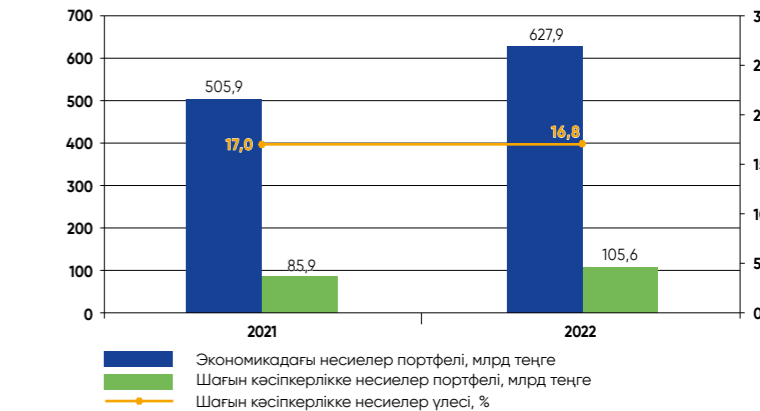
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Маңғыстау облысының ШОК және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Маңғыстау облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелер портфелі

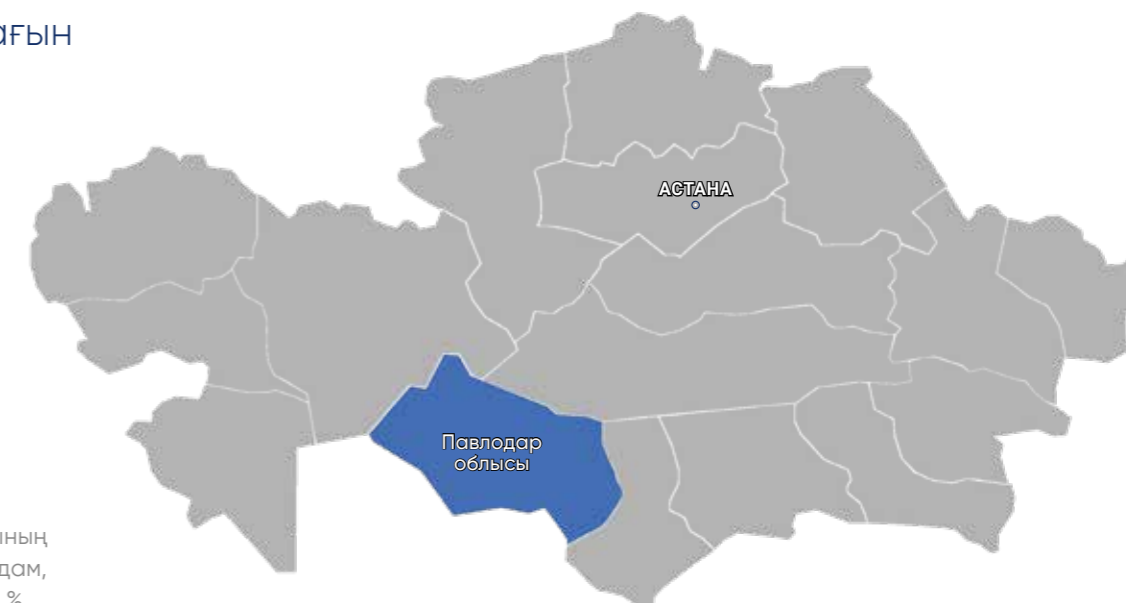
Маңғыстау облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	41	3 130	
2022	23	3 495	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	2 074	88 210	6 789
2022	1 595	40 702	10 111

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	872	16 245	8 967
2022	1 522	21 668	13 227

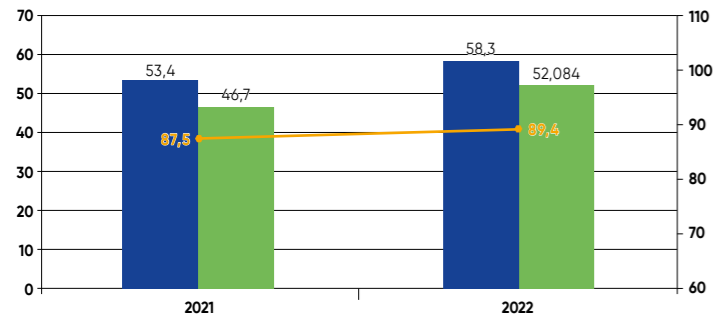
Павлодар облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Павлодар облысының ШОК секторындағы 2022 жылғы негізгі өзгерістер:

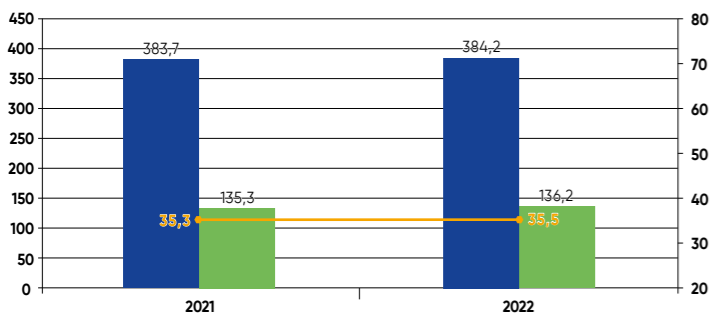
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 9,2 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 11,5 %-ға өсті. Олардың үлесі 87,5 %-дан 89,4 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (39,1%), ауыл шаруашылығы (13,3 %) және қызмет көрсету (9,6 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 0,7 %-ға артты. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 35,3 %-ынан 35,5 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 25,3 %-ға өсті. ШОК ЖКҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 17,8 %-дан 19,0 %-ға дейін өсті;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 0,5 %-ға өсті. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 11,8 %-дан 5,2 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 14,0 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 18,3 %-дан 18,7 %-ға өсті.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Павлодар облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

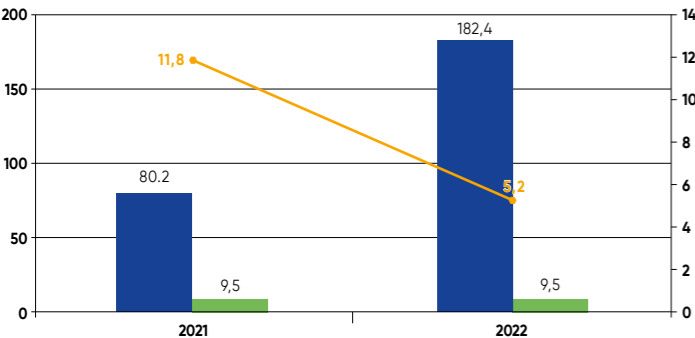
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Павлодар облысының үлесі

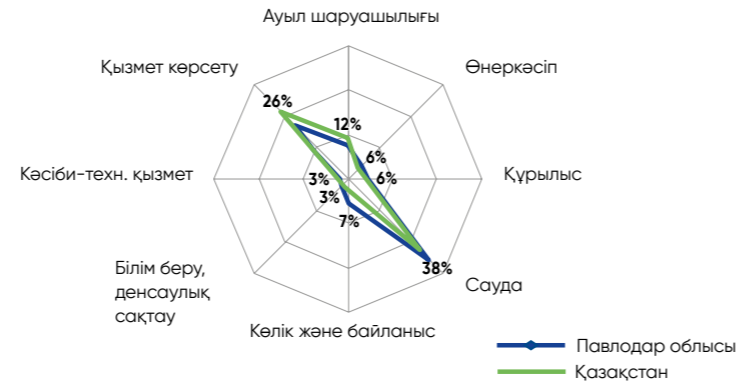
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Павлодар облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

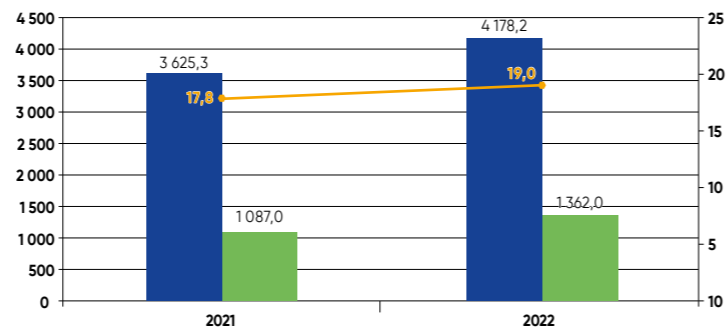

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

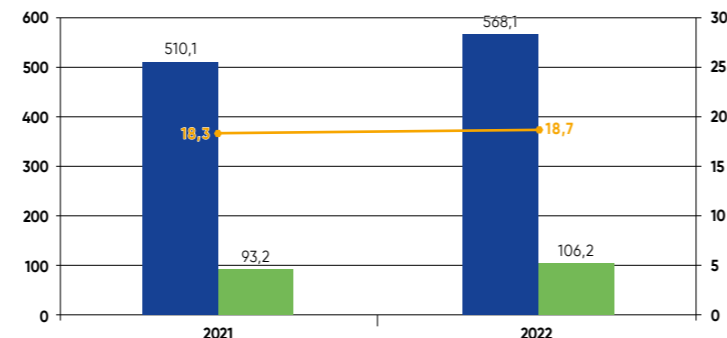

Павлодар облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Павлодар облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Павлодар облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	387	12 560
2022	178	5 628

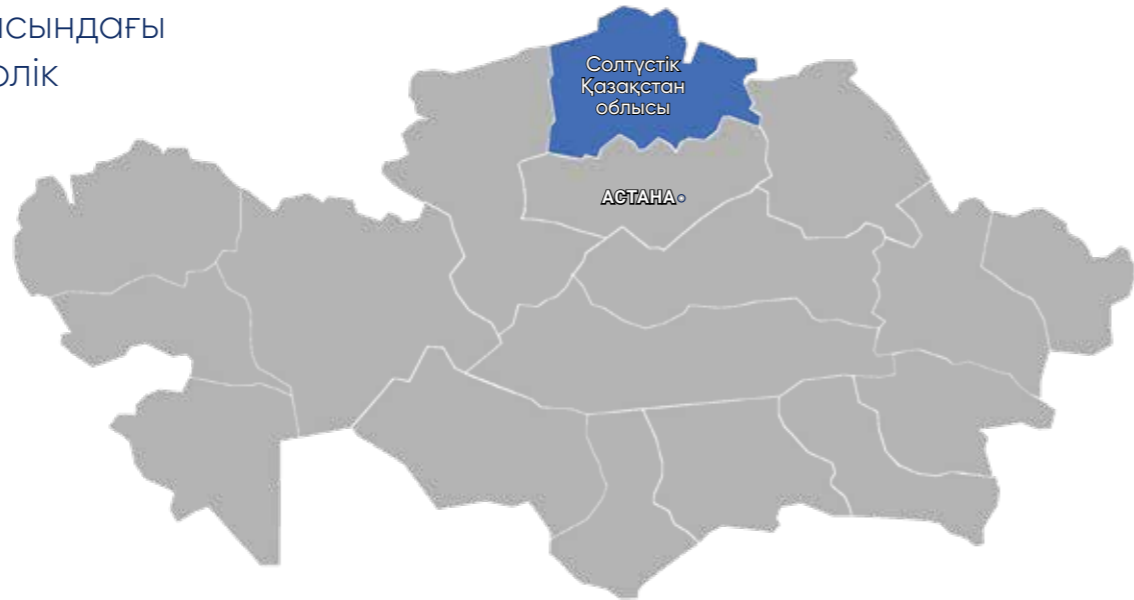
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 247	42 817	3 668
2022	1 116	84 022	6 618

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	814	20 729	9 620
2022	883	20 763	10 679

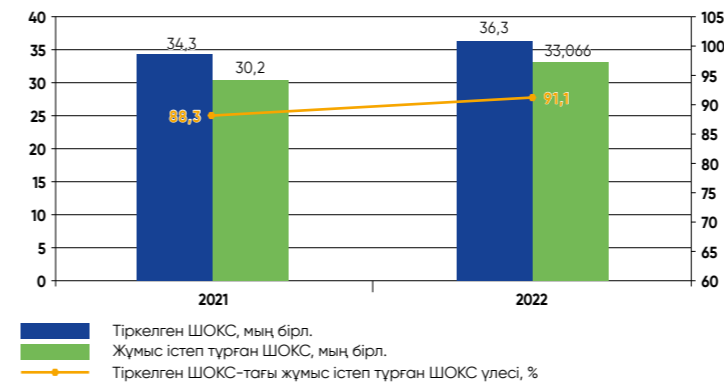
Солтүстік Қазақстан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

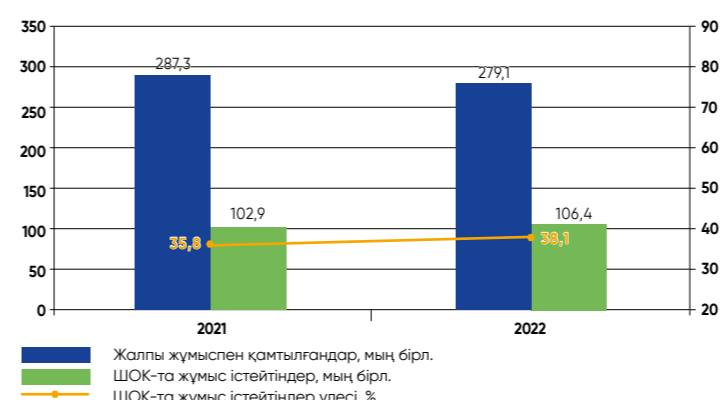
2022 жылғы Солтүстік Қазақстан облысындағы ШОК секторындағы негізгі өзгерістер:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 6,0 %-ға төмендеді, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 9,4 %-ға төмендеді. Олардың үлесі 88,3 %-дан 91,1 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда сауда (36,8 %), ауыл шаруашылығы (19,8 %) және қызмет көрсету (9,2 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 3,4 %-ға ұлғайды. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 35,8 %-ынан 38,1 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 44,2 %-ға өсті. ШОК ЖҚК-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 31,4 %-ды 37,5 %-ға дейін ұлғайды;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 61,6 %-ға төмендеді. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 33,5 %-дан 25,3 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 6,5 %-ға өсті. Оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 20,9 %-дан 19,9 %-ға төмендеді. %.

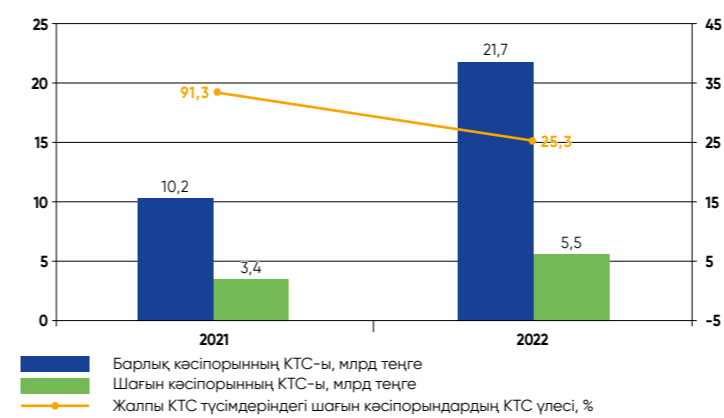
Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Солтүстік Қазақстан облысының белсенді ШОК субъектілерінің үлесі

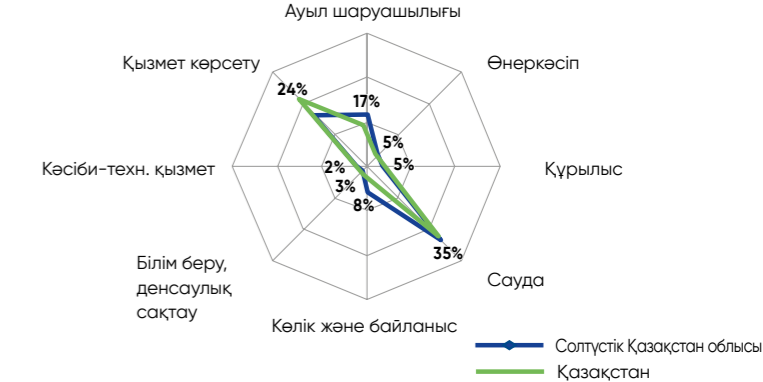
ШОК-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы Солтүстік Қазақстан облысының үлесі

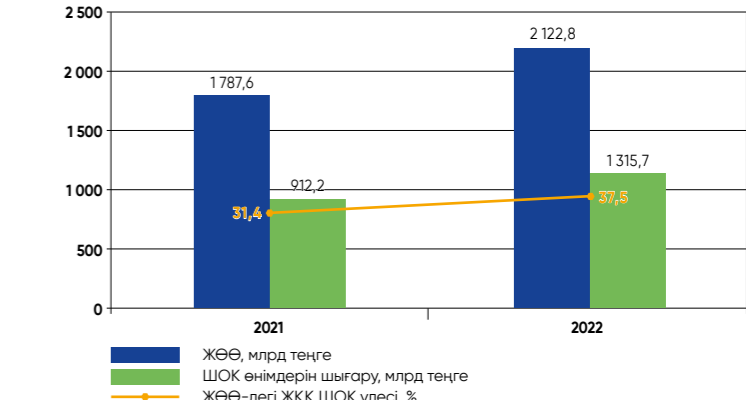
Солтүстік Қазақстан облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

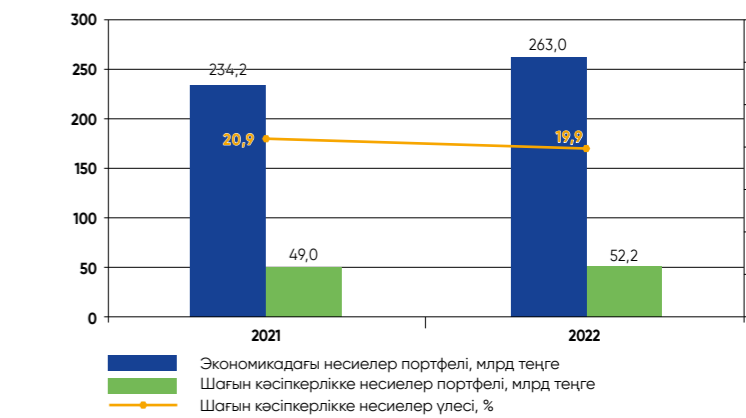
Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Солтүстік Қазақстан облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

Солтүстік Қазақстан облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелері портфелі

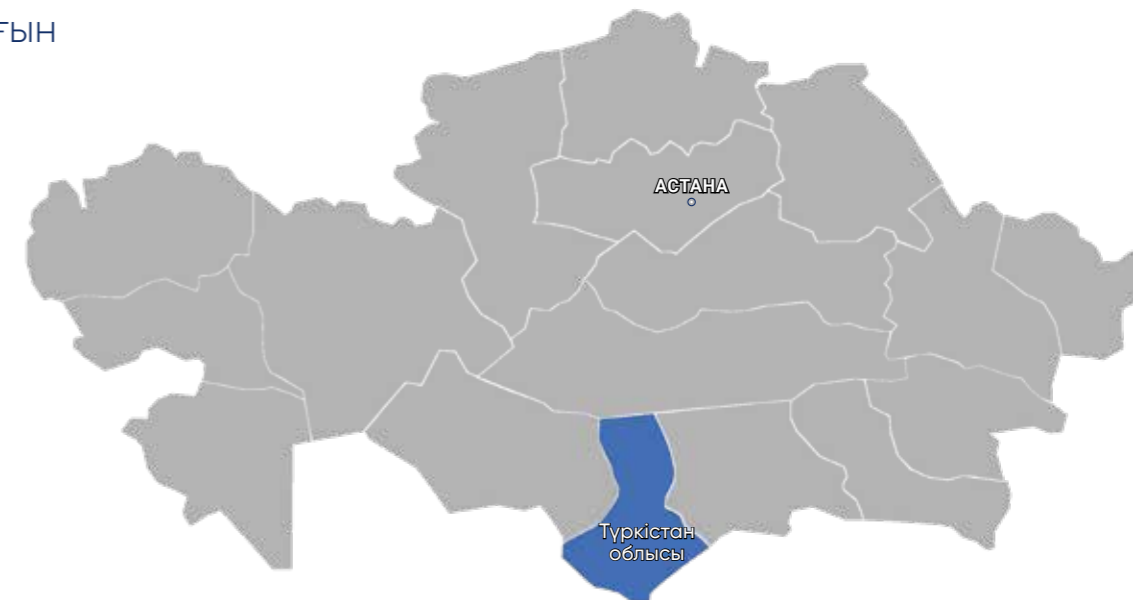
Солтүстік Қазақстан облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ			
	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге	
2021	123	12 990	
2022	80	10 015	

СУБСИДИЯЛАУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 128	54 699	3 428
2022	545	44 833	6 131

КЕПІЛДЕНДІРУ			
	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	555	14 763	6 788
2022	456	13 502	6 719

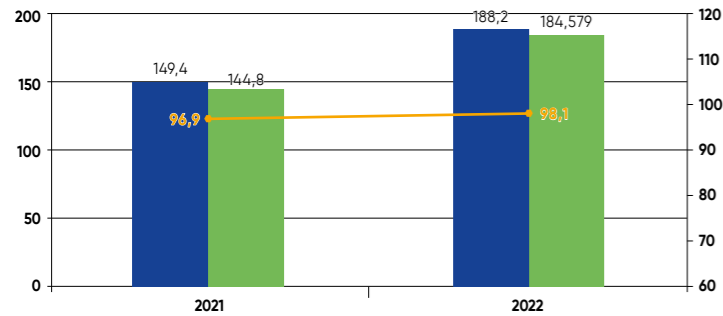
Түркістан облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Түркістан облысының ШОК секторының 2022 жылғы негізгі көрсеткіштері:

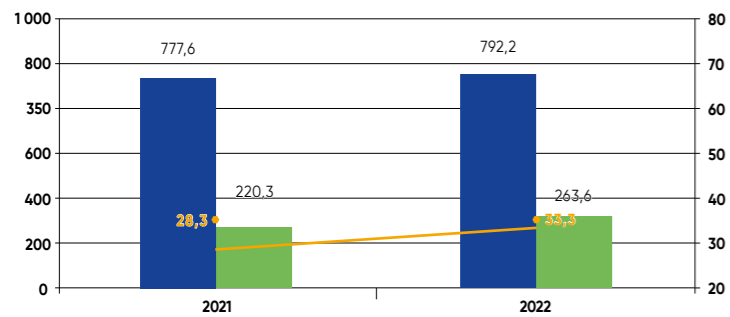
- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 26,0 %-ға өсті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 27,5 %-ға артты. Олардың үлесі 96,9 %-дан 98,1 %-ға дейін өсті;
- салалық құрылымда ауыл шаруашылығы (45,4 %), сауда (24,7 %) және қызмет көрсету (14,4 %) субъектілері басым;
- ШОК-та жұмыспен қамтылған халық саны 19,6 %-ға артты. ШОК-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 28,3 %-ынан 33,3 %-ына дейін өсті;
- ШОК субъектілерінің өнім шығаруы (салыстырмалы бағаларда) 18,2 %-ға өсті. ШОК ЖҚ-ның ЖӨӨ-дегі үлесі 26,0 %-дан 25,4 %-ға дейін төмендеді;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 73,0 %-ға артты. Барлық кәсіпорынның КТС бойынша жалпы шығыстарындағы үлесі 8,3 %-дан 9,3 %-ға дейін азайды;
- шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі 70,8 %-ға өсті, оның экономикаға берілген несиелердің жалпы портфеліндегі үлесі 8,1 %-дан 9,3 %-ға дейін ұлғайды.

Тіркелген ШОКС жалпы санындағы Түркістан облысының белсенді ШОКС субъектілерінің үлесі

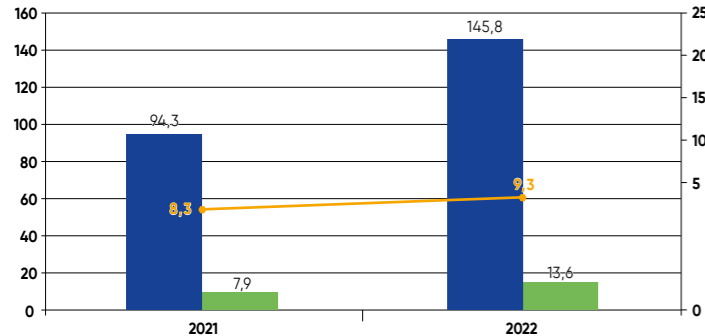
■ Тіркелген ШОКС, мың бірл.
■ Жұмыс істеп тұрған ШОКС, мың бірл.
— Тіркелген ШОКС-тағы жұмыс істеп тұрған ШОКС үлесі, %

Түркістан облысының ШОКС-та жұмыспен қамтылғандардың жалпы санындағы үлесі

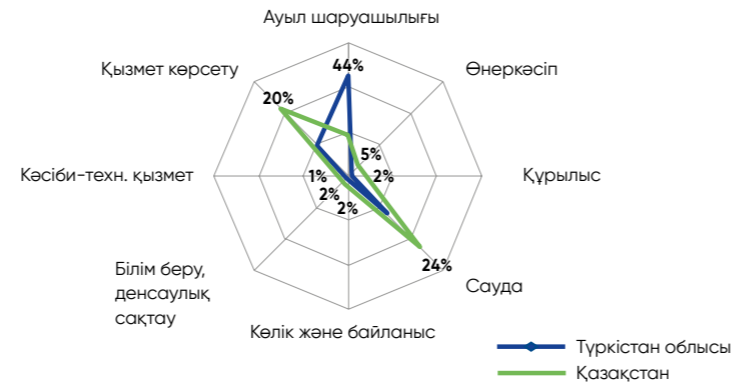
■ Жалпы жұмыспен қамтылғандар, мың бірл.
■ ШОКС-та жұмыс істейтіндер, мың бірл.
— ШОКС-та жұмыс істейтіндер үлесі, %

Түркістан облысы шағын кәсіпорындары төлеген КТС динамикасы

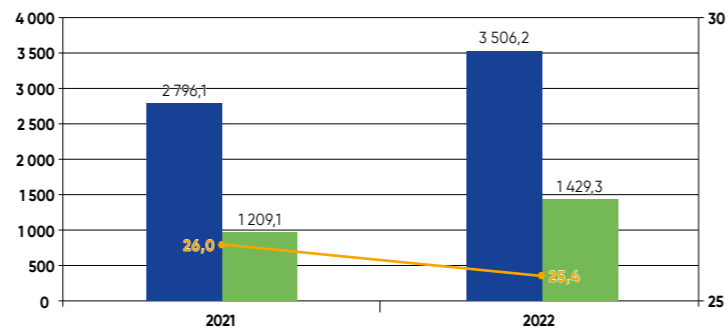

■ Барлық кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
■ Шағын кәсіпорынның КТС-ы, млрд теңге
— Жалпы КТС түсімдеріндегі шағын кәсіпорындардың КТС үлесі, %

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОКС субъектілерінің құрылымы

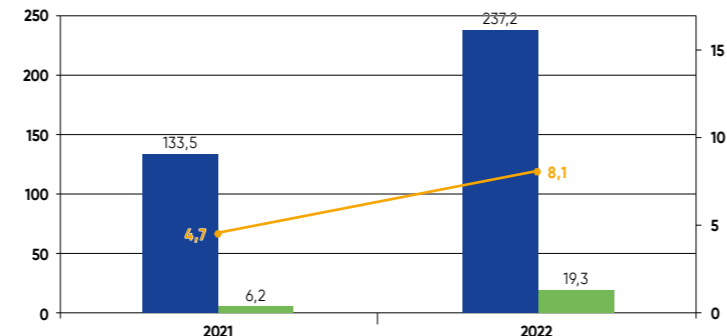

Түркістан облысының ШОКС және ЖӨӨ өнімдерін шығару динамикасы

■ ЖӨӨ, млрд теңге
■ ШОКС өнімдерін шығару, млрд теңге
— ЖӨӨ-дегі ЖҚШ ШОКС үлесі, %

Түркістан облысының экономика және шағын кәсіпкерлік несиелері бойынша ЕДБ несиелерінің портфелі

■ Экономикадағы несиелер портфелі, млрд теңге
■ Шағын кәсіпкерлікке несиелер портфелі, млрд теңге
— Шағын кәсіпкерлікке несиелер үлесі, %

Түркістан облысындағы «Даму» Қоры бағдарламаларының нәтижелері

НЕСИЕЛЕУ

	Жобалар саны	Кредиттер сомасы, млн теңге
2021	1 263	4 742
2022	1 246	5 534

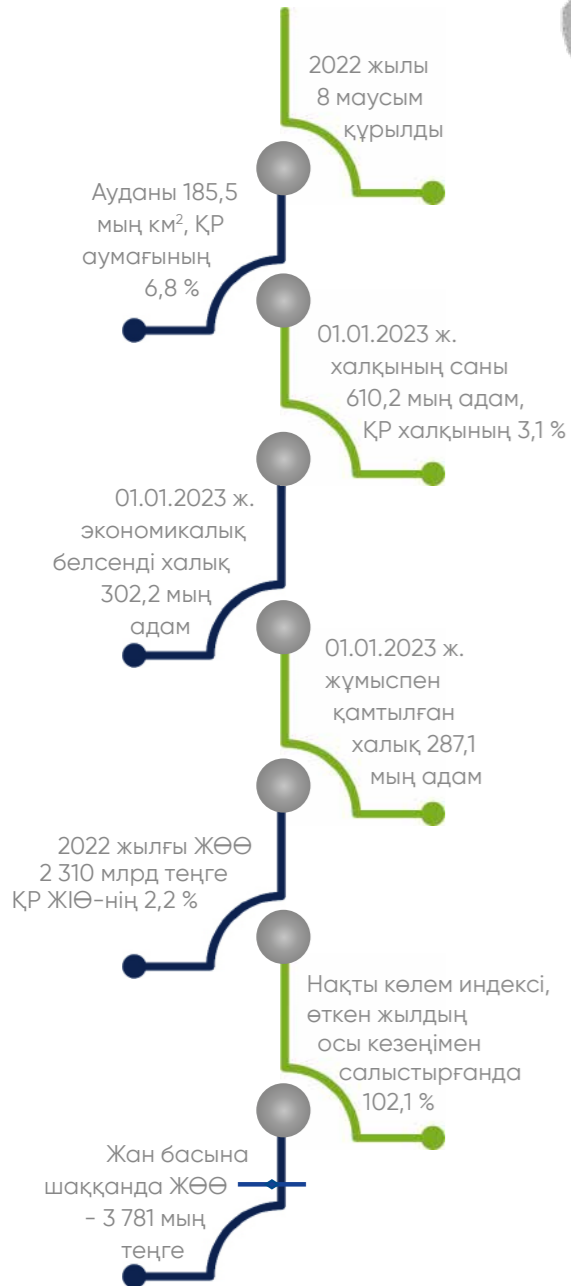
СУБСИДИЯЛАУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Субсидия сомасы, млн теңге
2021	1 393	35 951	6 225
2022	1 447	46 565	11 112

КЕПІЛДЕНДІРУ

	Қолдау тапқан жобалар	Кредиттер сомасы, млн теңге	Кепілдік сомасы, млн теңге
2021	1 317	8 579	5 415
2022	1 030	15 330	8 327

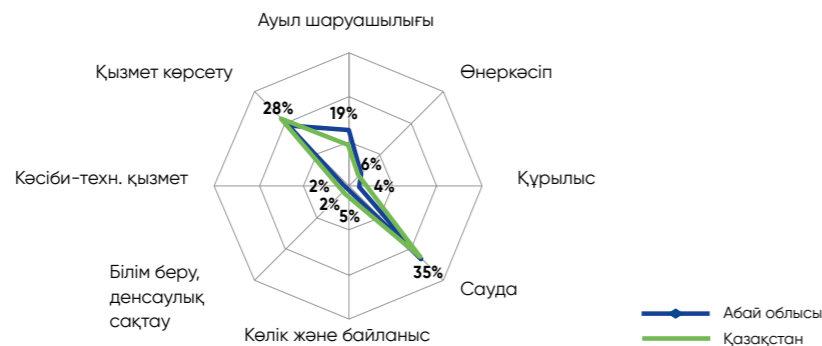
Абай облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

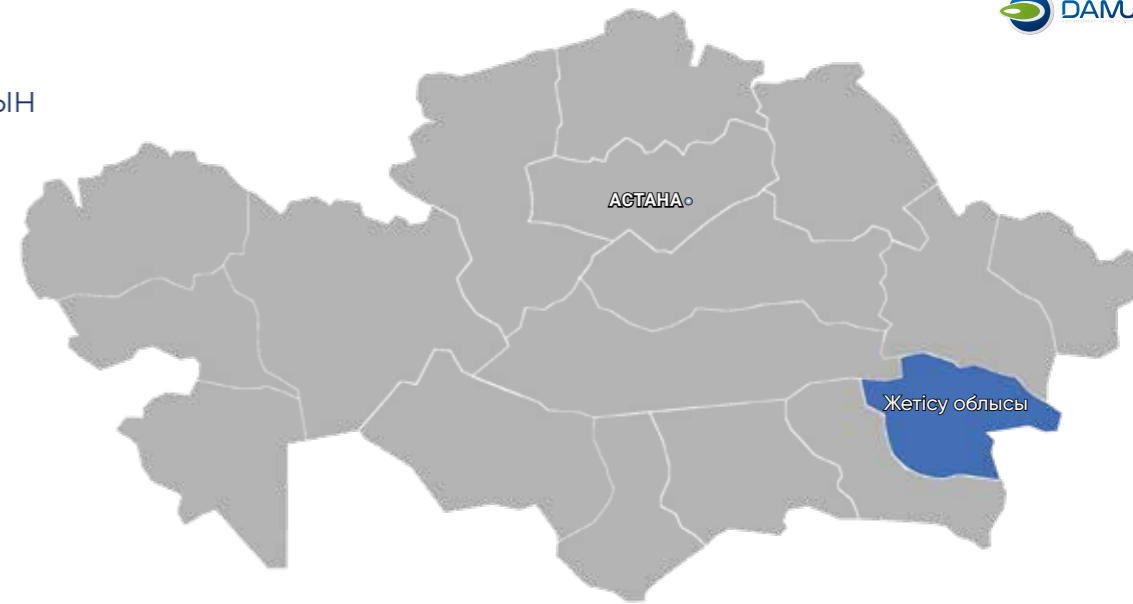
Абай облысының ШОК секторының 2022 жылғы негізгі көрсеткіштері:

- Тіркелген ШОК субъектілерінің саны 54,8 мың бірлікті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 49,7 мың бірлікті құрады. Олардың үлесі 90,6 %;
- салалық құрылымда сауда (35,6 %), ауыл шаруашылығы (20,7 %) және қызмет көрсету (12,8 %) субъектілері басым;
- ШОБ-та жұмыспен қамтылған халық саны 99,5 мың бірлік. ШОБ-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 34,6%-ы.
- ШОК субъектілері (салыстырмалы бағамен) 2 310,1 млрд теңгенің өнімін шығарған. ЖӨӨ - дегі ШОБ ЖҚК үлесі 16,6%;
- Шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 2,2 млрд теңге. Олардың барлық кәсіпорындардың КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 3,7%.

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

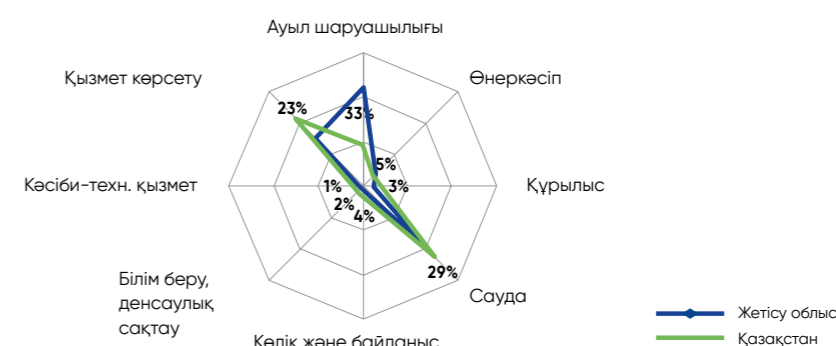
Жетісу облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

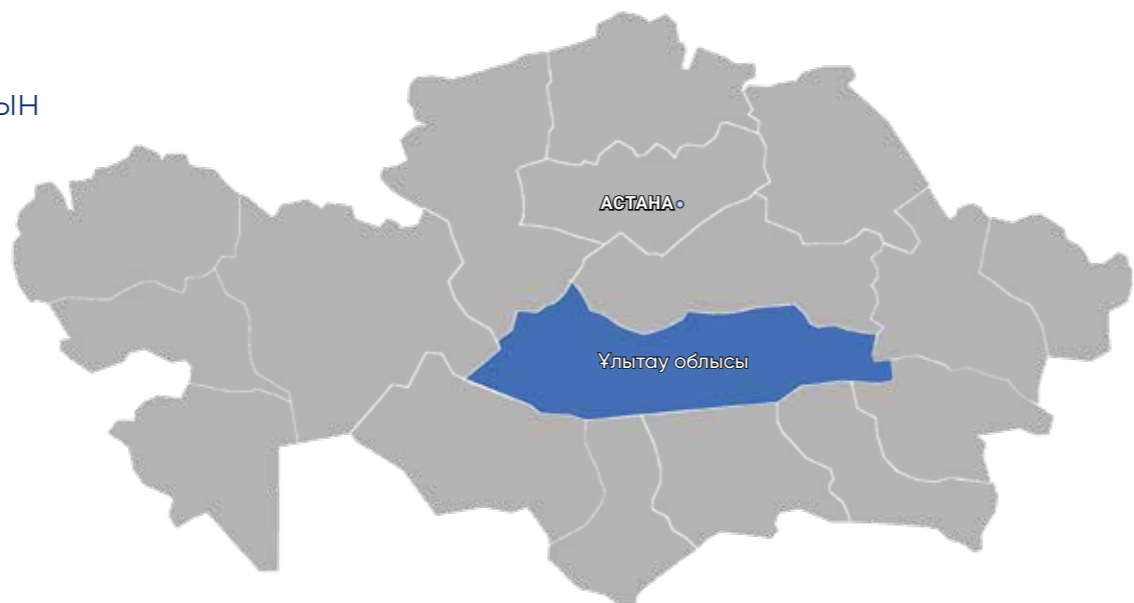
Жетісу облысының ШОК секторының 2022 жылғы негізгі көрсеткіштері:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 59,5 мың бірлікті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 53,6 мың бірлікті құрады. Олардың үлесі 90,0%;
- салалық құрылымда ауыл шаруашылығы (35,7 %), сауда (29,3 %) және қызмет көрсету (11,6 %) субъектілері басым;
- ШОБ-та жұмыспен қамтылған халық саны 102,1 мың бірлікті құрады. ШОБ-та жұмыспен қамтылғандар үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 31,9%-ы.
- ШОК субъектілері (салыстырмалы бағамен) 935,9 млрд теңгенің өнімін шығарған. ЖӨӨ - дегі ШОБ ЖҚК үлесі 39,3%;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 2,4 млрд теңге. Олардың барлық кәсіпорындардың КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 27,6%.

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

Ұлытау облысындағы шағын және орта кәсіпкерлік

Ұлытау облысының ШОК секторының 2022 жылғы негізгі көрсеткіштері:

- тіркелген ШОК субъектілерінің саны 18,8 мың бірлікті, жұмыс істеп тұрған ШОК субъектілерінің саны 17,4 мың бірлікті құрады. Олардың үлесі 92,8 %;
- салалық құрылымда сауда (34,5 %), ауыл шаруашылығы (20,1 %) және қызмет көрсету (16,4 %) субъектілері басым;
- ШОБ-та жұмыспен қамтылған халық саны 31,2 мың бірлік. ШОБ-та жұмыспен қамтылғандардың үлесі жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 30,9%-ы.
- ШОБ субъектілері (салыстырмалы бағамен) 167,6 млрд теңгенің өнімін шығарған. ЖӨӨ – дегі ШОБ ЖҚК үлесі 5,1%;
- шағын кәсіпорындардың КТС бойынша шығыстары 0,8 млрд теңге. Олардың барлық кәсіпорындардың КТС бойынша жалпы шығыстардағы үлесі 1,1%.

Экономикалық қызмет түрлері бойынша тіркелген ШОК субъектілерінің құрылымы

4.

«ДАМУ» КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ» АҚ-НЫҢ КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУ ЖӨНІНДЕГІ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ІСКЕ АСЫРУДАҒЫ НӘТИЖЕЛЕРІ

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ – Қазақстанда кәсіпкерлікті қолдаудың мемлекеттік және жеке бағдарламаларын іске асыратын ұлттық даму институты. «Даму» Қоры өзінің негізгі қызметі шеңберінде жеке кәсіпкерлік субъектілеріне төмендегідей құралдар арқылы қолдау көрсетеді:

- 1) Қаражатты ЕДБ, лизингтік компаниялар мен микроқаржы ұйымдарында шартты орналастыру арқылы кәсіпкерлерді қаржыландыру;
- 2) кредиттер және қаржы лизингі шарттары бойынша сый-ақы мөлшерлемесін субсидиялау;
- 3) кәсіпкерлер кредиттеріне ішінара кепілдік беру;
- 4) ақпараттық-консультациялық қолдау және жобаларды қаржы ұйымдарына дейін сүйемелдеу.

Бұл бөлімде 2022 жылдың соңындағы жағдай бойынша жоғарыда аталған құралдарды іске асырудың негізгі нәтижелері ұсынылған.

1. КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚАРЖЫЛЫҚ ҚОЛДАУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

1.1. Кәсіпкерлерді бұдан кейін де қаржыландыру үшін қаражатты ЕДБ, лизингтік компаниялар мен микроқаржы ұйымдарында шартты орналастыру бағдарламалары

«Даму» Қоры 2007 жылдың қарашасынан бастап жеке кәсіпкерлік субъектілеріне, оның ішінде ШОК-қа бұдан кейін де кредит беру үшін қаражатты ЕДБ-де, микроқаржы ұйымдарында және лизингтік компанияларда шартты ор-

наластыру бағдарламаларының операторы болды. Осы кезеңде және 01.01.2023 жылғы жағдай бойынша «Даму» Қоры қаражатты шартты орналастырудың 32-ден астам бағдарламасы шеңберінде кәсіпкерлерді қаржыландыруды жүзеге асырды. Олардың ішінде:

- 1) өңірлік және салалық шектеулерді көздемейтін ШОК субъектілерін жаппай қамту бағдарламалары (Тұрақтандыру бағдарламасының 1-3 траншы, Азия Даму Банкінің, Еуропалық Қайта Құру және Даму Банкінің қарыздары есебінен ШОК қаржыландыру, ШОК-ты кейіннен қаржыландыру үшін микроқаржы ұйымдарында қаражатты шартты орналастыру бағдарламасы және т. б.);
- 2) ШОК субъектілерін қаржыландырудың өңірлік диспропорциясын төмендетуге жәрдемдесетін өңірлік бағдарламалар (Даму-1-3 өңірлер, облыстардағы қаржыландырудың нүктелік бағдарламалары және т. б.);
- 3) ШОК секторын әртараптандыруға жәрдемдесетін секторлық бағдарламалар (Даму-Өндіріс, лизингтік мәмілелерді қаржыландыру, Өңдеуші өнеркәсіптегі ШОК-ты қолдау бағдарламалары және т. б.);
- 4) әлеуметтік бағдарламалар.

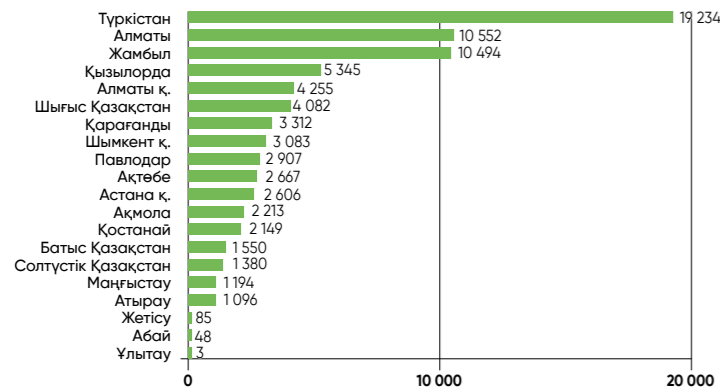
Жалпы, шартты орналастыру бағдарламалары бойынша 01.01.2023 жылға жалпы сомасы 2 794,25 млрд теңгеге 78 264 қарыз алушы қаржыландырылды. Оның ішінде 2022 жылы жалпы сомасы 184,0 млрд теңгеге 5 286 кәсіпкер қаржыландырылды

01.01.2023 ЖЫЛҒЫ ЖАҒДАЙ БОЙЫНША ҚАРАЖАТТЫ ШАРТТЫ ОРНАЛАСТЫРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

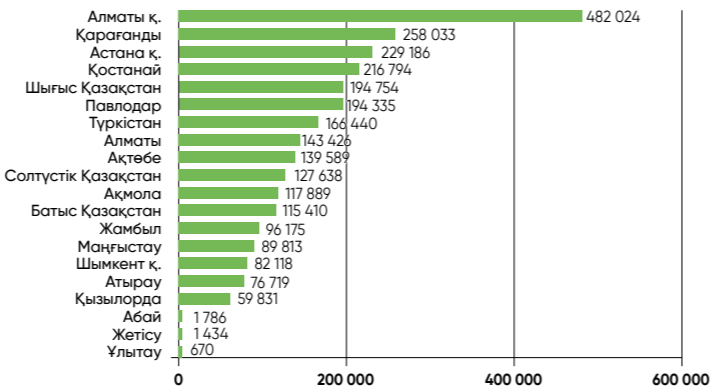
№	БАҒДАРЛАМА	Бағдарламаның жүзеге асырылған жылдары	Сомма, млн теңге	Қарыз алушылар саны, бірл	Несиенің орташа сомасы, млн теңге	Несиенің орташа мерзімі, ай	Орташа өлшенген % мөлшерлеме	Тиімді % мөлшер-леме
1	«Жаңартылатын энергия көздерін инвестициялау тәуекелдерін төмендету» БҰҰДБ-ФЗК бағдарламасы (ЖЭК)	2021 – белсенді	200	1	200	58	6,00%	6,20%
2	Исламдық қаржыландыру	2020 – белсенді	25 880	91	284	31	14,28%	14,90%
3	Нәтижелі жұмыспен қамту және жаппай кәсіпкерлік бағдарламасы	2017 – белсенді	69 099	4 764	14	42	5,99%	6,28%
4	МҚҰ арқылы ШОКС қаржыландыру бағдарламасы	2016 – белсенді	39 300	10 423	3	21	27,30%	31,35%
5	ШОКС франчайзингтік келісімдерді қаржыландыру бағдарламасы	2016 – белсенді	579	12	48	58	14,65%	16,52%
6	ҚР Ұлттық қорының қаражаты есебінен өңдеу өнеркәсібіндегі ШОКС қолдау бағдарламасы (3-транш)	2015 – белсенді	319 492	853	375	24	6,00%	6,27%
7	ҚР Ұлттық қорының қаражаты есебінен өңдеу өнеркәсібіндегі ШОКС-ты қолдау бағдарламасы (2-транш)	2014 – белсенді	317 637	805	395	24	6,00%	6,27%
8	ҚР Ұлттық қорының қаражаты есебінен өңдеу өнеркәсібіндегі ШОКС қолдау бағдарламасы (1-транш)	2014 – белсенді	289 330	1 189	243	72	5,99%	6,24%
9	«Даму-Өңірлер III» бағдарламасы	2012 – белсенді	258 974	2 879	90	27	13,71%	14,85%
10	ШОКС лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламасы	2011 – белсенді	46 690	715	66	46	11,30%	11,61%
11	ШОКС аймақтық қаржыландыру бағдарламасы	2010 – белсенді	148 926	2 360	63	32	7,80%	8,37%
12	АДБ бағдарламасы (4-транш) – ЕДБ арқылы – МҚҰ арқылы	2017-2020	80 112,41	587	137	34	13,45%	14,85%
13	Факторингті қолдана отырып, ШОКС несиелеу бағдарламасы	2016-2019	27 601,90	32 904	0,8	16	41,45%	44,27%
14	ШОКС-ты қаржыландыру бойынша ЕҚДБ бағдарламасы	2015-2021	1 238,71	3	413	3	21,26%	23,57%
15	«Бизнесітегі әйелдер» ЕҚДБ бағдарламасы – ЕДБ арқылы – МҚҰ арқылы	2015-2021	104 724,79	1 375	76	31	14,62%	16,03%
16	АДБ бағдарламасы (3-транш)	2015-2018	15 034,17	323	46	41	14,91%	16,50%
17	АДБ бағдарламасы (2-транш)	2014-2019	7 998,70	13 562	0,6	14	41,45%	44,27%
18	Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласының ШОКС қаржыландыру бағдарламасы-2	2012-2019	112 143,78	550	204	17	15,70%	17,38%
19	АДБ бағдарламасы (1-транш)	2011-2016	68 819,22	709	97	28	14,49%	15,93%
20	Шағын қалалардағы ШОКС қаржыландыру бағдарламасы	2011-2019	1 700,26	54	31	47	10,00%	10,59%
21	Астана және Алматы қалаларында қызметтер (сервис) ұсыну саласында жұмыс істейтін ЖК қаржыландыру бағдарламасы	2011-2018	76 688,72	1 096	70	17	13,20%	14,73%
22	«Даму-Қолдау II» қайта қаржыландыру бағдарламасы	2011-2015	346	48	7	45	13,64%	15,42%
23	«Даму-Өңірлер II» бағдарламасы	2010-2019	313	5	63	25	11,08%	12,75%
24	Әйелдер кәсіпкерлігіне микрокредит беру бағдарламасы	2010-2018	258	2	129	42	12,50%	13,21%
25	Өңдеу өнеркәсібімен айналысатын ШОКС-тың лизингтік мәмілелерін қаржыландыру бағдарламасы	2010-2017	12 607,33	164	77	53	9,78%	10,65%
26	Маңғыстау облысы Жаңаөзен қаласының ШОКС қаржыландыру бағдарламасы	2009-2018	14 331,48	1 539	9	35	12,11%	13,37%
27	МНҰ несиелеу бағдарламасы	2009-2017	2 224,09	71	31	53	8,00%	8,05%
28	«Даму-Өндіріс» бағдарламасы	2009-2016	237	28	8	50	9,87%	10,50%
29	Тұрақтандырушы бағдарлама (3-транш)	2009-2015	1 742,56	8	218	55	12,85%	13,96%
30	«Даму-Өңірлер» бағдарламасы	2008-2015	111 191,74	355	313	19	8,00%	8,49%
31	Тұрақтандырушы бағдарлама (2 транш)	2008-2015	272 375,54	3 974	69	32	11,22%	12,10%
32	Тұрақтандырушы бағдарлама (1 транш)	2007-2014	75 631,78	1 596	47	33	12,45%	13,57%
БАРЛЫҒЫ			2 610 149,5	75 031	199 915,56	3 754	53	38

Өңірлік бөліністе ең көп сома Алматы қаласында, Қарағанды облысында, Астана қаласында, Қостанай және Шығыс Қазақстан облысында берілді.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі қарыз алушылар саны, бірлік

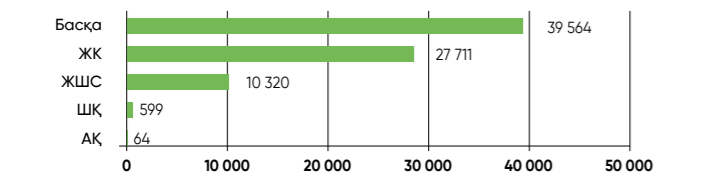

01.01.2022 жылғы жағдай бойынша өңірлерді қаржыландыру сомасы, млн теңге

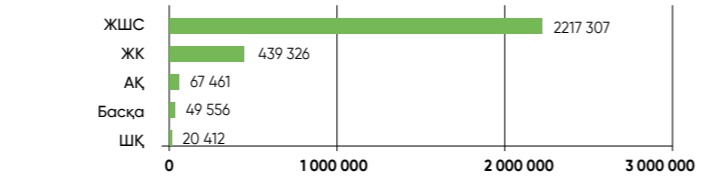

Ең көп қарыз алушы Түркістан, Алматы, Жамбыл, Қызылорда облысында және Алматы қаласында қаржыландырылды. Қаржыландырылған қатысушылар ұйымдық-құқықтық нысан құрылымында беру көлемі бойынша жетекші орындарды жауапкершілігі шектеулі серіктестік нысанындағы кәсіпорындар (2 217 307 млн теңге сомасына 10 320 қарыз алушы) және жеке кәсіпкерлер (439 326 млн теңге сомасына 27 711 қарыз алушы) алады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша салалық қарыз алушылар саны, бірл.

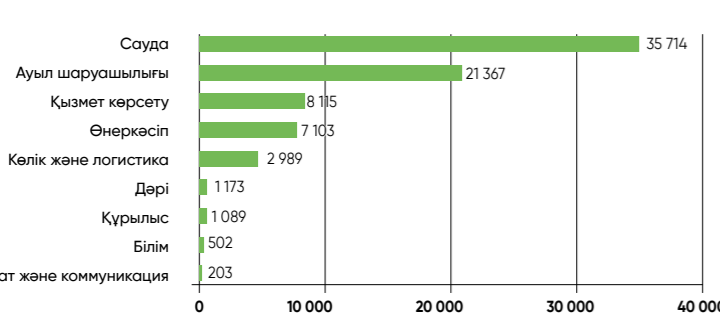

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша салалық қаржыландыру сомасы, млн теңге

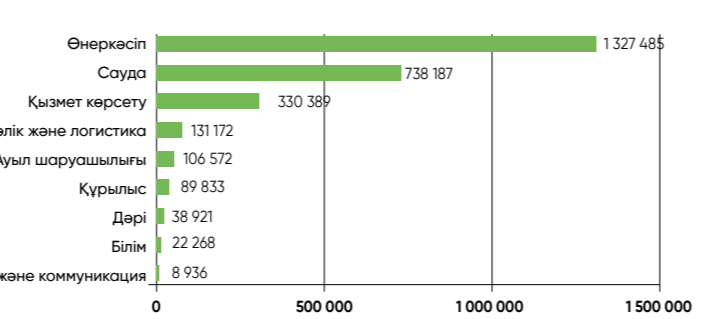

Беру көлемі бойынша салалық бөліністе өнеркәсіп, сауда және қызмет көрсету салалары көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарынан қарыз алушылар саны, бірл.

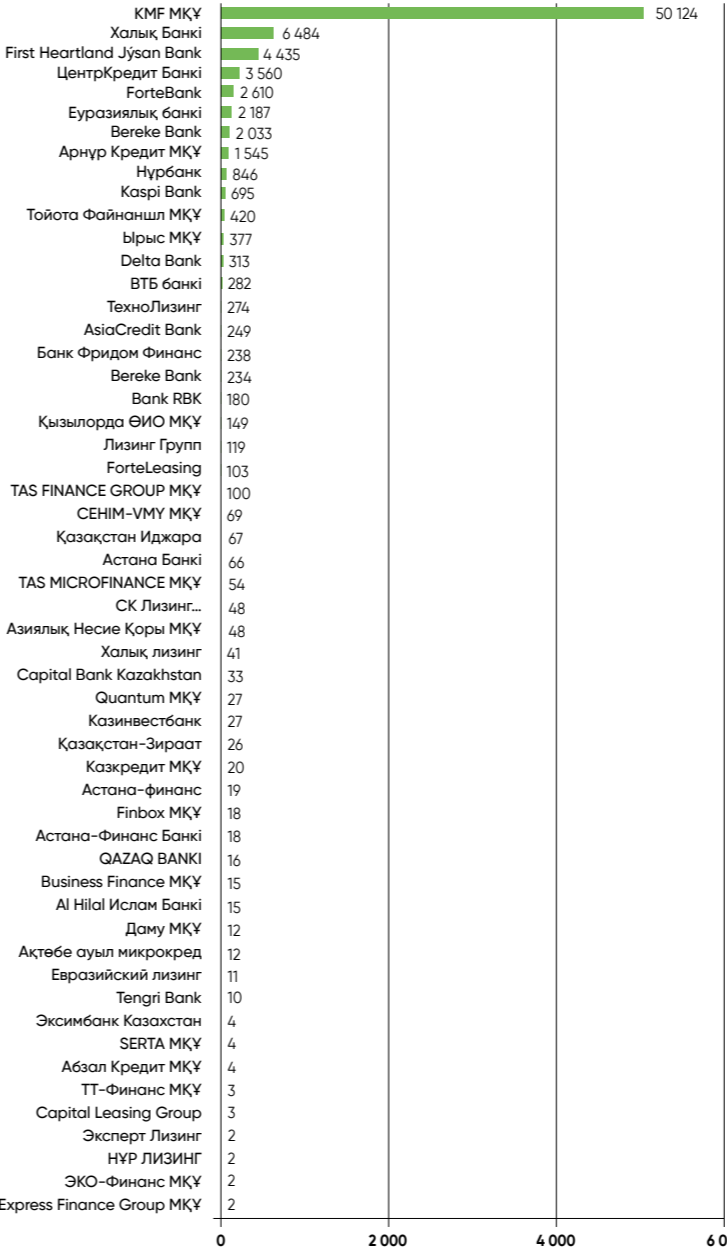

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржыландыру сомасы, млн. теңге

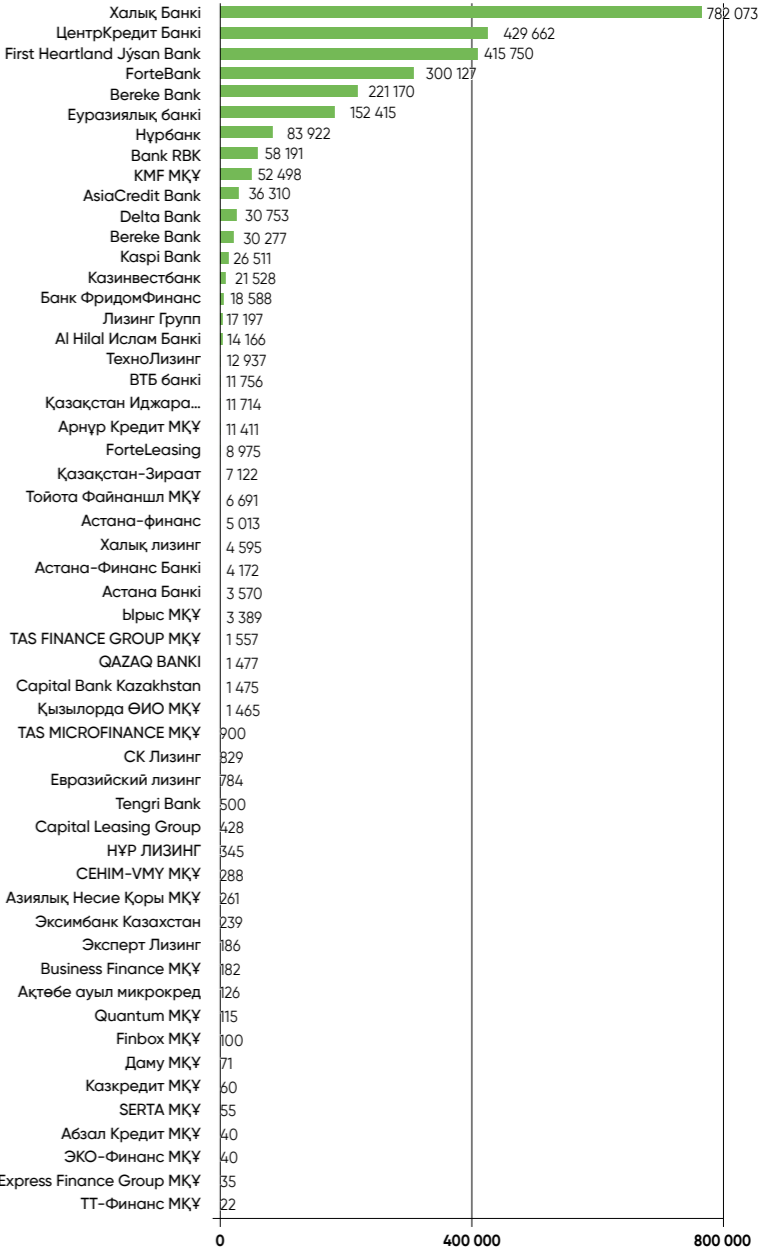

Құрылыс саласының қарыз алушылары да қаржыландырылуда айтарлықтай белсенді. 01.01.2023 жылғы жағдай бойынша берілген кредиттер көлемі бойынша «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «First Heartland Jusan Bank» АҚ және «Fortebank» АҚ көшбасшы орындарға ие. Қаржыландырылған қарыз алушылар саны бойынша – «KMF» МҚҰ ЖШС, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «First Heartland Jusan Bank» АҚ және «ЦентрКредит Банкі» АҚ алдыңғы қатарда.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарынан қарыз алушылар саны, бірл.

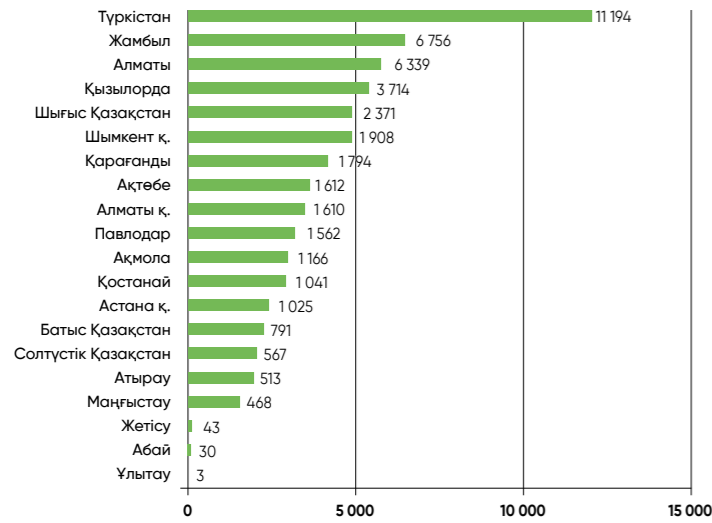
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарының қаржыландыру сомасы, млн теңге

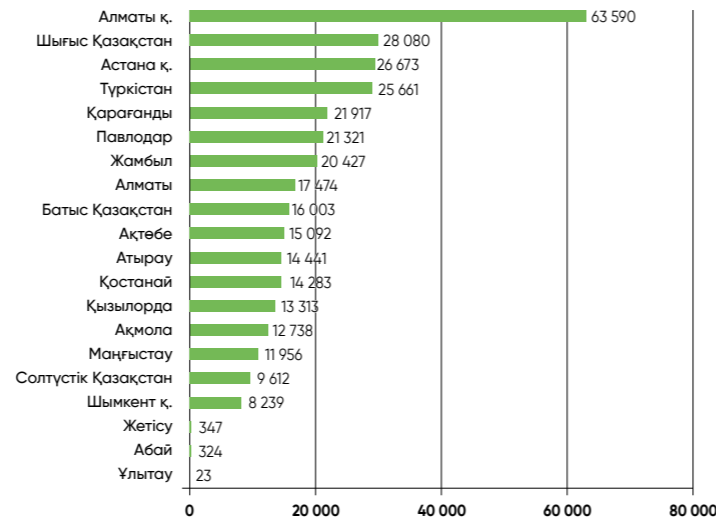
КӘСІПКЕР ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҚАРЫЗ АЛУ СТАТИСТИКАСЫ

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаражатты шартты орналастыру бағдарламалары шеңберінде жалпы сомасы 341,5 млрд теңгеге 44 507 әйел кәсіпкер қарыз алушы қаржыландырылды.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы өңірлердегі қарыз алушы әйелдер саны, бірл.

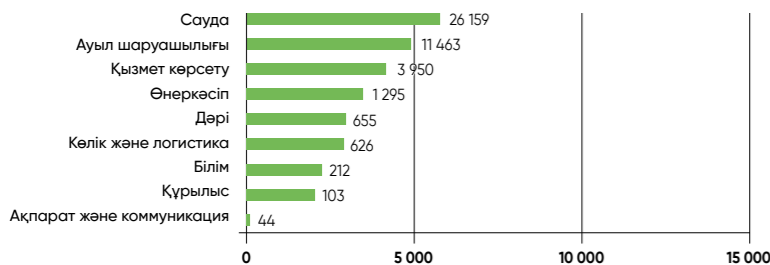

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі әйелдердің кредиттері бойынша қаржыландыру сомасы, млн теңге

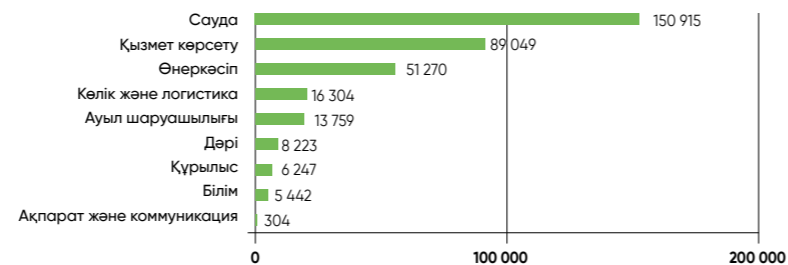

Өңірлік бөліністе қарыз алушы әйелдердің ең көп саны Түркістан, Жамбыл және Алматы облысында қаржыландырылды. Бұл ретте әйелдерге берілген кредиттер көлемі бойынша Алматы қаласы, Шығыс Қазақстан облысы және Астана қаласы көш бастап тұр. Кәсіпкер әйелдерге берілген қаражаттың жалпы көлемінің 44,2 %-ы сауда саласына, 26,1%-ы қызмет көрсету саласына жіберілді. Әйелдердің ең көп саны сауда, ауыл шаруашылығы және қызмет көрсету саласында байқалады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қарыз алушы әйелдер саны, бірл.

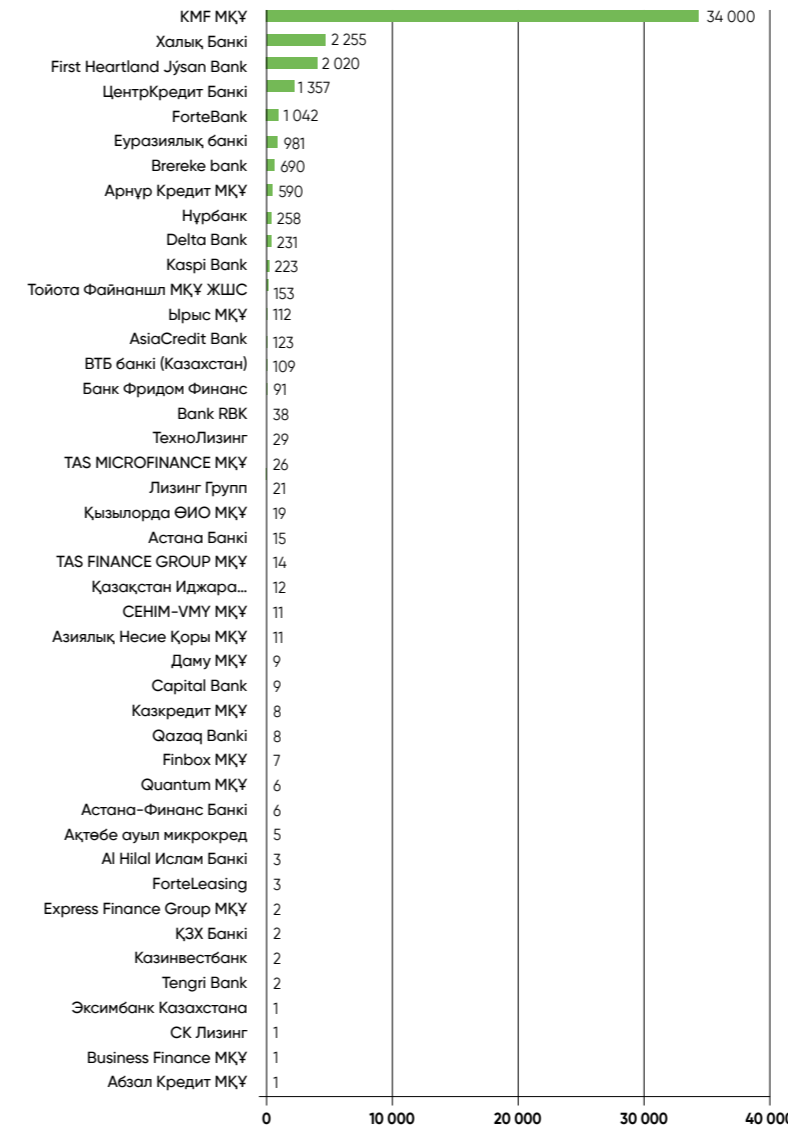

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша әйелдерді салалық кредиттері бойынша қаржыландыру сомасы, млн теңге.

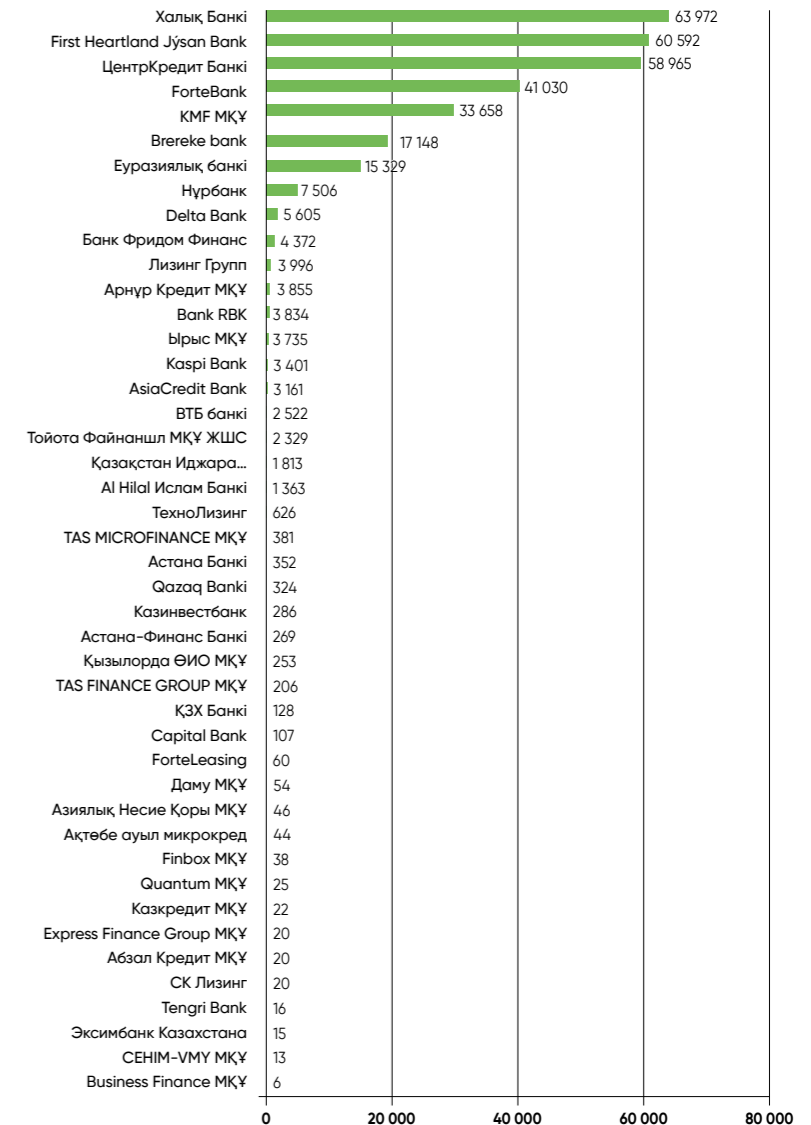

Қарыз алушы әйелдердің ең көп санын «КМФ» МҚҰ ЖШС, «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «First Heartland Jusan Bank» АҚ қаржыландырды. Бұл ретте әйелдерді қаржыландырудың ең көп көлемі «Халық банкі» АҚ, «First Heartland Jusan Bank» АҚ және «ЦентрКредит Банкі» АҚ-ға тиесілі.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарынан қарыз алушы әйелдер саны

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарының әйелдер кредиттері бойынша қаржыландыру сомасы, млн теңге

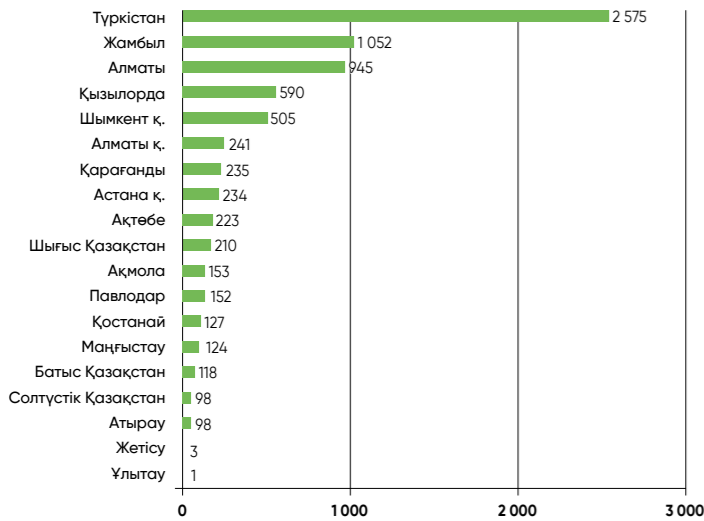

ЖАС КӘСІПКЕРЛЕРДІҢ ҚАТЫСУ СТАТИСТИКАСЫ

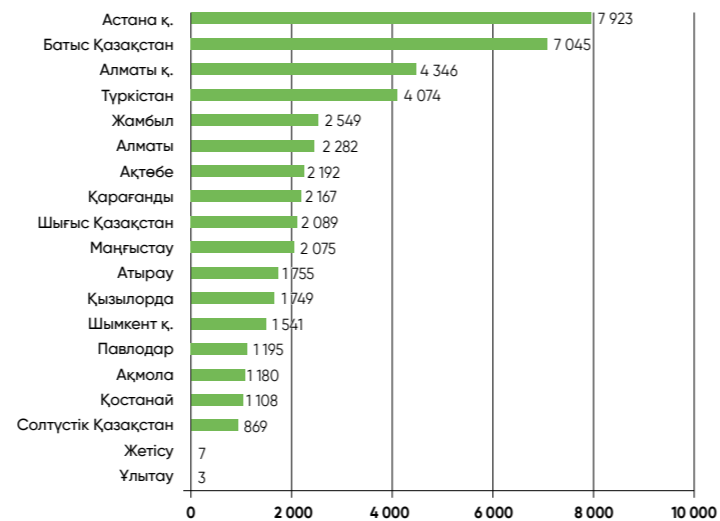
ЕДБ мен лизингтік компанияларда қаражатты шартты орналастыру бағдарламаларын іске асыру басталғаннан бері 29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің 7 684 жобасы жалпы сомасы 46 147 млн теңгеге қаржыландырылды.

Өңірлік бөліністе жас кәсіпкерлердің басым бөлігі Түркістан, Жамбыл, Алматы және Қызылорда облысында қаржыландырылды. Бұл ретте берілген кредиттер көлемі бойынша Астана қаласы, Батыс Қазақстан облысы, Алматы қаласы және Түркістан облысы көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі жас кәсіпкерлер жобаларының саны, бірл.

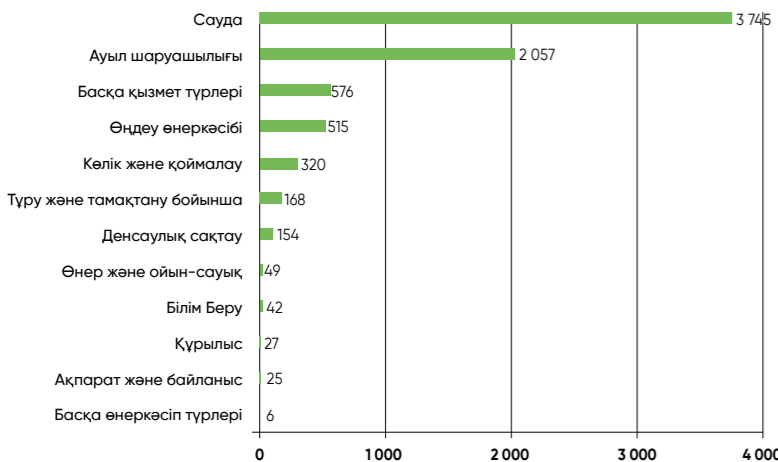

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі жас кәсіпкерлердің жобаларын қаржыландыру сомасы, млн теңге

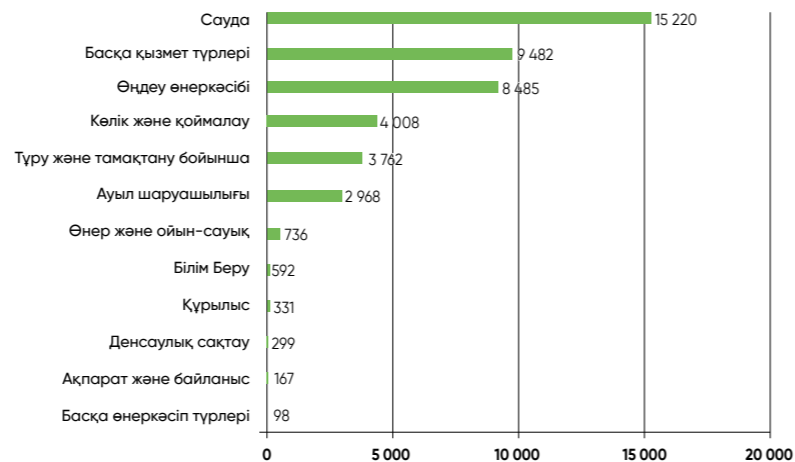

Жас кәсіпкерлерге берілген қаражаттың жалпы көлемінің 33 %-ы сауда саласына, 20,5%-ы басқа да қызмет түрлерін ұсыну саласына жіберілді. Жастардың ең көп саны сауда, ауыл шаруашылығы және түрлі қызметтер көрсету саласында қаржыландырылды.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің салалық жобаларының саны, бірл.

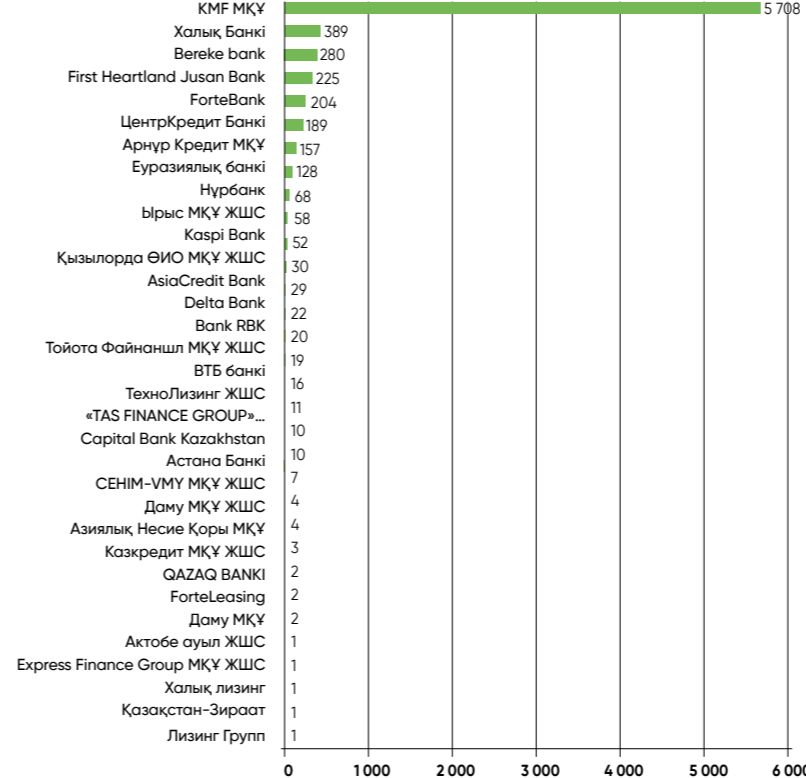

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің жобалары бойынша салалық қаржыландыру сомасы, млн теңге

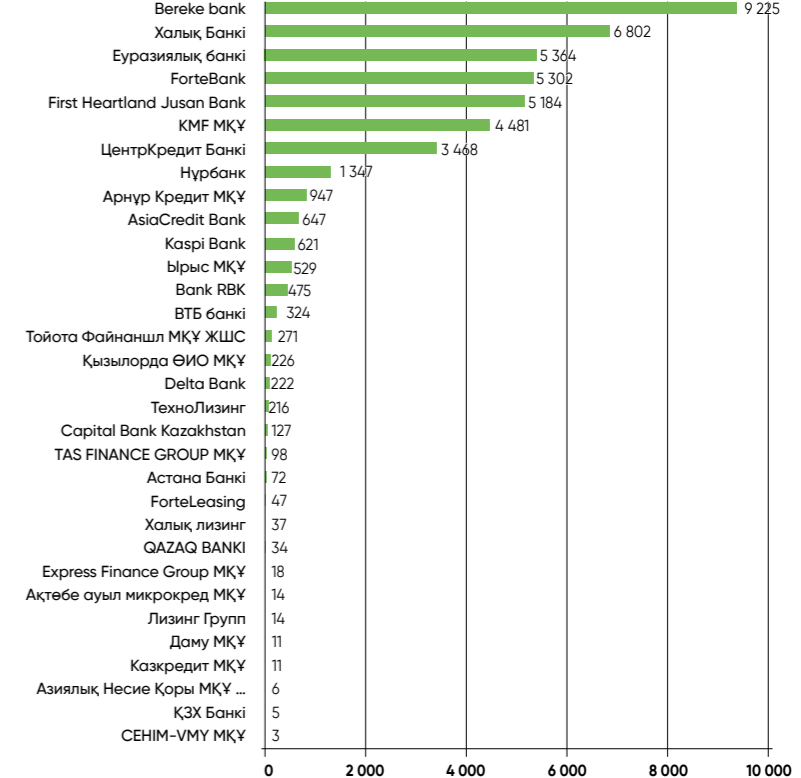

Жас кәсіпкерлердің ең көп санын «КМФ» МҚҰ ЖШС, «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «Bereke Bank» АҚ қаржыландырды. Жастарды қаржыландыру сомасы бойынша «Bereke Bank» АҚ, «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «Еуразиялық банкі» АҚ көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы жас кәсіпкерлер саны, бірл.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы жас кәсіпкерлерді қаржыландыру сомасы, млн теңге

1.1. ШОК КРЕДИТТЕРІ МЕН ЛИЗИНГТІК МӘМІЛЕЛЕРІ БОЙЫНША СЫЙАҚЫ МӨЛШЕРЛЕМЕСІН СУБСИДИЯЛАУ

Сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау дегеніміз несие/лизинг бойынша сыйақыны өтеусіз және қайтарымсыз негізде төлеу бойынша кәсіпкер шығындарын ішінара өтеу үшін мемлекет пайдаланатын қаржылық қолдау құралы. Қолдаудың бұл түрі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысымен бекітілген, 2021-2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жоба (бұдан әрі – Бағдарлама) шеңберінде іске асырылады.

Бағдарлама Қазақстан Республикасы Президентінің «Қазақстан-2030» Стратегиясы және «Қазақстан жолы-2050: Бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» атты Қазақстан халқына Жолдауының мақсатына қол жеткізуге бағытталған.

Бағдарлама мақсаты кәсіпкерлік құрылымындағы сапалы өзгерістерді қамтамасыз ету:

- халықты жұмыспен қамтуды арттыру мақсатында шағын бизнесті дамыту;
- экономика салаларын әртараптандырудың орта бизнес-драйверіне сүйену;
- бәсекелестікті кешенді дамыту – кәсіпкерлік субъектілері үшін тең жағдайлар.

Бұған дейін сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау «Бизнестің жол картасы 2025» бағдарламасы, «Бизнестің жол картасы 2020» бағдарламасы, моноқалаларды дамытудың 2012-2020 жылдарға арналған бағдарламасы және бюджет қаражаты есебінен қаржыландырылатын Жаңаөзен қаласында кәсіпкерлікті дамытудың 2012-2014 жылдарға арналған арнайы жоспары арқылы іске асырылған болатын.

Мемлекеттік бағдарламаны іске асыру барысында субсидиялау құралы кәсіпкерлер арасында танымалдылыққа ие болды, мемлекеттік бағдарлама шеңберінде экономиканың басым секторларында, ИИДМБ айқындаған өңдеу өнеркәсібі

салаларында іске асырылатын жобалар бойынша кредиттер/лизингтік мәмілелер тарту тұрғысынан және салалық шектеулерсіз нәтижелілік көрсетті.

Мемлекеттік бағдарламада кәсіпкерліктің әрбір нысаналы сегменті үшін жеке бағыт көзделген:

– 1 «Шағын субъектілерді, оның ішінде шағын кәсіпкерлікті қолдау» бағыты шағын субъектілерге, оның ішінде шағын кәсіпкерлікке есептелген;

– 2 «Кәсіпкерлерді/индустриялық-инновациялық қызмет субъектілерін салалық қолдау» бағыты кәсіпкерлерге/индустриялық-инновациялық қызмет субъектілеріне мынадай қаржылық қолдау шараларын көрсетуді көздейді:

1) банктердің/даму банкінің/лизингтік компаниялардың кредиттері/қаржылық лизинг шарттары бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау;

2) ислам банктерінің табысын құрайтын тауарға үстеме бағаның бір бөлігін және жалдау төлемінің бір бөлігін субсидиялау;

3) өңдеуші өнеркәсіп пен көрсетілетін қызметтерге, сондай-ақ Агроөнеркәсіптік кешендегі қайта өңдеу жөніндегі қызметке қолжетімді кредит беру міндетін шешу үшін ұзақ мерзімді теңгелік өтімділікті қамтамасыз ету шеңберінде берілген кредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау;

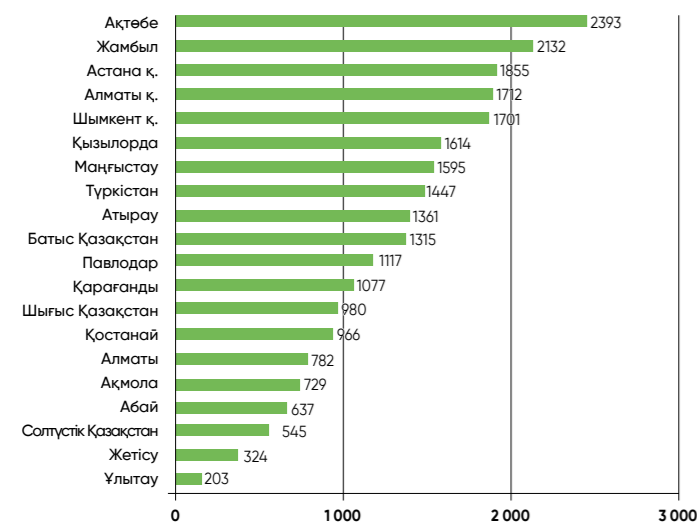
4) кәсіпкерлік субъектілері шығарған облигациялар бойынша купондық сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау. (Ал үшінші бағыт қайда?)

– 3 «Кәсіпкерлікті қолдаудың қаржылық емес шаралары» бағыты жеке кәсіпкерлік субъектілеріне және кәсіпкерлікті ақпараттық-талдамалық қамтамасыз етуді, кәсіпкерлердің құзыреттерін дамытуды, кәсіпкерлердің өнімділігін арттыруды, іскерлік байланыстарды кеңейтуді қамтитын кәсіпкерлік бастамасы бар халыққа мемлекеттік қаржылық емес қолдау көрсетуді көздейді. «Даму» Қоры 2015 жылға дейін оқыту бағдарламалары аясында аталған бағыт шеңберінде қолдау көрсетті. Кейін бұл функция «Атамекен» ҚР ҰКП-ға берілді. Сондай-ақ, «Даму» Қоры кәсіпкерлер құзыреті орталықтарында консультациялық қолдау көрсетеді.

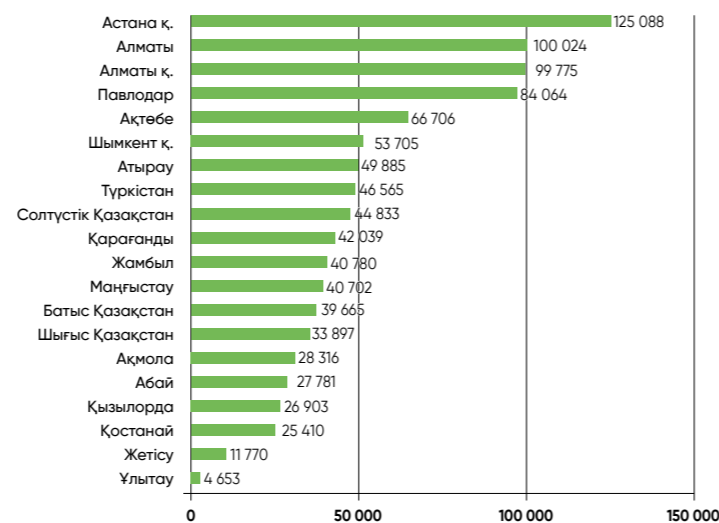
Бағдарламаның қаржылық агенті «Даму» Қоры кәсіпкерлердің кредиттері бойынша сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялауды жүзеге асырады, сондай-ақ кәсіпкерлер кредит алған кезде олар үшін банктер алдында кепілдіктер береді.

Бағдарламаны іске асырудың он үш жылында кредиттің жалпы сомасы 6 643 млн теңгеге 86 908 жоба бойынша сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау шартына қол қойылды. 622 318 млн теңге сомасына субсидиялар төленді. Оның ішінде 2022 жылы кредиттердің жалпы сомасы 992 562 млн теңгеге сыйақы мөлшерлемелерін субсидиялаудың 24 485 жобасы қолдау тапты.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша субсидиялау жобаларының аймақтар бойынша саны, бірлік

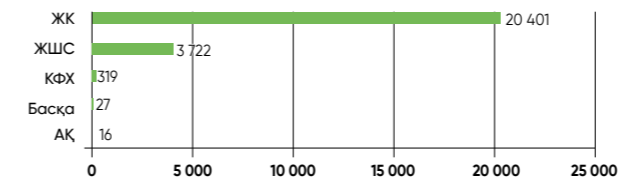

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша субсидияланатын жобалар кредиттерінің аймақтар бойынша сомасы, млрд теңге

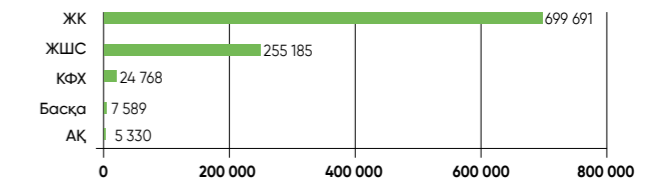

Субсидиялау бойынша өңірлік бөліністе жобалар саны бойынша жетекші орындарды Ақтөбе облысы (2 393 жоба), Жамбыл облысы (2 132 жоба) және Астана қаласы (1 855 жоба) алады. Субсидияланған кредиттік портфель көлемі бойынша Астана қаласы (125 088 млн теңге), Алматы облысы (100 024 млн теңге) және Алматы қаласы (99 775 млн теңге) көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қатысушылардың ұйымдастыру-құқықтық нысандары бойынша субсидиялау жобаларының саны, бірлік

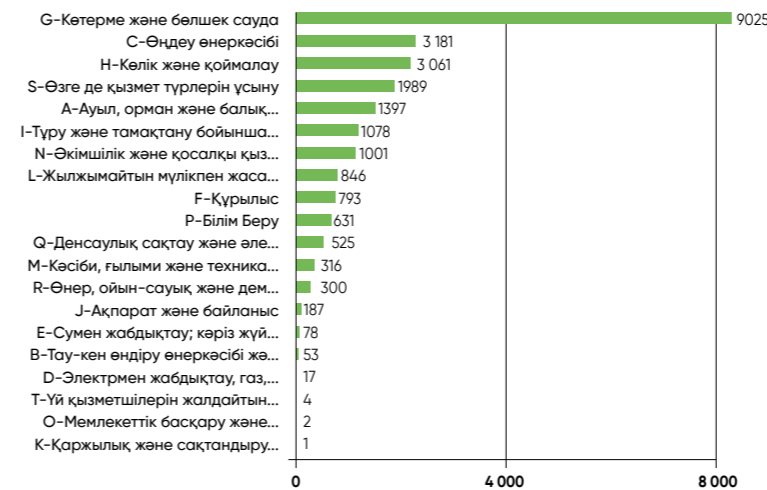
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қатысушылардың ұйымдастыру-құқықтық нысандары бойынша субсидияланатын жобалар кредиттерінің сомасы, млн теңге

Ұйымдық-құқықтық нысанда субсидиялау бойынша қатысушылар құрылымында жетекші орындарды жеке кәсіпкерлер (255 185 млн теңге сомасына 20 401 жоба) және жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер (699 691 млн теңге сомасына 3 772 жоба) нысанындағы кәсіпорындар алады.

Экономика салалары бойынша субсидияланатын жобалар құрылымында көтерме және бөлшек сауда (86 567 млн теңгеге 9 025 жоба), өңдеу өнеркәсібі (379 895 млн теңгеге 3 181 жоба), көлік және қоймалау (113 576 млн теңгеге 3 061 жоба) көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қатысушылардың экономикалық қызмет түрлері бойынша субсидиялау жобаларының саны, бірлік

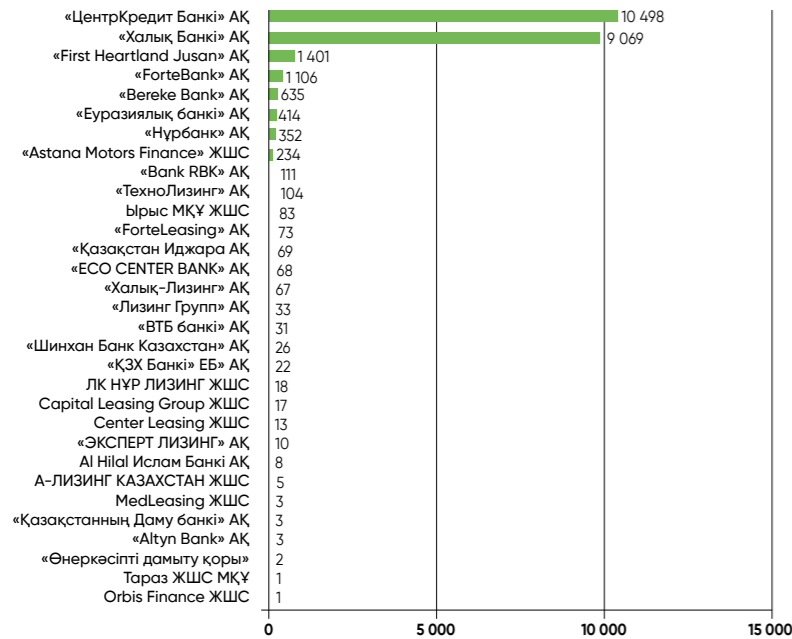
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша экономикалық қызмет түрлері бойынша субсидияланатын жобалар кредиттерінің сомасы, млн теңге

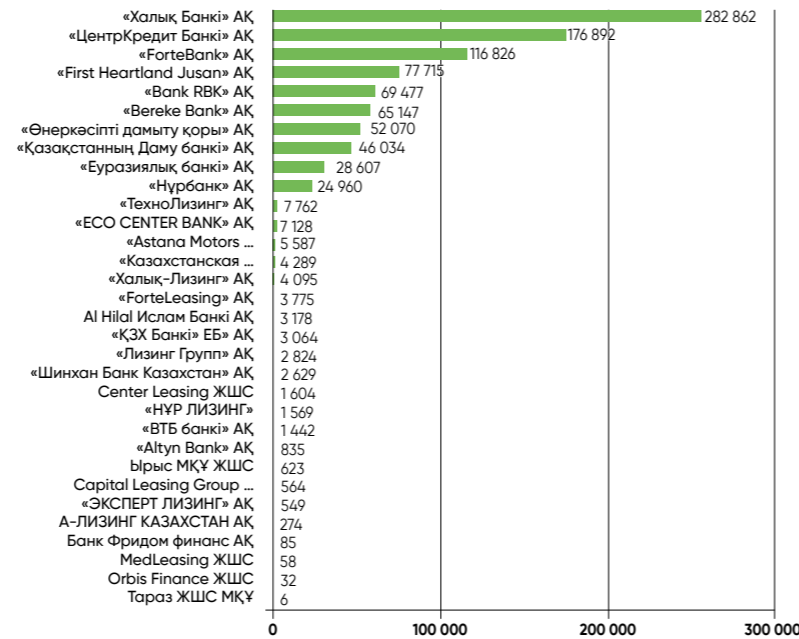
Субсидиялау жөніндегі Бағдарламаға қатысушылар арасында өте төмен белсенділік «Қаржы және сақтандыру қызметі» саласында тіркелді.

Бүгінде субсидиялау бойынша жетекші орындарды «ЦентрКредит Банкі» АҚ (176 892 млн теңгеге 10 498 жоба), «Қазақстан Халық Банкі» АҚ (282 862 млн теңгеге 9 069 жоба), «First Heartland Jusan Bank» АҚ (77 715 млн теңгеге 1 401 жоба) алады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша субсидиялау жобаларының қаржылық институттар бойынша саны, бірлік

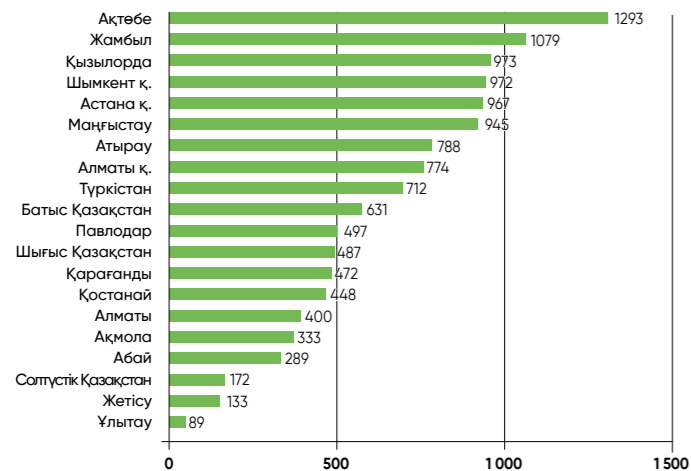
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша субсидияланатын жобалар кредиттерінің қаржылық институттар бойынша сомасы, млн теңге

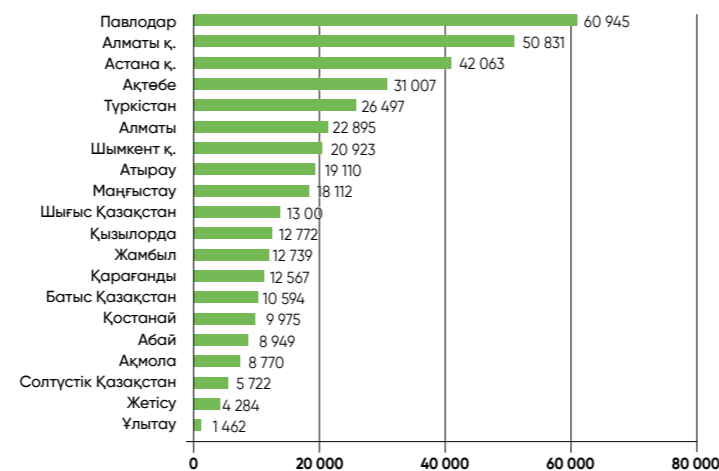
КӘСІПКЕР ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҚАТЫСУ СТАТИСТИКАСЫ

Мемлекеттік бағдарлама шеңберінде жалпы кредит сомасы 393 225 млн теңгеге кәсіпкер әйелдердің 12 454 жобасы субсидияланды. Өңірлік бөліністе Ақтөбе, Жамбыл және Қызылорда облысында және Шымкент қаласында кәсіпкер әйелдер жобалары белсенді түрде субсидияланады. Субсидияланатын кредиттік портфельдің ең көп көлемі Павлодар облысында, Алматы, Астана және Ақтөбе облысында тіркелген.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобаларының аймақтар бойынша саны, бірлік

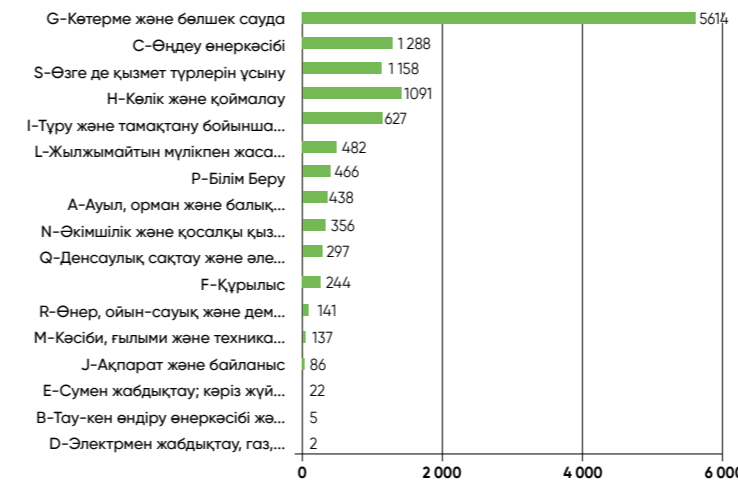

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобалары бойынша кредиттердің аймақтар бойынша сомасы, млн теңге

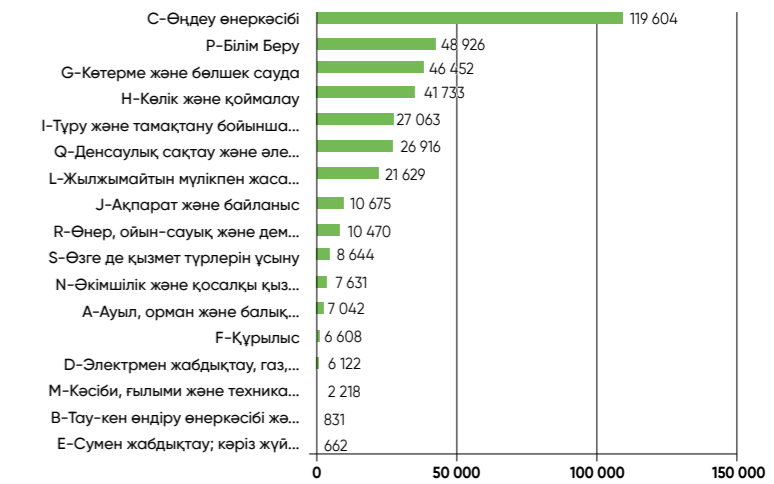

Кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобалары құрылымында көтерме мен бөлшек сауда және өңдеу өнеркәсібі саласындағы жобалар басым.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобаларының салалар бойынша саны, бірлік

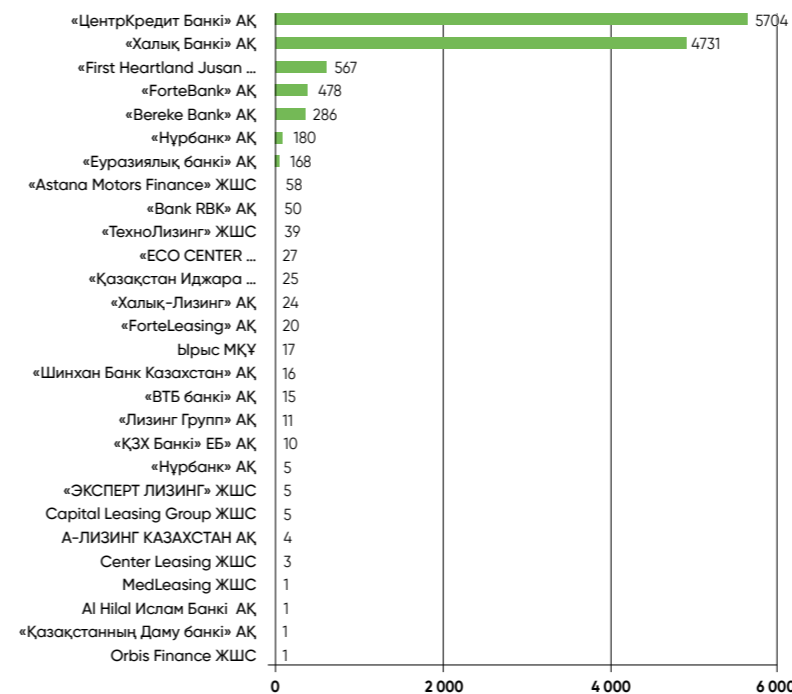

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобалары кредиттерінің салалар бойынша сомасы, млн теңге

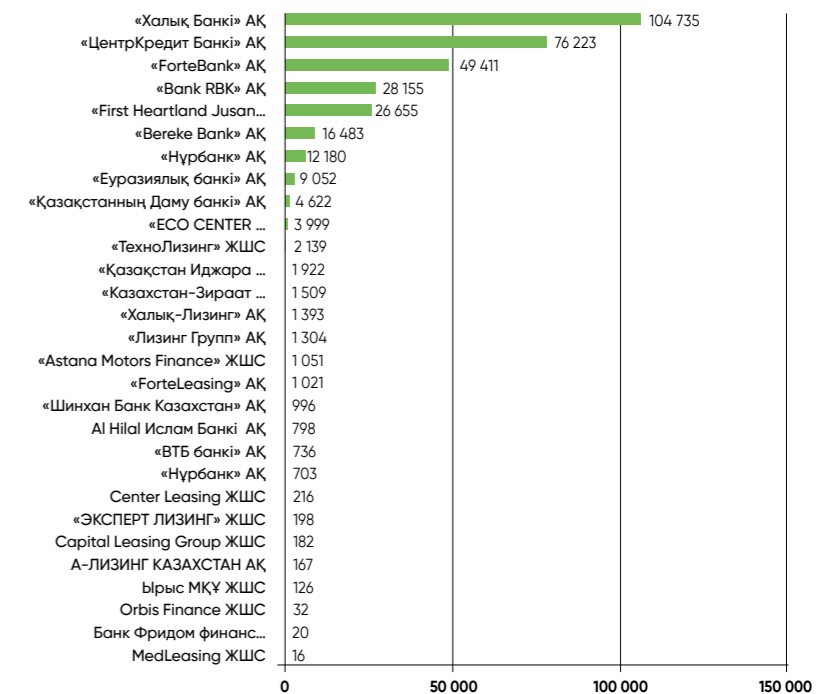

Қаржы институттары бөлінісінде шағын және орта бизнес өкілдері арасынан нәзік жандыларды «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Қазақстан Халық банкі» АҚ және «First Heartland Jusan Bank» АҚ неғұрлым белсенді субсидиялады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобаларының қаржылық институттар бойынша саны, бірлік

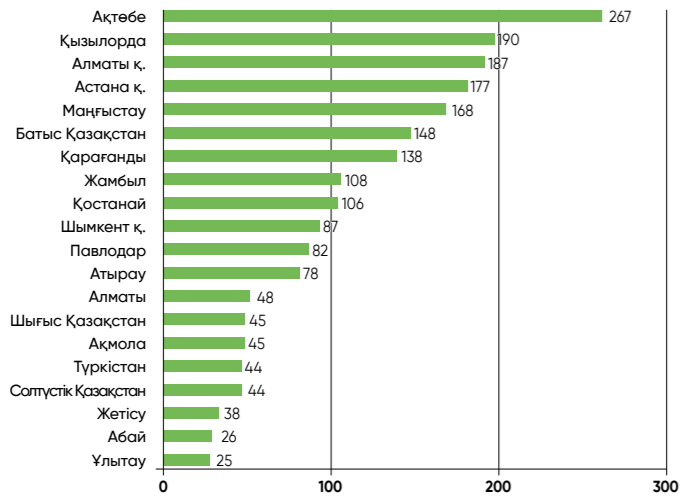
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдердің субсидияланатын жобалары кредиттерінің қаржылық институттар бойынша сомасы, млн теңге

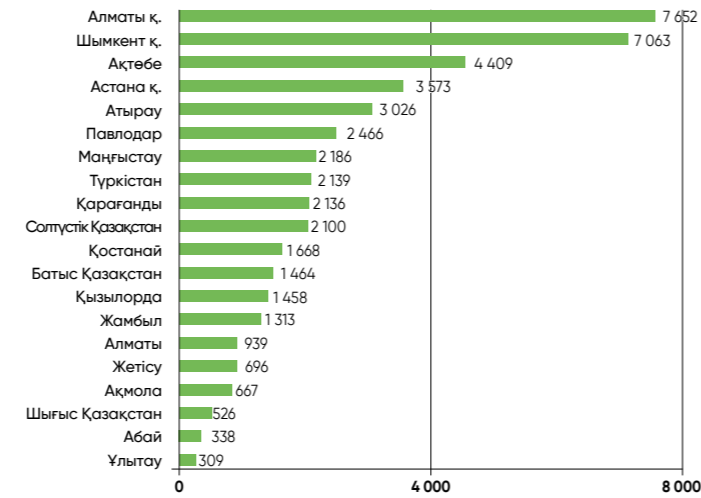
ЖАС КӘСІПКЕРЛЕРДІҢ ҚАТЫСУ СТАТИСТИКАСЫ

Мемлекеттік бағдарлама шеңберінде 29 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің жалпы сомасы 46 128 млн теңгеге 2 051 жобасы субсидияланды.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобаларының аймақтар бойынша саны, бірлік

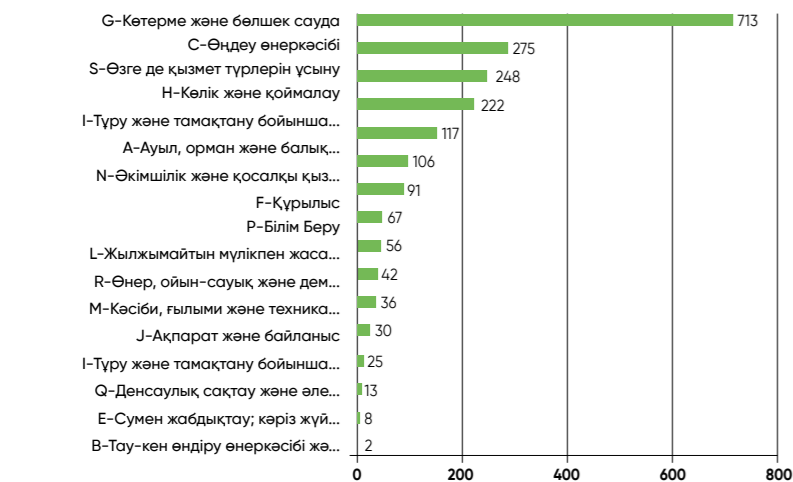
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобалары кредиттерінің аймақтар бойынша сомасы, млрд теңге

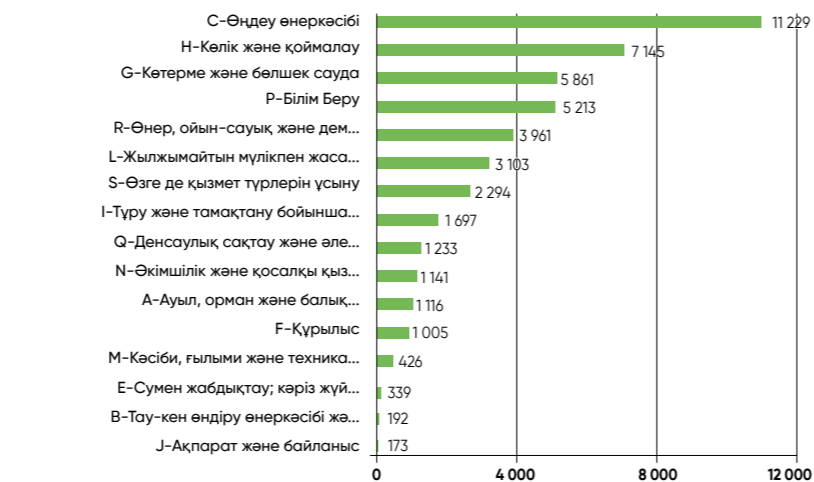
Өңірлік бөліністе жас кәсіпкерлерді субсидиялау шарттарының ең көп санына Ақтөбе және Қызылорда облысында, Алматы және Астана қаласында қол қойылды. Субсидияланатын кредиттік портфель көлемі бойынша Алматы және Шымкент қаласы, Ақтөбе облысы және Астана қаласы көш бастап тұр.

Жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобалары ішінде көтерме және бөлшек сауда, өңдеу өнеркәсібі және басқа да қызмет түрлерін ұсыну секторының жобалары басым үлеске ие.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобаларының салалар бойынша саны, бірлік

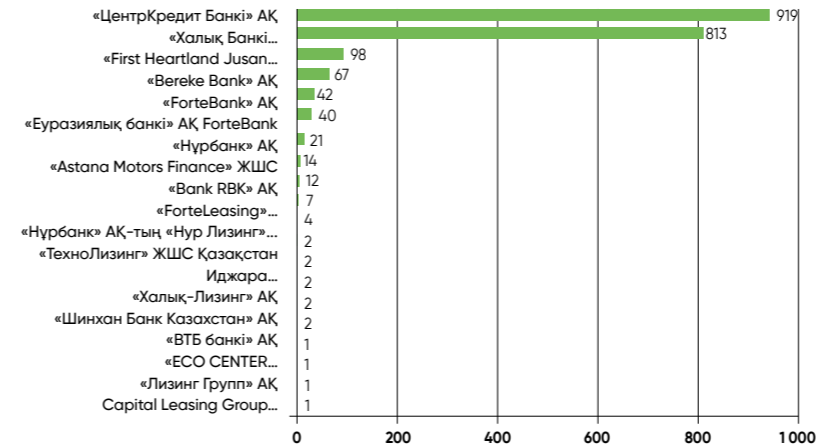

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобалары кредиттерінің салалар бойынша сомасы, млн теңге

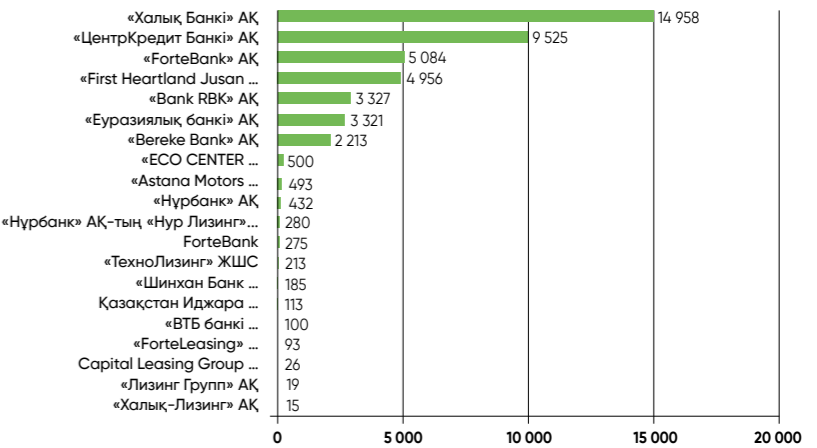

Қаржы институттары бөлінісінде жас кәсіпкерлер жобалары «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «First Heartland Jusan Bank» АҚ-та барынша белсенді түрде субсидияланды. Субсидияланған жобалар сомасы бойынша «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «ЦентрКредит Банкі» АҚ және «ForteBank» АҚ көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобаларының қаржылық институттар бойынша саны, бірлік

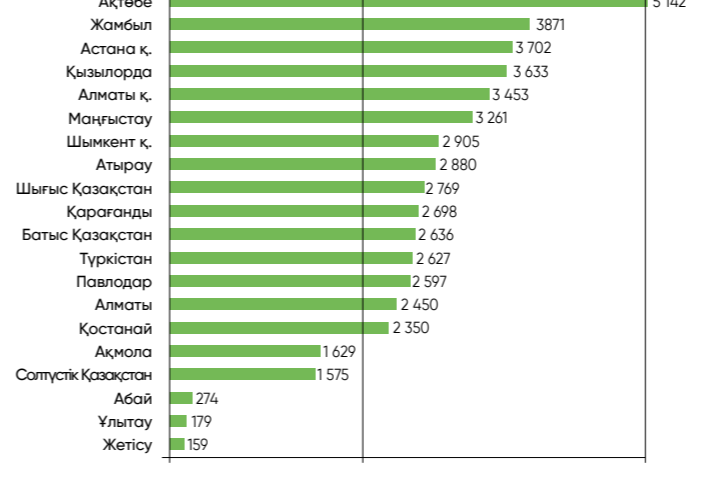
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлердің субсидияланатын жобалары кредиттерінің қаржылық институттар бойынша сомасы, млн теңге

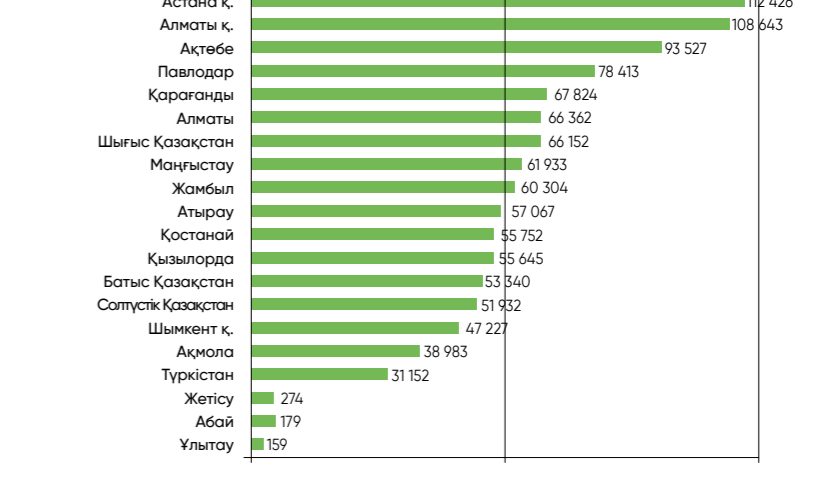
1.3. КРЕДИТТЕРГЕ ІШІНАРА КЕПІЛДІК БЕРУ

Жеке кәсіпкерлік субъектілерінің кредиттері бойынша ішінара кепілдік беру мемлекеттік бағдарлама шеңберінде жүзеге асырылады. Қор кепілдік беру бойынша субсидиялау сияқты ҚР Ұлттық экономика министрлігіне қаржы агентінің қызметін ұсынады. 2023 жылғы 1 қаңтарға мемлекеттік бағдарлама шеңберінде 1 122 648 млн теңге сомасындағы кредиттер бойынша 50 790 кепілдік шартқа қол қойылды, кепілдіктер сомасы 528 514 млн теңгені құрады. Оның ішінде 2022 жылы 354 652 млн теңге сомасына кредиттер бойынша 20 610 кепілдік шарты жасалды, кепілдіктер сомасы 197 117 млн теңгені құрады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі кепілдік беру бойынша жобалар саны, бірлік

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі кепілдік берілген жобалар бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

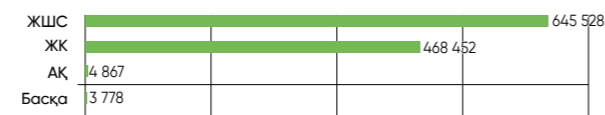
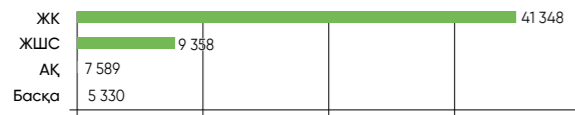

2023 жылғы 1 қаңтарға өңірлік бөліністе ең көп кепілдік Ақтөбе облысының (5 142 жоба), Жамбыл облысының (3 871 жоба), Астана қаласының (3 702 жоба) кәсіпкерлеріне берілді.

Кепілдіктер жөніндегі кредиттер сомасы бойынша Астана қаласы (112 426 млн теңге), Алматы қаласы (108 643 млн теңге), Ақтөбе облысы (93 527 млн теңге) көш бастап тұр.

Кепілдендіру бойынша қатысушылардың ұйымдық-құқықтық нысаны бөлінісінде жобалардың шамамен 60%-ы (22 717 жоба) жеке кәсіпкерлермен және жобалардың 33%-ы (7 394 жоба) - ЖШС нысанындағы кәсіпорындармен жасалды.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қатысушылардың ұйымдық-құқықтық нысандарының кепілдік берілген жобаларының саны **01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қатысушылардың ұйымдық-құқықтық нысандарының кепілдік берілген жобалары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге**

Кепілдендірілген жобалар жөніндегі кредиттер сомасы бойынша жетекші орындарды ЖШС нысанында кәсіпорындарға берілген жобалар алады.

Экономика салалары бойынша кепілдендірілген жобалардың салалық бөлінісінде сауда (249 642 млн теңге кредит сомасына 21 335 жоба) және өңдеу өнеркәсібі (312 572 млн теңге кредит сомасына 6 700 жоба) саласындағы жобалар жетекші орындарды иеленуді жалғастыруда.

Экономикалық қызмет түрлерінде кепілдік берілген жобалар бойынша кредиттер саны, бірл. 01.01.2023 ж. арналған

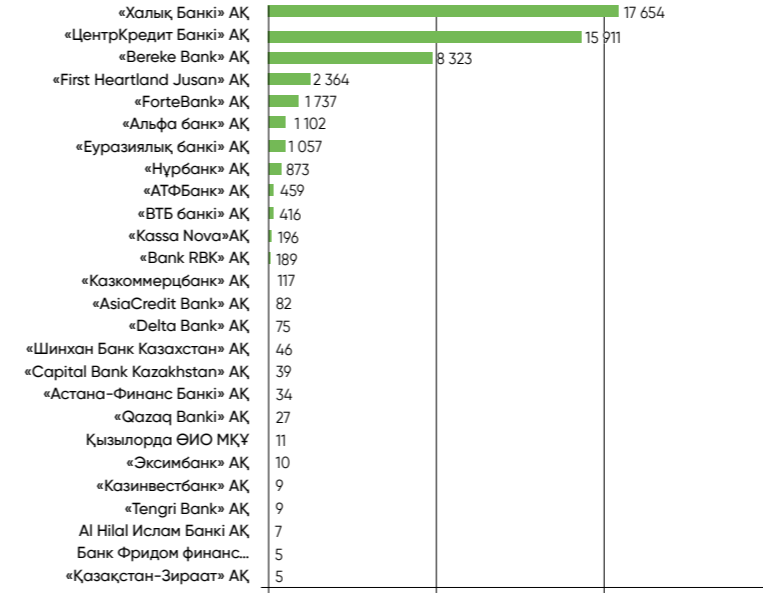

Экономикалық қызмет түрлерінде кепілдік берілген жобалар бойынша кредиттер сомасы, млн теңге. 01.01.2023 ж.

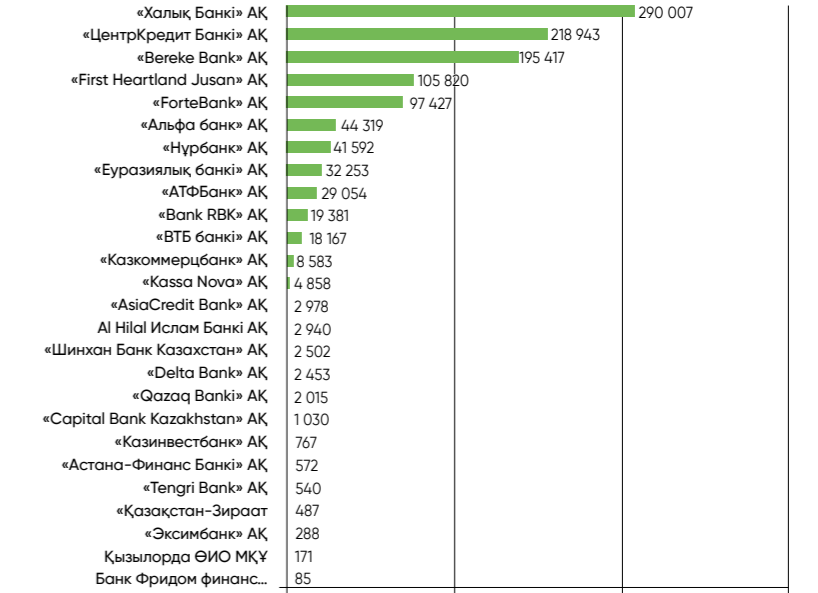

Сонымен қатар, соңғы 6 жылда кепілдік беру бойынша Бағдарламаға қатысушылар арасында ең төменгі белсенділік «Ақпарат және байланыс» саласында байқалады.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы кепілдік беру бойынша жобалар саны, бірлік

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы кепілдік берілген жобалар бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

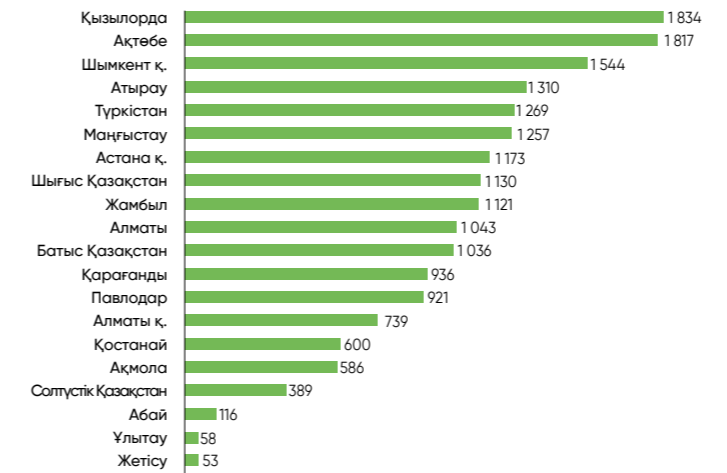

Қаржы институттары бөлінісінде кредиттерге кепілдік беру бойынша жетекші орындарды «Қазақстан Халық банкі» АҚ (кредиттер сомасы 290 007 млн теңгеге 17 654 жоба), «ЦентрКредит Банкі» АҚ (кредиттер сомасы 218 943 млн теңгеге 15 911 жоба) және «Bereke Bank» АҚ (кредиттер сомасы 195 417 млн теңгеге 8 323 жоба) алады.

КӘСІПКЕР ӘЙЕЛДЕРДІҢ ҚАТЫСУ СТАТИСТИКАСЫ

Мемлекеттік бағдарлама шеңберінде кәсіпкер әйелдердің 18 932 жобасы кредиттер бойынша 286 965 млн теңге сомасына кепілдіктер алды, кепілдіктер сомасы 143 879 млн теңгені құрады.

Өңірдегі кәсіпкер әйелдерге кепілдік беру шарттарының саны, бірл. 01.01.2023 ж.

Өңірдегі кәсіпкер әйелдерге кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге. 01.01.2023 ж.

Өңірлік бөліністе кепілдіктердің ең көп санына Қызылорда, Ақтөбе облыстарында және Шымкент қаласында қол қойылды. Кәсіпкер әйелдердің қол қойылған кепілдік шарттары бойынша кредиттердің ең көп сомасы Астана қаласында, Атырау және Ақтөбе облысында тіркелді.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдерге салалық кепілдік беру шарттарының саны, бірл.

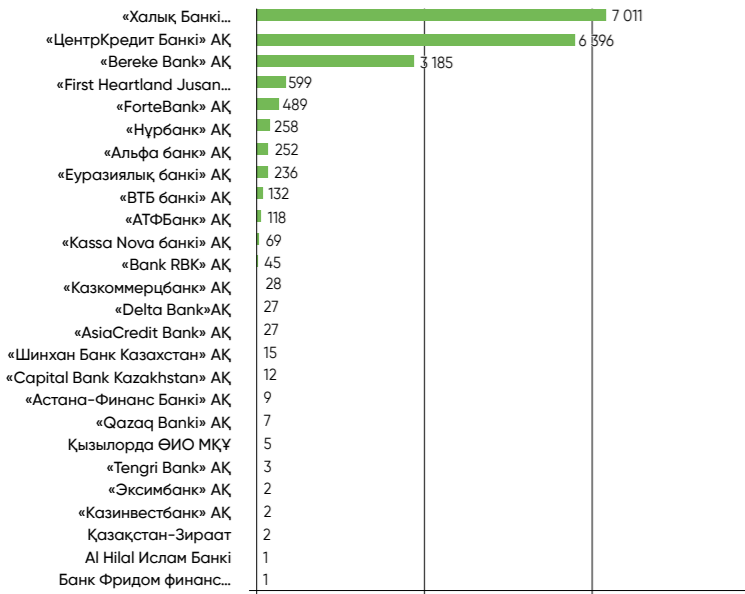

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша кәсіпкер әйелдерге салалық кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

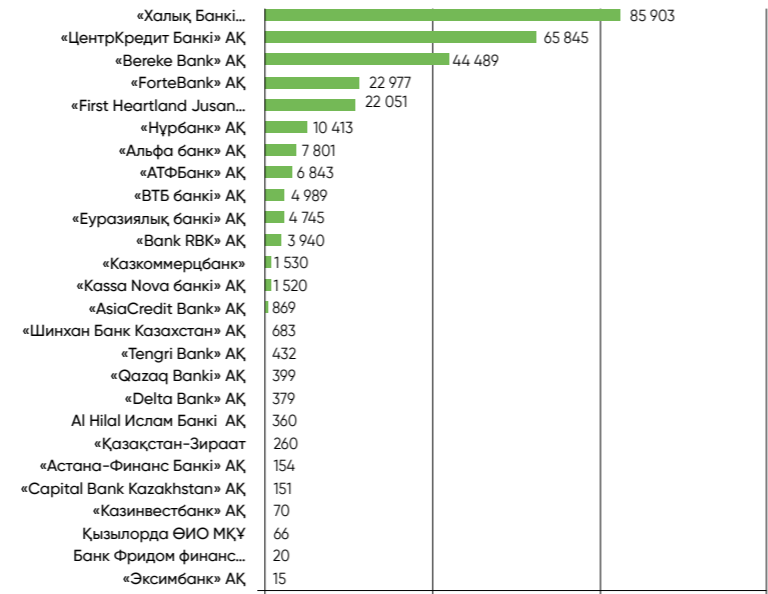

Салалық бөліністе әйелдер негізінен сауда, өңдеу өнеркәсібі және басқа да қызмет түрлері саласында кепілдіктер алды. Қол қойылған әйелдерге кепілдік беру шарттарында несиелік портфелінің сомасы бойынша сауда, өңдеу өнеркәсібі, Көлік және қоймалау саласындағы жобалар басым.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы кәсіпкер әйелдерге кепілдік беру шарттарының саны, бірл.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы кәсіпкер әйелдерге кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге.

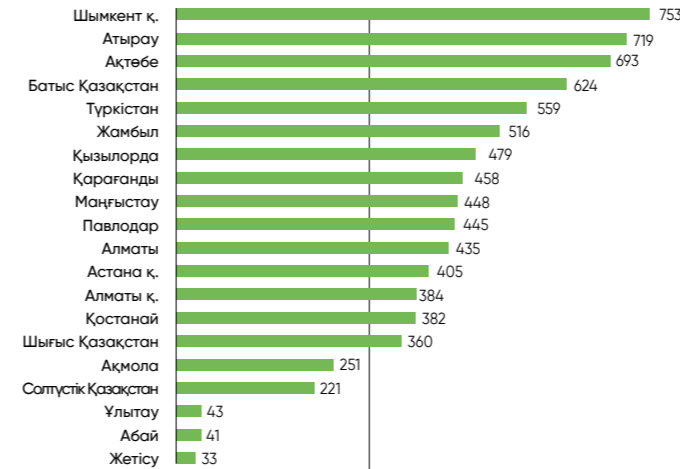
Қаржы институттары бөлінісінде әйелдерге берілген кепілдіктердің саны мен сомасы бойынша «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Банк Центр Кредит» АҚ, «Bereke Bank» АҚ неғұрлым белсенді болды.

ЖАС КӘСІПКЕРЛЕРДІҢ ҚАТЫСУ СТАТИСТИКАСЫ

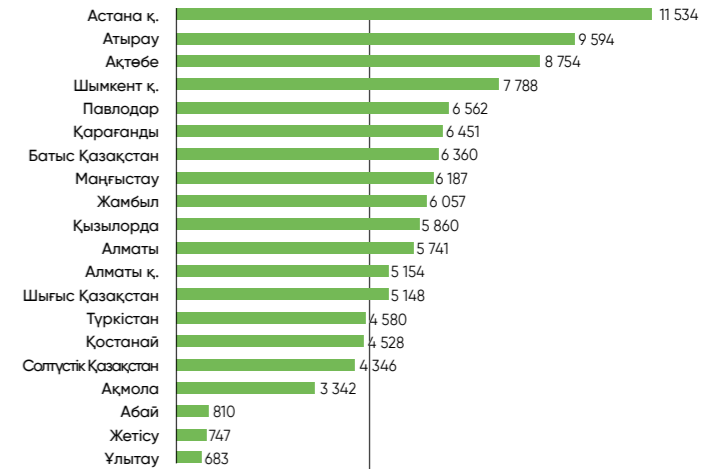
Мемлекеттік бағдарлама шеңберінде 110 224 млн теңге сомасына кредиттер бойынша 35 жасқа дейінгі жас кәсіпкерлердің 8 249 жобасы кепілдік алды, кепілдіктер сомасы 64 629 млн теңгені құрады.

Өңірлік бөліністе жас кәсіпкерлерге кепілдік шарттарының ең көп санына Шымкент қаласында, Атырау, Ақтөбе облысында қол қойылды. Қол қойылған жастар кепілдік беру шарттары бойынша кредиттердің ең көп сомасы Астана қаласында, Атырау және Ақтөбе облысында тіркелді.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі жас кәсіпкерлерге кепілдік беру шарттарының саны, бірл.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша өңірлердегі жас кәсіпкерлерге кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

Жас кәсіпкерлердің қол қойылған кепілдік шарттары ішінде сауда, Көлік және қоймалау саласындағы, өңдеу өнеркәсібі саласындағы жобалар үлесі басым.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлерге салалық кепілдік беру шарттарының саны, бірл.

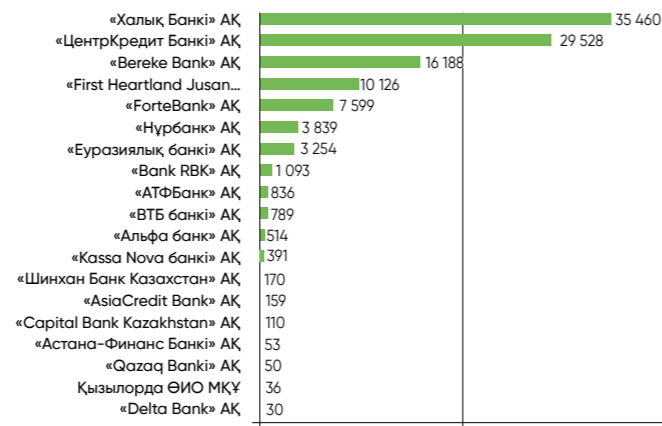
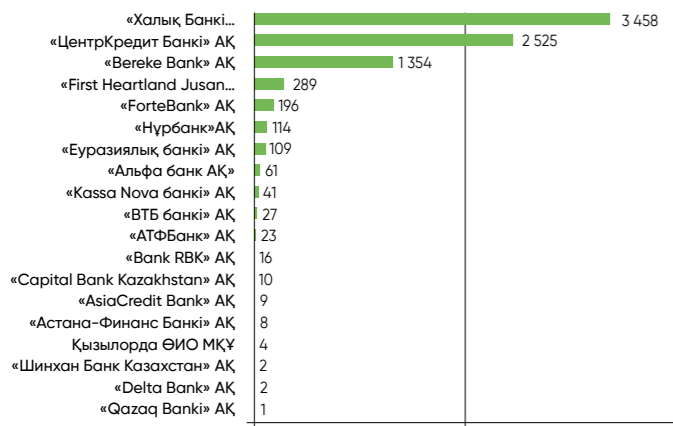
01.01.2023 жылғы жағдай бойынша жас кәсіпкерлерге салалық кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

Қаржы институттары бөлінісінде жас кәсіпкерлерге кепілдік беру шарттарының ең көп санына «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Банк Центр Кредит» АҚ және «Bereke Bank» АҚ қол қойды. Жастардың қол қойылған кепілдік шарттары жөніндегі кредиттік портфель сомасы бойынша «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Банк Центр Кредит» АҚ және «Bereke Bank» АҚ көш бастап тұр.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы жас кәсіпкерлерге кепілдік беру шарттарының саны, бірл.

01.01.2023 жылғы жағдай бойынша қаржы институттарындағы жас кәсіпкерлерге кепілдік берудің қол қойылған шарттары бойынша кредиттер сомасы, млн теңге

1. КЛИЕНТТІК ҚЫЗМЕТ

Қор қаржылық қолдау бағдарламаларымен қатар 2022 жылы кәсіпкерлерді оқыту және ақпараттық-консультациялық қолдау бағдарламаларын іске асыру бойынша жұмысты жалғастырды.

2.1. Бизнесі жүргізуді сервистік қолдау және ШОК топ-менеджментін оқыту бойынша қызметтер мониторингі

Қор «Кәсіпкерлікті дамытудың 2021–2025 жылдарға арналған ұлттық жобасы» бағдарламасы шеңберінде «Қолданыстағы кәсіпкерлік қызметті жүргізуге сервистік қолдау көрсету» компонентінің мониторингі бойынша жұмысты жалғастыруда. 2022 жылы сервистік қолдау қызметтеріне 23 044 ШОКС жүгініп, 27 732 қызмет алды.

2.2. Отандық кәсіпкерлікті сапалы дамыту үшін жағдай жасау

«Даму» Қорының интернет-ресурстары

2022 жылы Қордың корпоративтік сайтында сайтты пайдаланушылар геолокациясы бойынша бағдарламаларды автоматты іріктеу жөнінде функционал әзірленді. Корпоративтік порталда «Даму» Қоры көрсететін бизнесті мемлекеттік қолдау шаралары туралы ақпарат, сондай-ақ Қордың бағдарламалары бойынша талдамалық ақпарат пен өзекті есептілік қамтылады.

2022 жылы корпоративтік сайт келесі нәтижелерге қол жеткізді: көруші саны – 2 470 000, келуші саны – 607 100, онлайн-консультация саны – 8 310 бірлік.

2019 жылдан бастап онлайн форматта қызметтерді қолдауға арналған өнім сайты – online.damu.kz жұмыс істейді. Ол бойынша кәсіпкер өтінім бергеннен кейін өз жеке кабинеті арқылы сайттағы мәртебесін өз бетінше бақылай алады, сондай-ақ өтінім ілгерілеген сайын sms-хабарлама ала алады.

2022 жылы азық-түлік сайты келесі нәтижелерге қол жеткізді: көруші саны – 889 300, келуші саны – 209 300, онлайн-консультация саны – 15 162 бірлік.

Отандық өндірушілер көрмесінің Ulttyqonim сайты жұмыс істейді. Сайтта көрмені өткізу шарттары, медиа галерея, сондай-ақ стендті онлайн брондау мүмкіндігі туралы ақпарат бар.

Call-орталығы

Сондай-ақ, Қордың Байланыс орталығы – кәсіпкерлер мен жеке тұлғалардың өтініштерін өңдеу және әртүрлі байланыс арналары бойынша ақпараттандыру орталығы өз жұмысын жалғастыруда. Қордың Байланыс орталығының қызметкерлері 2022 жылы 38 272

клиентке кеңес берді. Кеңес беру мақсатында 8 891 шығыс қоңырауы жасалды, 2 368 кері қоңырау өңделді. Қалқымалы терезе арқылы Қордың корпоративтік сайтында 23 512 өтініш, сондай-ақ 6 844 офлайн өтініш қабылданды.

Қашықтықтан оқыту

Қор 2022 жылы табысты қазақстандық және халықаралық кәсіпкерлердің белгілі бір тақырыптар бойынша блоктарға бөлінген көптеген сөйлеген сөздерінен жұмыс істеп жатқан және ісін жаңа бастаған кәсіпкерлерге арналған оқыту курстарын қамтитын бейне платформа түріндегі қашықтықтан оқытуды іске қосты. Есепті жылы Қордың қашықтықтан оқыту платформасына 2 827 адам тіркелді.

2. Кәсіпкерлікті дамытуға жәрдемдесу

Қазақстандық өндірушілердің «ULTTYQ ONIM» көрмесі (Маркетинг департаменті)

«Даму» Қоры 2015 жылдан бастап жыл сайын «ULTTYQ ONIM» мемлекеттік қолдауына ие болған қазақстандық тауар өндірушілер көрмесін (бұдан әрі – көрме) өткізеді. Көрме – қазақстандық өндірушілер тауарларын халық арасында танымал ету және «Бәйтерек «ҰБХ» АҚ көрсететін мемлекеттік қолдау шаралары туралы ақпаратты жеке кәсіпкерлік субъектілеріне жеткізу арналарының бірі.

Жыл сайын көрмеге қатысушылар саны – 2015 жылы мемлекеттік қолдау алған 80 компаниядан 475 компанияға дейін артты. Келушілер саны да көбейіп, ол 2019 жылы 13 000-нан астам адамға жетті. 2021 жылы пандемияға байланысты көрме өткізілген жоқ, 2022 жылы келушілер саны шамамен 20 000 адам болды.

Көрме аясында бизнесті дамыту және сатуды арттыру бойынша тегін шеберлік сыныптары ұйымдастырылып, дәм тату, байқаулар, сән көрсетілімдері өткізіледі. Әлеуетті және жұмыс істеп тұрған жеке кәсіпкерлік субъектілері үшін мемлекеттік қолдау шаралары бойынша консультациялар беру мақсатында даму институттарының стендтері ұйымдастырылады.

Компаниялар үшін көрмеге қатысу тегін, көрмені ұйымдастыру және өткізу шығындары толығымен ұйымдастырушылар есебінен жүзеге асырылады.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ

Қор 2022 жылы халықаралық қаржы институттарымен және шетелдік ұйымдармен өзара іс-қимылды кеңейту жөніндегі жұмысты жалғастырды. Атап айтқанда:

– түрлі панельдік сессиясы бар, COVID-тен тыс ТДМ – Орталық Азияны әділ қалпына келтіру жолындағы екінші өңірлік саммит – Astana Finance Days 2022 конференциясы (ислам банкингінің ТМД өңірі үшін мүмкіндіктері мен сын-қатерлері, ұлттық ESG клуб бизнес трансформация алаңы ретінде, Қазақстанда ШОБ секторын әйелдердің ел экономикасына қосылуы есебінен белсенді түрде нығайту), ESG қаржыландыру – Қазақстан қаржыгерлерінің X Конгресі, ШОБ сегментін жасыл қаржыландыруға жәрдемдесу, шағын және орта бизнестің жасыл қаржыға қол жетімділігі мәселелері бойынша UNDP ұйымдастырған дөңгелек үстел тәрізді 7 ішкі конференцияға қатысты;

– Moody's и Standard & Poor's халықаралық рейтингтік агенттіктермен өзара іс-қимыл бойынша жұмыс жүргізілді. Moody's International агенттігі Ваа3 (тұрақты) деңгейінде шетел және ұлттық валютадағы міндеттемелер бойынша ұзақ мерзімді кредиттік рейтингтерді растады. Бұл ретте 2022 жылғы қыркүйекте S&P Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі Қазақстан Республикасының рейтингтер бойынша болжамды «тұрақтыдан» «жағымсызға» қайта қарауына байланысты Қордың шетел және ұлттық валютадағы міндеттемелер бойынша ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді кредиттік рейтингтерін «BBB-/A-3» деңгейінде растап, «тұрақтыдан» «жағымсыз» болжамы рейтингі бойынша қайта қарады. Қор рейтингтері бойынша теріс болжам тәуелсіз рейтингтер бойынша ұқсас болжамды көрсетеді;

– Қор 4 ресми маңызды іс-шараға – Екатеринбург қаласындағы ИННОПРОМ халықаралық өнеркәсіптік көрмесіне, Бішкек қаласындағы «Жасыл экономика – 2022» өңірлік форумына, Анкара қаласындағы KOSGEB «ШОК-ты қолдау және бағалау тетіктері бойынша озық тәжірибе алмасу» онлайн-форматына, Қазақстан Республикасы мен Ресей Федерациясы арасындағы Орынбор қаласында өткен «Жастардың бизнес-жобаларын дамыту және қолдау» сессиясы бойынша өңіраралық ынтымақтастық форумына қатысты.

– «ЦентрКредит Банкі» АҚ, «КМФ (ҚМФ)» МҚҰ, «Арнур Кредит» МҚҰ және Еуропалық Қайта Құру және Даму Банкінің (ЕКДБ), сондай-ақ Франкфурт мектебінің қолдауымен іске асырылған «Бизнестегі әйелдер» бағдарламасы шеңберінде еліміздің шағын және орта бизнесіндегі әйелдер кәсіпкерлігі өкілдері үшін 2 онлайн-тренинг ұйымдастырылды.

5.

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІКТІ ҚОЛДАУДЫҢ ЖАҢА ҚҰРАЛДАРЫ

КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУДЫҢ 2021–2025 ЖЫЛДАРҒА АРНАЛҒАН ҰЛТТЫҚ ЖОБАСЫ

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы № 728 қаулысымен бекітілген 2021–2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жоба қолданыстағы жұмыс орындарын қолдау және жаңа тұрақты жұмыс орындарын құру, отандық кәсіпорындардың өндіріс деңгейін ұлғайту және қаржыландырудың барынша қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін ШОБ–ты ынталандыруға бағытталған. Бағдарлама төмендегідей бірнеше қолдау бағытын қарастырады:

«Микро – және шағын кәсіпкерлікті қолдау» бағыты кәсіпкерлерге Ислам банкінің табысын құрайтын тауарға сыйақы/үстемеақы мөлшерлемесінің бір бөлігін портфельдік субсидиялау және екінші деңгейдегі банктер, ислам банктері мен микроқаржы ұйымдары берген кредиттер/микрокредиттер бойынша ішінара кепілдік беру түрінде қаржылық қолдау шараларын көрсетуді көздейді. Ол сауда саласын қоспағанда, салалық шектеулерсіз жүзеге асырылады (тамақ өнімдерімен сауда жасауға жол беріледі).

Бір қарыз алушыға ең жоғары лимит 20 млн. теңгені құрайды.

Субсидиялау ҚРҰБ базалық мөлшерлемесінен аспайтын және 7%-ға ұлғайтылған номиналды сыйақы мөлшерлемесімен кредиттер/лизинг/қаржыландыру бойынша жүзеге асырылады, оның 6%-н кәсіпкер төлейді, айырманы мемлекет субсидиялайды.

Инвестициялық мақсаттарға арналған портфельдік субсидиялау мерзімі 3 жылды, айналым қаражатын толықтыру субсидиялау мерзімін ұзарту құқығынсыз 2 жылды құрайды.

Кепілдік беру құралы бойынша портфельдік ішінара кепілдік мөлшері кредит/микрокредит сомасының 85%-н құрайды, ал кепілдік мерзімі кредит/микрокредит мерзімінен аспайды.

«Кәсіпкерлерді/индустриялық-инновациялық қызмет субъектілерін қолдау» бағыты. Экономиканың басым салаларындағы жобалар қарастырылады.

Субсидиялау қағидаларына қосымшаға сәйкес тізбе бойынша экономиканың басым секторларында меншікті және тиімді жобаларды іске асыратын және (немесе) іске асыруды жоспарлайтын кәсіпкерлер/индустриялық-инновациялық қызмет субъектілері жолдамаға қатысушылар бола алады. Бұл ретте кәсіпкердің тіркелген жері есепке алынбайды және салалық шектеулерсіз, бірақ іске асыру орны мен кәсіпкерді тіркеу орны ескеріле отырып, республикалық маңызы бар қалалардан/облыс орталықтарынан басқа елді мекендерде, оның ішінде моно – және шағын қалаларда, ауылдық елді мекендерде іске асырылатын жобалар қаралады. Сонымен қатар, әлеуметтік кәсіпкерлік субъектілерінің жобалары салалық шектеулерсіз, жобаны тіркеу және іске асыру орнын есепке алмай жүзеге асырылады.

Сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігін/тауарға үстеме бағаның/, жалдау төлемінің бір бөлігін субсидиялау бойынша жүзеге асырылатын кредит/лизинг/қаржыландыру сомасы экономиканың басым секторларының тізбесіне сәйкес бір кәсіпкер үшін 3 млрд теңгеге дейін қарастырылады.

Сыйақы/тауарға үстемеақы/жалдау төлемі мөлшерлемесінің субсидияланатын бөлігінің шегі: ҚР Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесі + 5%, оның 6%-н кәсіпкер төлейді, айырмасын мемлекет субсидиялайды.

Инвестициялар бойынша субсидиялау мерзімі – 5 жылға дейін, айналым қаражатын толықтыру мерзімі – 3 жылға дейін.

Кепілдік беру құралы жөніндегі жобалар бойынша кредит/лизинг сомасы 360 млн теңгеден аспауы тиіс. Экономиканың басым секторлары шеңберінде моно-, шағын қалалар мен ауылдық елді мекендерде жобаларды іске асыратын кәсіпкерлер үшін кредит/лизинг сомасы 1 млрд теңгеден аспауы тиіс.

Кепілдік беру бойынша жоба шеңберіндегі кредит сомасы жұмыс істеп тұрған кәсіпкерлер үшін 1 млрд теңгеден аспайды және ісін жаңа бастаған кәсіпкерлер үшін 360 млн теңгеден аспайды.

Кепілдік мөлшері мыналардан аспауы керек:

* Несие сомасының 85%-ы 360 млн теңгеге дейін;

* Несие сомасының 70%-ы 600 млн теңгеге дейін;

* Несие сомасының 50%-ы 1 млрд теңгеге дейін.

Берілетін кепілдік мерзімі кредит мерзімінен аспайды.

Шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін қаржыландыруға арналған «Шағын жеке және орта жеке кәсіпкерлік субъектілерін өңірлік қаржыландыру» (2022 жылы енгізілген) бағыты әлеуметтік осал өңірлерде немесе төтенше жағдай/төтенше жағдай енгізілген кезеңде немесе өзге де жағдайларда жергілікті атқарушы органның кәсіпкерлік жөніндегі уәкілетті органмен жазбаша келісімі бойынша жүзеге асырылады.

Субсидияланатын кредит сомасы бір шағын және орта кәсіпкерлік субъектісі үшін 500 млн теңгеден аспауға тиіс. Бір шағын және орта кәсіпкерлік субъектісіне МҚҰ үшін қаржыландырудың ең жоғары лимиті 8 000 (сегіз мың) АЕК-тен аспайды.

Субсидиялау номиналды сыйақы мөлшерлемесі 8,5%-дан аспайтын кредиттер/микрокредиттер бойынша жүзеге асырылады, оның ішіндегі айырманы қаржы агенттігі мен жергілікті атқарушы орган арасындағы жазбаша келісімге сәйкес шағын және орта кәсіпкерлік субъектісі төлейді. Бұл ретте ШОБС төлейтін сыйақы мөлшерлемесі жылдық 1%-дан кем болмауы тиіс.

Субсидиялау мерзімі 5 (бес) жылды құрайды, айналым қаражатын толықтыруға субсидиялау мерзімі ұзарту құқығынсыз 3 (үш) жылды құрайды.

Қордың 2022 жылы ұлттық жоба аясында көрсеткен қолдаулары:

– субсидиялау құралы бойынша 599,5 млрд теңге кредиттік портфель сомасы бар ШОБС субъектілерінің 5 756 жобасына төленген субсидиялар сомасы 116,4 млрд теңгені құрады. Бұдан бөлек, портфельдік субсидиялау шеңберінде 132,6 млрд теңге кредит сомасына тең 18 552 жоба қолдау тапты, 11,1 млрд теңге төленді;

– кепілдік беру құралы бойынша 225,1 млрд теңге кредиттік портфель сомасына тең 2 952 жобаның кепілдік сомасы 88,2 млрд теңгені құрады. Жеке алғанда, портфельдік кепілдік беру шеңберінде кредиттік портфель сомасы 129,6 млрд теңгеге тең 17 658 жоба қолдау тапты, олардың кепілдік сомасы 108,9 млрд теңгені құрады.

Кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі 2021–2025 жылдарға арналған ұлттық жоба шеңберінде 2022 жылы KASE/АХҚО алаңдарында жеке және институционалдық инвесторлардың қаражаты есебінен ШОКС–ты қосымша қаржыландырудың баламалы арнасын қалыптастыру мақсатында ШОКС субъектілерінің шығарылатын облигациялары бойынша кепілдік беру құралы енгізілді. Жаңа өнімнің негізгі идеясы жеке және институционалдық инвесторлардың қаражаты есебінен жеке кәсіпкерлік субъектілерін қаржыландырудың тиімді әдістерін дамыту, экономиканы қаржыландырудың баламалы арнасы ретінде KASE және АХҚО алаңдарында шығарылған корпоративтік облигациялар бойынша кәсіпкерлерді мемлекеттік қолдау құралы ретінде кепілдіктер беру тетігін енгізу арқылы Қазақстан қор нарығының құралдарын дамыту болды.

ҚАРАПАЙЫМ ЗАТТАР ЭКОНОМИКАСЫ

ҚР Үкіметінің 11.12.2018 ж. № 820 қаулысымен қолжетімді кредиттеу міндетін шешу мақсатында ұзақ мерзімді теңгелік өтімділікті қамтамасыз ету шеңберінде басым жобаларды кредиттеу тетігі (бұдан әрі – Тетік) бекітілді.

Тетік шеңберінде сыйақы мөлшерлемесін субсидиялау және ішінара кепілдік беру арқылы жеке кәсіпкерлік субъектілерін қолдау жүзеге асырылады. 2021 жылдың соңынан бастап Тетік 2021–2025 жылдарға арналған кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі ұлттық жобаға енгізілді.

Берілген қаражаттың нысаналы мақсаты – өңдеу өнеркәсібі мен қызметтерінде және агроөнеркәсіптік кешенде қайта өңдеу бойынша қызметті жүзеге асыратын кәсіпкерлерге инвестициялау және айналым қаражатын толықтыру үшін кредит беру. Айналым қаражатын жаңартылатын негізде толықтыруға жол беріледі.

Жобаларды субсидиялау номиналды сыйақы мөлшерлемесі бар кредиттер/лизингтік мәмілелер бойынша жүзеге асырылады: ҚР ҰБ базалық мөлшерлемесі + 4,5%, оның 7%-н жеке кәсіпкерлік субъектісі төлейді, айырманы мемлекет субсидиялайды.

Несие/лизинг бойынша ең жоғары сома шектелмейді.

Субсидиялау мерзімі: инвестициялар – 5 жылға дейін, айналым қаражатын толықтыру – 3 жылға дейін.

Кепілдік беру құралы бойынша қарыз алушының бір жобасы шеңберінде кепілдік мөлшері 1 млрд теңгеге дейінгі кредит сомасын қоса алғанда 50% –дан аспауы тиіс.

Номиналды сыйақы мөлшерлемесі бар несиелер ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі+жылдық 4,5% кепілдендіруге жатады. Берілетін кепілдік мерзімі кредит мерзімінен аспайды.

2022 жылы Тетік шеңберінде Қордың қолдағаны:

– субсидиялау құралы бойынша кредиттік портфель сомасы 260,5 млрд теңге 177 жоба қолдау тапты, төленген субсидиялар сомасы 54,1 млрд теңгені құрады;

– кепілдік беру құралы бойынша кредиттік портфель сомасы 11,1 млрд теңге 40 жоба қолдау тапты, кепілдік сомасы 4,9 млрд теңгені құрады.

2022 жылы субсидиялау және кепілдік беру құралдары бойынша барлық өзгеріс қолданыстағы жұмыс орындарын қолдау және жаңа тұрақты жұмыс орындарын құру, отандық кәсіпорындардың өндіріс деңгейін ұлғайту және қаржыландырудың қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін ШОК-ты ынталандыруға бағытталды. Атап айтқанда, кәсіпкерлікті дамыту жөніндегі 2021–2025 жылдарға арналған ұлттық жоба шеңберінде:

1. Басқа да мемлекеттік бағдарламалар мен Қор іске асыратын бағдарламалар шеңберінде берілген жобалар бойынша кредиттерді 2 жылдан астам мерзіммен қайта қаржыландыру көзделді.

2. Субсидиялау құралы бойынша экономиканың басым секторлары шеңберінде моно-, шағын қалалар мен ауылдық елді мекендердегі кәсіпкерлер үшін 3 млрд теңгеден аспайтын кредиттің ең жоғары сомасы ұлғайтылды.

3. Кепілдік беру құралы бойынша экономиканың басым секторлары шеңберінде моно-, шағын қалалар мен ауылдық елді мекендердегі кәсіпкерлер үшін 1 млрд теңгеден аспайтын кредиттің ең көп сомасы ұлғайтылды.

4. Іске асыру және тіркеу орны бойынша шектеулер қарастырылды:

– экономиканың басым секторларындағы жобалар кәсіпкердің тіркелген жерін есепке алмай қаралады;

– елді мекендерде, оның ішінде моно және шағын қалаларда, ауылдық елді мекендерде іске асырылатын жобалар іске асыру орны мен кәсіпкердің тіркелген жері ескеріле отырып, салалық шектеулерсіз жүзеге асырылады.

5. Субсидиялау құралы бойынша Шымкент қаласында, Түркістан, Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Жамбыл облысында, оның ішінде аталған өңірлердің облыс орталықтарында жобалар бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі белгіленді:

– базалық мөлшерлеме + 5%, оның 5%-н кәсіпкер төлейді, ал айырмасын мемлекет субсидиялайды.

6. Кепілдік беру құралы жөніндегі жобалар бойынша кредит сомасы Шымкент қаласында, Түркістан, Маңғыстау, Атырау, Ақтөбе, Батыс Қазақстан, Қызылорда, Жамбыл облысында, оның ішінде аталған өңірлердің облыс орталықтарында 360 млн теңгеден, кепілдік мөлшері кредит сомасының 85%-нан аспауы тиіс.

- Тетік шеңберінде:

1. Субсидиялау және кепілдік беру құралдары бойынша номиналды сыйақы мөлшерлемесі белгіленді: – ҚРҰБ базалық мөлшерлемесі + жылдық 4,5%, оның 7% – ЖКС төлейді, ал айырмасын мемлекет субсидиялайды.
2. Субсидиялау және кепілдік беру құралдары бойынша кредиттерді санкцияланған екінші деңгейлі банктерден қайта қаржыландыру көзделген.
3. Инвестицияларға бағытталған кредиттерді субсидиялау мерзімі 5 жылға дейін қысқартылды.

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТІЛЕРІН ИСЛАМДЫҚ ҚАРЖЫЛАНДЫРУ ҚАҒИДАТТАРЫНДА ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

«Даму» Қоры қызметінің стратегиялық бағыттарының бірі – исламдық қаржыландыру қағидастары мен нормаларына сәйкес қаржыландыру құралдарын іске асыру.

«Даму» Қоры осы стратегиялық міндетті орындау аясында өз қаражаты есебінен 2020 жылы исламдық қаржыландыру бағдарламасын іске қосты.

Бағдарлама бойынша қаражат исламдық қаржыландыруды дамытуға, ШОК-ты қаржыландырудың қосымша мүмкіндіктерін ұсынуға және жаңа банк өнімдеріне қол жеткізуді қамтамасыз етуге бағытталады.

Қаржылық қолдау Шариғатқа сәйкес қызметті жүзеге асыратын және жобаларды іске асыратын, сонымен қатар Қор бағдарламасының талаптарына сәйкес келетін ШОК-қа беріледі. ШОК-қа қаражат екінші деңгейдегі Ислам банктері мен лизингтік компаниялар арқылы жеткізіледі.

Шариғат қарыз алушыға несиелік пайызға немесе кез-келген сыйақыға қарыз беруге, ысырапшылдыққа тыйым салады. Исламдық қаржыландырудағы ақша тауардың өзі емес, тек тауардың өзіндік құнының өлшемі ретінде пайдаланылуы мүмкін.

Шариғат кез-келген тауарды немесе активті бөліп-бөліп сатуға және тауарға үстеме баға қосуға мүмкіндік береді. Исламдық қаржыландыру кезінде ақша нақты активтерді сатып алу – сату үшін пайдаланылады. «Даму» Қоры серіктестерінің тәжірибесінде негізінен қаржыландырудың екі құралы – несиелік (мурабаха) және иджара қолданылады. Мурабаханың қаржыландыруымен қарыз алушы ақыр соңында қолма – қол қаржыландыруды алады, ал иджара дәстүрлі лизингке ұқсас.

Исламдық несиелік ұйымдарының әдеттегіден тағы бір айырмашылығы – онда борышкердің қиын жағдайын қосымша пайда табу үшін пайдалануға тыйым салынады. Құран қарыз алған адамның жағдайы жақсарғанша кейінге қалдыруға кеңес береді, қарызды кешіруге шақырады. Сондықтан ұйымдар клиентке санкциялар, айыппұлдар, өсім-пұлдар, өндіріп алулар салмайды. Бөліп төлеу немесе ипотека бойынша төлемді кешіктіргендерді коллекторлар мен соттар мазаламайды. Тек егер қарыз алушы несиелік кешіктірсе, оны қайырымдылық жасауға міндеттейді. Адамдарды дәл осы жұмсақ қарым-қатынас қызықтырады, исламдық несиелік ұйымдарынан қарыз алуға ынталандырады, тартады.

Бағдарлама бойынша ШОК-ты қаржыландыру шарттары:

1) қаржыландыру мерзімі:

– инвестициялық мақсаттарға – ислам банктерінде 84 айға дейін, исламдық лизингтік компанияларда 60 айға дейін; – айналым қаражатын толықтыруға – ислам банктерінде 36 айға дейін, ислам лизингтік компанияларында 24 айға дейін;

2) қаржыландырудың ең жоғары сомасын Банк/Лизингтік компания белгілейді;

3) пайда ставкасы:

– ислам банктерінде жылдық сыйақы 16,5%-дан аспайды;

– исламдық лизингтік компанияларда жылдық сыйақы 17,5%-дан аспайды.

Қор 2021 жылы исламдық қаржы компанияларына 3,7 млрд теңге көлемінде қаражат бөлді. Жыл ішінде олар жалпы сомасы 9,2 млрд теңгеге 50 ШОК субъектісін қаржыландырды. Бағдарламаны іске асыру басталғаннан бері жалпы сомасы 20,6 млрд теңгеге 72 ШОБ субъектісі қаржыландырылды.

ҚАРАЖАТТЫ ШАРТТЫ ОРНАЛАСТЫРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫ

2021 жылы наурызда «Жаңартылатын энергия көздеріне (ЖЭК) инвестициялау тәуекелдерін төмендету» БҰҰДБ-ЖЭК жобасы шеңберінде ШОКС-ты кейіннен қаржыландыру үшін ЕДБ/МҚҰ-да қаражатты шартты орналастырудың жаңа бағдарламасы іске қосылды. Бағдарлама БҰҰДБ қатысуымен «Даму» Қорының «жасыл» облигацияларын шығару арқылы 2020 жылы тартылған қаражаттан іске асырылды. Бағдарлама жаңартылатын энергия көздері, электр энергиясын пайдалану тиімділігі, ластанудың алдын алу және бақылау, тірі табиғи ресурстар мен жерді пайдалануды экологиялық тұрақты басқару, жердегі және судағы биоалуандықты сақтау, экологиялық таза көлік, су ресурстары мен ағынды суларды, климаттың өзгеруіне бейімделуді, қалдықсыз экономиканың экологиялық тиімді және/немесе бейімделген өнімдерін, өндірістік технологиялар мен үдерістер, аймақтық, ұлттық немесе халықаралық деңгейде танылған стандарттарға немесе сертификаттарға сәйкес келетін «жасыл» ғимараттарды тұрақты басқару сияқты ШОК-тың жаңа және/немесе қолданыстағы «жасыл» жобаларын қаржылық қолдауды көздейді,

Бұдан басқа, 2021 жылы Қор 1 млрд теңге көлеміндегі әлеуметтік облигациялар шығару арқылы қаражат тартуды жүзеге асырды. Тартылған қаражат әлеуметтік міндеттер – Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 20 сәуірдегі № 224 қаулысының 1-қосымшасына сәйкес қызмет түрлерінің тізбесі бойынша қызметті жүзеге асыратын жұмыс орындарын сақтау және/немесе құру мүмкіндігімен COVID-19 пандемиясы жағдайында ЕДБ/МҚҰ және/немесе ҚР арқылы микро, шағын және орта жеке кәсіпкерлікті қаржыландыруды іске асыруға бағдарланған. Қаражат қордың меншікті қаражатымен 1:1 қатынасында қаржыландырылды. 3 млрд теңге көлеміндегі қаражаттың жалпы пулы 2021 жылдың соңында «Bank RBK» АҚ-ға салынды.

Сонымен бірге Қор жыл бойы қаражатты шартты орналастырудың кейбір өнімдерін қайта бағдарлады:

– бағдарламалар шеңберінде Қазақстан Республикасы Ұлттық қорының қаражатынан (ҰҚ 1, 2, 3 транштар) бір ШОК-қа қаржыландырудың ең жоғары лимиті 1 850 млн теңгеден 3 600 млн теңгеге дейін, жаңадан бастаушылар үшін қаржыландыру лимиті 20 млн теңгеден 60 млн теңгеге дейін ұлғайтылды, сома бойынша шектеусіз қаржыландыру көзделген тамақ өнеркәсібі салаларының (Үкіметтің 21.09.2021 жылғы қаулысына өзгерістер негізінде енгізілген) тізбесі кеңейтілді;

– «Исламдық қаржыландыру» Қорының өнімі шеңберінде енді лизингтік портфельге мүліктік құқықтарды (талаптарды) кепілге алуға болады;

– қазір серіктестер атынан лизингтік компаниялардың қатысуы көзделген факторинг бағдарламасы ШОКС үшін кредит мерзімін 5 жылға дейін ұлғайтты, кәсіпкерлер үшін кредит мөлшерлемесі төмендету жағына қарай қайта қаралды;

– «Даму-Лизинг» қорының өнімі бойынша (бұдан әрі – ЛК-ге арналған Бағдарлама) кредит мақсаттары мен лизинг заттарының тізбесі кеңейтілді. Тізбеге ғимараттар, құрылыстар, машиналар, жер учаскелері енгізілді және көлік құралдарының түрлері теміржол, әуе көліктерімен толықтырылды. Сонымен қатар, транштың минималды сомасы бекітілді және «люкс» класты автомобильдер сатып алуға тыйым салынды. ЛК-ге арналған Бағдарлама шеңберінде баға белгілеудің вариативтік моделі енгізілді. ЛК кредит қабілеттілігін бағалау бойынша Қордың рейтингтік моделі өзектендірілді, оны нарықтық жағдайларға сәйкестендіру мақсатында рейтингтік модельдің сапалық және сандық көрсеткіштері қайта қаралды;

– «Даму – Микро» өнімі бойынша (бұдан әрі – МҚҰ-ға арналған Бағдарлама) кәсіпкерлік кодекс талаптарын сақтау мақсатында транштың ең аз сомасы бекітілді және «люкс» класты автомобильдер сатып алуға тыйым салынды. МҚҰ-ға арналған Бағдарлама шеңберінде баға белгілеудің вариативтік моделі енгізілді. МҚҰ кредит қабілеттілігін бағалау бойынша рейтингтік модель өзектендірілді, оларды нарықтық жағдайларға сәйкестендіру мақсатында Қордың рейтингтік моделінің сапалық және сандық көрсеткіштері қайта қаралды.

2022 жылы ШОКС факторингтік мәмілелерін қаржыландыру қайта басталды.

ШОКС өңірлік қаржыландыру бағдарламасына (нақты өңірлік бағдарламалар) факторинг құралы енгізілген, енді жеңілдетілген шарттармен факторингтік мәмілелерді қаржыландыруға болады. Онда қарыз мерзімі 36 айдан аспайды, факторинг бойынша МҚҰ арқылы кредит беруде қарыз сомасы 20 000 АЕК-ке дейін ұлғайтылды (ерекше жағдайларда «Даму» Қоры уәкілетті

органының шешімі бойынша), сонымен қатар факторинг бойынша серіктестер лизингтік компаниялар да болуы мүмкін. Бағдарлама шеңберінде 2022 жылдың соңында «ЦентрКредит Банкі» АҚ-ға 1 млрд теңге көлемінде қаражат орналастырылды. Сондай-ақ микроқаржы ұйымдарының қатысуын көздейтін «Даму-Факторинг» жеке бағдарламасына өзгерістер енгізілді, ШОКС үшін қарыздың ең жоғары сомасы ЕДБ/ЛК арқылы 500 млн теңгеге дейін, МҚҰ арқылы 20 000 АЕК-ке дейін ұлғайтылды, МҚҰ/ЛК арқылы ШОК қарыздары бойынша сыйақы мөлшерлемелері регресспен – Серіктеске орналастырудың ұлғайтылған мөлшерлемесі жылдық 12%-дан аспағаны, регрессіз – Серіктеске орналастырудың ұлғайтылған мөлшерлемесі жылдық 13%-дан аспағаны қайта қаралды. 2022 жылдың соңында «KMF (КМФ) «МҚҰ» ЖШС-не осы бағдарлама бойынша 1 млрд теңге көлемінде қаражат орналастырылды.

2021 жылы Қор 1 млрд теңге көлеміндегі әлеуметтік облигациялар шығару арқылы қаражат тартуды жүзеге асырды. Тартылған қаражат Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2020 жылғы 20 сәуірдегі № 224 қаулысының 1-қосымшасына сәйкес қызмет түрлерінің тізбесі бойынша қызметті жүзеге асыратын жұмыс орындарын сақтау және/немесе құру мүмкіндігімен COVID-19 пандемиясы жағдайында ЕДБ/МҚҰ және/немесе ҚР арқылы микро, шағын және орта жеке кәсіпкерлікті қаржыландыру тәрізді әлеуметтік міндеттерді іске асыруға бағдарланған. Қаражат қордың меншікті қаражатымен 1:1 қатынасында қаржыландырылды. 3 млрд теңге көлеміндегі қаражаттың жалпы пулы 2021 жылдың соңында «Bank RBK» АҚ-ға орналастырылды. 2022 жыл ішінде осы қаражат есебінен 8 ШОБС (31 қарыз) жалпы сомасы 3,1 млрд теңгеге қолдау алды.

Сонымен қатар, Қор жыл бойы қаражатты шартты орналастырудың кейбір өнімдерін қайта бағдарлады:

– «Даму-Лизинг» бағдарламасы бойынша: серіктеске кредиттің ең төменгі сомасы белгіленді;

– «Даму-Микро» бағдарламасы бойынша: серіктеске кредиттің ең төменгі сомасы белгіленді, нарықтық құны 3500 АЕК-тен асатын жеңіл автомобильдерді сатып алуға тыйым салынды.

Қор 2022 жылы «Шағын және орта жеке кәсіпкерлік субъектілерін өңірлік қаржыландыру» өнімін (бұдан әрі – Бағдарлама) сатуды жалғастырды. Бағдарлама шеңберінде белгілі бір облыстың/қаланың ШОКС-ы қаржыландырылады. Бағдарлама мәні – әкімдіктер (бұдан әрі – ЖАО) мен Қордың бірлесуі арқылы кәсіпкерлерді қаржыландыруға қаражат бөлу.

2022 жылы Бағдарлама шеңберінде қоса қаржыландыру шарттарымен Алматы, Астана, Шымкент қаласының, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Қарағанды облысының ЖАО-дан 4,366 млрд теңге көлемінде қаражат тартылды.

ҚОРДА АҚПАРАТТЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ДАМУ

2022 жылы Қордың IT-бөлімшесі Қордың негізгі бизнес-процестерін цифрландыру бойынша белсенді жұмыс жүргізді.

Портфельдік субсидиялау және ұлттық жобаға кепілдік беру құралдарын микро және шағын кәсіпкерлікті қолдау шеңберінде өтінімдер бойынша ЕДБ-дан деректерді қабылдау – беру бойынша цифрлық сервисті іске қосу жүзеге асырылды, бұл кепілдік міндеттемесін шығару мерзімін қысқартуға мүмкіндік берді. Сандық кепілдік міндеттемесі файлын ЕДБ-ге беру web-сервис арқылы да жүзеге асырылады.

Бұдан басқа, 2022 жылы Қордың ақпараттық жүйесін «Compra» сервисімен интеграциялау жүзеге асырылды, соның арқасында контрагенттерді кепілдік беру өтінімдері бойынша сенімділікке тексеру үдерісі цифрландырылды.

Сонымен қатар, 2022 жылы Қордың бизнес-үдерістерін автоматтандыру және цифрландыру жұмыстары жалғасты. 2022 жылдың қорытындысы бойынша автоматтандыру деңгейі 100%-ға жетіп, келесі негізгі жобалар іске асырылды:

- 1) корпоративтік деректер қоймасы (Dhw) енгізілді;
- 2) «DAMU Check-upline» қосымшасы енгізілді;
- 3) Қор БЖК–2025 (қазіргі ұлттық жоба) I бағыты бойынша ЕДБ-мен цифрлық деректер алмасу үдерісін іске қосты;
- 4) BPM рейтline sales АЖ рейтингтік моделі енгізілді;
- 5) ЗТ/ЖТ кепілдік шарттарына, кепілдік шарттарын бұзу туралы келісімдерге электронды қол қою іске асырылды.

ГЛОССАРИЙ

1. Кәсіпкер – өз қызметін Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес жүзеге асыратын шағын және (немесе) орта кәсіпкерлік субъектісі
2. ШОБ – шағын және орта бизнес
3. ШОК – шағын және орта кәсіпкерлік
4. ШОКС-шағын және орта кәсіпкерлік субъектілері
5. МШОК – микро – , шағын және орта кәсіпкерлік
6. ЕДБ – Екінші деңгейдегі банк
7. ЖАО – жергілікті атқарушы органдар
8. ҚР ҰБ – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
9. КТС – корпоративтік табыс салығы
10. ЖҚҚ – жалпы қосылған құн
11. ЖАӨ – жалпы аймақ өнімі
12. ЖІӨ – жалпы ішкі өнім
13. МҚҰ – микроқаржы ұйымдары
14. ЛК – лизингтік компаниялар
15. КҚКО – қызмет көрсету орталығы
16. МБ – мемлекеттік бағдарлама
17. БЖК – Бизнесің жол картасы
18. Субсидиялау шарты – қаржы агенттігі, банк/лизингтік компания және кәсіпкер арасында жасалатын үш жақты жазбаша келісім, оның шарттары бойынша қаржы агенттігі кәсіпкерлік жөніндегі уәкілетті орган бекітетін үлгі бойынша банк/лизингтік компания берген кәсіпкердің несиесі/лизингі бойынша сыйақы ставкасын ішінара субсидиялайды
19. Кепілдік беру – Бағдарлама талаптарына және кепілдік шартына сәйкес кәсіпкердің несиесі бойынша міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету ретінде ішінара кепілдік беру түрінде пайдаланылатын кәсіпкерлерді мемлекеттік қолдау нысаны
20. Қаражатты шартты орналастыру бағдарламасы (ШОБ) – Қазақстан Республикасында шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерін қаржылық қолдау жөніндегі мемлекеттік саясатты іске асыру құралдарының бірі. Ол кейіннен ШОК субъектілеріне несиесі беру үшін Қордың екінші деңгейдегі банктерге белгілі (нысаналы және шектеу) шарттарда қаржы ресурстарын (қорландыру) беру жолымен іске асырылады. Серіктес банктердің ішкі процедуралары мен несиелік процесіне, сондай-ақ олардың қабылданған шешімдердің тәуекелдері үшін толық жауапкершілігіне Қор тарапынан араласпау саясаты бұл ретте жұмыс істеудің негізгі қағидаттарының бірі болады.

ОТЧЕТ О СОСТОЯНИИ
РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО
ПРЕДПРИИМАТЕЛЬСТВА
В КАЗАХСТАНЕ И ЕГО РЕГИОНАХ

ВЫПУСК №15

Разработчик книги

«Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах»

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»

**«ОТЧЕТ О СОСТОЯНИИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА
В КАЗАХСТАНЕ И ЕГО РЕГИОНАХ».**

Алматы, 2023 г., выпуск № 15.

Книга «Отчет о состоянии развития малого и среднего предпринимательства в Казахстане и его регионах» разработана коллективом авторов АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» (Фонд «Даму»). Отчет содержит детальную информацию о динамике и состоянии развития сектора малого и среднего предпринимательства (МСП) Казахстана. В первых разделах Отчета представлен комплексный общереспубликанский анализ МСП в отраслевом и региональном разрезе. Отдельный раздел охватывает результаты деятельности Фонда «Даму» по поддержке предпринимательства. Завершает Отчет раздел о планах Фонда «Даму» по дальнейшему развитию МСП в Казахстане до конца 2022 года.

Все материалы основаны на актуальных статистических данных Комитета по статистике Министерства национальной экономики Республики Казахстан, Национального Банка Республики Казахстан и Фонда «Даму». Книга проиллюстрирована статистическими данными в виде таблиц, рисунков и диаграмм, что делает ее более удобной для понимания. Рекомендуется для правительственных органов, местных исполнительных органов власти, финансовых организаций, высших учебных заведений, общественных организаций и бизнес-структур.

© Все материалы данной книги (текстовая информация и графические изображения) являются собственностью АО «Фонд развития предпринимательства «Даму».

ISBN 978-601-7059-50-7

ОГЛАВЛЕНИЕ

ОБРАЩЕНИЕ ЗАМЕСТИТЕЛЯ ПРЕМЬЕР-МИНИСТРА, МИНИСТРА ФИНАНСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН, ЖАМАУБАЕВА Е.К.	4
ОБРАЩЕНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПРАВЛЕНИЯ АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ», БУРИБАЕВОЙ Г.А.	6
Раздел 1. МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	10
Раздел 2. СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ МСП В РЕГИОНАХ КАЗАХСТАНА	14
Раздел 3. АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ СУБЪЕКТОВ МСП В РЕГИОНАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	18
Раздел 4. РЕЗУЛЬТАТЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММ АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ» ПО ПОДДЕРЖКЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	73
Раздел 5. НОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА	94

ЖАМАУБАЕВ Е.К.
Заместитель Премьер-Министра,
Министр финансов
Республики Казахстан

УВАЖАЕМЫЕ ДАМЫ И ГОСПОДА!

Развитие предпринимательства является приоритетом, а также важнейшим фактором устойчивости развития национальной экономики.

С апреля прошлого года реализуется Концепция развития малого и среднего предпринимательства в Республике Казахстан до 2030 года.

В основе данного документа заложены ключевые институциональные условия и предпосылки, необходимые для активизации развития малого и среднего предпринимательства страны.

В рамках данной Концепции планируется к 2030 году обеспечить рост занятости в данной сфере до 5 млн человек. Стратегической целью является увеличение доли МСП в ВВП до 35% к 2025 году и до 40% к 2030 году.

Достижение поставленных целей возможно при создании условий и возможностей для граждан целью самореализации в качестве предпринимателя.

Для этого принимаются всесторонние меры по открытию и развитию бизнеса.

В рамках национальных проектов осуществляется субсидирование процентных ставок, гарантии по кредитам, льготные займы и другие меры поддержки.

Проводником государственной политики в данной области является Фонд «Даму» – надежный партнер для бизнеса.

В целом за эти годы доля предпринимательства в ВВП увеличилась, что является одним из результатов совместной работы.

За 2022 год количество субъектов МСП в стране выросло на 27% (до 1,8 млн субъектов), а количество занятых в МСП – на 18,3% (до 4,1 млн человек).

Доля МСП в ВВП по итогам 2022 года составила 36,5%.

Рост ВВП составил 3,3% в реальном выражении и достиг показателя 102,9 трлн тенге.

Наблюдается положительная динамика роста по всем отраслям экономики.

В частности, уровень производства в обрабатывающей промышленности вырос на 3,4%, в строительстве – на 9,4%, в сельском хозяйстве – на 9,1%.

По итогам 2022 года мы видим, что количество микрокредитования значительно увеличилось, а это значит, что доступ к мерам государственной поддержки получил широкий круг предпринимателей.

При этом мерами государственной поддержки через инструменты Фонда «Даму» оказана поддержка более 50,5 тыс. проектам предпринимателей по всему Казахстану, на общую сумму займов более 1,5 трлн тенге.

Более 63% выданных займов ориентированы на инвестиции в новые проекты и модернизацию действующих объектов бизнеса.

Данный показатель свидетельствует об активном применении инструментов поддержки, оказываемых Фондом «Даму».

Также на ежегодной основе увеличивается бюджет, выделяемый для поддержки МСП. Только за прошлый год размер бюджета вырос более чем на 30% в сравнении с 2021 годом.

В целом со стороны Фонда «Даму» оказывается стабильная помощь и поддержка отечественным бизнесменам.

В своей деятельности Фонд продолжит руководствоваться основными направлениями экономической политики в сфере развития МСП и повышения уровня благосостояния населения.

Будет также заложен особый акцент на поддержку социально уязвимых категорий населения, в том числе граждан с особыми потребностями.

ОБРАЩЕНИЕ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПРАВЛЕНИЯ АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ»

БУРИБАЕВА Г.А.
Председатель Правления
АО «Фонд развития
предпринимательства «Даму»

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» более 25 лет вносит свой значительный вклад в развитие бизнес-среды в Казахстане. По итогам 2022 года доля малого и среднего предпринимательства в ВВП государства достигла 36,5%. Как известно, драйвером экономики развитых стран являются субъекты МСБ. И наша республика ставит перед собой амбициозные планы по повышению роли микро-, малого и среднего бизнеса в экономике. На достижение этой цели направлены государственные программы, большинство из которых реализуется исключительно Фондом «Даму».

Меры государственной поддержки и реализация собственных программ Фонда в 2022 году способствовали развитию более 50,5 тысячи проектов во всех регионах РК. Так, инструментами субсидирования процентной ставки по кредитам предпринимателей поддержано 24,5 тысячи проектов, гарантирования – 20,8 тысячи проектов, льготным финансированием охвачено 5,3 тысячи проектов. Общая сумма кредитов составила более 1,5 трлн тенге. Из этой суммы 63,3% – инвестиции. То есть, более половины средств направлены на развитие новых проектов и модернизацию действующих производств в Казахстане.

В связи с образованием в РК трех новых областей – Абай, Жетысу и Улытау – Фонд «Даму» для удобства предпринимателей этих регионов открыл три новых филиала в областных центрах. Это позволит увеличить охват целевой аудитории Фонда и обеспечит более оперативный доступ предпринимателей к участию в госпрограммах и других реализуемых мерах поддержки.

Фонд «Даму» стремится сделать бизнес-процессы максимально доступными, удобными и прозрачными для предпринимателей. Для реализации этой цели с 2016 года планомерно внедрялись цифровые технологии. Благодаря чему в 2022 году уровень цифровизации Фонда составил 100%, что позволило предпринимателям подавать онлайн-заявки и получать поддержку Фонда дистанционно.

В прошлом году после двухлетнего перерыва, связанного с пандемией, возобновлена работа выставки отечественных производителей «ULTTYQ ÖNIM». Это мероприятие

организуется и проводится Фондом «Даму» с 2015 года. За это время выставка обрела известность среди наших соотечественников и стала новой, масштабной площадкой, где казахстанские товаропроизводители демонстрируют свою продукцию, перенимают опыт, делятся историями успеха. Выставка стала реальным фундаментом для расширения экономической кооперации между отечественными компаниями и внедрения новых технологий производства.

Участвующие в крупном мероприятии предприниматели имеют возможность повысить узнаваемость производимой продукции, увеличить продажи, найти новых партнеров, каналы сбыта и заключить новые контракты. В VI выставке «ULTTYQ ÖNIM» приняли участие 345 казахстанских предпринимателей, посетили выставку 20 тыс. человек. На этом мероприятии было заключено 120 договоров на поставку продукции.

В 2022 году в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы было разработано направление по гарантированию облигаций, как альтернативного источника для предпринимателей по привлечению средств в бизнес.

За дебютное размещение социальных облигаций в 2022 году Фонд «Даму» признан победителем в номинации «Лучшая сделка первичного размещения (Казахстан)» ежегодной премии Cbonds Awards. Объем эмиссии составил 1 млрд тенге со сроком обращения 5 лет. Целью выпуска являлось направление полученных от сделки средств на кредитование СМСП через БВУ. Ввиду социальной направленности, размещенные облигации Фонда соответствуют целям устойчивого развития и критериям ESG.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ ДЛЯ РАЗВИТИЯ БИЗНЕСА.

Кроме всего прочего, в 2022 году внесены изменения в государственные программы с целью доступности мер поддержки.

Так, в городах республиканского значения/областных центрах предусмотрена деятельность согласно перечню приоритетных направлений (63 ОКЭД).

По инструменту гарантирования, где в качестве кредиторов выступают лизинговые компании, увеличен размер гарантии, он составляет не более 70% от стоимости предмета лизинга. Сумма предмета лизинга, по которому осуществляется

гарантирование, не может превышать 500 млн тенге на одного заемщика.

Предусмотрен также альтернативный канал финансирования субъектов среднего бизнеса за счет средств частных и институциональных инвесторов на площадках KASE/МФЦА в рамках инструмента гарантирования на следующих основных условиях: тип инструмента – обеспеченные долговые облигации (от 50% ликвидный залог + до 50% гарантия Фонда); срок гарантии может достигать до 5 лет; сумма гарантии – до 2,5 млрд тенге; цель проекта – финансирование основных средств (инвестиционный проект); отрасль осуществляется согласно перечню приоритетных направлений (63 ОКЭД).

В рамках программы «Экономика простых вещей» по инструментам гарантирования и субсидирования установлена номинальная ставка вознаграждения – базовая ставка НБРК + 4,5% годовых, из которых 7% будет оплачиваться СЧП, а разница субсидироваться государством.

Увеличена максимальная сумма кредита/лизинга для предпринимателей, реализующих проекты в населенных пунктах, в том числе в моно-, малых городах и сельских населенных пунктах в рамках приоритетных секторов экономики, по инструменту субсидирования – не более 3 млрд тенге, по инструменту гарантирования – не более 1 млрд тенге. Все эти меры – в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы.

Пересмотрены условия по купонному вознаграждению по облигациям, в том числе по инструменту субсидирования установлена номинальная ставка вознаграждения: базовая ставка НБРК + 5% годовых, из которых 6% будет оплачиваться предпринимателем, а разница субсидироваться государством, по инструменту гарантирования исключены нормы по обязательному наличию обеспечения имуществом эмитента по облигациям и гарантии третьих лиц.

В 2023 году Фонд «Даму» будет продолжать работу по поддержке и развитию предпринимательства в Казахстане, а также по повышению собственной эффективности и прозрачности. Также в 2023 году планируется разработка и утверждение новой Стратегии развития Фонда на следующее десятилетие. В рамках подготовительных работ предполагается, что Фонд, как и прежде, ориентирует свою деятельность на поддержку субъектов микро-, малого и среднего предпринимательства, основной упор будет на дальнейшее развитие инструмента гарантирования.

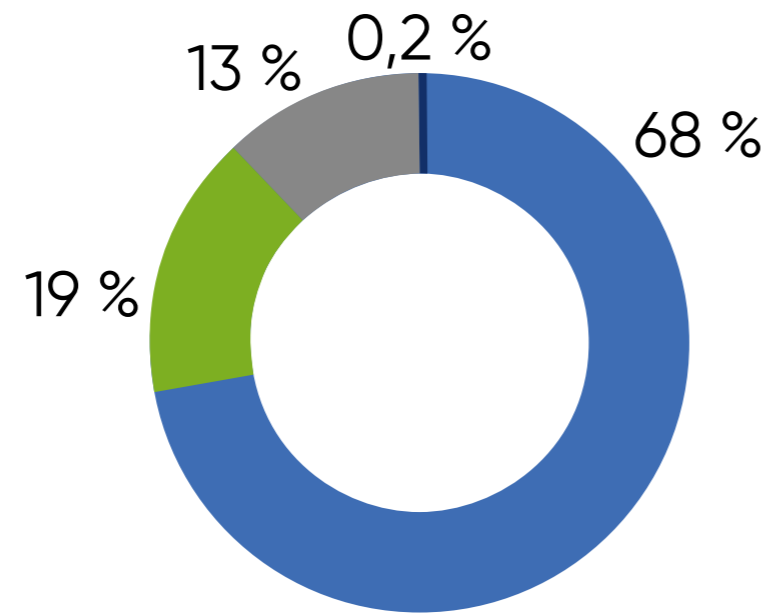
Количество действующих МСП –

1 819 тыс. ед.

Доля действующих МСП в общем кол-ве зарегистрированных МСП –

89,7 %

ДЕЙСТВУЮЩИЕ СУБЪЕКТЫ МСП

■ ИП ■ ЮЛ МП ■ КХ/ФХ ■ ЮЛ СП

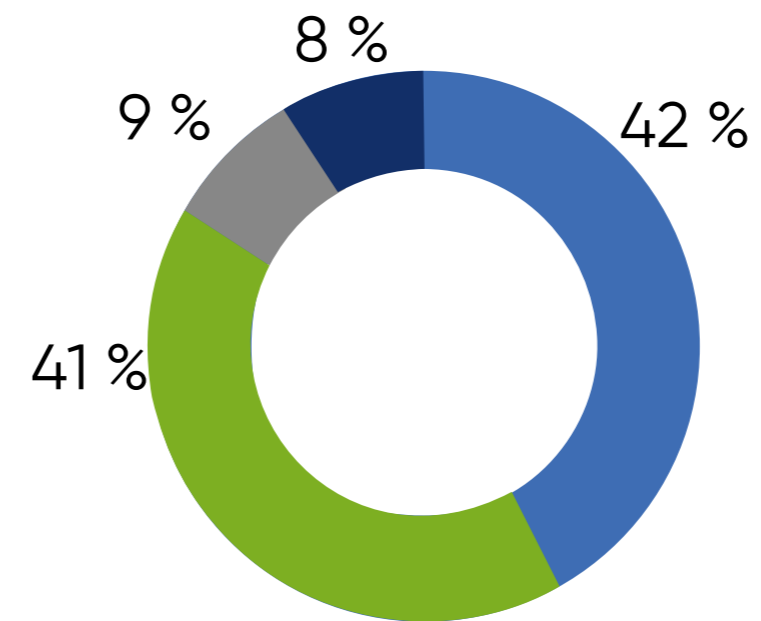
Численность занятых в МСП –

4,1 млн чел.

Доля МСП в общей занятости –

45,8 %

ЧИСЛЕННОСТЬ ЗАНЯТЫХ В МСП

■ ЮЛ МП ■ ИП ■ ЮЛ СП ■ КХ/ФХ

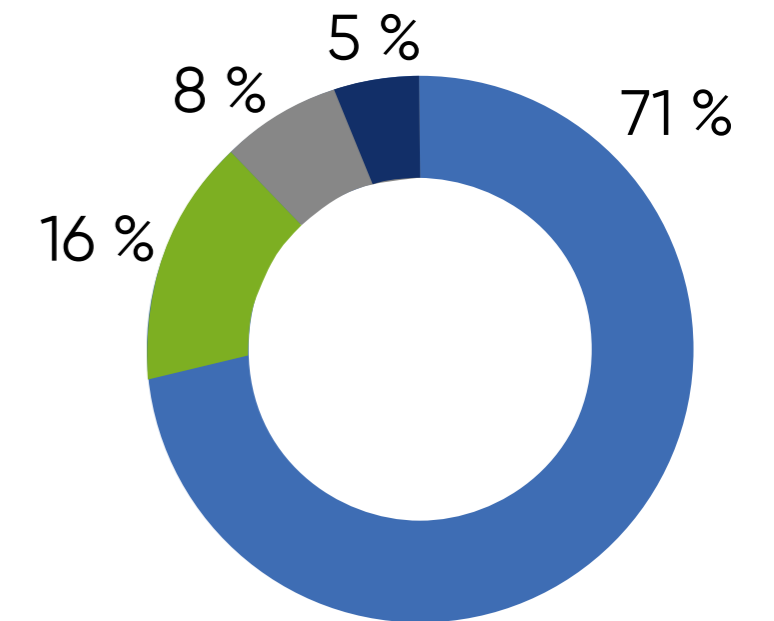
Выпуск продукции МСП –

59,2 трлн тенге

Доля ВДС МСП в ВВП –

36,5 %

ДОЛЯ ВДС МСП В ВВП

■ ЮЛ МП ■ ЮЛ СП ■ ИП ■ КХ/ФХ

1.

МОНИТОРИНГ СОСТОЯНИЯ И ДИНАМИКИ РАЗВИТИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

В 2022 ГОДУ ЭКОНОМИКА КАЗАХСТАНА СОХРАНИЛА РОСТ ПО МНОГИМ ПОКАЗАТЕЛЯМ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ. ТАКЖЕ В МСП ПРОДОЛЖАЮТСЯ ПРОЦЕССЫ ИЗМЕНЕНИЯ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ СТРУКТУРЫ КОЛИЧЕСТВА СУБЪЕКТОВ, В КОТОРОЙ РАСТЕТ ДОЛЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ:

За 2022 год количество действующих субъектов МСП выросло на **27,0%** и к концу года составило 1 819 тыс. единиц. Доля действующих субъектов МСП в числе зарегистрированных составила **89,7%**, что на **5,3** процентных пункта выше показателя 2021 года.

Поступления от выплат по КПН от малых предприятий по данным за четыре квартала 2022 года составили **1 744** млрд тенге. Таким образом, их доля в общей сумме поступлений КПН составила **27,7%**. В сравнении с 2021 годом прирост КПН от малых предприятий составил **34%**.

В структуре субъектов МСП по организационно-правовым формам количество предприятий МСП в форме юридического лица увеличилось на **41,0** тыс. единиц. Их удельный вес в общей структуре субъектов МСП уменьшился до **18,9%**. Таким образом, наблюдается спад темпа роста МСП в форме юридических лиц.

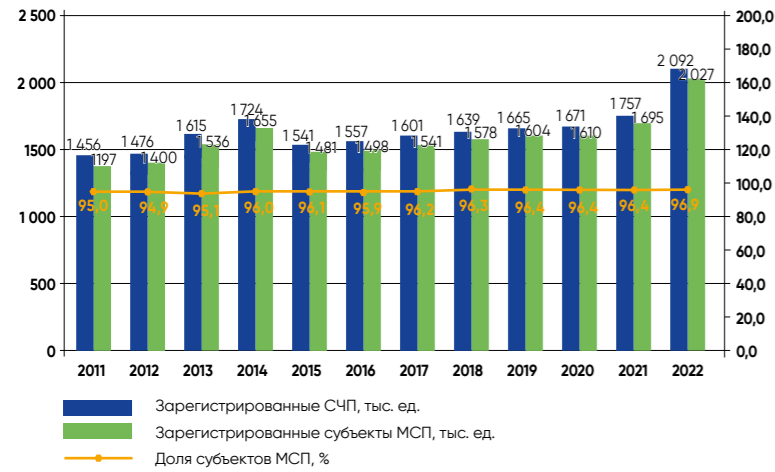
Займы малому предпринимательству на начало 2023 года составили **4,5** трлн тенге, соответствуя темпам роста от общего кредитования экономики. В результате этого их доля в общей сумме кредитов экономике сложилась на уровне **19,9%**.

Численность занятых в МСП за год увеличились на **18,3%** и на 01.01.2023 г. составила **4 110** тыс. человек. Удельный вес населения, занятого в МСП в общей численности занятого населения по стране на 01.01.2023 г. вырос на **6,3** процентных пункта и составил **45,8%**.

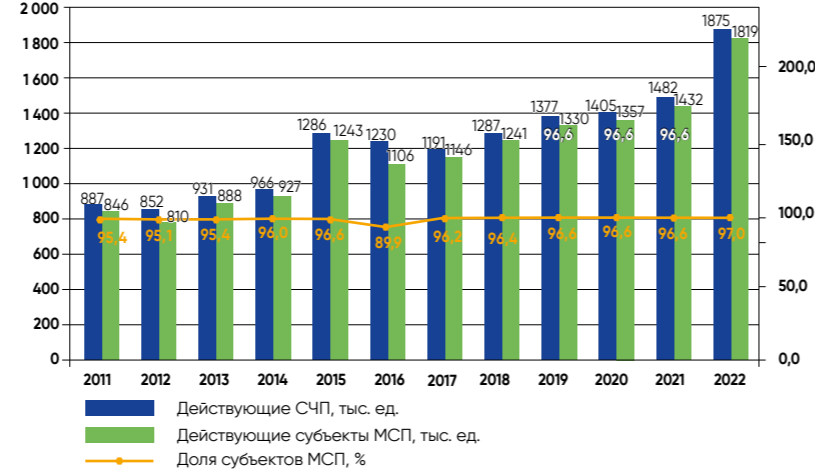
В отраслевой структуре сектора МСП по пяти основным показателям с 2010 года наблюдается спад в сфере сельского хозяйства и строительства: значительно сократился удельный вес работающих предприятий, численность занятых и поступления КПН. По предприятиям обрабатывающей промышленности в абсолютных значениях наблюдается рост (с 2010 года количество субъектов выросло в **5,3** раза, численность занятых – на **61,8%**, выпуск продукции – в **9,4** раза, поступления КПН – в **4,7** раза, кредиты – в **6,4** раза).

Выпуск продукции субъектами МСП за 2022 год превысил **59,2** трлн тенге. Зафиксирован рост выпуска продукции МСП в сопоставимых ценах в сравнении с 2021 г. на **38,2%**. Доля ВДС МСП в ВВП страны по итогам 2022 года оценивается на уровне **36,5%**, что на **3,2** процентных пункта выше показателя 2021 года.

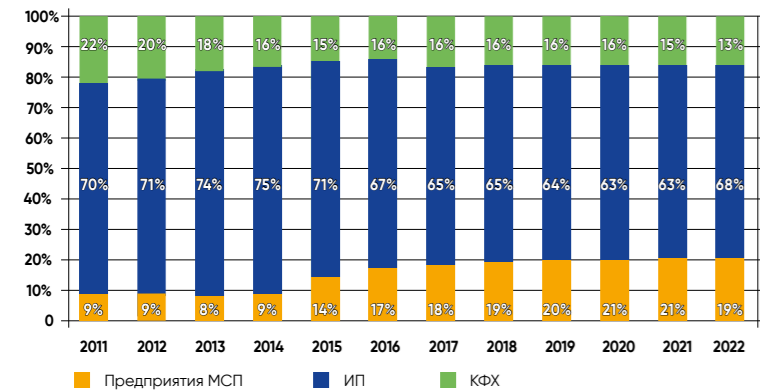
Динамика количества зарегистрированных субъектов МСП и СЧП

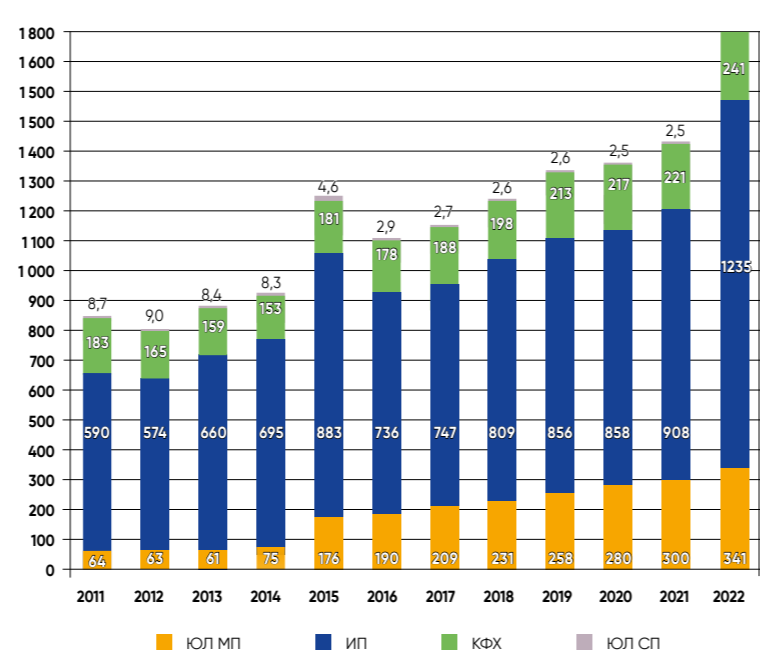
Динамика количества действующих субъектов МСП и СЧП

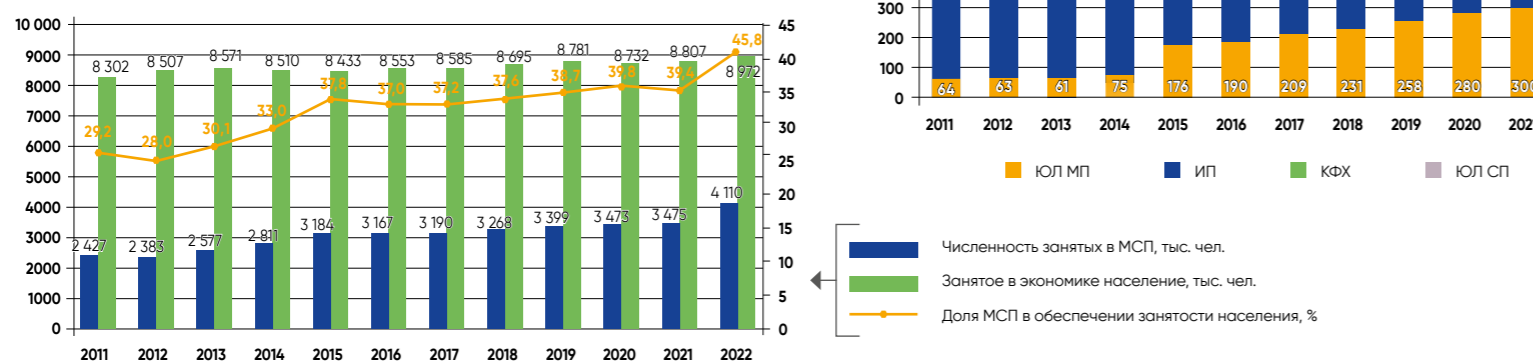
Структура субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм (в %)

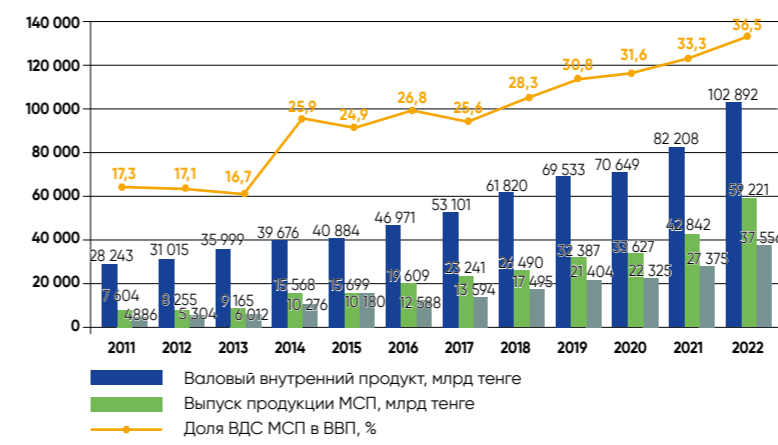
Структура субъектов МСП в разрезе организационно-правовых форм (в тыс. ед.)

Доля занятых в МСП в общей численности занятого населения страны

Вклад МСП в ВВП

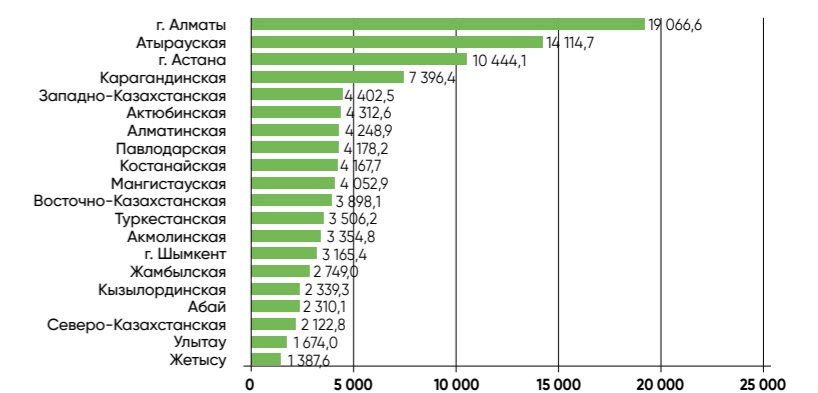
Доля КПН малых предприятий в общей сумме поступлений КПН

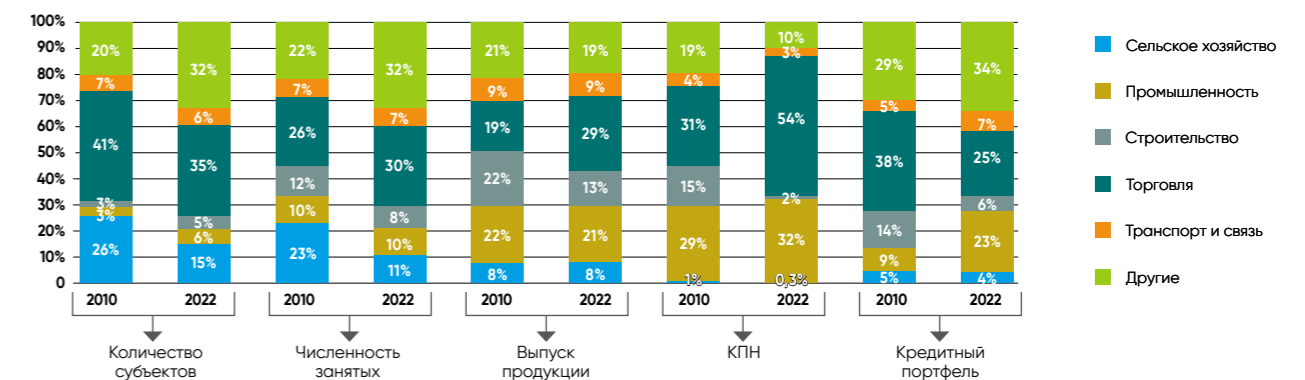
Динамика выданных кредитов БУ (за период)

ВРП за 2022 год, млрд тенге (всего: 102 891,8 млрд тенге)

Отраслевая структура макропоказателей МСП

2.

СРАВНЕНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ РАЗВИТИЯ МСП В РЕГИОНАХ КАЗАХСТАНА

ПО ИТОГАМ 2022 ГОДА РЕЙТИНГИ РЕГИОНОВ КАЗАХСТАНА
ПО ОСНОВНЫМ ПОКАЗАТЕЛЯМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СЕКТОРА МСП
СЛОЖИЛИСЬ СЛЕДУЮЩИМ ОБРАЗОМ:

На конец 2022 года по количеству действующих субъектов МСП лидируют города Алматы и Астана, а также Туркестанская область. В совокупности на эти регионы приходится **37,5 %** всех субъектов МСП страны. Наименьшее число действующих субъектов МСП приходится на Улытаускую, Северо-Казахстанскую и Абайскую области.

По доле действующих субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов МСП первые позиции заняли Туркестанская, Костанайская и Кызылординская области. В целом **14** регионов имеют уровень активности субъектов МСП выше республиканского (более 89,7 %).

Наибольшая концентрация количества зарегистрированных предприятий с иностранным участием либо в иностранной собственности приходится на город Алматы: доля таких предприятий составляет **14,0 %** от общего количества малых и средних предприятий города. Помимо этого, в Жамбылской области доля предприятий с иностранным участием составляет **13,0 %** и превышает общереспубликанский уровень (**8,4 %**).

Общая численность занятых в МСП на 1 января 2022 года составила **4 110** тыс. человек, увеличившись за год на **18,3 %**. Региональное распределение населения, занятого в МСП, неравномерно. Наибольшее количество человек занято в МСП г. Алматы, г. Астаны, Туркестанской, Карагандинской и Алматинской областей.

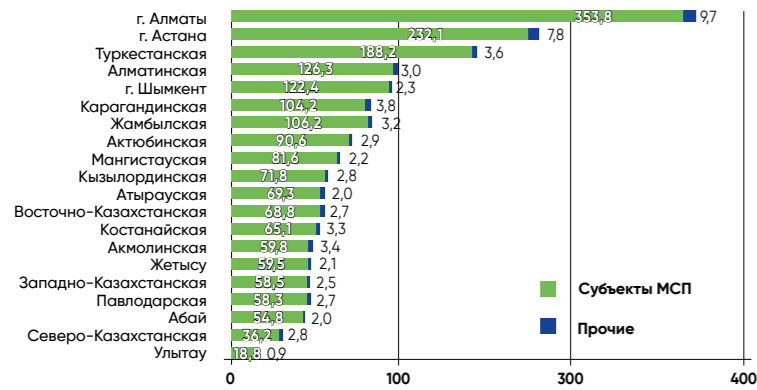
Объем выпуска продукции всего сектора МСП Казахстана за 2022 год составил **59 221** млрд тенге. В региональном разрезе наибольший вклад в выпуск продукции осуществляют субъекты МСП городов Алматы (**15 775** млрд тенге) и Астаны (**11 423** млрд тенге), объем выпуска которых составляет 45,9 % общего выпуска продукции МСП страны.

Общая сумма КПН, выплаченная малыми предприятиями за 2022 год составила **1 744** млрд тенге. Лидерами по суммам выплат являются Атырауская область, Западно-Казахстанская область и г. Алматы. Их малые предприятия выплатили более **73 %** всех поступлений от КПН малых предприятий страны.

Размер совокупного ссудного портфеля БВУ по кредитам малому предпринимательству по состоянию на 01.01.2023 г. составил **4 530** млрд тенге. Доминирующую позицию в региональной структуре кредитования банками малого бизнеса занимает город Алматы – **2 387,5** млрд тенге или **52,7 %** кредитов малому бизнесу по стране. Второе место по размеру ссудного портфеля занимает город Астана (**637,6** млрд тенге). На оба города приходится более **66 %** всех кредитов в сегменте малого бизнеса.

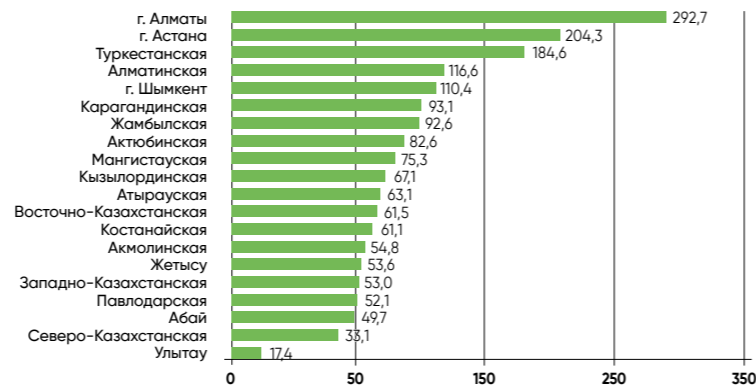
Количество зарегистрированных субъектов МСП и СЧП на 01.01.2023 г., тыс. ед.

По Казахстану: 2 026,5 тыс. зарегистрированных субъектов МСП

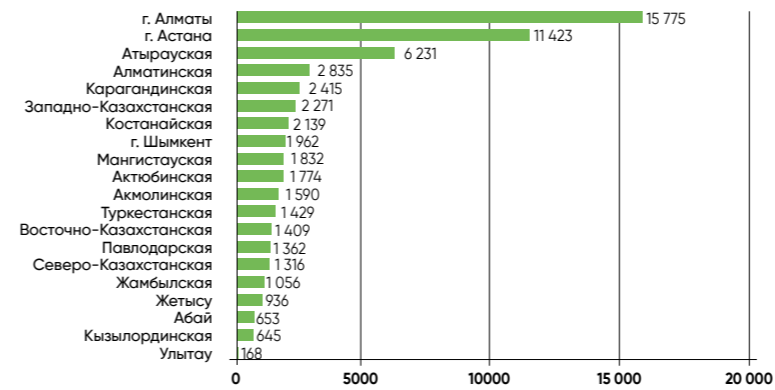
Количество действующих субъектов МСП на 01.01.2023 г., тыс. ед.

По Казахстану: 1 818,8 тыс. действующих субъектов МСП

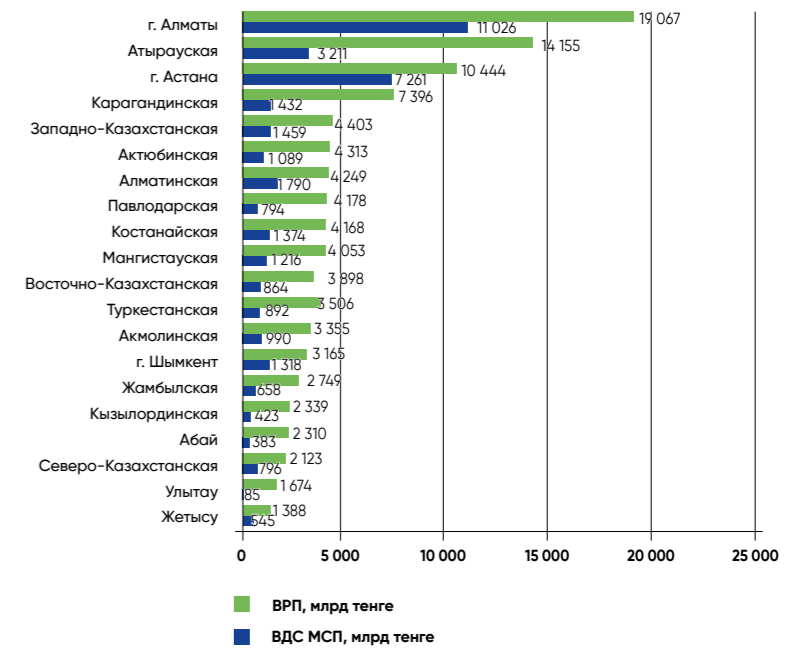
Выпуск продукции СМСП за 2022 год в разрезе регионов, млрд тенге

По Казахстану: 59 221,5 млрд тенге

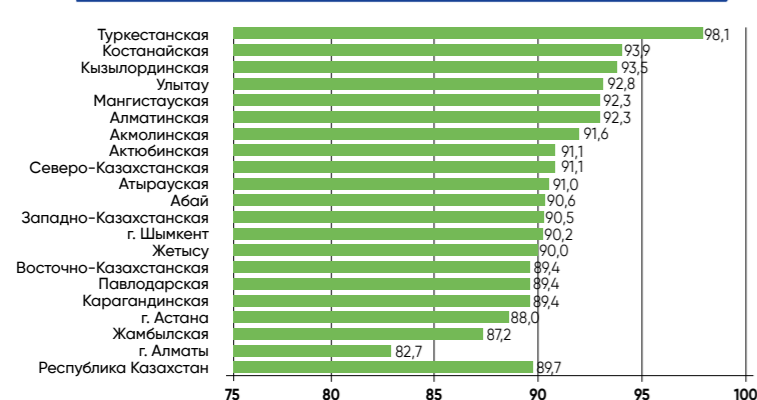

ВРП и ВДС МСП за 2022 год в разрезе регионов, млрд тенге

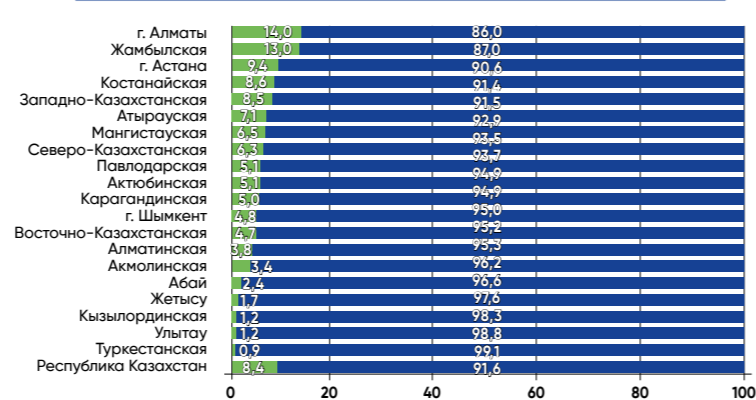
По Казахстану: ВВП 102 892 млрд тенге, ВДС МСП 37 606 млрд тенге

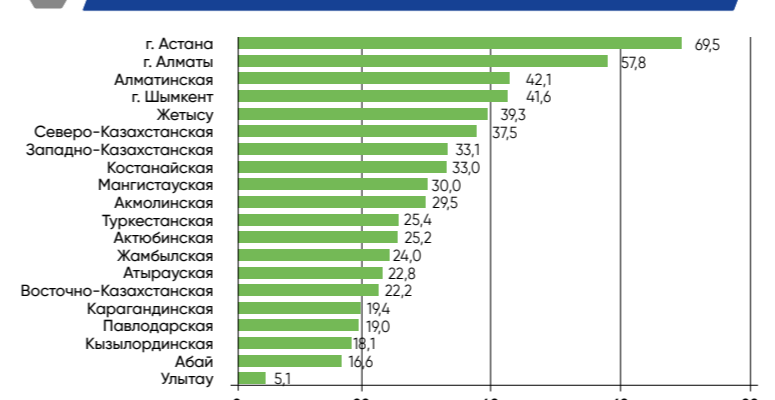
Доля действ. субъектов МСП в общем количестве зарегистрированных субъектов МСП на 01.01.2023 г., %

Доля МСП с иностранным участием (на основе данных по юридическим лицам)

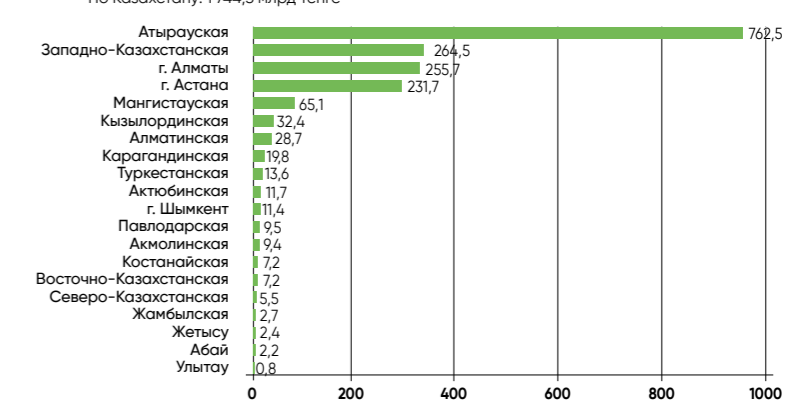

Доля ВДС МСП в ВРП, %

КПН малых предприятий за 2022 год в разрезе регионов, млрд тенге

По Казахстану: 1 744,3 млрд тенге

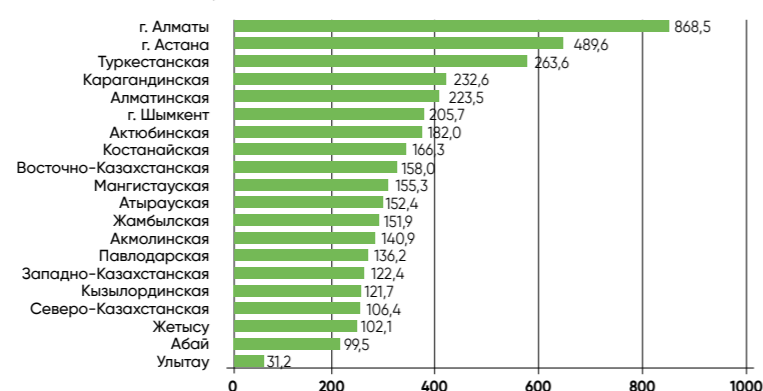
Портфель БВУ по кредитам малому предпринимательству в региональном разрезе на 01.01.2023 г.

По Казахстану: 4 530,2 млрд тенге

Численность занятых в МСП в разрезе регионов на 01.01.2023 г., тыс. человек

По Казахстану: 4 109,7 тыс. человек

Примечание: Составлено по данным Бюро национальной статистики АСПИР РК (www.stat.gov.kz), Нацбанка РК (www.nationalbank.kz).
* Данные за 2022 г. составлены на основе оперативной информации и оценки Фонда «Даму»

3.

АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ СУБЪЕКТОВ МСП В РЕГИОНАХ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

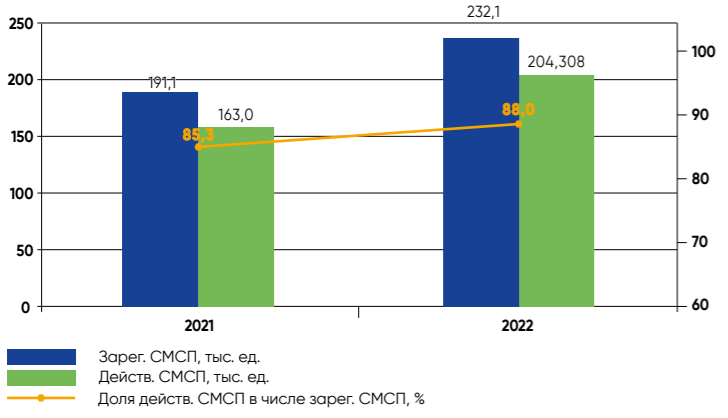
Малое и среднее предпринимательство в городе Астане

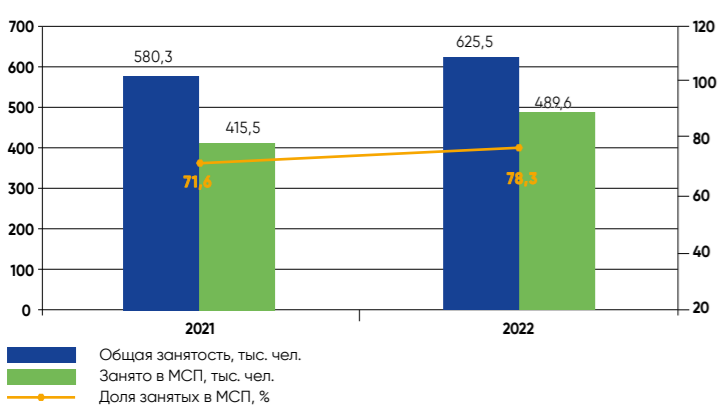
Основные изменения в секторе МСП города Астана за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 21,4 %, количество действующих субъектов МСП увеличилось на 25,3 %. Их доля выросла с 85,3 % до 88,0 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (33,9 %), услуг (16,5 %) и строительства (10,4 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 17,8 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых выросла с 71,6 % до 78,3 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) увеличился на 29,0 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 66,9 % до 69,5 %;
- расходы по КПН малых предприятий снизились на 42 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 59,7 % до 22,0 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 4,2 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 24,4 % до 20,0 %.

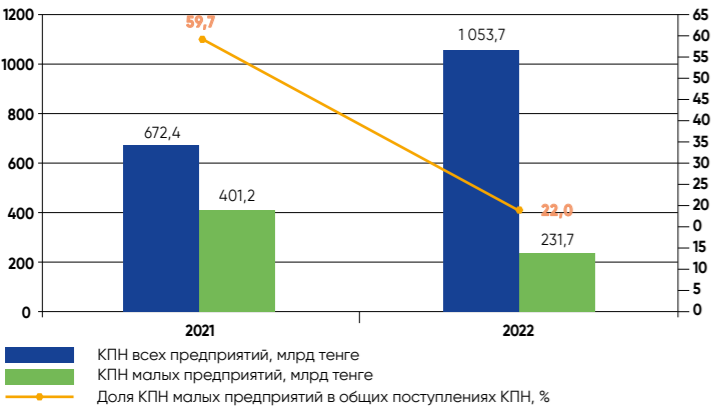
Доля активных субъектов МСП г. Астаны в общем количестве зарегистрированных СМСП

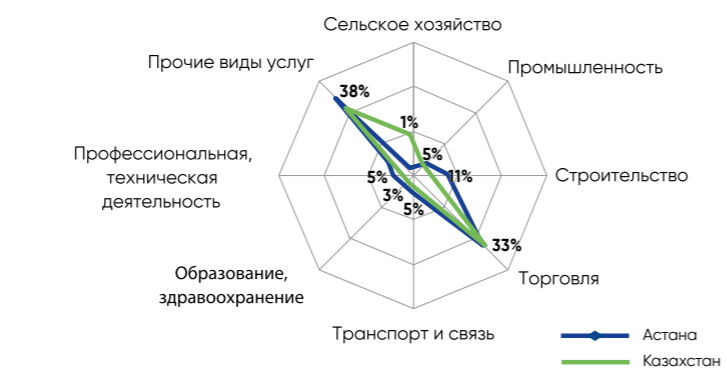
Доля занятых в МСП г. Астаны в общей численности занятых

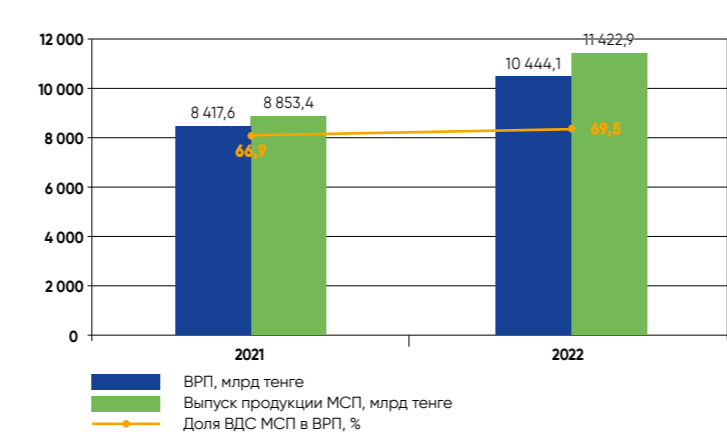
Динамика выплаченного КПН малых предприятий г. Астаны

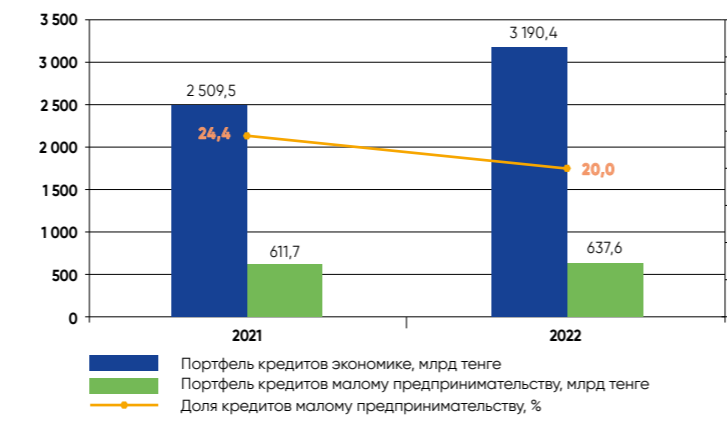
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП г. Астаны

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству г. Астаны

Результаты программ Фонда «Даму» в городе Астане

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	413	17 861
2022	258	14 563

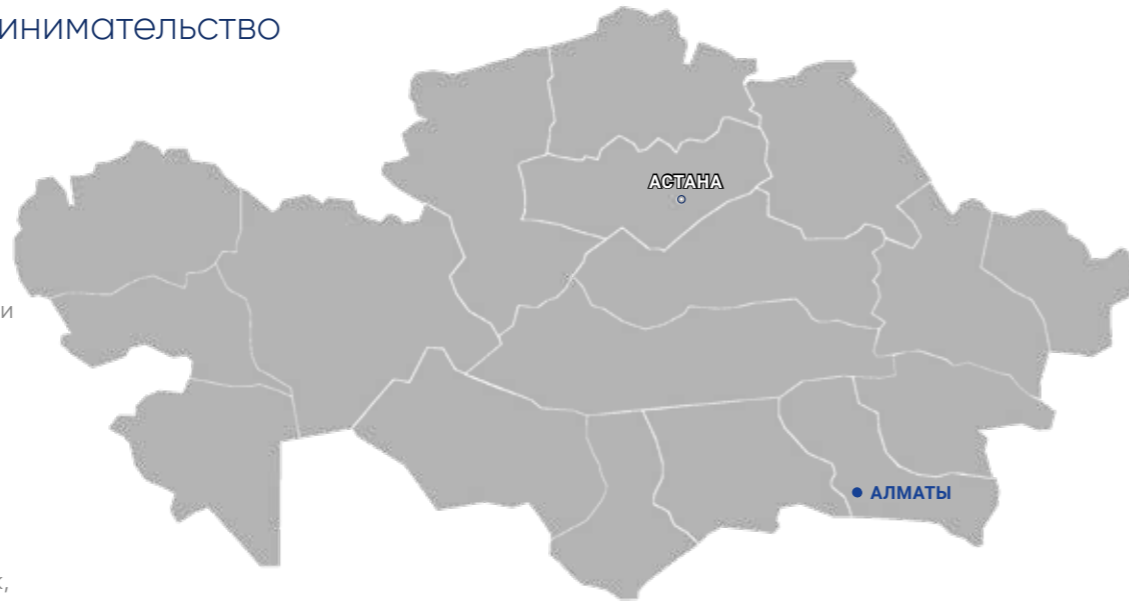
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 892	214 591	12 279
2022	1 855	125 088	18 350

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 139	30 952	14 082
2022	1 544	39 405	20 251

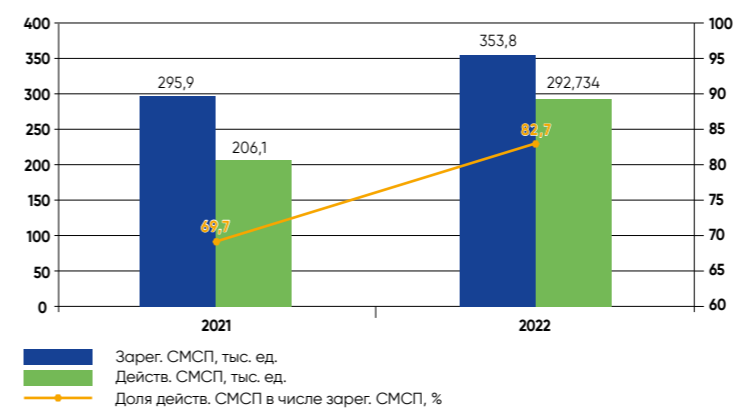
Малое и среднее предпринимательство в городе Алматы

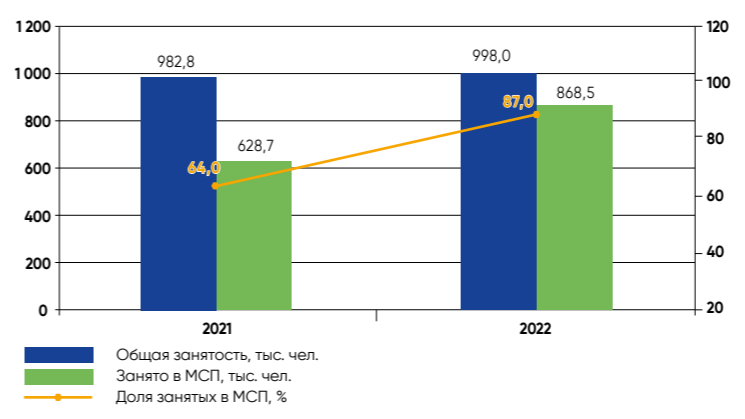
Основные изменения в секторе МСП города Алматы за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 19,6 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 42,0 %. Их доля также увеличилась с 69,7 % до 82,7 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (40,2 %), субъекты услуг (16,6 %) и операции с недвижимым имуществом (6,6 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 38,1 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 64,0 % до 87,0 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) увеличился на 50,5 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 46,5 % до 57,8 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 13,8 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 44,1 % до 29,9 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 25,5 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике выросла с 23,3 % до 23,9 %.

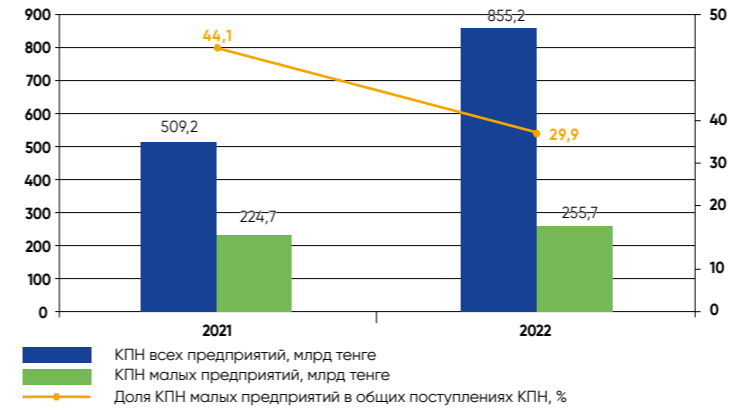
Доля активных субъектов МСП г. Алматы в общем количестве зарегистрированных СМСП

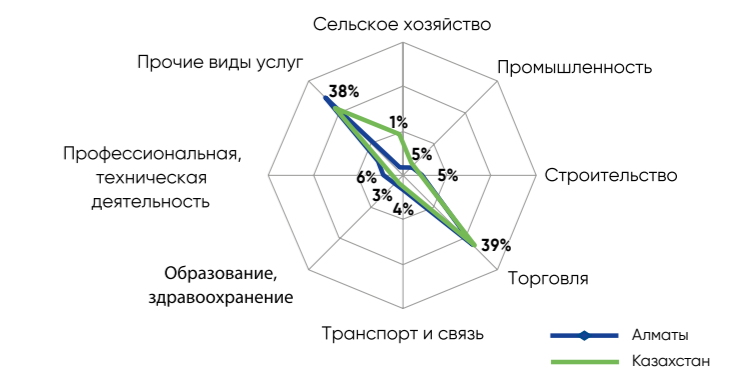
Доля занятых в МСП г. Алматы в общей численности занятых

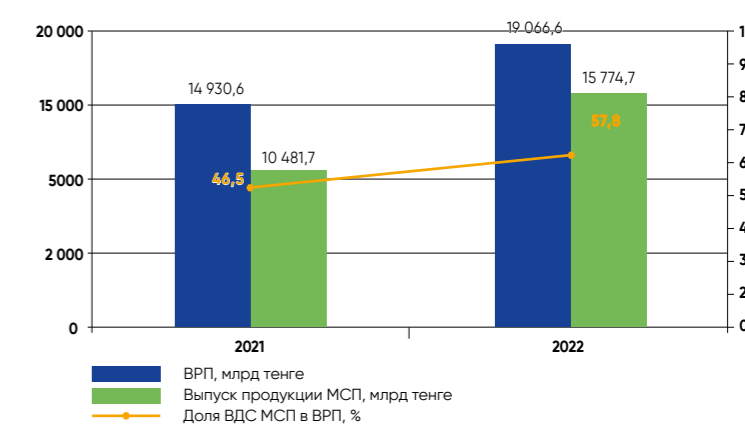
Динамика выплаченного КПН малых предприятий г. Алматы

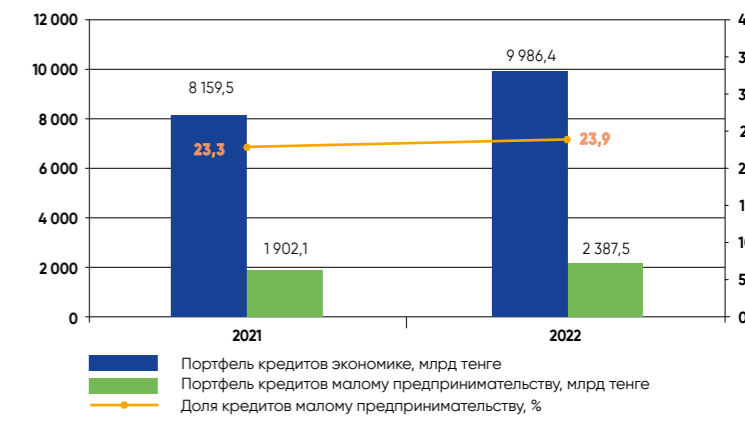
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП г. Алматы

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству г. Алматы

Результаты программ Фонда «Даму» в городе Алматы

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	821	54 289
2022	519	45 533

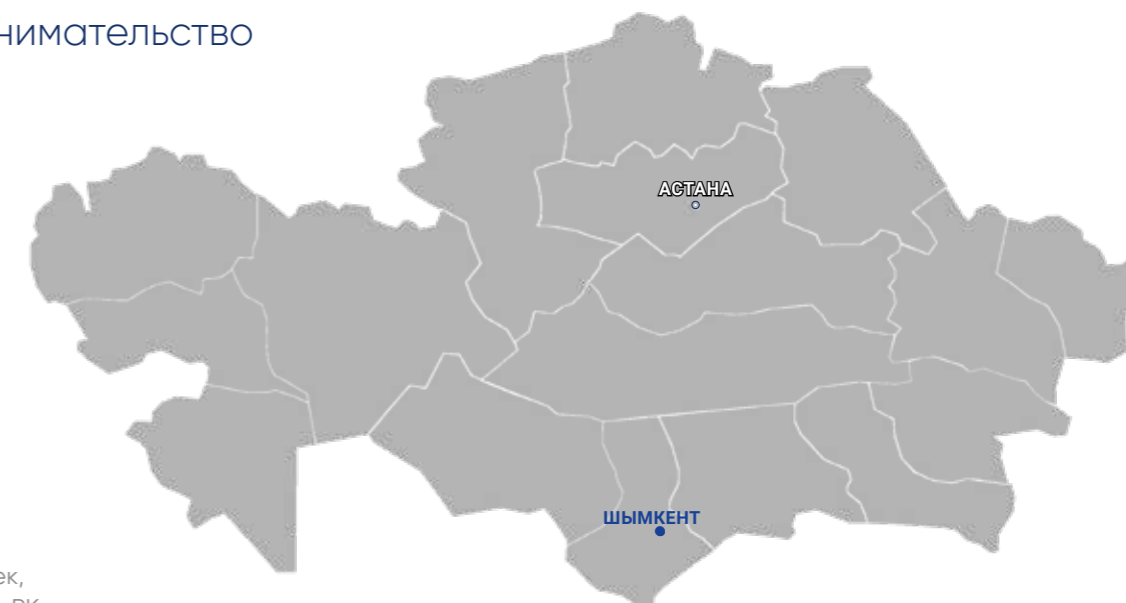
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	3 137	304 208	21 946
2022	1 712	99 775	29 274

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 254	31 114	14 629
2022	1 200	34 845	16 746

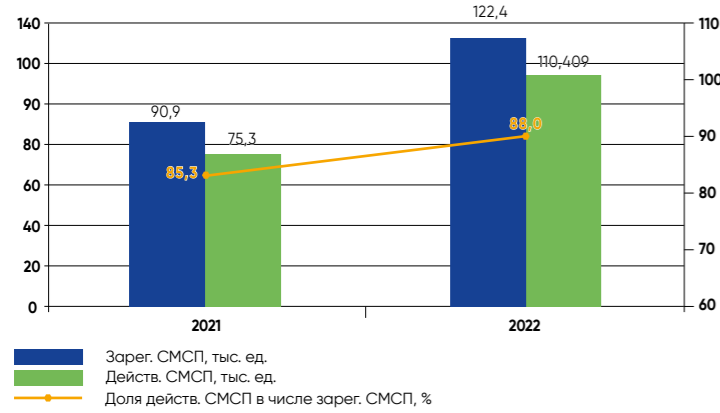
Малое и среднее предпринимательство в городе Шымкенте

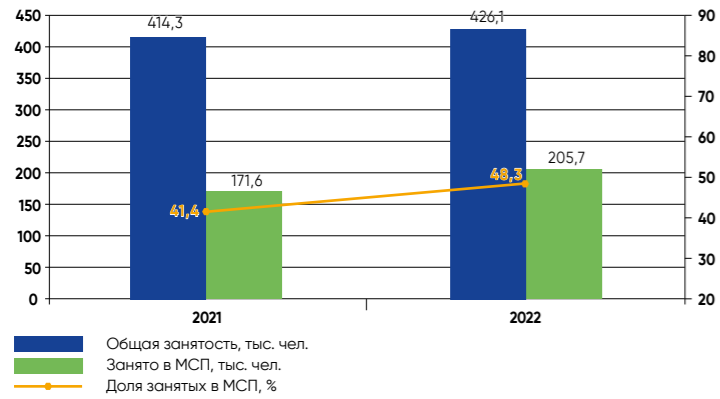
Основные изменения в секторе МСП города Шымкента за 2022 год:

- ▶ количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 34,7 %, количество действующих субъектов МСП увеличилось на 46,6 %. Их доля увеличилась с 82,9 % до 90,2 %;
- ▶ в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (42 %), услуг (21 %) и промышленности (8 %);
- ▶ численность населения, занятого в МСП выросла на 19,8 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 41,4 % до 48,3 %;
- ▶ выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 22,0 %. Доля ВДС МСП в ВРП уменьшилась с 42,3 % до 41,6 %;
- ▶ расходы по КПН малых предприятий увеличились на 8,3 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 57,3 % до 24,3 %;
- ▶ портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 28,6 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике увеличилась с 16,7 % до 16,8 %.

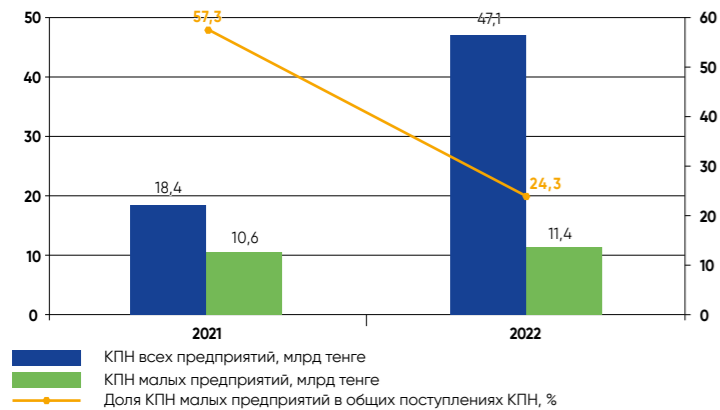
Доля активных субъектов МСП г. Шымкента в общем количестве зарегистрированных СМСП

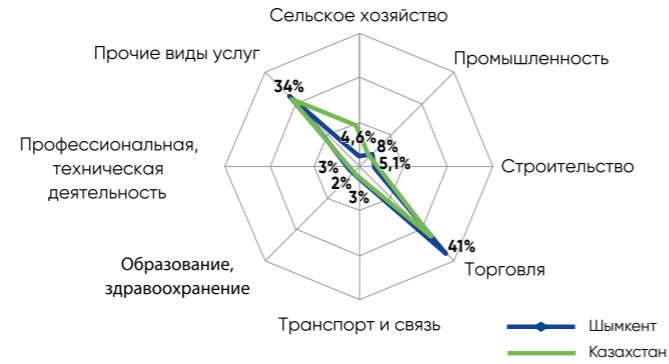
Доля занятых в МСП г. Шымкента в общей численности занятых

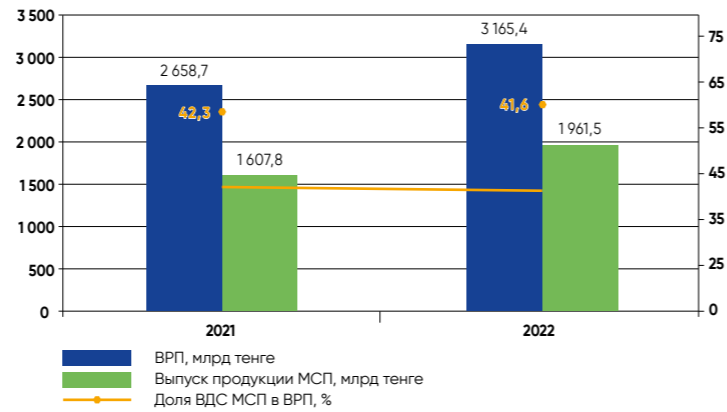
Динамика выплаченного КПН малых предприятий г. Шымкента

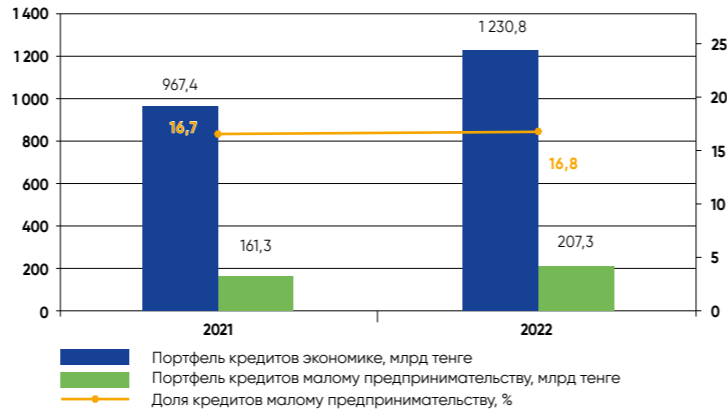
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП г. Шымкента

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству г. Шымкента

Результаты программ Фонда «Даму» в городе Шымкенте

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	531	21 356
2022	587	17 021

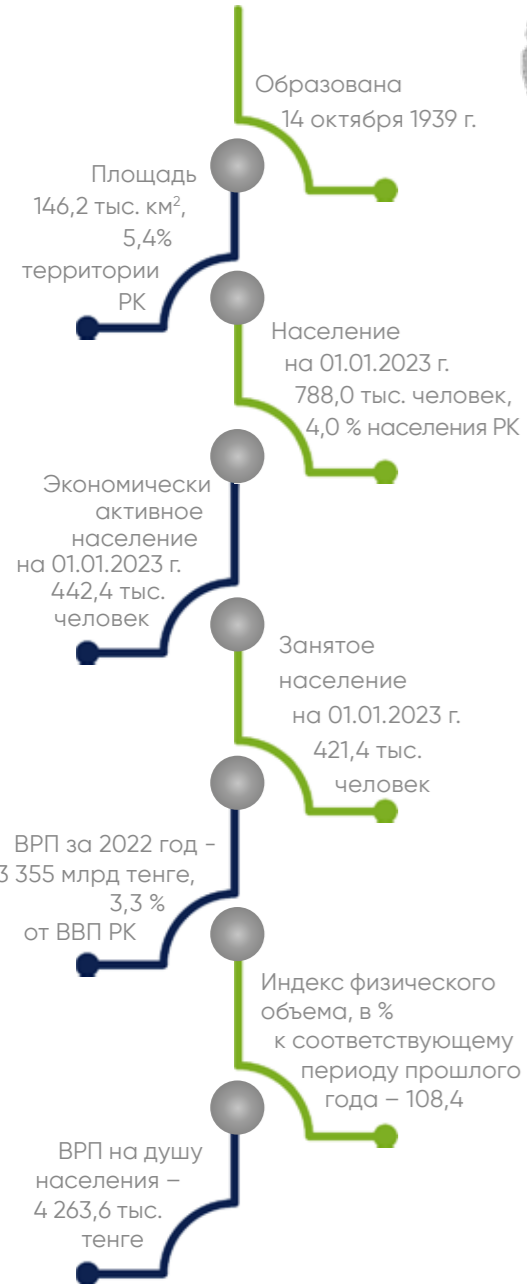
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 559	87 897	7 082
2022	1 701	53 704	12 864

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 126	13 717	7 127
2022	1 408	18 622	10 160

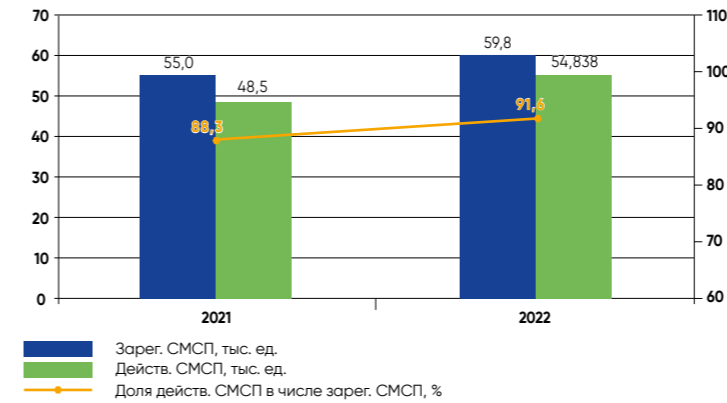
Малое и среднее предпринимательство в Акмолинской области

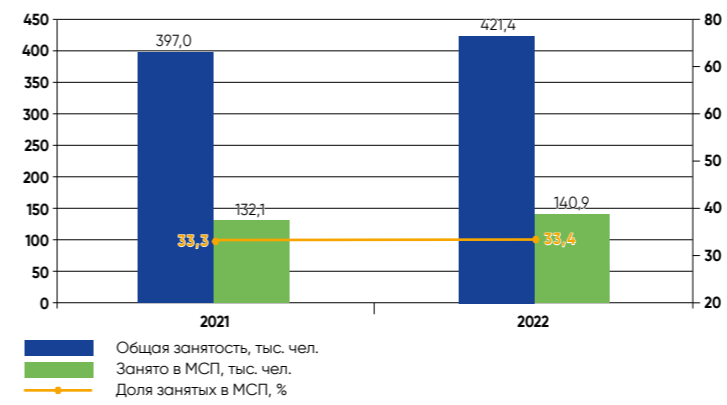
Основные изменения в секторе МСП Акмолинской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 8,8 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 13,0 %. Их доля увеличилась с 88,3 % до 91,6 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (36,2 %), сельского хозяйства (16,8 %) и услуг (13,0 %);
- численность населения, занятого в МСП, выросла на 6,7 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 33,3 % до 33,4 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 34,4 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 28,2 % до 29,5 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 170,3 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 5,6 % до 9,8 %;
- Портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 14,0 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике снизилась с 17,3 % до 14,9 %.

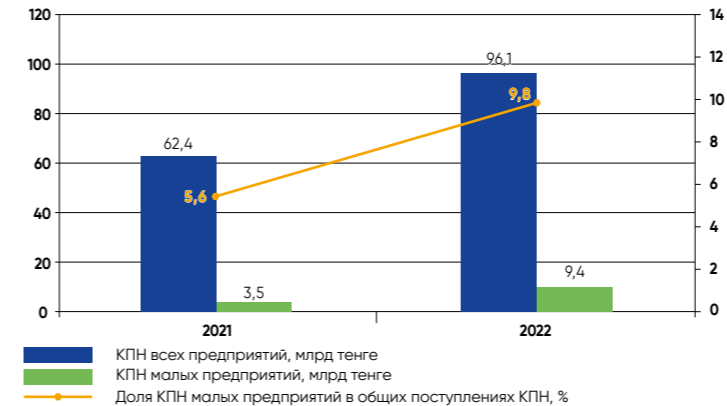
Доля активных субъектов МСП Акмолинской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

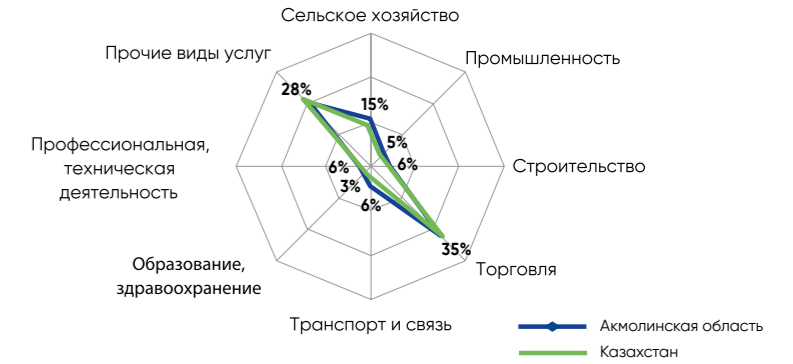
Доля занятых в МСП Акмолинской области в общей численности занятых

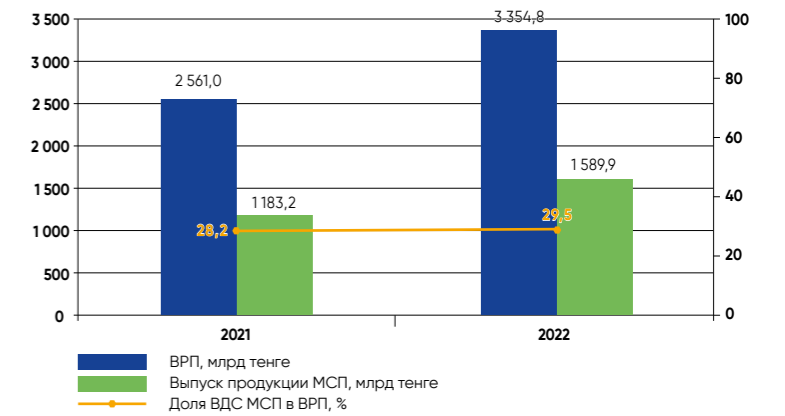
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Акмолинской области

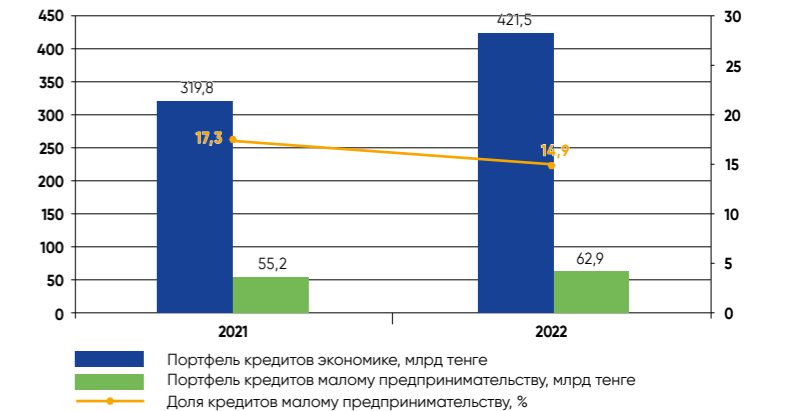
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Акмолинской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Акмолинской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Акмолинской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	364	6 499
2022	221	4 372

СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 201	41 356	4 602
2022	730	28 358	5 526

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	464	10 816	5 753
2022	570	10 378	6 163

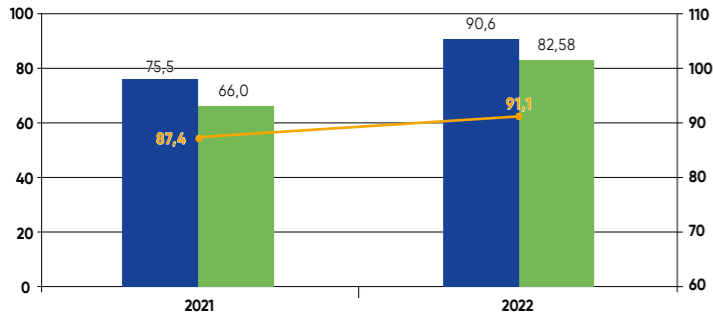
Малое и среднее предпринимательство в Актыобинской области

Основные изменения в секторе МСП Актыобинской области за 2022 год:

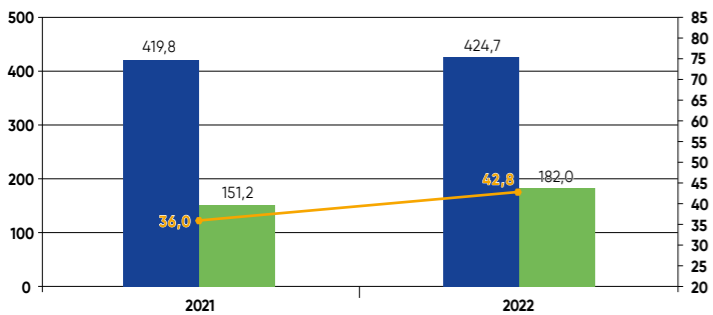
- количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 20,0 %, количество действующих субъектов МСП увеличилось на 25,1 %. Их доля выросла с 87,4 % до 91,1 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (36,7 %), услуг (18,1 %) и сельского хозяйства (11,7 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 20,4 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 36,0 % до 42,8 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 24,0 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 24,3 % до 25,2 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 81,2 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 3,8 % до 5,1 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 17,4 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике снизилась с 19,0 % до 17,2 %.

Доля активных субъектов МСП Актюбинской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

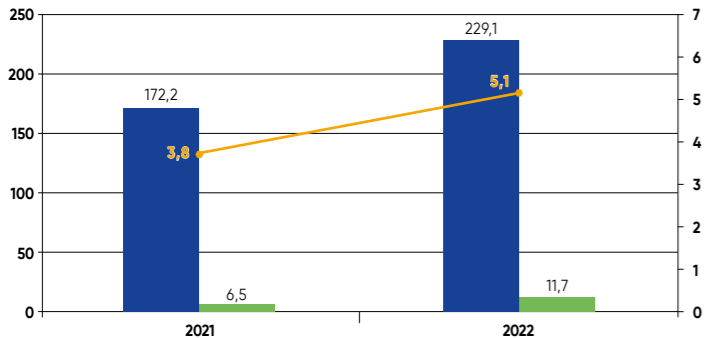
■ Зарег. СМСП, тыс. ед.
■ Действ. СМСП, тыс. ед.
—●— Доля действ. СМСП в числе зарег. СМСП, %

Доля занятых в МСП Актюбинской области в общей численности занятых

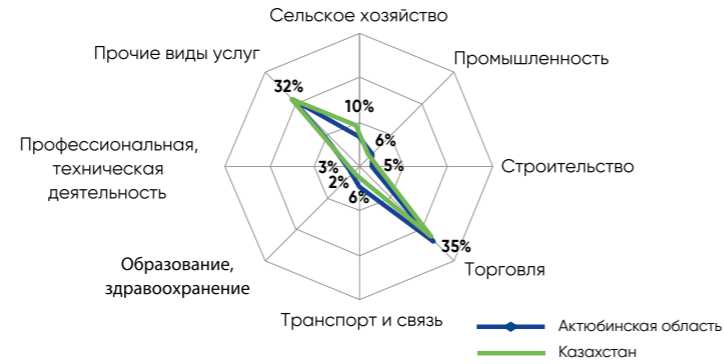
■ Общая занятость, тыс. чел.
■ Занято в МСП, тыс. чел.
—●— Доля занятых в МСП, %

Динамика выплаченного КПН малых предприятий Актюбинской области

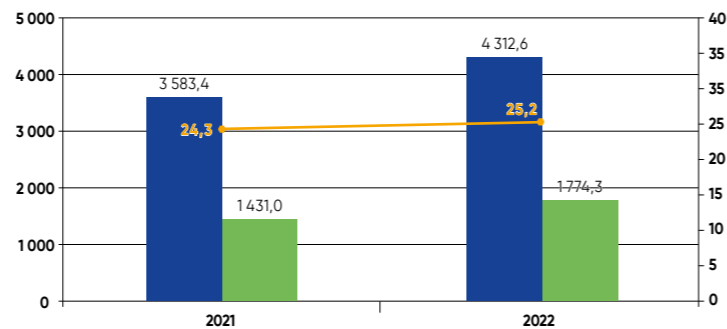

■ КПН всех предприятий, млрд тенге
■ КПН малых предприятий, млрд тенге
—●— Доля КПН малых предприятий в общих поступлениях КПН, %

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

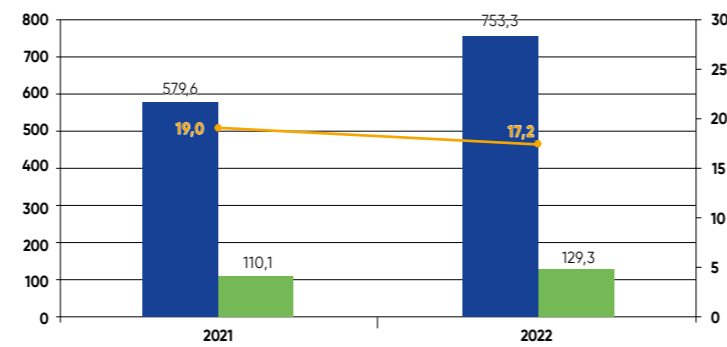

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Актюбинской области

■ ВРП, млрд тенге
■ Выпуск продукции МСП, млрд тенге
—●— Доля ВДС МСП в ВРП, %

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Актюбинской области

■ Портфель кредитов экономике, млрд тенге
■ Портфель кредитов малому предпринимательству, млрд тенге
—●— Доля кредитов малому предпринимательству, %

Результаты программ Фонда «Даму» в Актюбинской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	388	6 932
2022	173	8 166

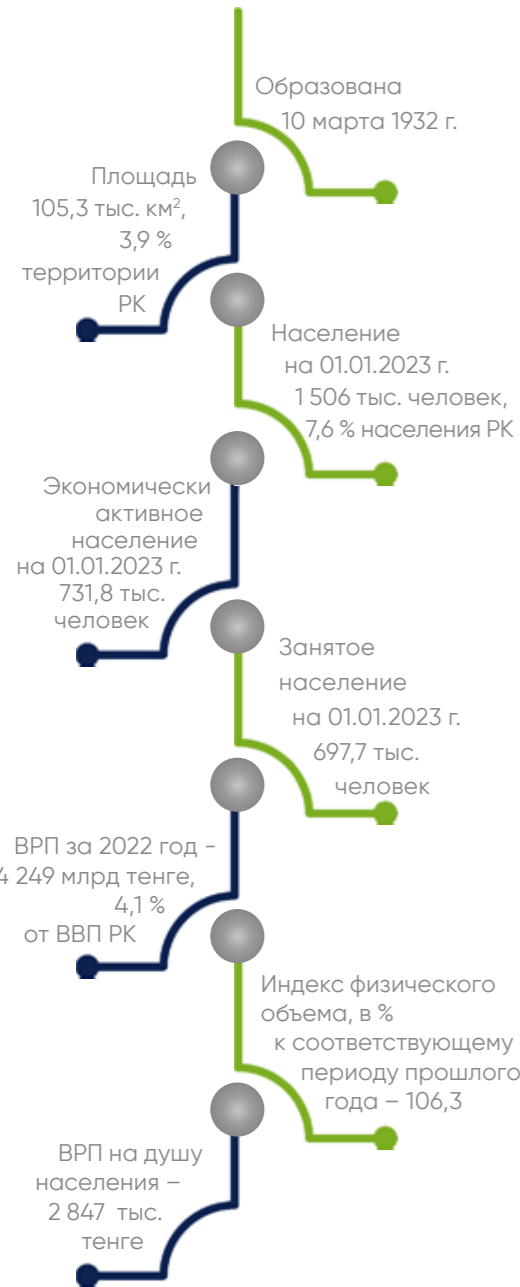
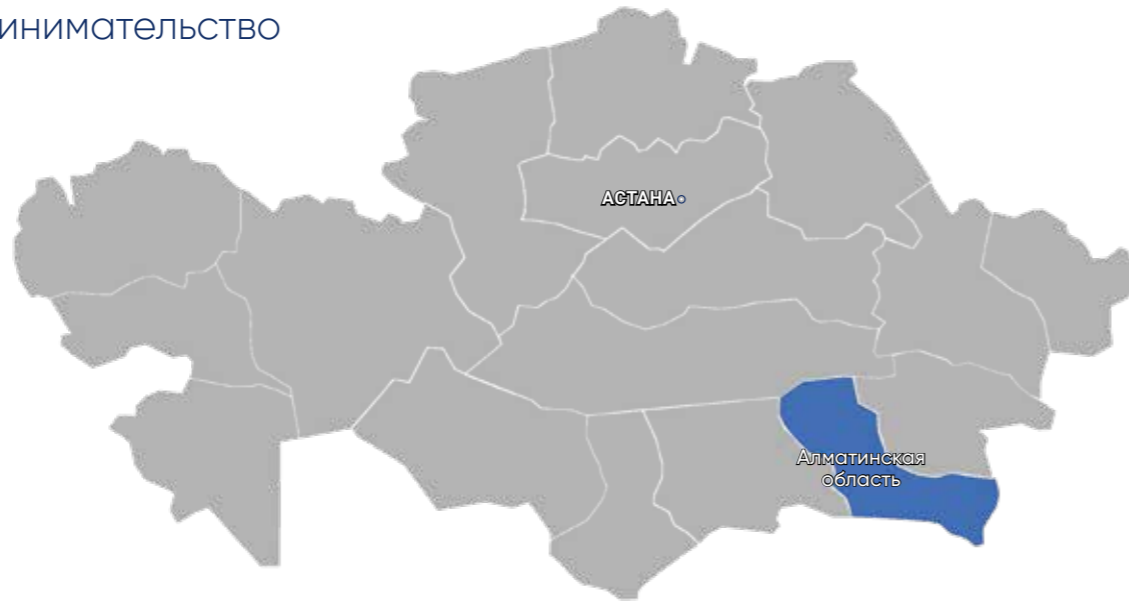
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 545	68 091	4 610
2022	2 393	66 706	7 615

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 911	25 398	15 170
2022	2 146	34 713	20 005

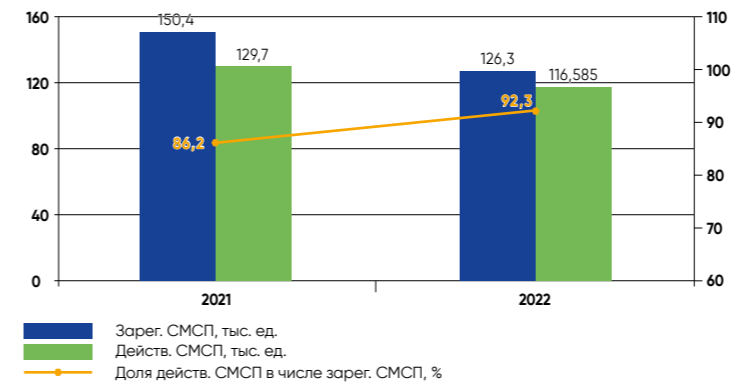
Малое и среднее предпринимательство в Алматинской области

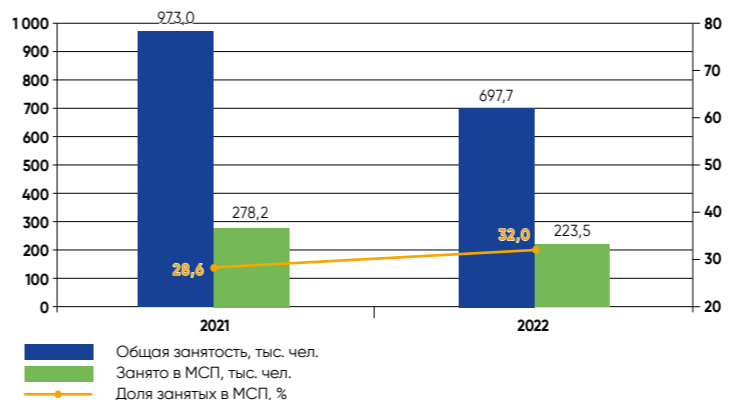
Основные изменения в секторе МСП Алматинской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП снизилось на 16,0 %. Количество действующих субъектов МСП снизилось на 10,1 %. Их доля увеличилась с 86,2 % до 92,3 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (33,9 %), сельского хозяйства (24,7 %) и услуг (15,6 %);
- численность населения, занятого в МСП снизилась на 19,7 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 28,6 % до 32,0 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 7,8 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 37,5 % до 42,1 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 0,1 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 44,5 % до 31,7 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству уменьшился на 14,4 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике также уменьшилась с 15,7 % до 13,4 %.

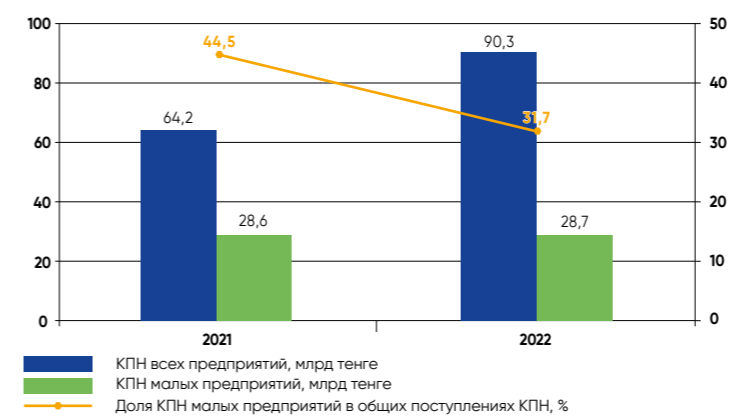
Доля активных субъектов МСП Алматинской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

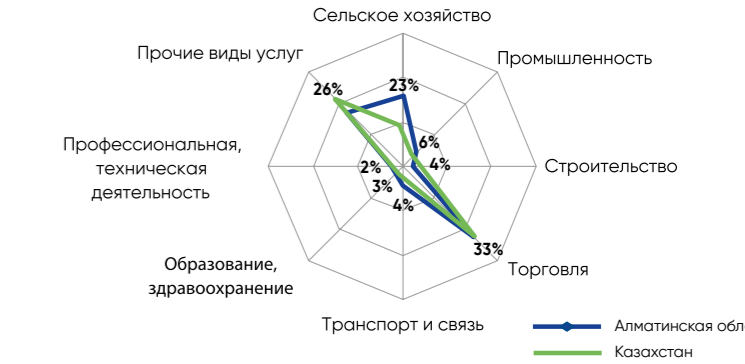
Доля занятых в МСП Алматинской области в общей численности занятых

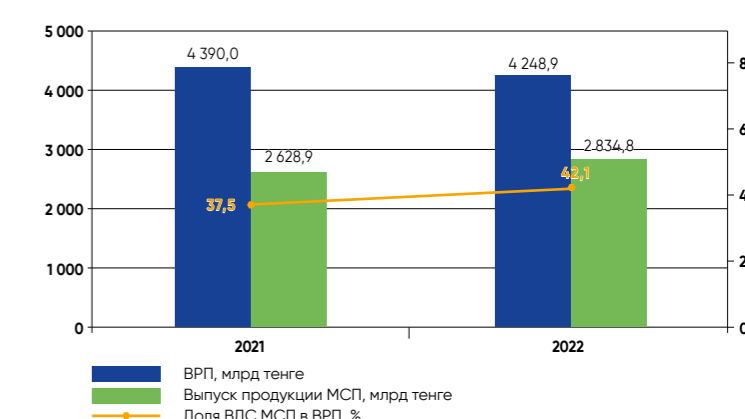
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Алматинской области

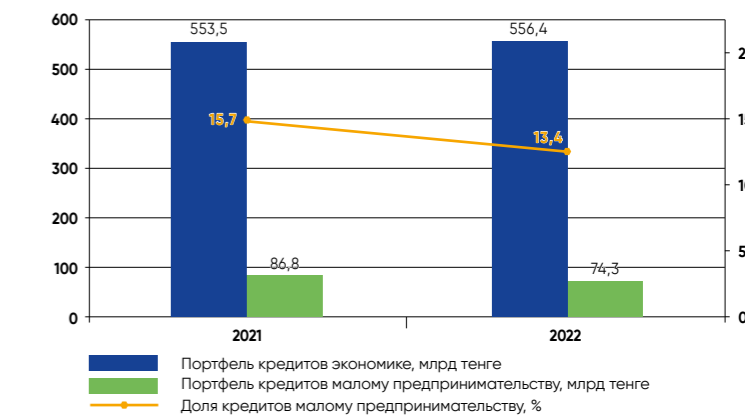
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Алматинской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Алматинской области

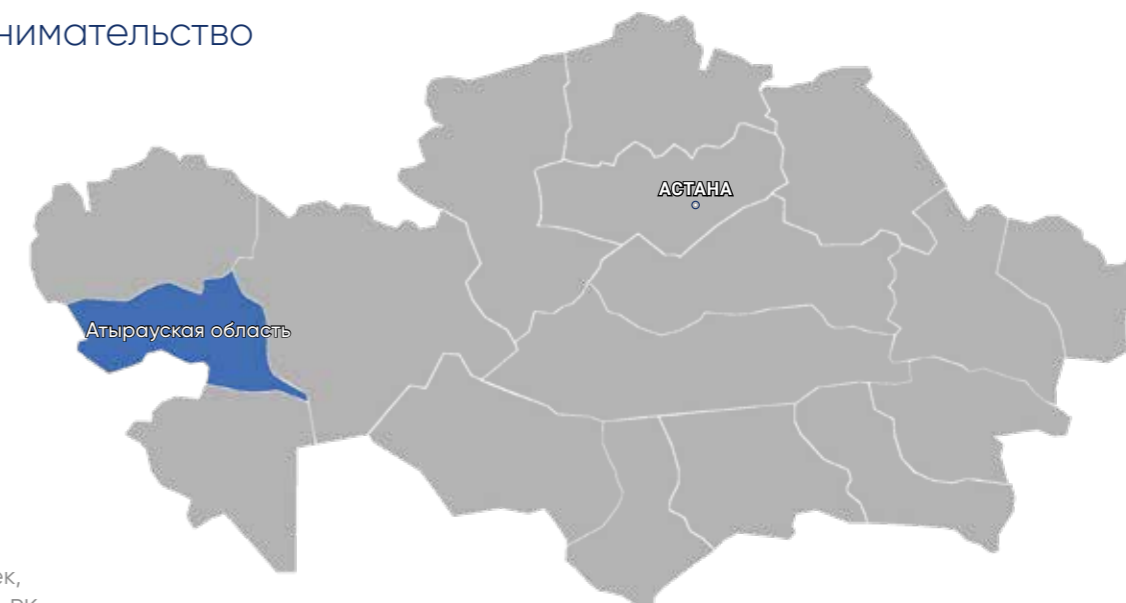
Результаты программ Фонда «Даму» в Алматинской области

КРЕДИТОВАНИЕ			
	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	
2021	864	11 470	
2022	248	11 560	

СУБСИДИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 536	136 610	11 913
2022	782	100 024	18 763

ГАРАНТИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	982	19 712	9 628
2022	766	16 555	8 714

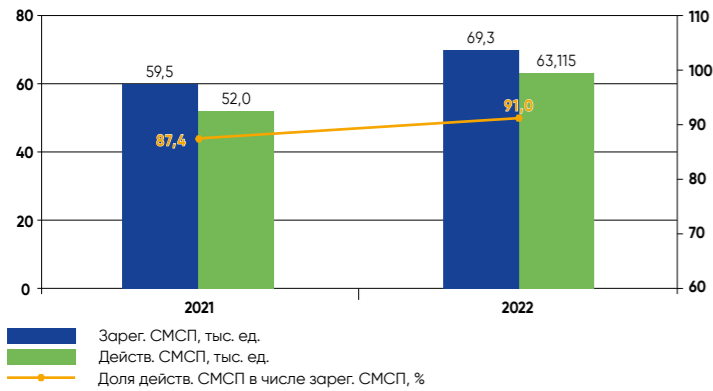
Малое и среднее предпринимательство в Атырауской области

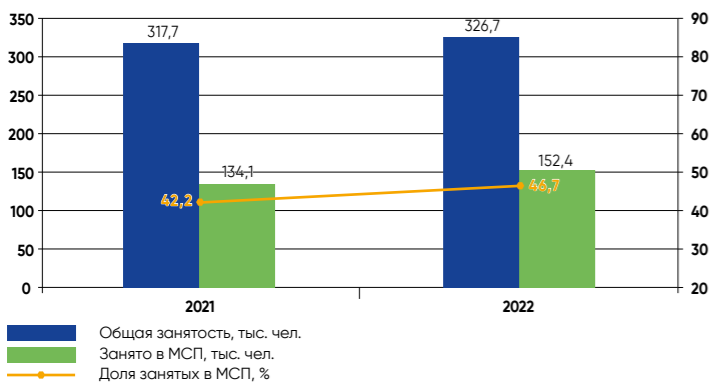
Основные изменения в секторе МСП Атырауской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 16,5 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 21,3 %. Их доля увеличилась с 87,4 % до 91,0 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (34,9 %), услуг (21,0 %), и операции с недвижимым имуществом (6,6 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 13,7 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 42,2 % до 46,7 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 69,9 %. Доля ВДС МСП в ВРП уменьшилась с 23,5 % до 22,8 %;
- расходы по КПН малых предприятий выросли на 186,6 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 19,7 % до 32,4 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 16,0 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 16,0 % до 15,3 %.

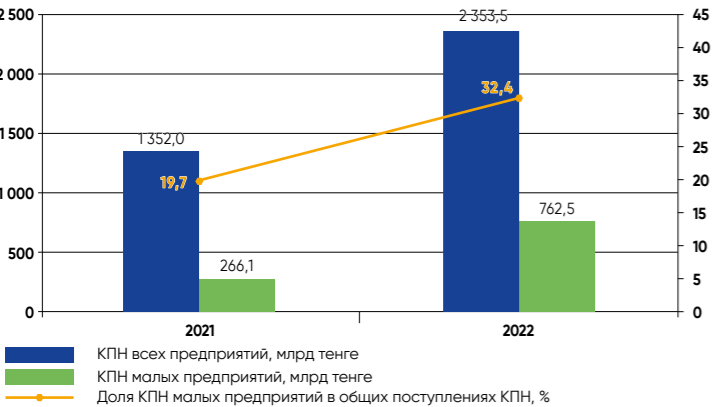
Доля активных субъектов МСП Атырауской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

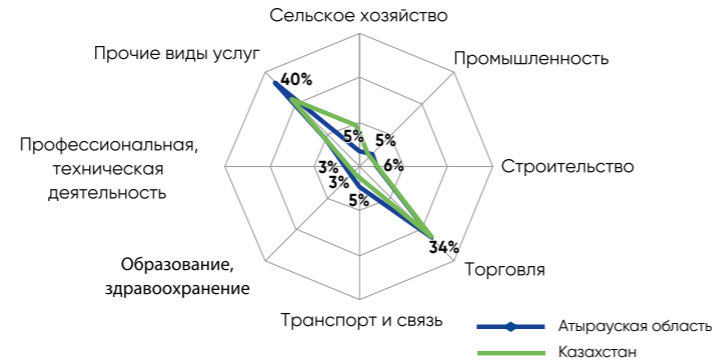
Доля занятых в МСП Атырауской области в общей численности занятых

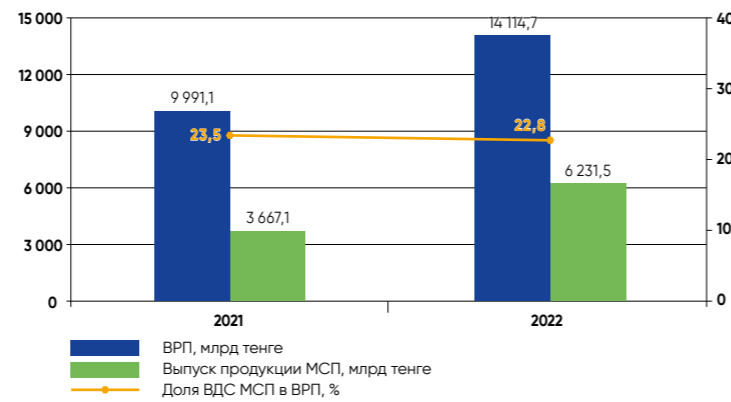
Динамика выплаченного КПН малых предприятий Атырауской области

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Атырауской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Атырауской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Атырауской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	38	1 783
2022	5	864

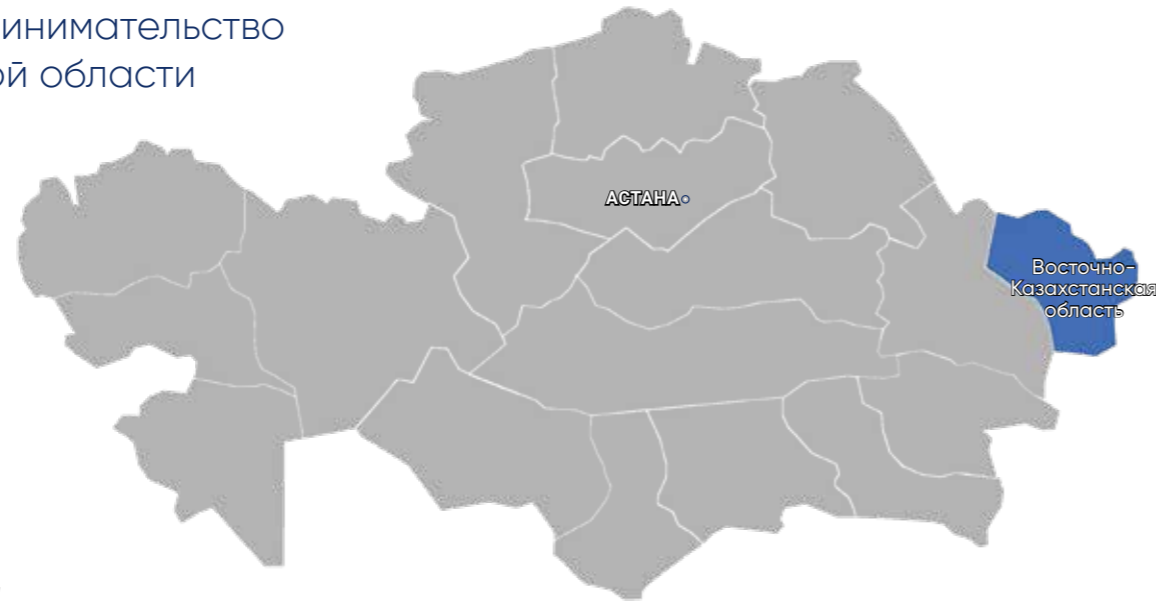
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 724	60 590	5 082
2022	1 361	49 885	6 719

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	772	15 860	6 980
2022	1 255	19 544	11 909

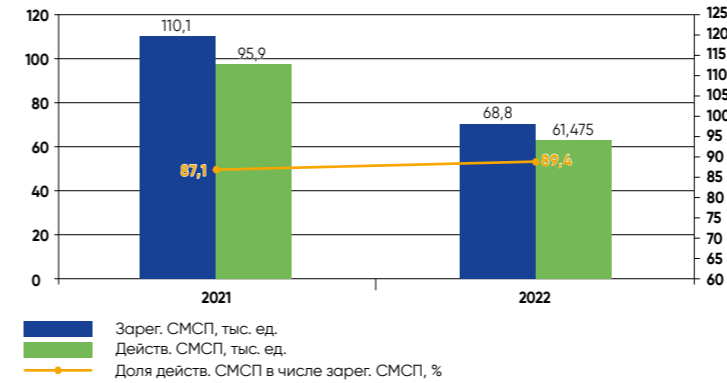
Малое и среднее предпринимательство в Восточно-Казахстанской области

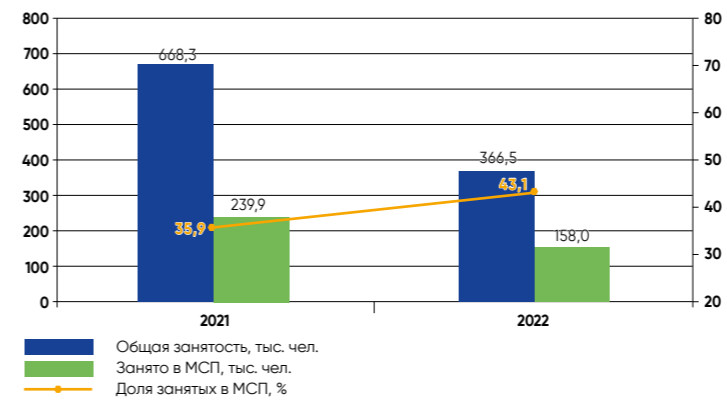
Основные изменения в секторе МСП Восточно-Казахстанской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП снизилось на 37,6 %, количество действующих субъектов МСП снизилось на 35,9 %. Их доля увеличилась с 87,1 % до 89,4 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (34,9 %), сельского хозяйства (15,3 %) и услуг (12,6 %);
- численность населения, занятого в МСП, уменьшилась на 34,2 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 35,9 % до 43,1 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) уменьшился на 17,8 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 19,7% до 22,2%;
- расходы по КПН малых предприятий выросли на 3,2 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 4,7 % до 7,3 %;
- портфель кредитов по малому предпринимательству вырос на 23,9 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике увеличилась с 15,7 % до 16,3 %.

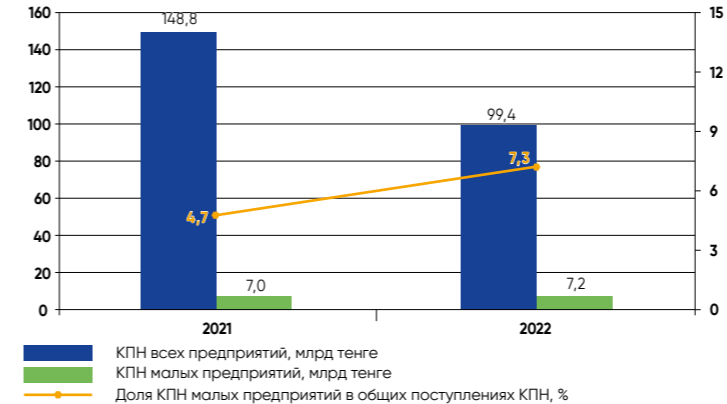
Доля активных субъектов МСП Восточно-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

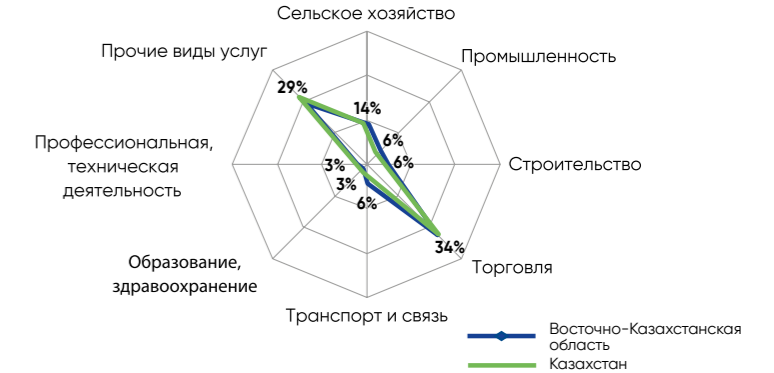
Доля занятых в МСП Восточно-Казахстанской области в общей численности занятых

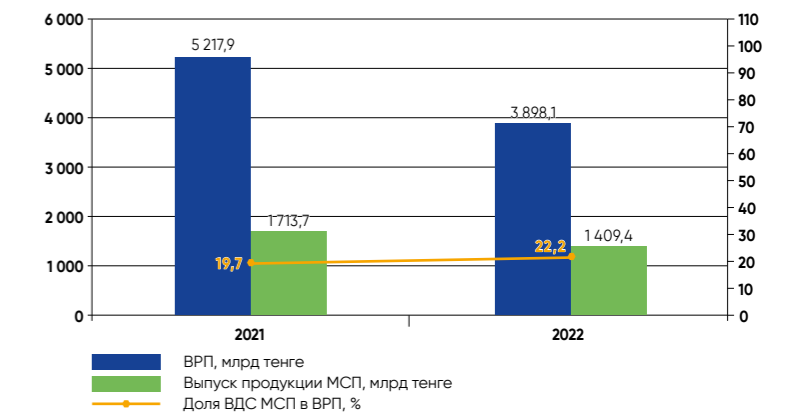
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Восточно-Казахстанской области

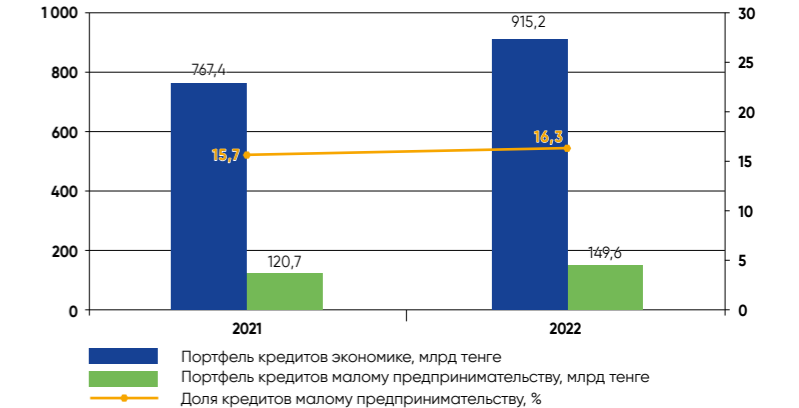
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Восточно-Казахстанской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Восточно-Казахстанской области

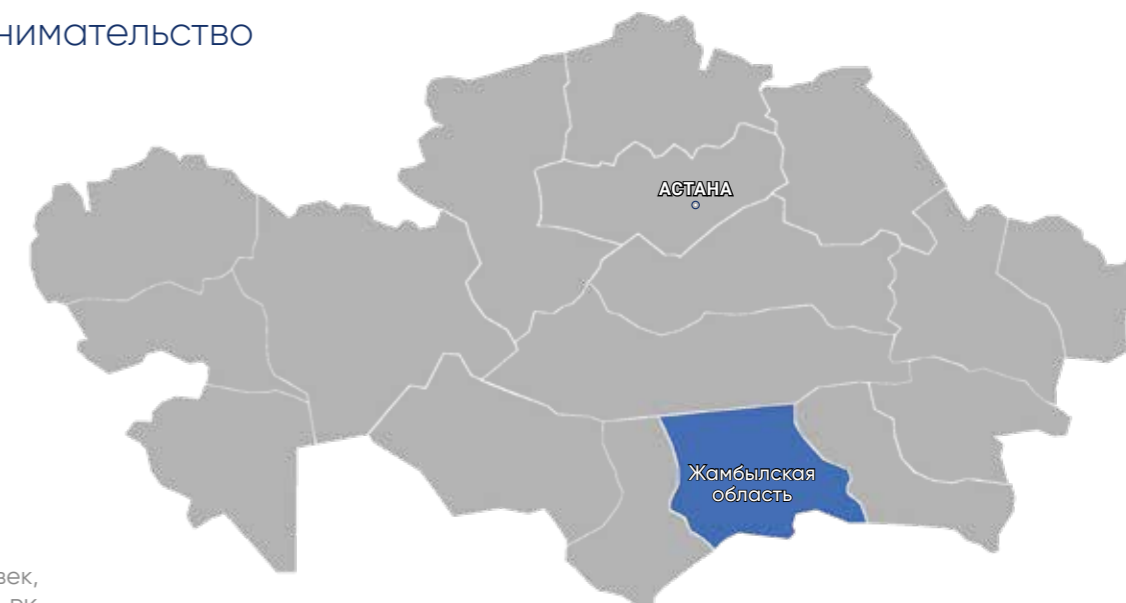
Результаты программ Фонда «Даму» в Восточно-Казахстанской области

КРЕДИТОВАНИЕ			
	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	
2021	565	12 692	
2022	289	6 270	

СУБСИДИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 764	111 164	5 710
2022	980	33 897	8 136

ГАРАНТИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	847	17 225	8 533
2022	1 004	21 115	11 156

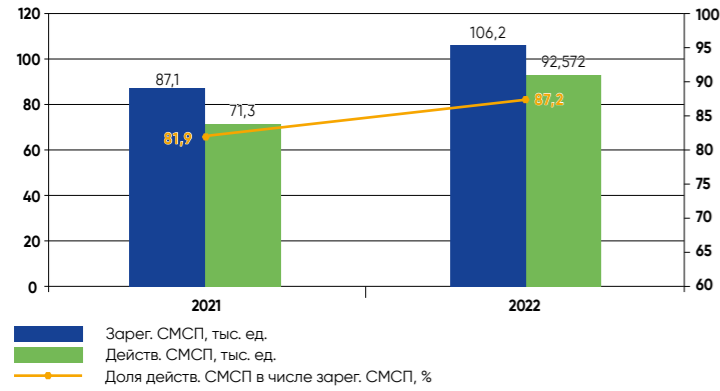
Малое и среднее предпринимательство в Жамбылской области

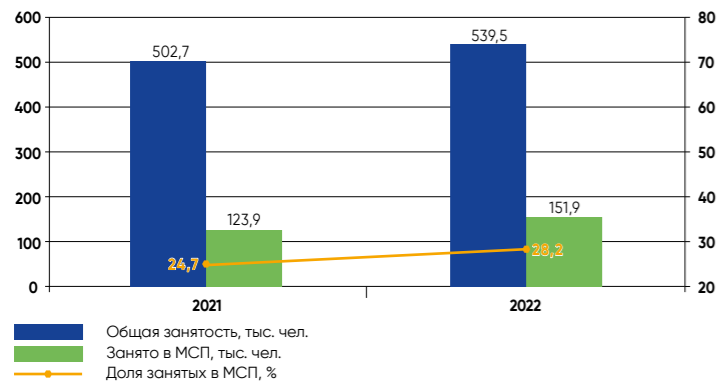
Основные изменения в секторе МСП Жамбылской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 21,9 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 29,8 %. Их доля увеличилась с 81,9 % до 87,2 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (32,5 %), сельского хозяйства (30,8 %) и услуг (13,5 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 22,6 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 24,7 % до 28,2 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 37,8 %. Доля ВДС МСП в ВРП снизилась с 21,5 % до 24,0 %;
- расходы по КПН малых предприятий снизились на 68,3 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 10,2 % до 11,6 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 26,5 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 17,0 % до 16,7 %.

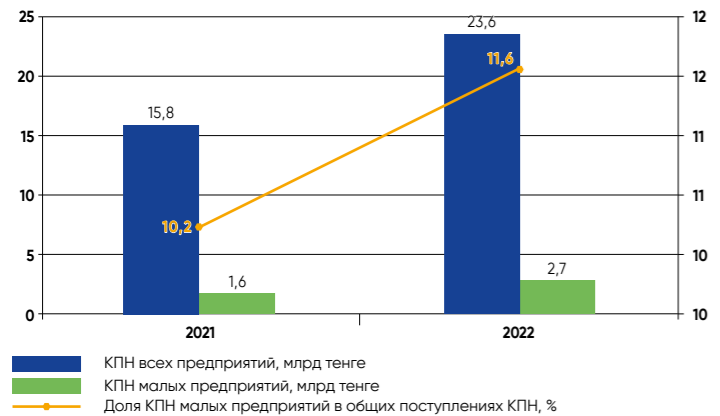
Доля активных субъектов МСП Жамбылской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

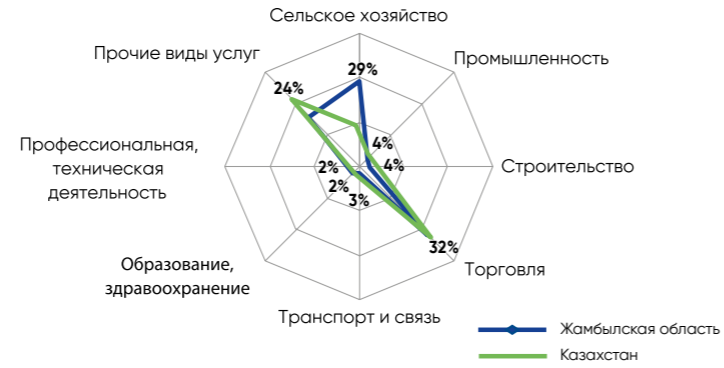
Доля занятых в МСП Жамбылской области в общей численности занятых

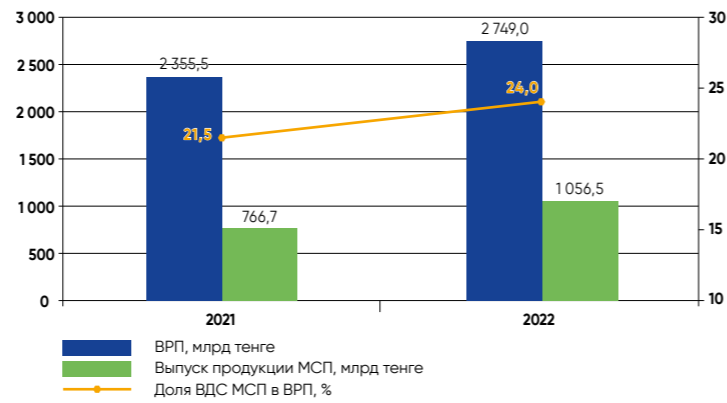
Динамика выплаченного КПН малых предприятий Жамбылской области

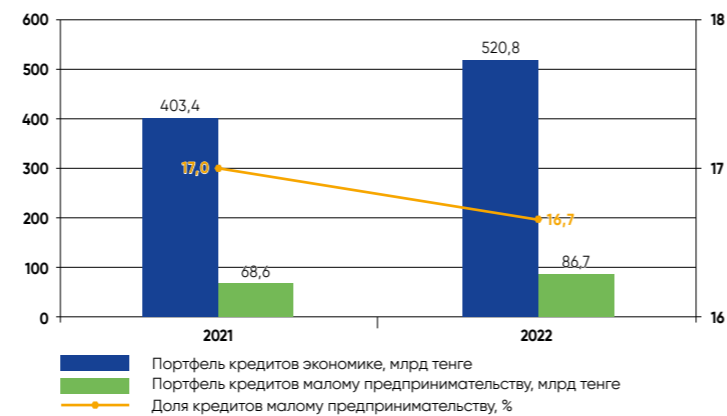
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Жамбылской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Жамбылской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Жамбылской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	709	8 102
2022	458	6 591

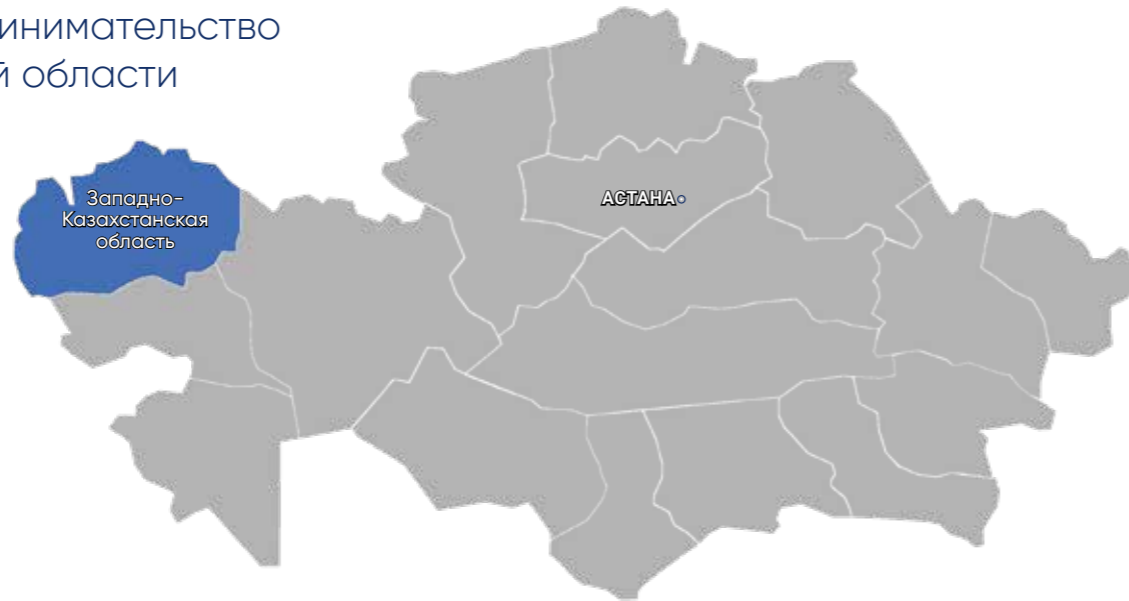
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 644	40 253	5 343
2022	2 132	40 780	8 143

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 152	15 936	8 444
2022	2 001	21 869	13 950

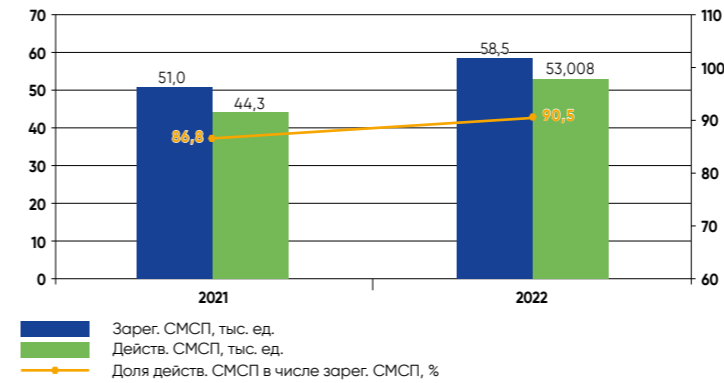
Малое и среднее предпринимательство в Западно-Казахстанской области

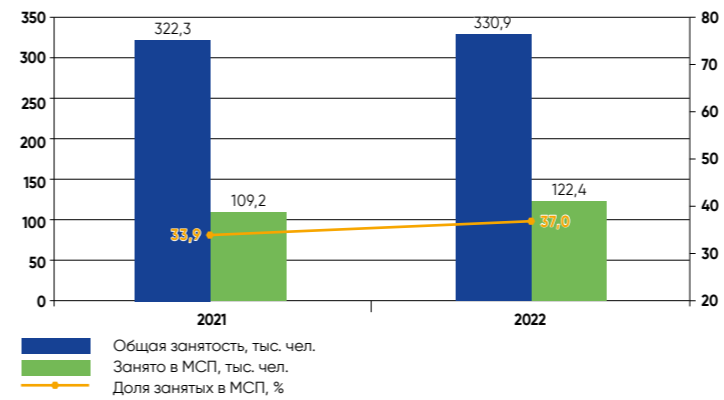
Основные изменения в секторе МСП Западно-Казахстанской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 14,8 %, количество действующих субъектов МСП увеличилось на 19,8 %. Их доля выросла с 86,8 до 90,5 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (38,4 %), сельского хозяйства (18,1 %) и услуг (9,1 %);
- численность населения, занятого в МСП выросла на 12,1 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 33,9 % до 37,0 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) увеличился на 34,9 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 32,7 % до 33,1 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 38,2 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 91,3 % до 80,5 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 19,7 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 18,2 % до 17,8 %.

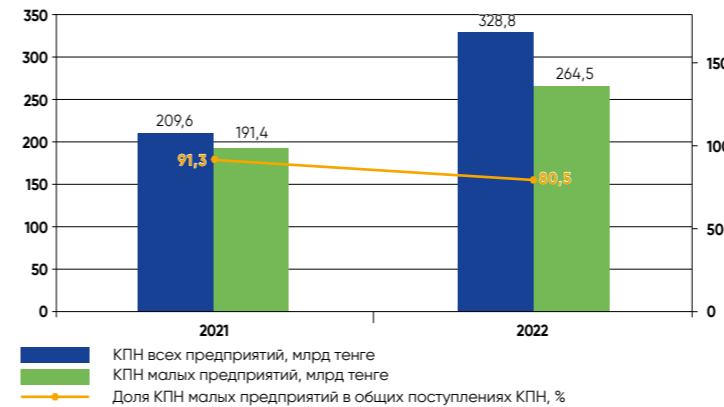
Доля активных субъектов МСП Западно-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

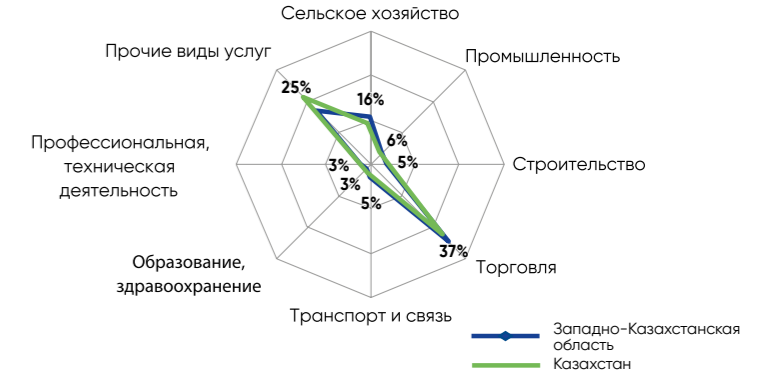
Доля занятых в МСП Западно-Казахстанской области в общей численности занятых

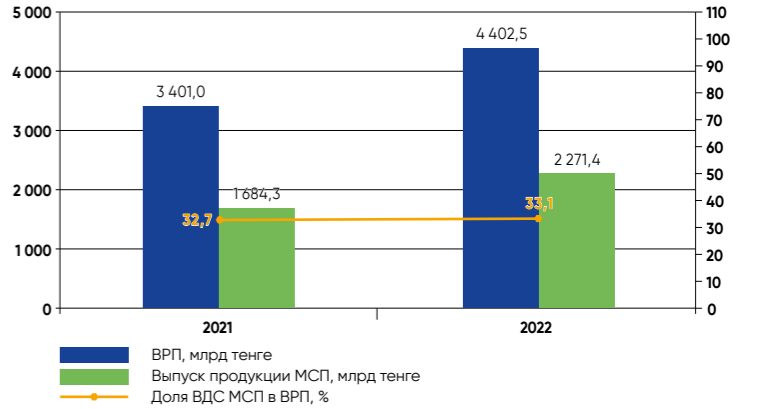
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Западно-Казахстанской области

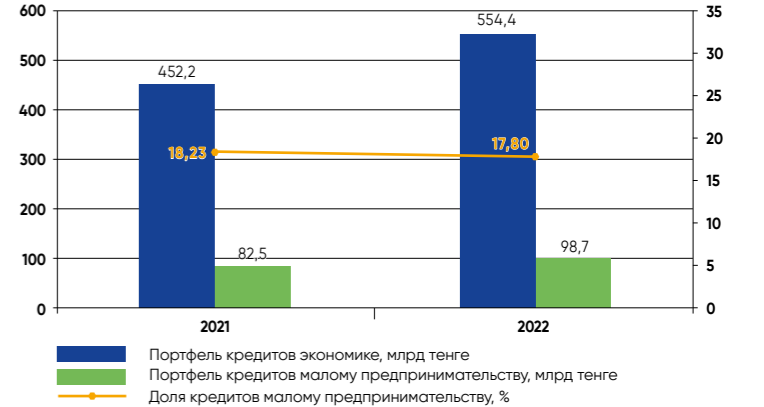
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Западно-Казахстанской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Западно-Казахстанской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Западно-Казахстанской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	156	4 901
2022	64	4 487

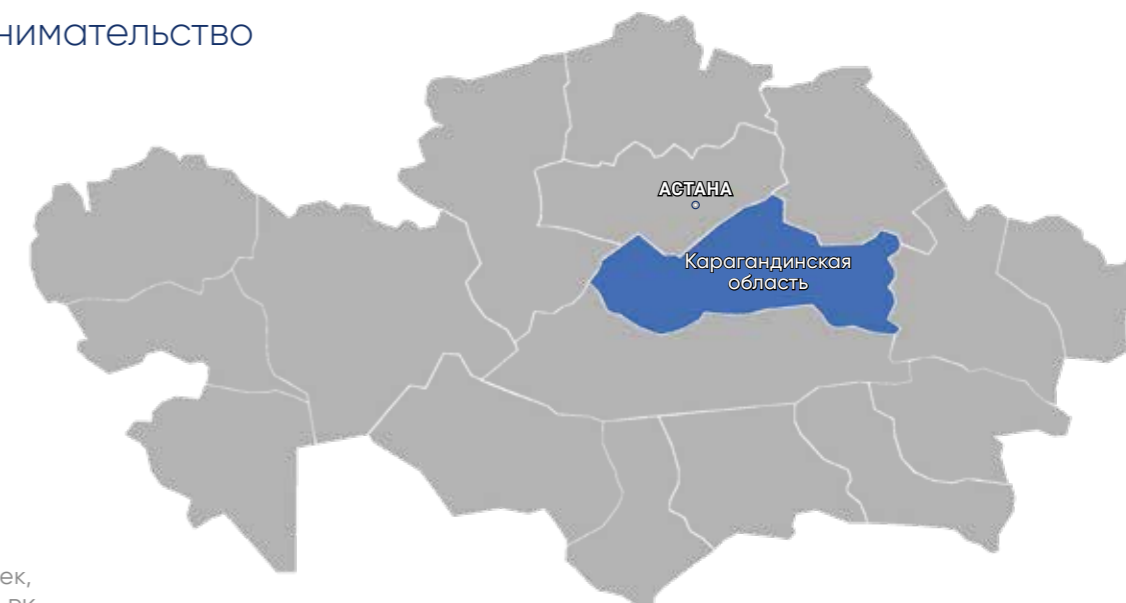
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 097	85 704	3 507
2022	1 315	39 665	5 466

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	702	12 139	5 669
2022	1 186	16 995	9 587

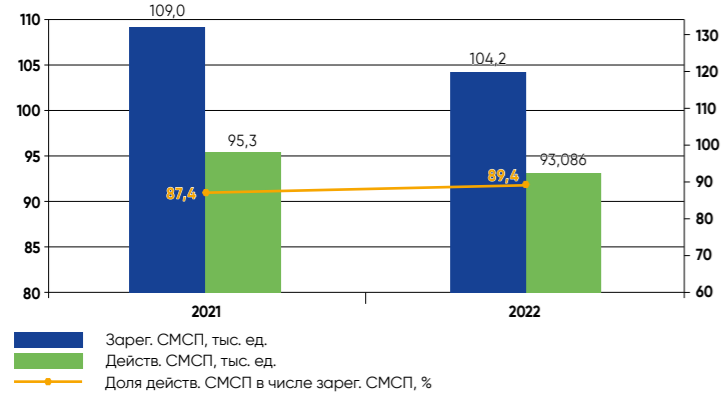
Малое и среднее предпринимательство в Карагандинской области

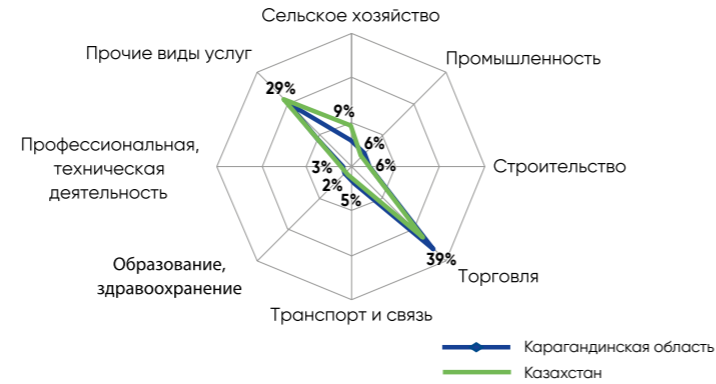
Основные изменения в секторе МСП Карагандинской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП уменьшилось на 4,4 %, количество действующих субъектов МСП уменьшилось на 2,3 %. Их доля выросла с 87,4 % до 89,4 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (39,3 %), услуг (13,4 %) и сельского хозяйства (10,5 %);
- численность населения, занятого в МСП, снизилась на 4,5 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 37,9 % до 43,5 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 16,5 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 15,5 % до 19,4 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 3,3 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 8,7 % до 14,6 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 23,2 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 13,2 % до 12,3 %.

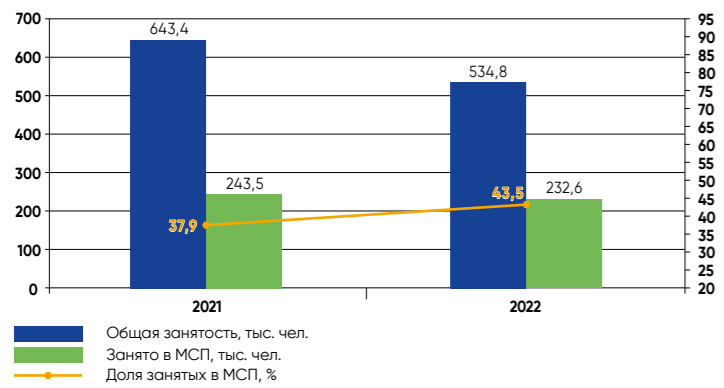
Доля активных субъектов МСП Карагандинской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

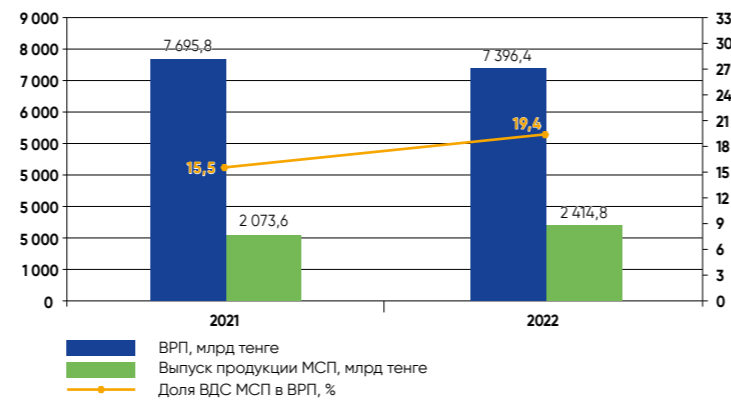
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

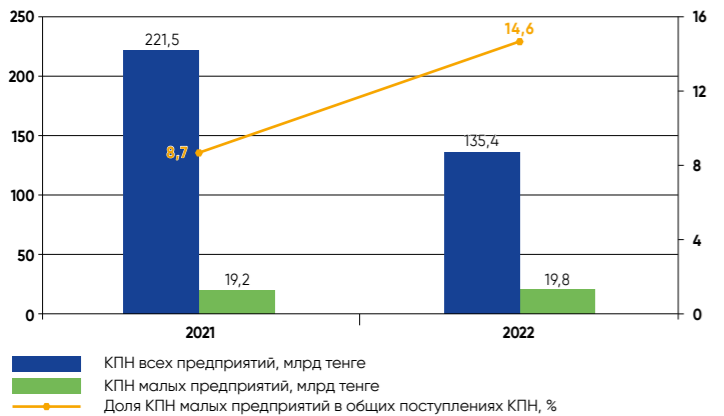
Доля занятых в МСП Карагандинской области в общей численности занятых

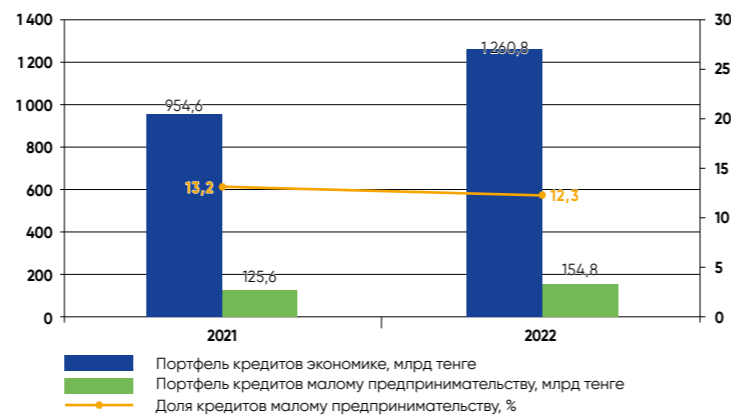
Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Карагандинской области

Динамика выплаченного КПН малых предприятий Карагандинской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Карагандинской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Карагандинской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	393	15 161
2022	238	15 056

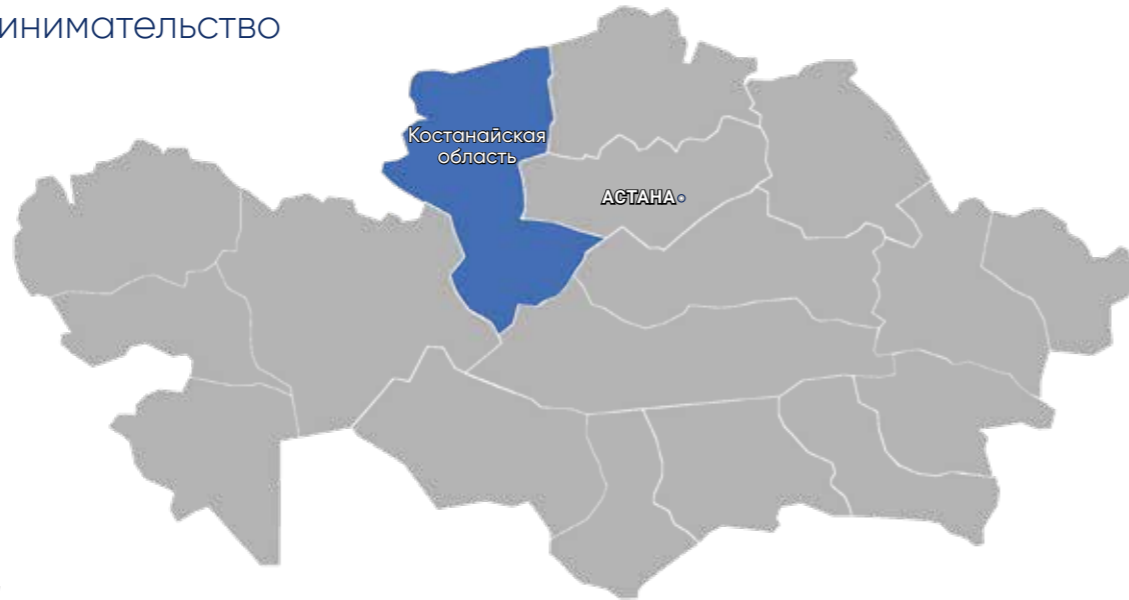
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	20 248	121 991	7 509
2022	1 077	42 039	10 588

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 053	18 283	9 243
2022	910	18 443	10 162

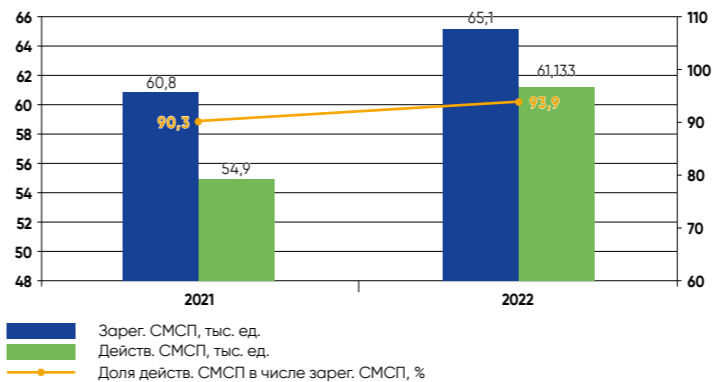
Малое и среднее предпринимательство в Костанайской области

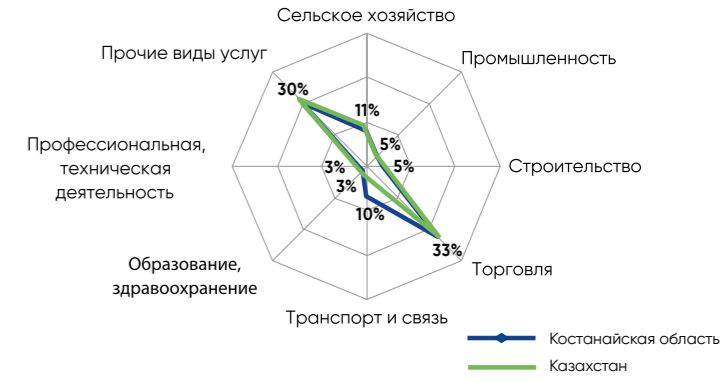
Основные изменения в секторе МСП Костанайской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 7,2 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 11,4 %. Их доля выросла с 90,3 % до 93,9 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (35,0 %), услуг (14,9 %) и сельского хозяйства (12,6 %);
- численность населения, занятого в МСП увеличилась на 4,2 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 33,6 % до 36,6 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 44,7 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 27,2 % до 33,0 %;
- расходы по КПН малых предприятий уменьшились на 52,0 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 10,4 % до 6,1 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 22,9 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике увеличилась с 14,3 % до 14,8 %.

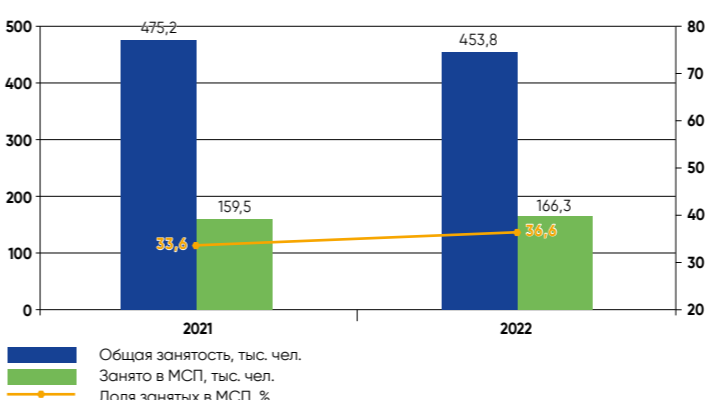
Доля активных субъектов МСП Костанайской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

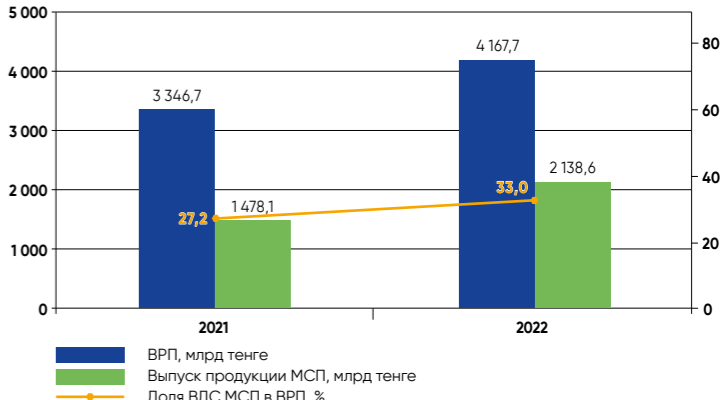
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

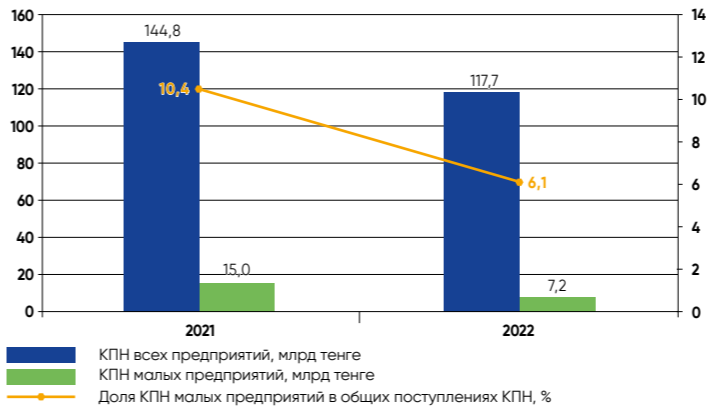
Доля занятых в МСП Костанайской области в общей численности занятых

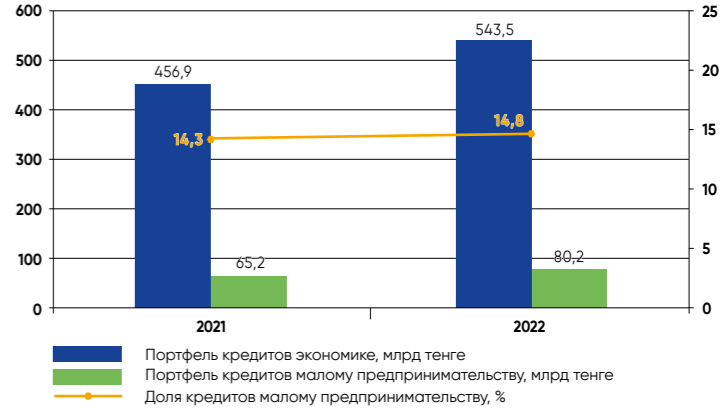
Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Костанайской области

Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Костанайской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Костанайской области

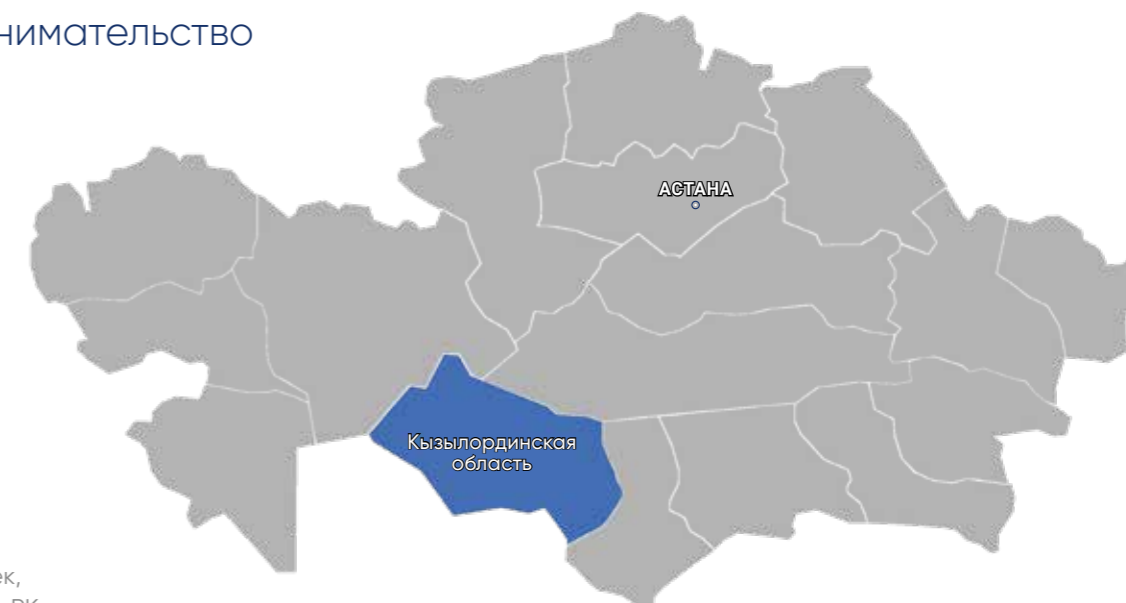
Результаты программ Фонда «Даму» в Костанайской области

КРЕДИТОВАНИЕ			
	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	
2021	295	15 411	
2022	187	17 579	

СУБСИДИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1105	58 581	4 321
2022	966	25 410	6 432

ГАРАНТИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	751	13 850	6 678
2022	801	17 380	9 311

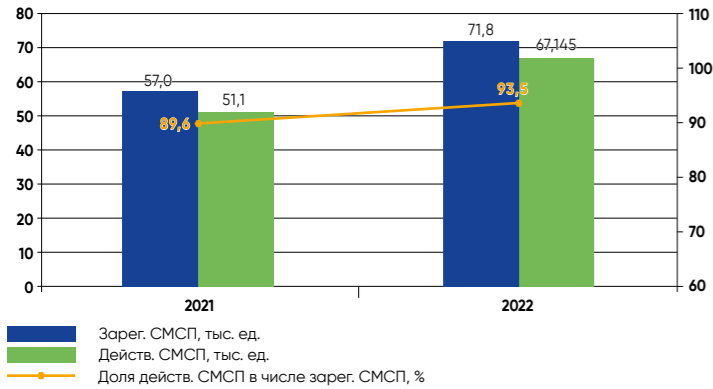
Малое и среднее предпринимательство в Кызылординской области

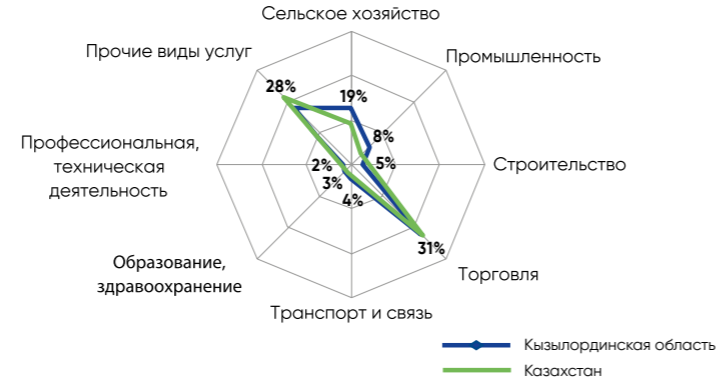
Основные изменения в секторе МСП Кызылординской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП выросло на 26,1 %, количество действующих субъектов МСП увеличилось на 31,5 %. Их доля выросла с 89,6 % до 93,5 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (32,5 %), сельского хозяйства (21,3 %) и услуг (16,8 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 18,0 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых выросла с 31,3 % до 36,9 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) увеличился на 40,3 %. Доля ВДС МСП в ВРП выросла с 16,3 % до 18,1 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 161,9 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 26,3 % до 15,2 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 30,3 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике увеличилась с 14,1 % до 15,6 %.

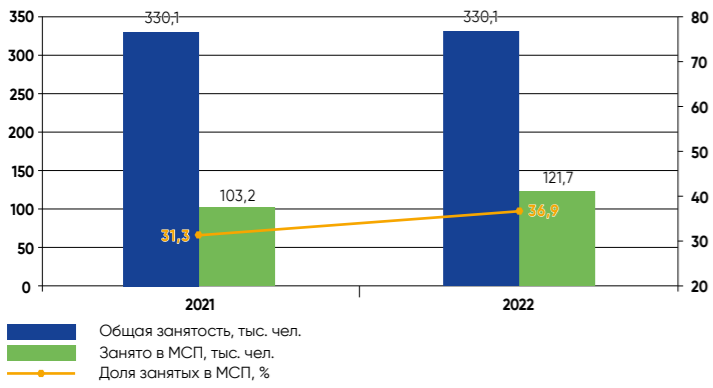
Доля активных субъектов МСП Кызылординской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

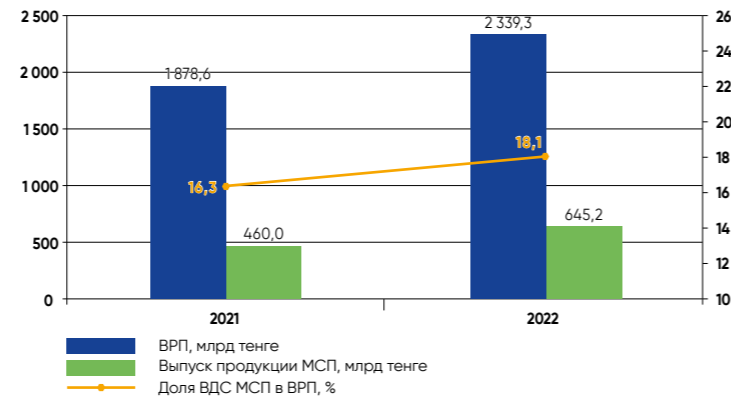
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

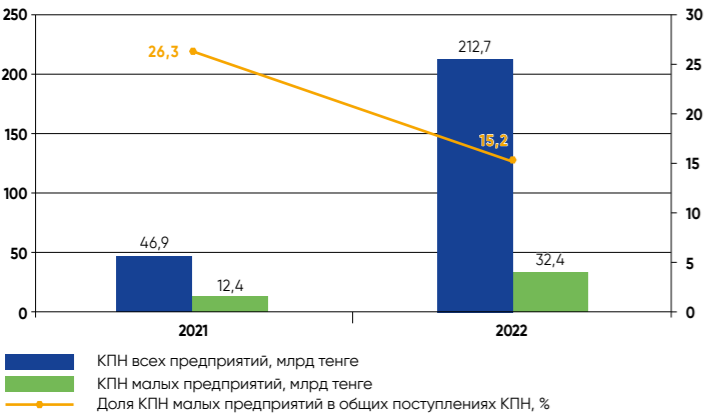
Доля занятых в МСП Кызылординской области в общей численности занятых

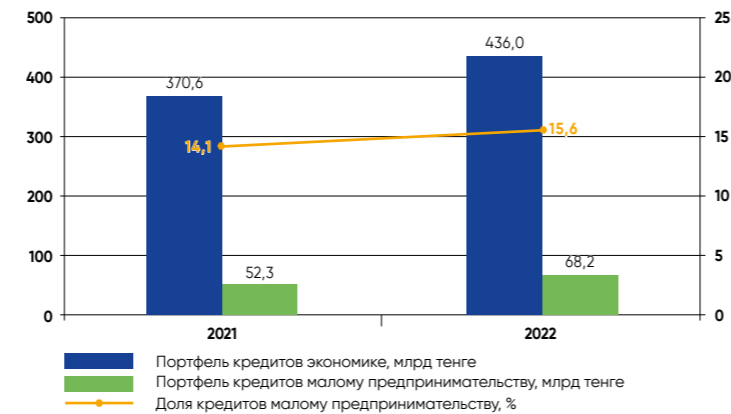
Динамика выпуска продукции МСП и ВРП Кызылординской области

Динамика выплаченного КПН малых предприятий Кызылординской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Кызылординской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Кызылординской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	457	3 394
2022	280	3 376

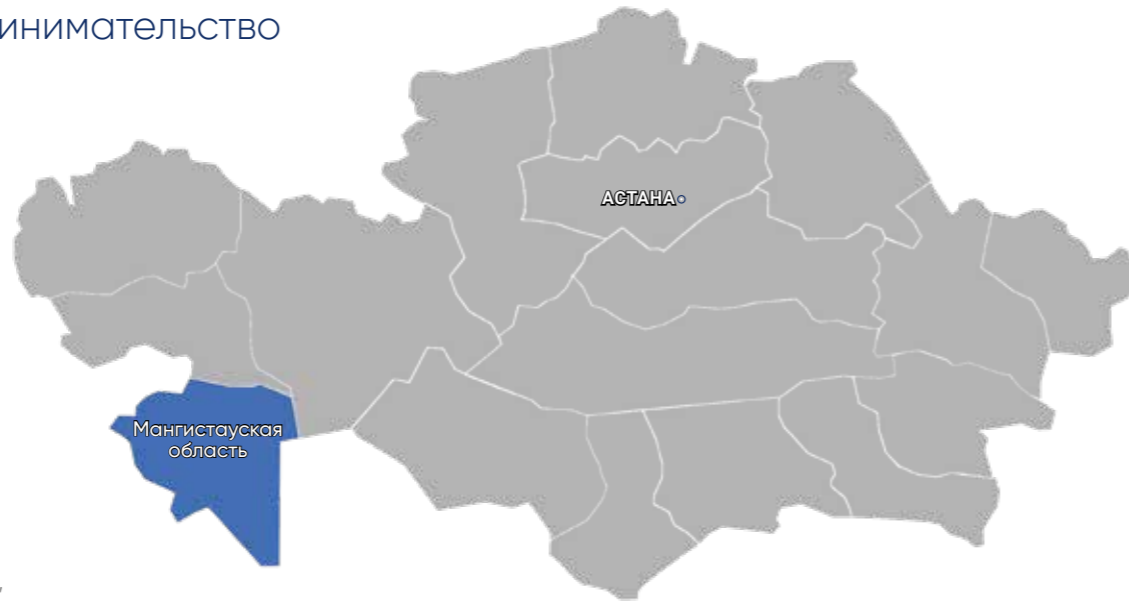
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 057	36 611	2 903
2022	1 614	26 903	3 786

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 095	14 434	6 820
2022	1 478	18 579	10 741

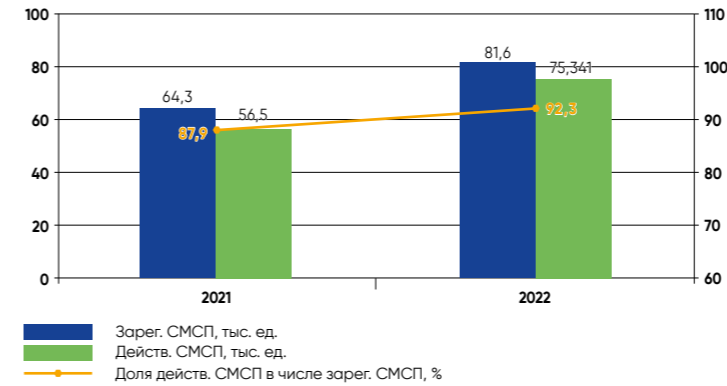
Малое и среднее предпринимательство в Мангистауской области

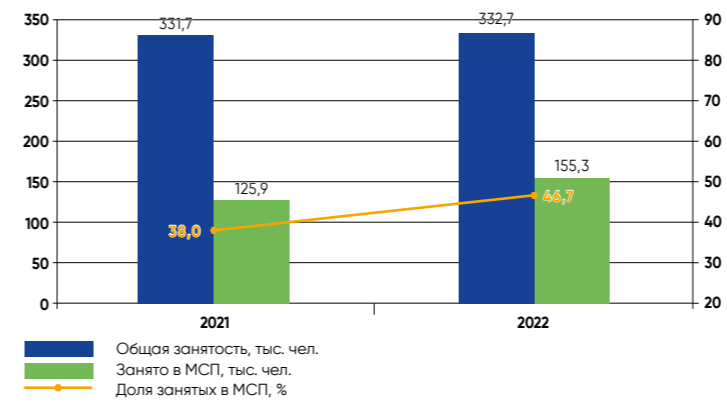
Основные изменения в секторе МСП Мангистауской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 26,9 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 33,3 %. Их доля увеличилась с 87,9 % до 92,3 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (33,0 %), услуг (26,9 %) и обрабатывающей промышленности (5,8 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 23,4 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 38,0 % до 46,7 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 14,2 %. Доля ВДС МСП в ВРП уменьшилась с 31,6 % до 30,0 %;
- расходы по КПН малых предприятий снизились на 30,0 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 39,5 % до 37,5 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 23,0 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 17,0 % до 16,8 %.

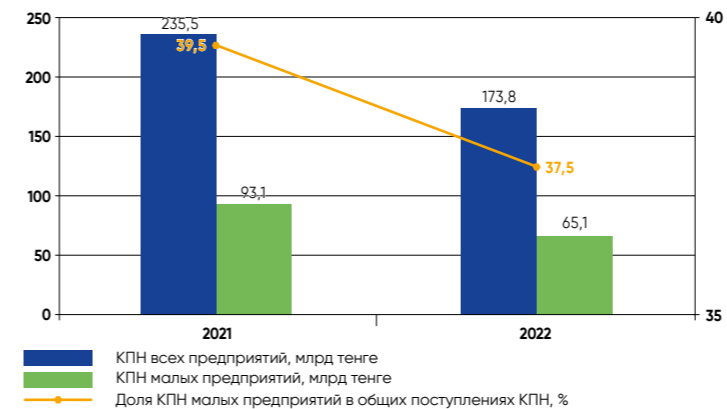
Доля активных субъектов МСП Мангистауской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

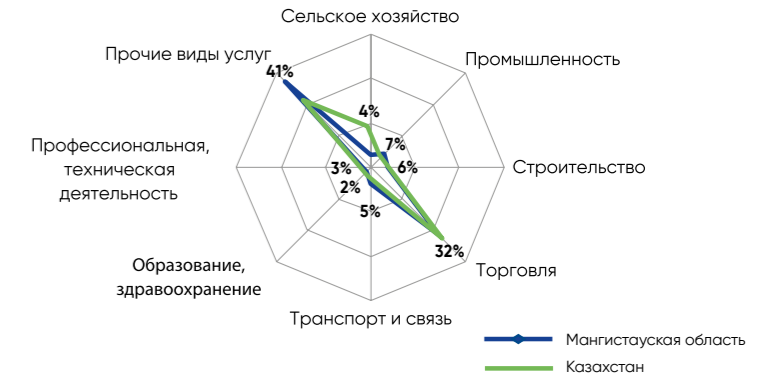
Доля занятых в МСП Мангистауской области в общей численности занятых

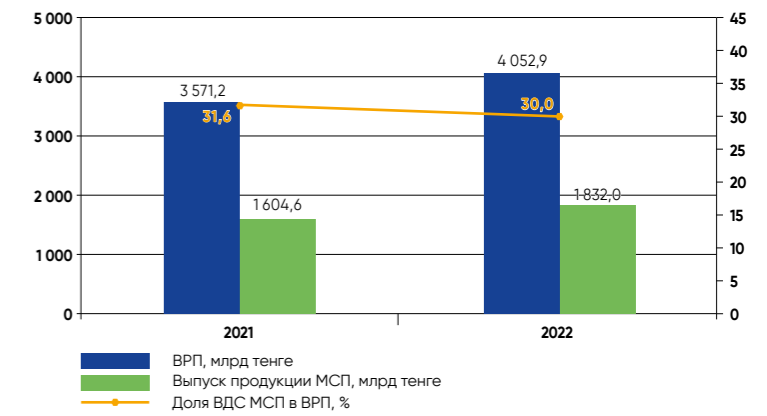
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Мангистауской области

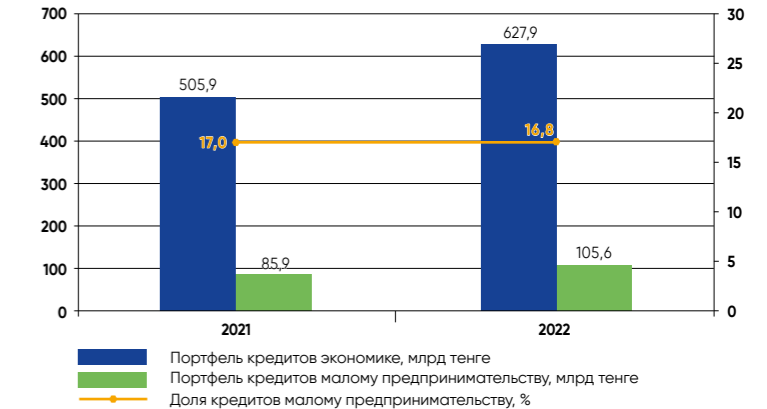
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Мангистауской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Мангистауской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Мангистауской области

КРЕДИТОВАНИЕ			
	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	
2021	41	3 130	
2022	23	3 495	

СУБСИДИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	2 074	88 210	6 789
2022	1 595	40 702	10 111

ГАРАНТИРОВАНИЕ			
	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	872	16 245	8 967
2022	1 522	21 668	13 227

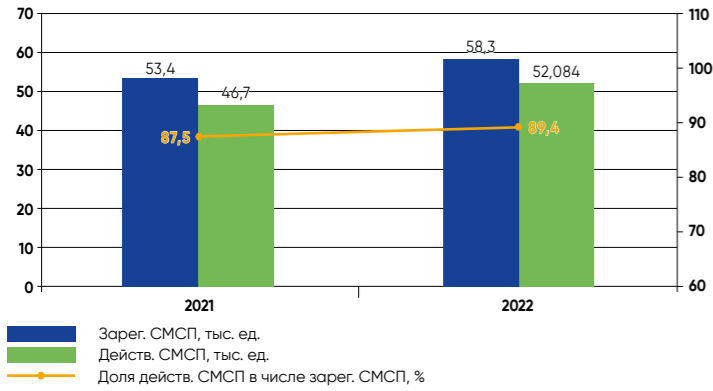
Малое и среднее предпринимательство в Павлодарской области

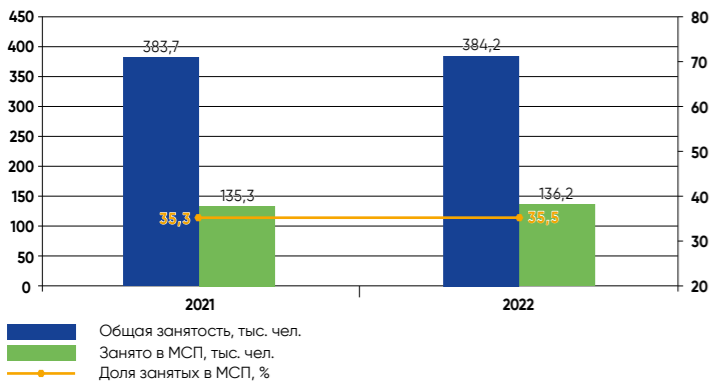
Основные изменения в секторе МСП Павлодарской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось 9,2 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 11,5 %. Их доля выросла с 87,5 % до 89,4 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (39,1 %), сельского хозяйства (13,3 %) и услуг (9,6 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 0,7 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых выросла с 35,3 % до 35,5 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) увеличился на 25,3 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 17,8 % до 19,0 %;
- расходы по КПН малых предприятий выросли на 0,5 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 11,8 % до 5,2 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 14,0 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике выросла с 18,3 % до 18,7 %.

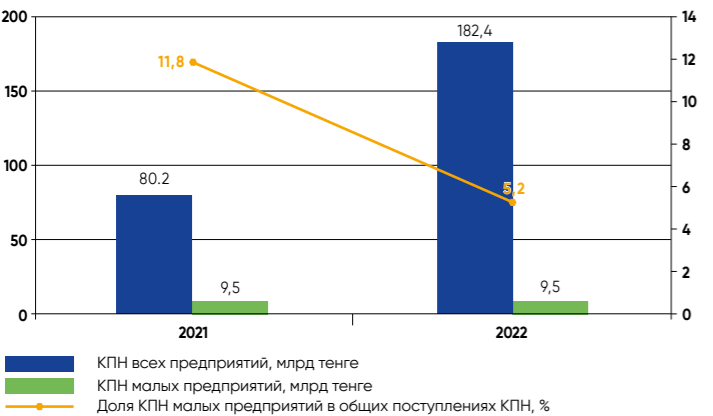
Доля активных субъектов МСП Павлодарской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

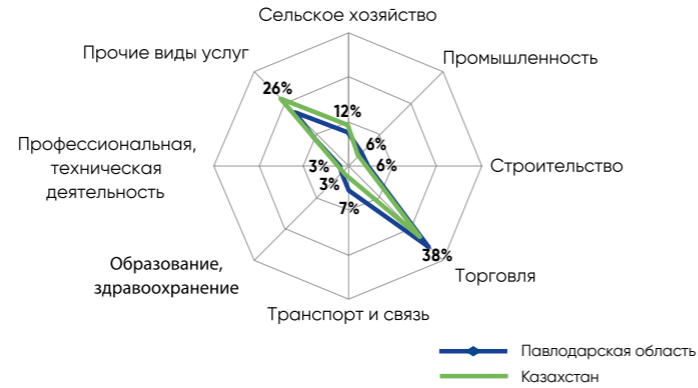
Доля занятых в МСП Павлодарской области в общей численности занятых

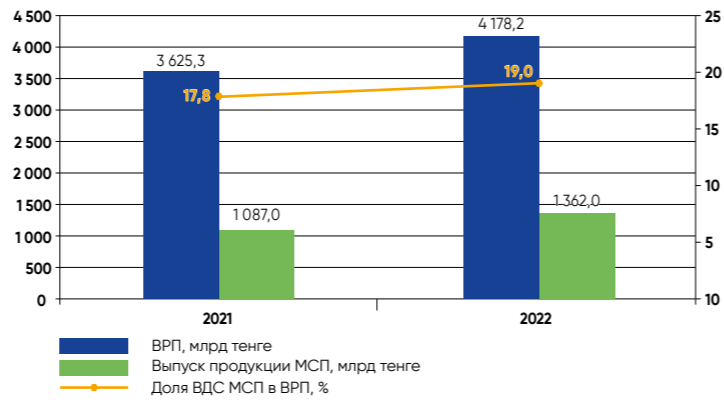
Динамика выплаченного КПН малых предприятий Павлодарской области

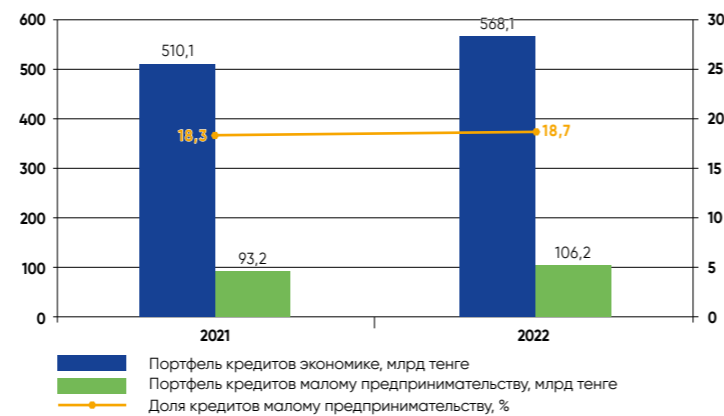
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Павлодарской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Павлодарской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Павлодарской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	387	12 560
2022	178	5 628

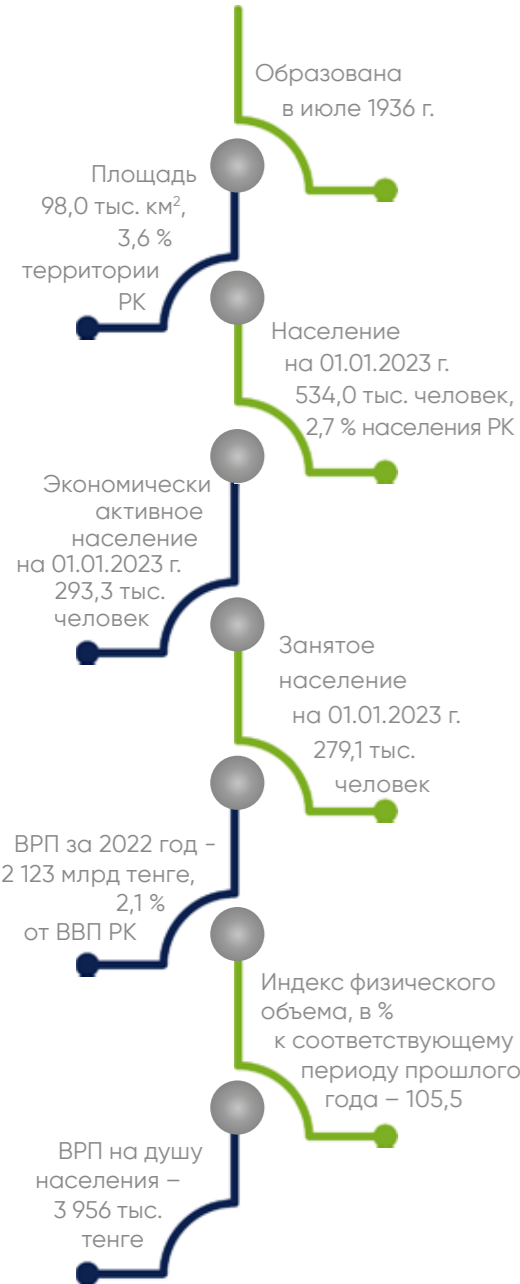
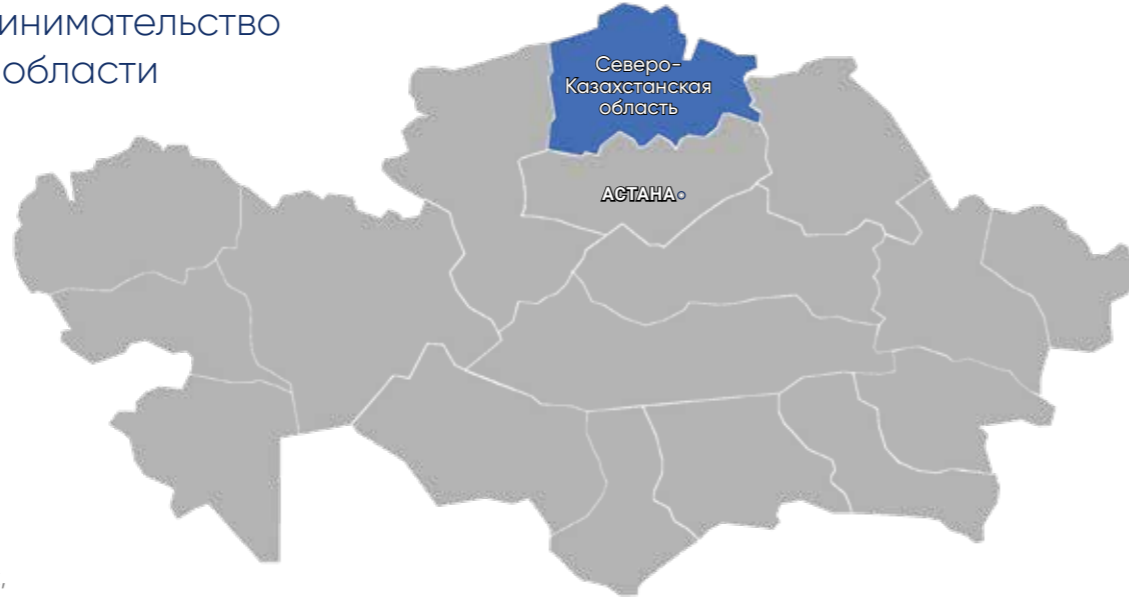
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 247	42 817	3 668
2022	1 116	84 022	6 618

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	814	20 729	9 620
2022	883	20 763	10 679

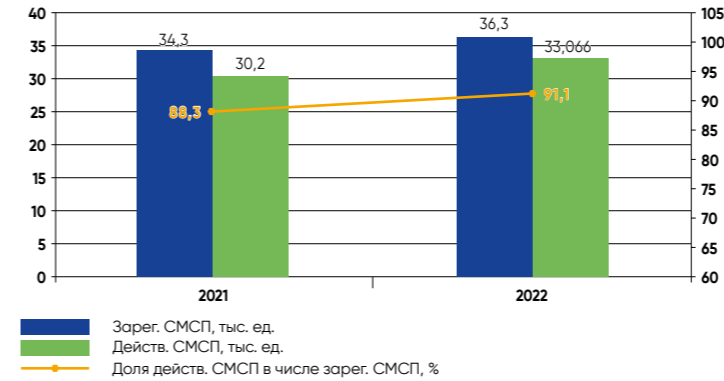
Малое и среднее предпринимательство в Северо-Казахстанской области

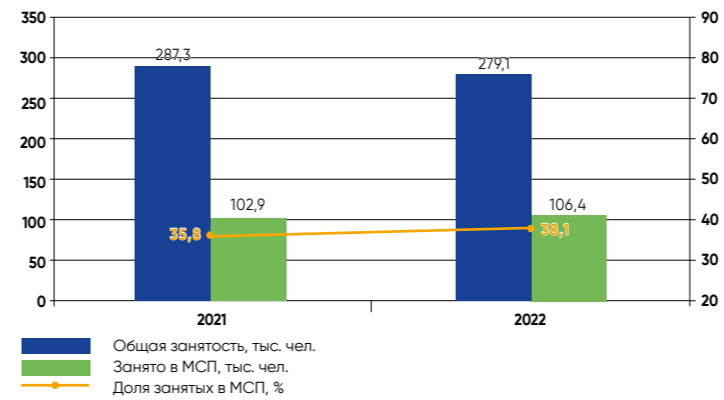
Основные изменения в секторе МСП Северо-Казахстанской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП снизилось на 6,0 %, количество действующих субъектов МСП уменьшилось на 9,4 %. Их доля выросла с 88,3 % до 91,1 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (36,8 %), сельского хозяйства (19,8 %) и услуг (9,2 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 3,4 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых увеличилась с 35,8 % до 38,1 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 44,2 %. Доля ВДС МСП в ВРП увеличилась с 31,4 % до 37,5 %;
- расходы по КПН малых предприятий снизились на 61,6 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий уменьшилась с 33,5 % до 25,3 %;
- Портфель кредитов малому предпринимательству увеличился на 6,5 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике уменьшилась с 20,9 % до 19,9 %.

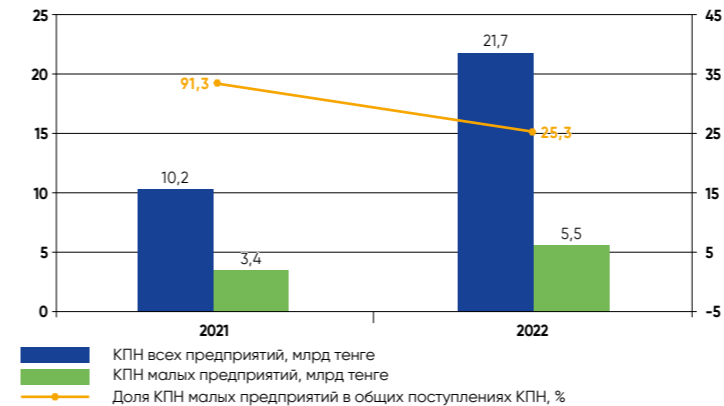
Доля активных субъектов МСП Северо-Казахстанской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

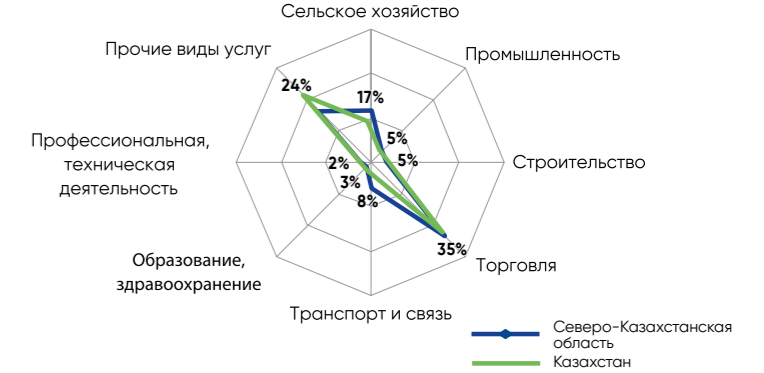
Доля занятых в МСП Северо-Казахстанской области в общей численности занятых

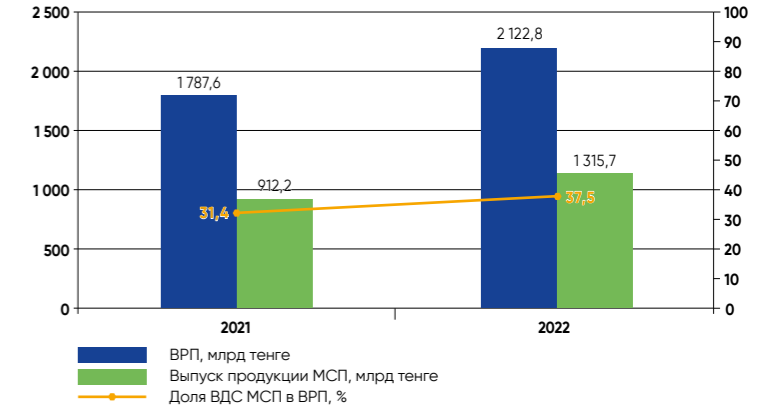
Динамика, выплаченного КПН малых предприятий Северо-Казахстанской области

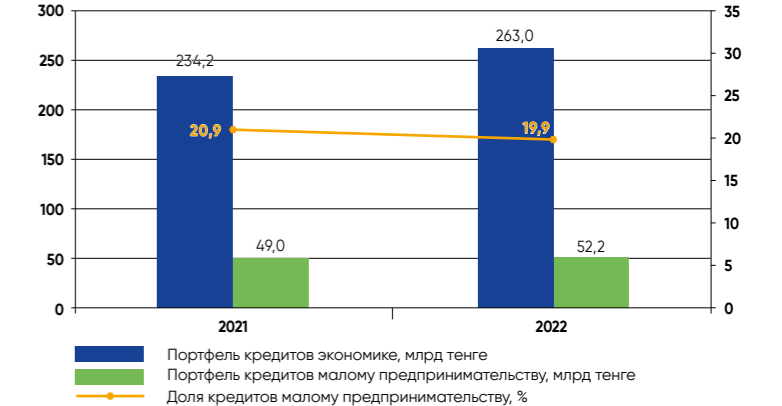
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Северо-Казахстанской области

Судный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Северо-Казахстанской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Северо-Казахстанской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	123	12 990
2022	80	10 015

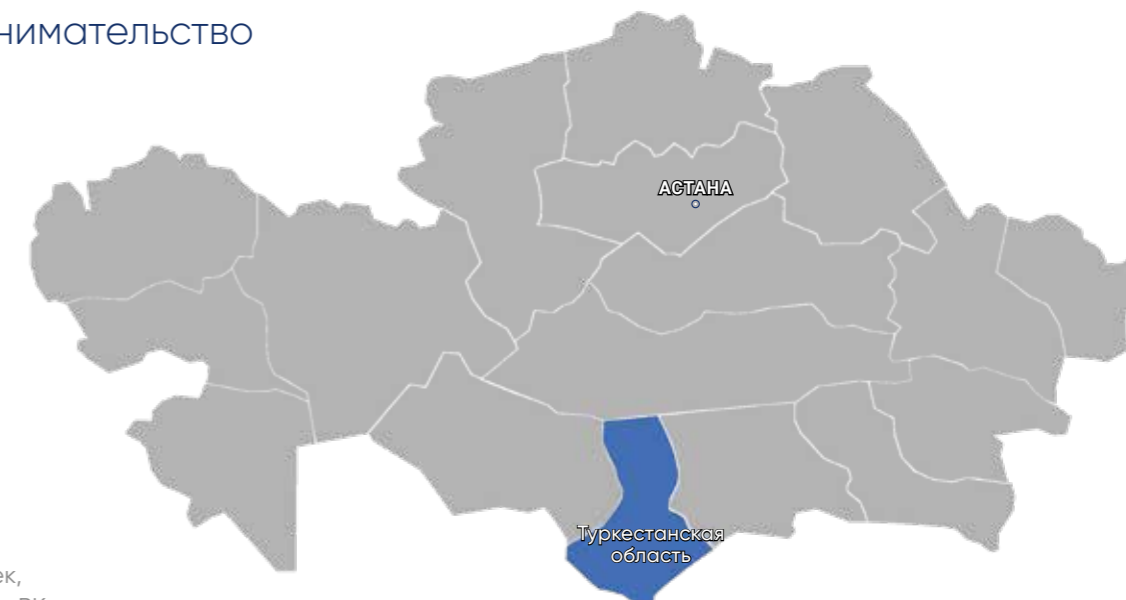
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 128	54 699	3 428
2022	545	44 833	6 131

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	555	14 763	6 788
2022	456	13 502	6 719

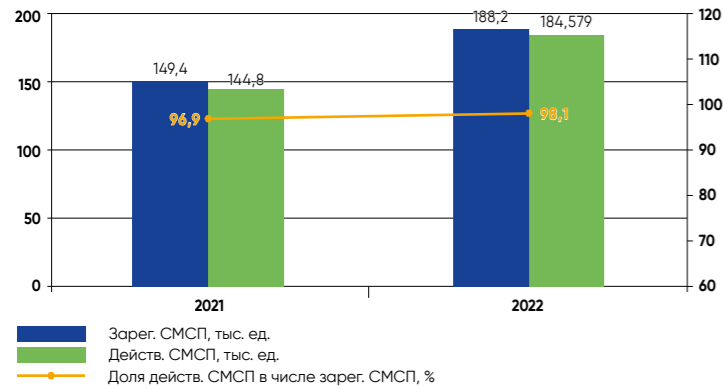
Малое и среднее предпринимательство в Туркестанской области

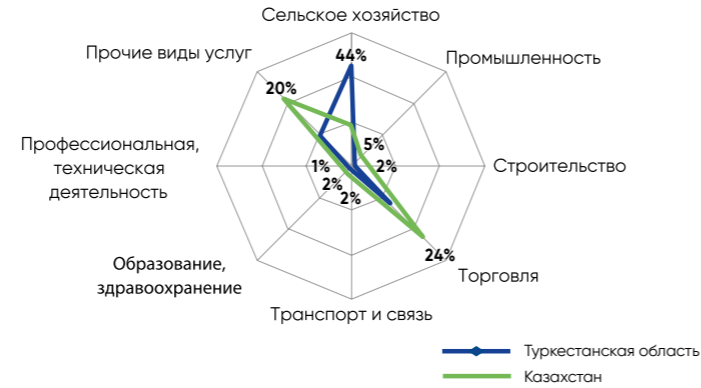
Основные изменения в секторе МСП Туркестанской области за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП увеличилось на 26,0 %, количество действующих субъектов МСП выросло на 27,5 %. Их доля выросла с 96,9 % до 98,1 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты сельского хозяйства (45,4 %), торговли (24,7 %) и услуг (14,4 %);
- численность населения, занятого в МСП, увеличилась на 19,6 %. Доля занятых в МСП от общего числа занятых выросла с 28,3 % до 33,3 %;
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) вырос на 18,2 %. Доля ВДС МСП в ВРП снизилась с 26,0 % до 25,4 %;
- расходы по КПН малых предприятий увеличились на 73,0 %. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий увеличилась с 8,3 % до 9,3 %;
- портфель кредитов малому предпринимательству вырос на 70,8 %. Его доля в общем портфеле кредитов экономике увеличилась с 8,1 % до 9,3 %.

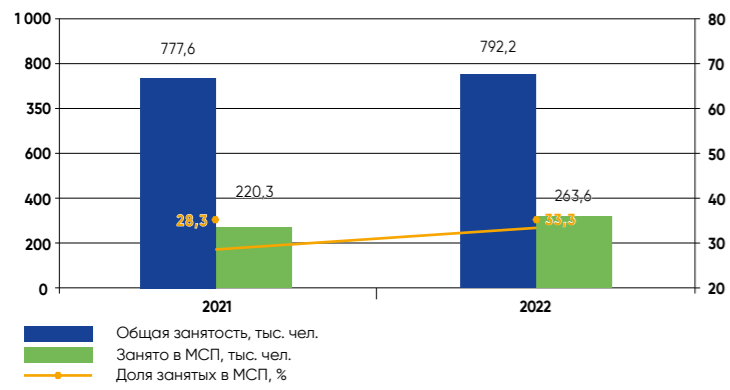
Доля активных субъектов МСП Туркестанской области в общем количестве зарегистрированных СМСП

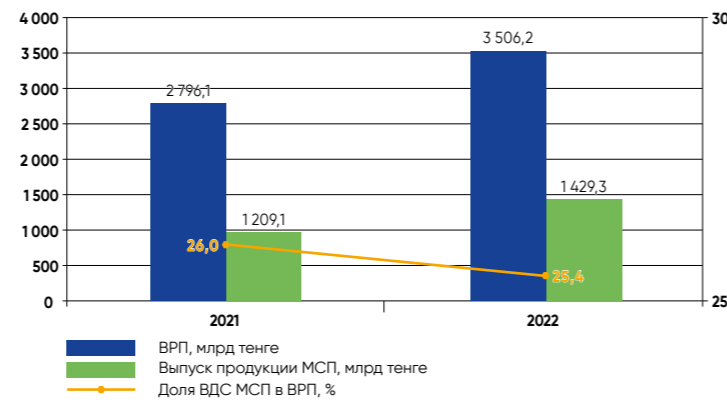
Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

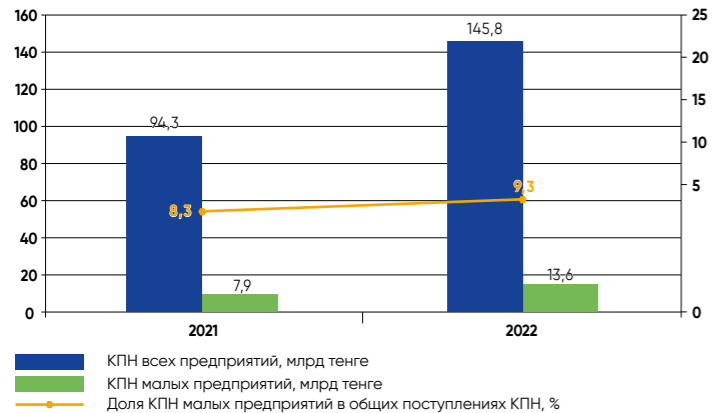
Доля занятых в МСП Туркестанской области в общей численности занятых

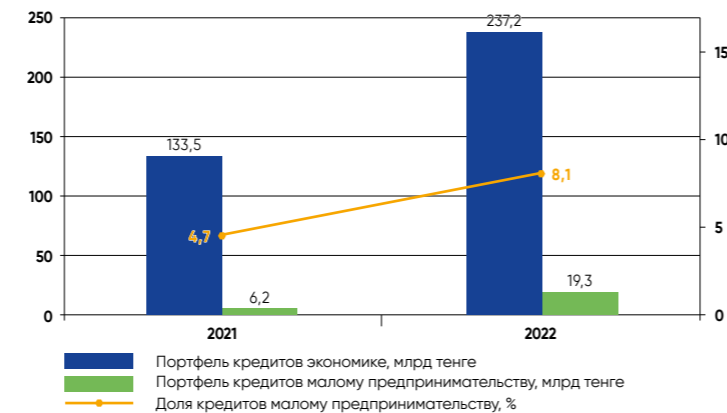
Динамика выпуска продукции СМСП и ВРП Туркестанской области

Динамика выплаченного КПН малых предприятий Туркестанской области

Ссудный портфель БВУ по кредитам экономике и малому предпринимательству Туркестанской области

Результаты программ Фонда «Даму» в Туркестанской области

КРЕДИТОВАНИЕ

	Количество, проектов	Сумма кредитов, млн тенге
2021	1 263	4 742
2022	1 246	5 534

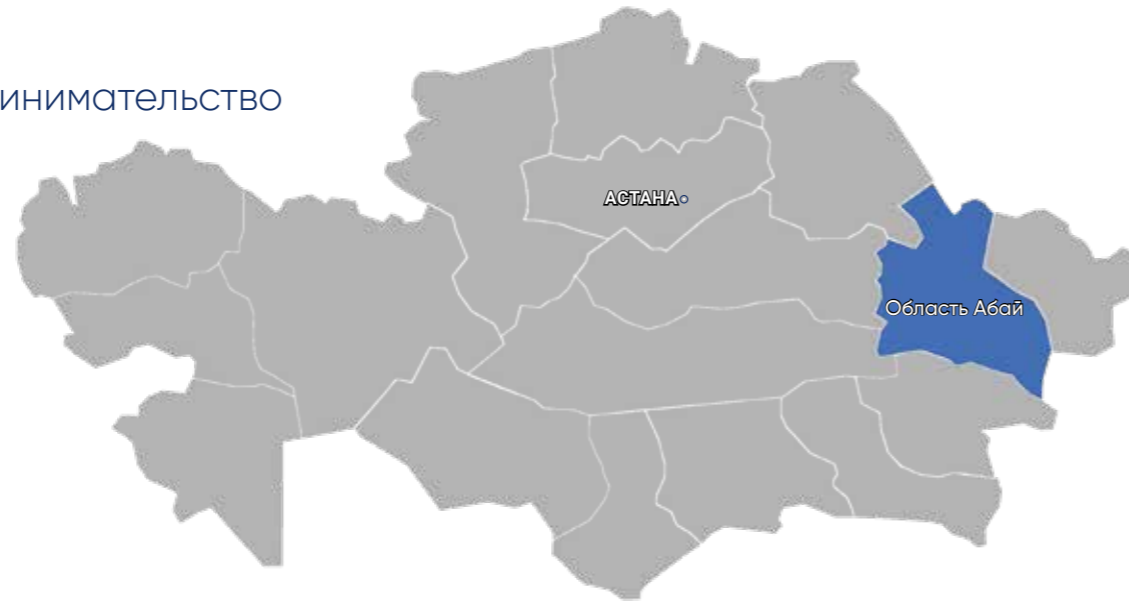
СУБСИДИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма субсидий, млн тенге
2021	1 393	35 951	6 225
2022	1 447	46 565	11 112

ГАРАНТИРОВАНИЕ

	Поддержано, проектов	Сумма кредитов, млн тенге	Сумма гарантий, млн тенге
2021	1 317	8 579	5 415
2022	1 030	15 330	8 327

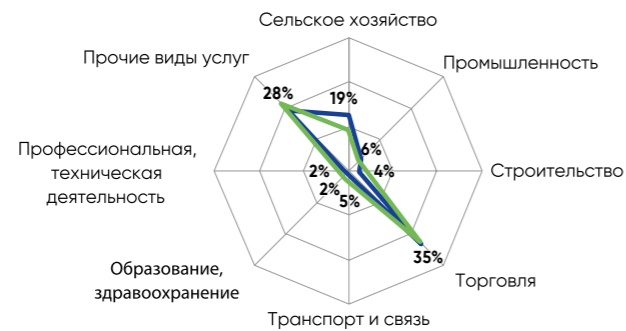
Малое и среднее предпринимательство в области Абай

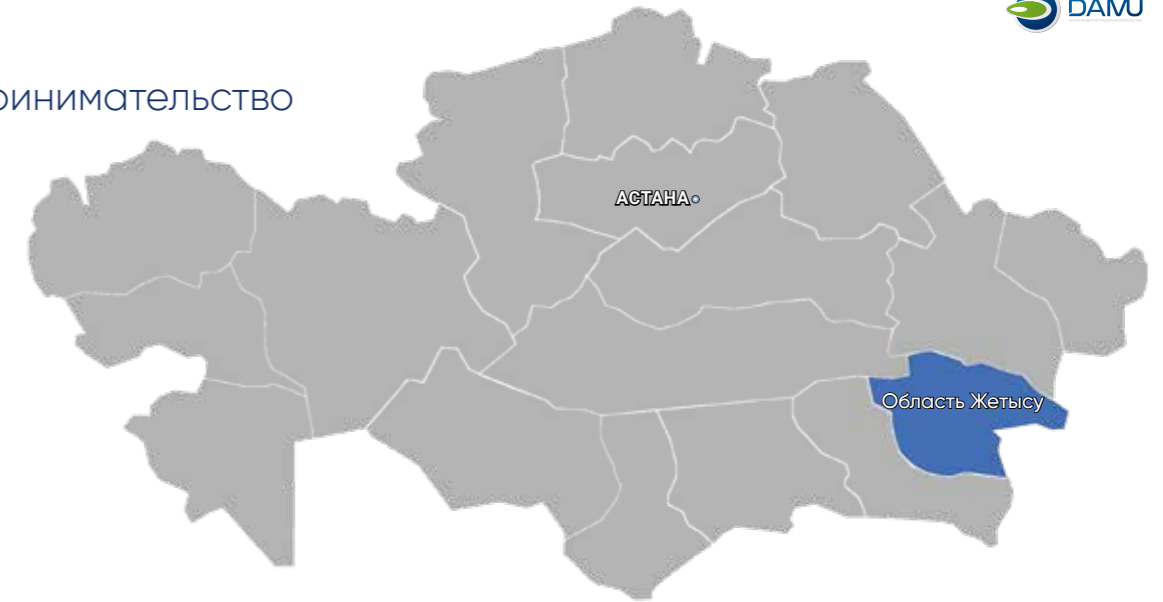
Основные изменения в секторе МСП области Абай за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП составило 54,8 тыс. ед., количество действующих субъектов МСП составило 49,7 тыс. ед. Их доля составила 90,6 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (35,6 %), сельского хозяйства (20,7 %) и услуг (12,8 %);
- численность населения, занятого в МСП, составила 99,5 тыс. ед. Доля занятых в МСП от общего числа занятых составила 34,6 %.
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) составил 2 310,1 млрд тенге. Доля ВДС МСП в ВРП составила 16,6 %;
- Расходы по КПН малых предприятий составили 2,2 млрд тенге. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий составила 3,7 %.

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

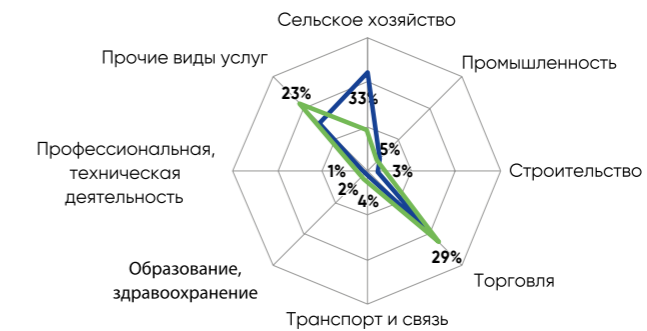
Малое и среднее предпринимательство в области Жетысу

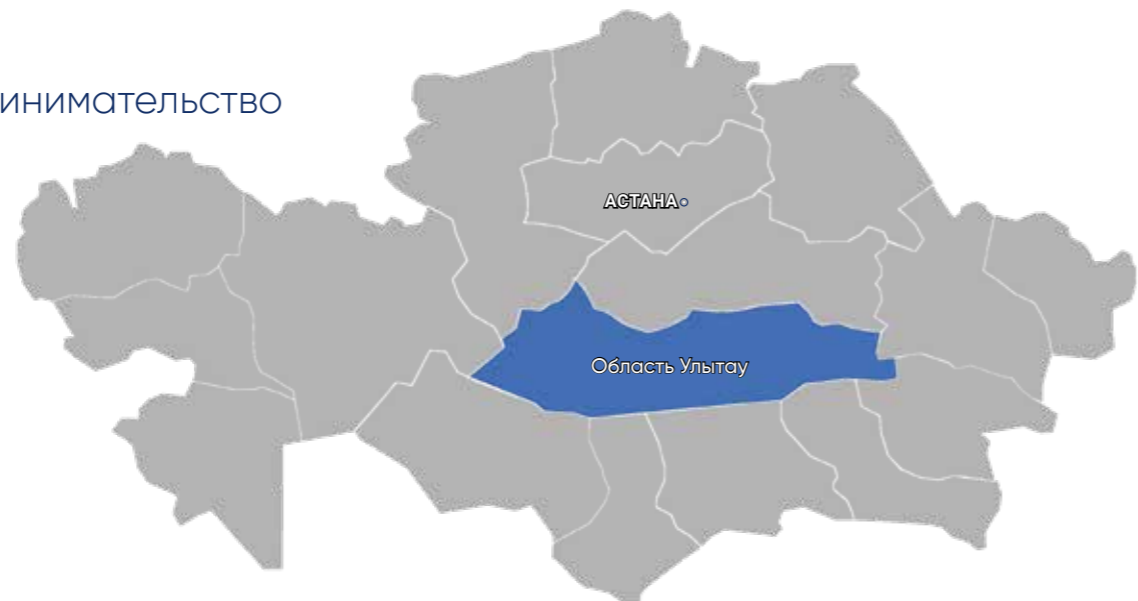
Основные изменения в секторе МСП области Жетысу за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП составило 59,5 тыс. ед., количество действующих субъектов МСП составило 53,6 тыс. ед. Их доля составила 90,0 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты сельского хозяйства (35,7 %) торговли (29,3 %) и услуг (11,6 %);
- численность населения, занятого в МСП, составила 102,1 тыс. ед. Доля занятых в МСП от общего числа занятых составила 31,9 %.
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) составил 935,9 млрд тенге. Доля ВДС МСП в ВРП составила 39,3 %;
- расходы по КПН малых предприятий составили 2,4 млрд тенге. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий составила 27,6 %.

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

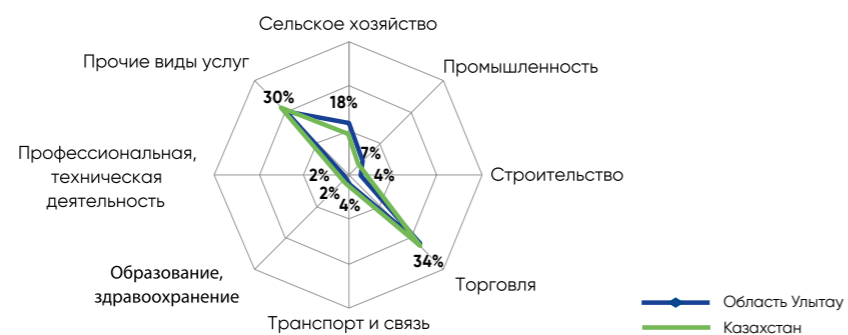
Малое и среднее предпринимательство в области Улытау

Основные изменения в секторе МСП области Улытау за 2022 год:

- количество зарегистрированных субъектов МСП составило 18,8 тыс. ед., количество действующих субъектов МСП составило 17,4 тыс. ед. Их доля составила 92,8 %;
- в отраслевой структуре преобладают субъекты торговли (34,5 %), сельского хозяйства (20,1 %) и услуг (16,4 %);
- численность населения, занятого в МСП, составила 31,2 тыс. ед. Доля занятых в МСП от общего числа занятых составила 30,9 %.
- выпуск продукции субъектов МСП (в сопоставимых ценах) составил 167,6 млрд тенге. Доля ВДС МСП в ВРП составила 5,1 %;
- расходы по КПН малых предприятий составили 0,8 млрд тенге. Их доля в общих расходах по КПН всех предприятий составила 1,1 %.

Структура зарегистрированных субъектов МСП по видам экономической деятельности

4.

РЕЗУЛЬТАТЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОГРАММ АО «ФОНД РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ» ПО ПОДДЕРЖКЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» – это национальный институт развития, реализующий государственные и собственные программы поддержки предпринимательства в Казахстане. В рамках своей основной деятельности Фонд «Даму» оказывает поддержку субъектам частного предпринимательства посредством таких инструментов, как:

- 1) финансирование предпринимателей через обусловленное размещение средств в БВУ, лизинговых компаниях и микрофинансовых организациях;
- 2) субсидирование ставки вознаграждения по кредитам и договорам финансового лизинга;
- 3) частичное гарантирование кредитов предпринимателей;
- 4) информационно-консультационная поддержка и сопровождение проектов до финансовых организаций.

В настоящем разделе представлены основные результаты реализации указанных выше инструментов по состоянию на конец 2022 года.

1. ПРОГРАММЫ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

1.1. Программы обусловленного размещения средств в БВУ, лизинговых компаниях и микрофинансовых организациях для последующего финансирования предпринимателей. С ноября 2007 года Фонд «Даму» является оператором программ обусловленного размещения средств в БВУ, микро-

финансовых организациях и лизинговых компаниях для последующего кредитования субъектов частного предпринимательства, в том числе МСП. За этот период и по состоянию 01.01.2023 года Фонд «Даму» осуществлял финансирование предпринимателей в рамках более 32 программ обусловленного размещения средств. В их числе:

- 1) программы массового охвата субъектов МСП, не предусматривающие региональные и отраслевые ограничения (1–3 транши Стабилизационной программы, финансирование МСП за счет займов Азиатского банка развития, Европейского банка реконструкции и развития, программы обусловленного размещения средств в микрофинансовых организациях для последующего финансирования МСП и др.);
- 2) региональные программы, содействующие снижению региональной диспропорции финансирования субъектов МСП (Даму-Регионы 1–3, точечные программы финансирования в областях и др.);
- 3) секторальные программы, содействующие диверсификации сектора МСП (Даму-Эндіріс, финансирование лизинговых сделок, программы поддержки МСП обрабатывающей промышленности и др.);
- 4) социальные программы.

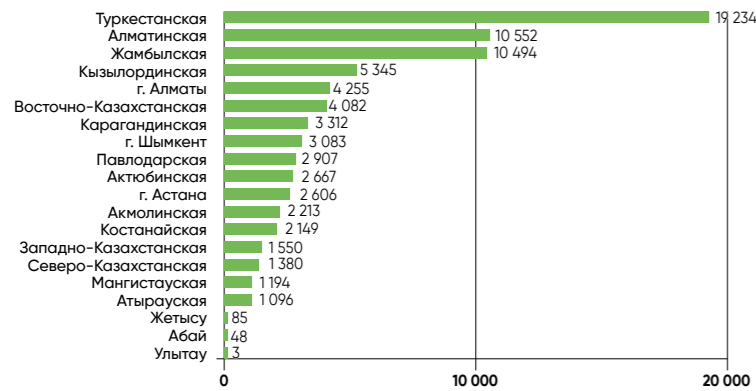
В целом по программам обусловленного размещения на 01.01.2023 года профинансировано 78 264 заемщика на общую сумму 2 794,25 млрд тенге. В том числе за 2022 год профинансировано 5 286 предпринимателей на общую сумму 184,0 млрд тенге.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОГРАММ ОБУСЛОВЛЕННОГО РАЗМЕЩЕНИЯ СРЕДСТВ НА 01.01.2023 ГОДА

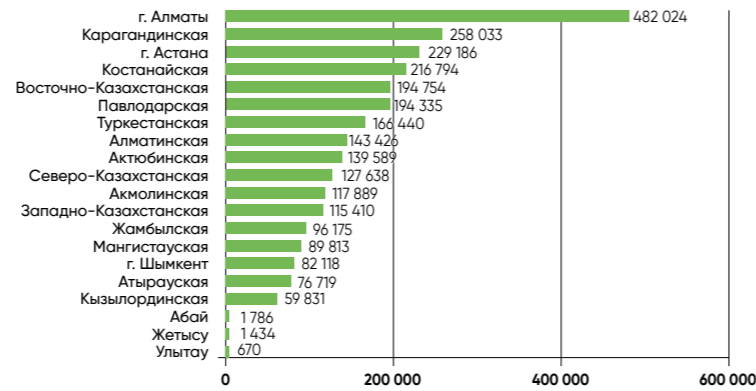
№	ПРОГРАММА	Период реализации	Сумма, млн тенге	Кол-во заемщиков, ед.	Средняя сумма кредита, млн тенге	Средний срок кредита, мес.	Средне-взвешенная % ставка	Эффективная % ставка
1	Программа ПРООН-ГЭФ «Снижение рисков инвестирования в возобновляемые источники энергии» (ВИЭ)	с 2021 – активна	200	1	200	58	6,00%	6,20%
2	Исламское финансирование	с 2020 – активна	25 880	91	284	31	14,28%	14,90%
3	Программа продуктивной занятости и массового предпринимательства	с 2017 – активна	69 099	4 764	14	42	5,99%	6,28%
4	Программа финансирования СМСП через МФО	2016 – активна	39 300	10 423	3	21	27,30%	31,35%
5	Программа финансирования франчайзинговых сделок СМСП	2016 – активна	579	12	48	58	14,65%	16,52%
6	Программа поддержки СМСП в обрабатывающей промышленности за счет средств Национального фонда РК (3 транш)	с 2015 – активна	319 492	853	375	24	6,00%	6,27%
7	Программа поддержки СМСП в обрабатывающей промышленности за счет средств Национального фонда РК (2 транш)	с 2014 – активна	317 637	805	395	24	6,00%	6,27%
8	Программа поддержки СМСП в обрабатывающей промышленности за счет средств Национального фонда РК (1 транш)	с 2014 – активна	289 330	1 189	243	72	5,99%	6,24%
9	Программа «Даму-Регионы III»	2012 – активна	258 974	2 879	90	27	13,71%	14,85%
10	Программа финансирования лизинговых сделок СМСП	с 2011 – активна	46 690	715	66	46	11,30%	11,61%
11	Программа регионального финансирования СМСП	с 2010 – активна	148 926	2 360	63	32	7,80%	8,37%
12	Программа АБР (4 транш) – через БВУ – через МФО	2017–2020	80 112,41	587	137	34	13,45%	14,85%
13	Программа кредитования СМСП с использованием факторинга	2016–2019	27 601,90	32 904	0,8	16	41,45%	44,27%
14	Программа ЕБРР по финансированию СМСП	2015–2021	1 238,71	3	413	3	21,26%	23,57%
15	Программа ЕБРР «Женщины в бизнесе» – через БВУ – через МФО	2015–2021	104 724,79	1 375	76	31	14,62%	16,03%
16	Программа АБР (3 транш)	2015–2018	15 034,17	323	46	41	14,91%	16,50%
17	Программа АБР (2 транш)	2014–2019	7 998,70	13 562	0,6	14	41,45%	44,27%
18	Программа финансирования СМСП г. Жанаозена Мангистауской области-2	2012–2019	112 143,78	550	204	17	15,70%	17,38%
19	Программа АБР (1 транш)	2011–2016	68 819,22	709	97	28	14,49%	15,93%
20	Программа финансирования СМСП в малых городах	2011–2019	1 700,26	54	31	47	10,00%	10,59%
21	Программа финансирования СЧП, занятых в сфере предоставления услуг (сервиса) в г. Астане и г. Алматы	2011–2018	76 688,72	1 096	70	17	13,20%	14,73%
22	Программа рефинансирования «Даму-Колдау II»	2011–2015	346	48	7	45	13,64%	15,42%
23	Программа «Даму-Регионы II»	2010–2019	313	5	63	25	11,08%	12,75%
24	Программа микрокредитования женского предпринимательства	2010–2018	258	2	129	42	12,50%	13,21%
25	Программа финансирования лизинговых сделок СМСП, занятых в обрабатывающей промышленности	2010–2017	12 607,33	164	77	53	9,78%	10,65%
26	Программа финансирования СМСП г. Жанаозена Мангистауской области	2009–2018	14 331,48	1 539	9	35	12,11%	13,37%
27	Программа кредитования МКО	2009–2017	2 224,09	71	31	53	8,00%	8,05%
28	Программа «Даму-Эндіріс»	2009–2016	237	28	8	50	9,87%	10,50%
29	Стабилизационная программа (3 транш)	2009–2015	1 742,56	8	218	55	12,85%	13,96%
30	Программа «Даму-Регионы»	2008–2015	111 191,74	355	313	19	8,00%	8,49%
31	Стабилизационная программа (2 транш)	2008–2015	272 375,54	3 974	69	32	11,22%	12,10%
32	Стабилизационная программа (1 транш)	2007–2014	75 631,78	1 596	47	33	12,45%	13,57%
ИТОГО			2 610 149,5	75 031	199 915,56	3 754	53	38

В региональном разрезе наибольшие суммы выданы в городе Алматы, Карагандинской области, городе Астане, Костанайской и Восточно-Казахстанской областях.

Количество заемщиков в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

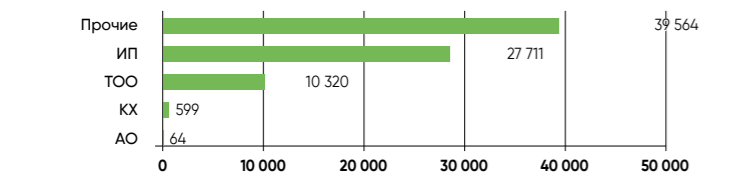
Сумма финансирования в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

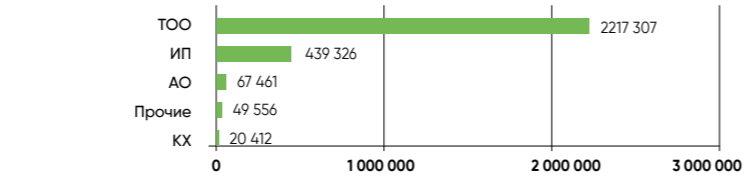
Наибольшее количество заемщиков профинансировано в Туркестанской, Алматинской, Жамбылской, Кызылординской областях и городе Алматы.

В структуре организационно-правовой формы профинансированных участников ведущие позиции по объему выданных кредитов занимают предприятия в форме товарищества с ограниченной ответственностью (10 320 заемщиков на сумму 2 217 307 млн тенге) и индивидуальные предприниматели (27 711 заемщиков на сумму 439 326 млн тенге).

Количество заемщиков в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

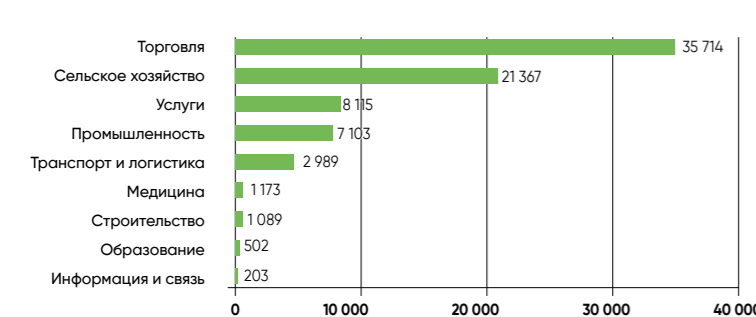

Сумма финансирования в разрезе организационно-правовых форм участников на 01.01.2023 г., млн тенге

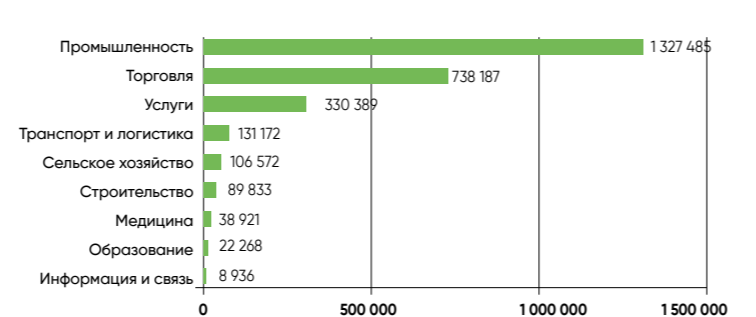

В отраслевом разрезе по объему выданных кредитов лидируют отрасли промышленности, торговли и услуг.

Количество заемщиков в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед.

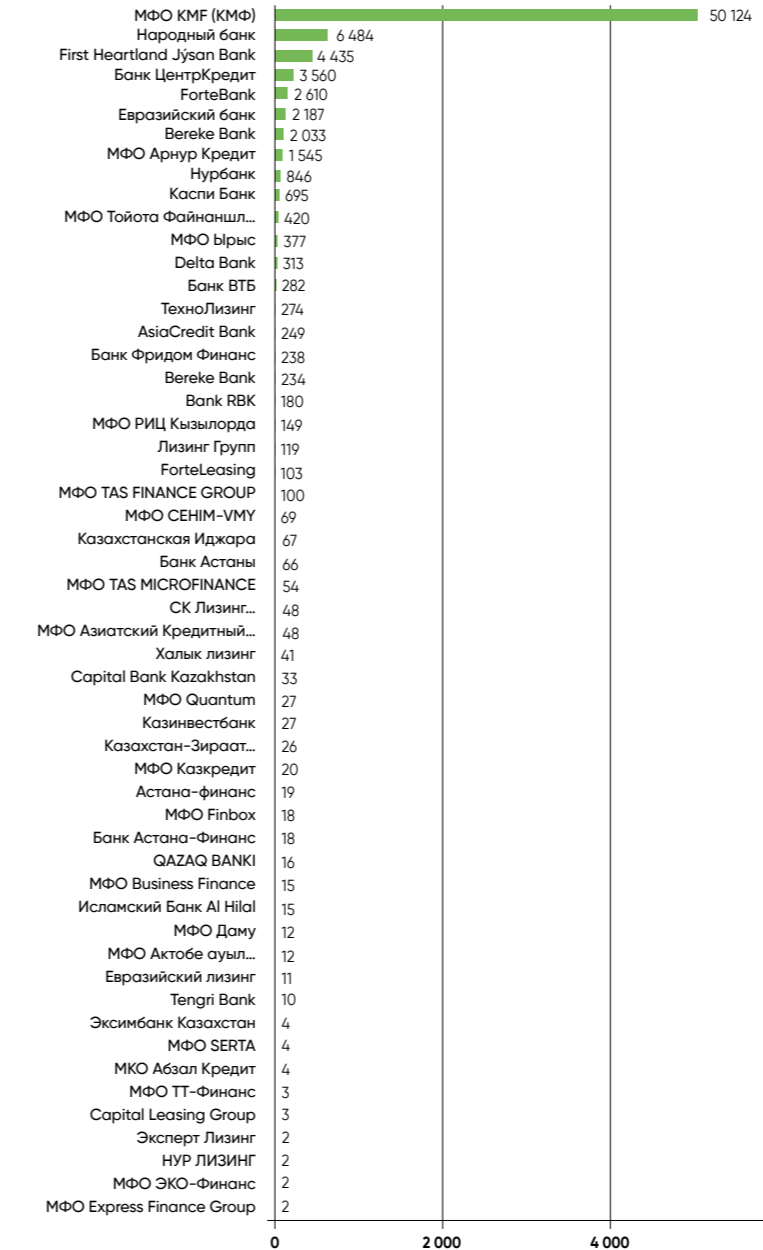
Сумма финансирования в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

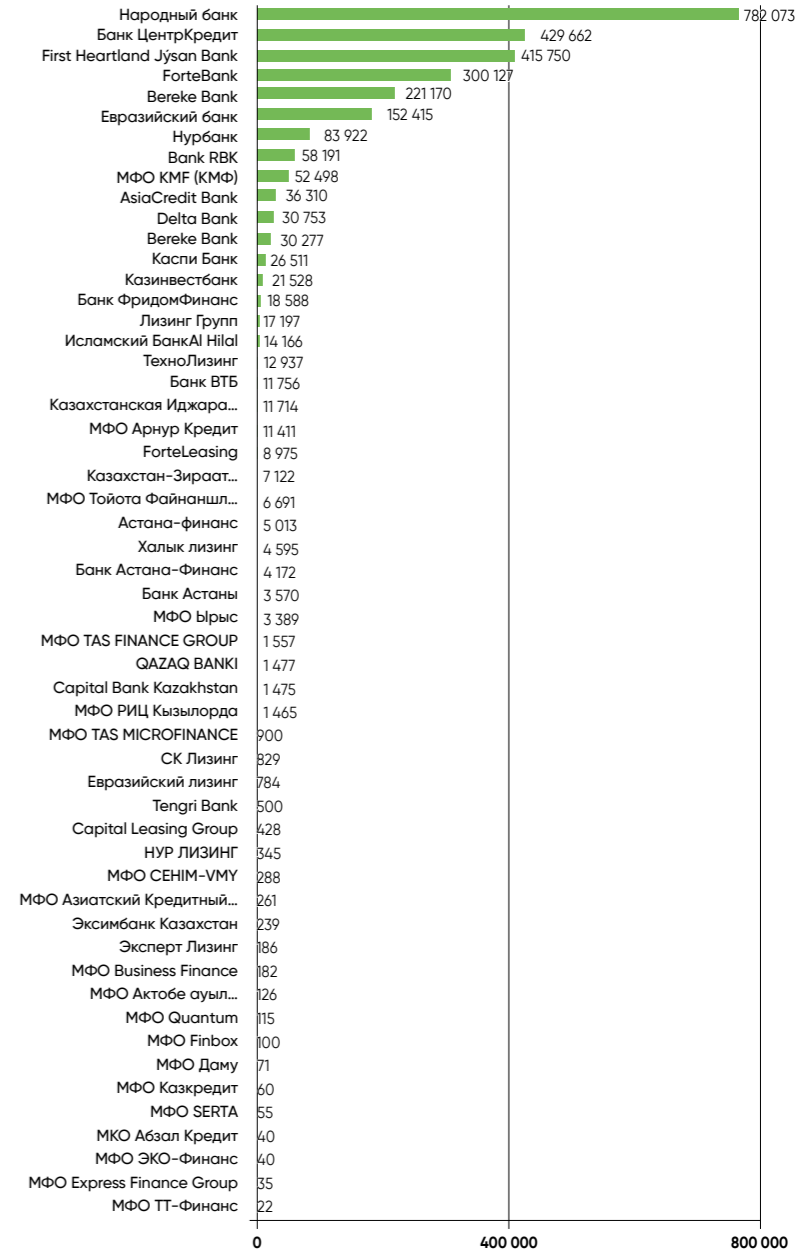
Наименее активно финансируются заемщики сферы строительства.

На 01.01.2023 г. среди финансовых институтов лидирующие позиции по объему выданных кредитов занимают АО «Народный Банк Казахстана», АО «Банк ЦентрКредит», АО «First Heartland Jusan Bank» и АО «Fortebank». По количеству профинансированных заемщиков – ТОО МФО «КМФ», АО «Народный Банк Казахстана», АО «First Heartland Jusan Bank» и АО «Банк ЦентрКредит».

Количество заемщиков в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

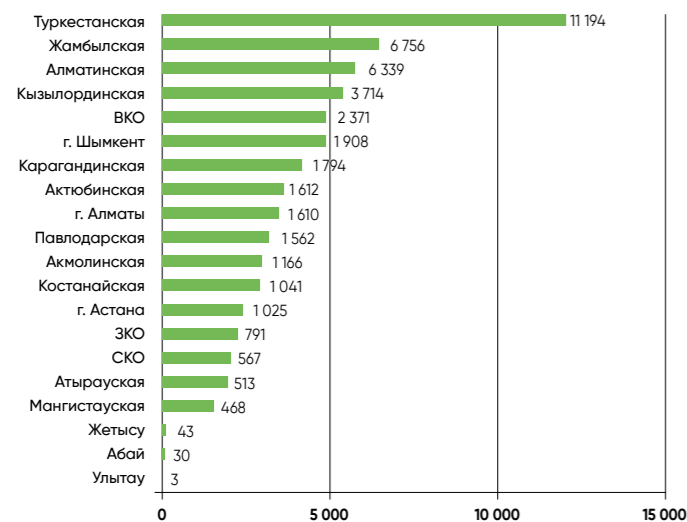

Сумма финансирования в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

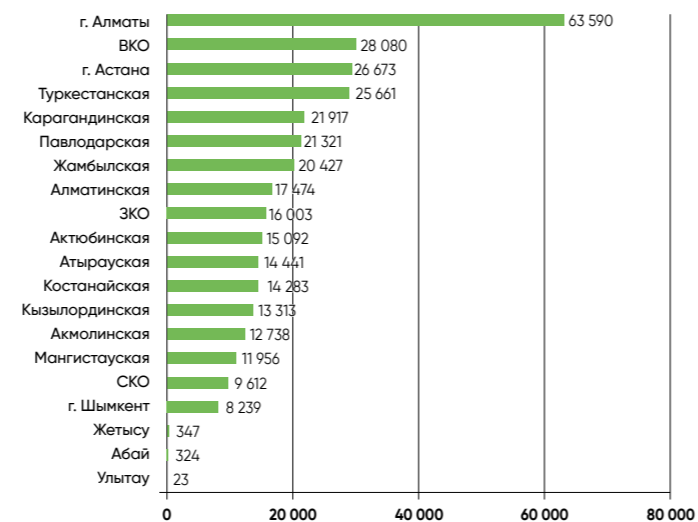

На 01.01.2023 года в рамках программ обусловленного размещения средств профинансировано 44 507 заемщиков женщин-предпринимателей на общую сумму 341,5 млрд тенге.

Количество заемщиков-женщин в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

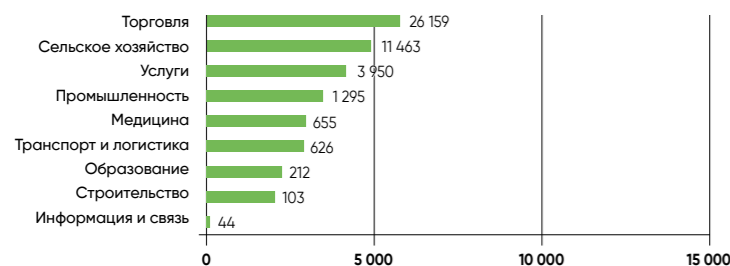
Сумма финансирования по кредитам женщин в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

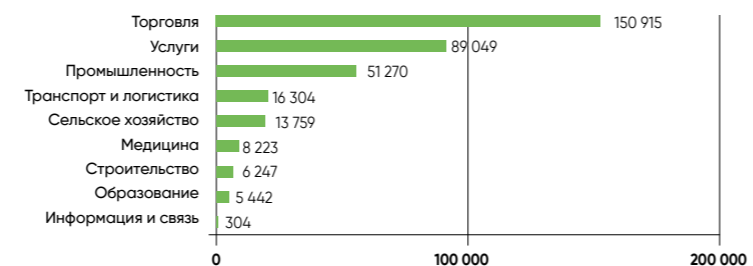
В региональном разрезе наибольшее количество заемщиков-женщин профинансировано в Туркестанской, Жамбылской и Алматинской областях. При этом по объему выданных кредитов женщинам лидируют город Алматы, Восточно-Казахстанская область и город Астана.

44,2 % всего объема выданных средств женщинам-предпринимателям направлено в сферу торговли, 26,1 % – в сферу услуг. Наибольшее количество женщин наблюдается в сфере торговли, сельском хозяйстве и в предоставлении услуг.

Количество заемщиков-женщин в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед.

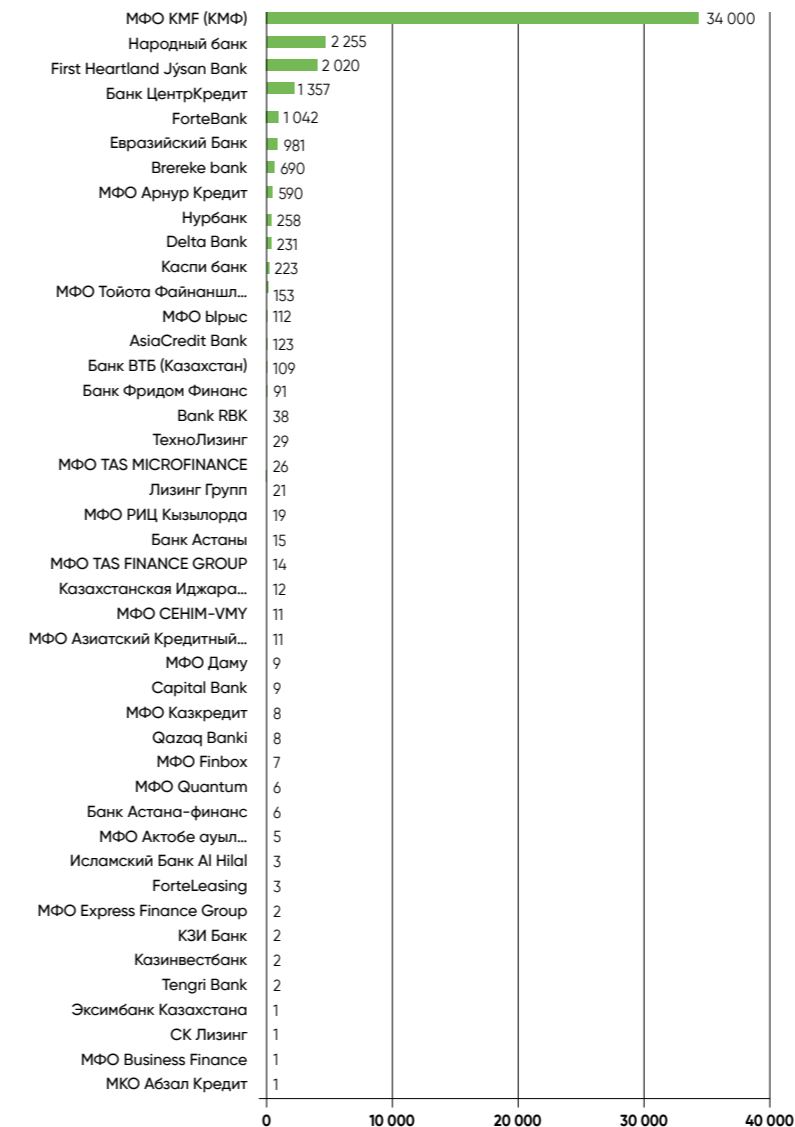

Сумма финансирования по кредитам женщин в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

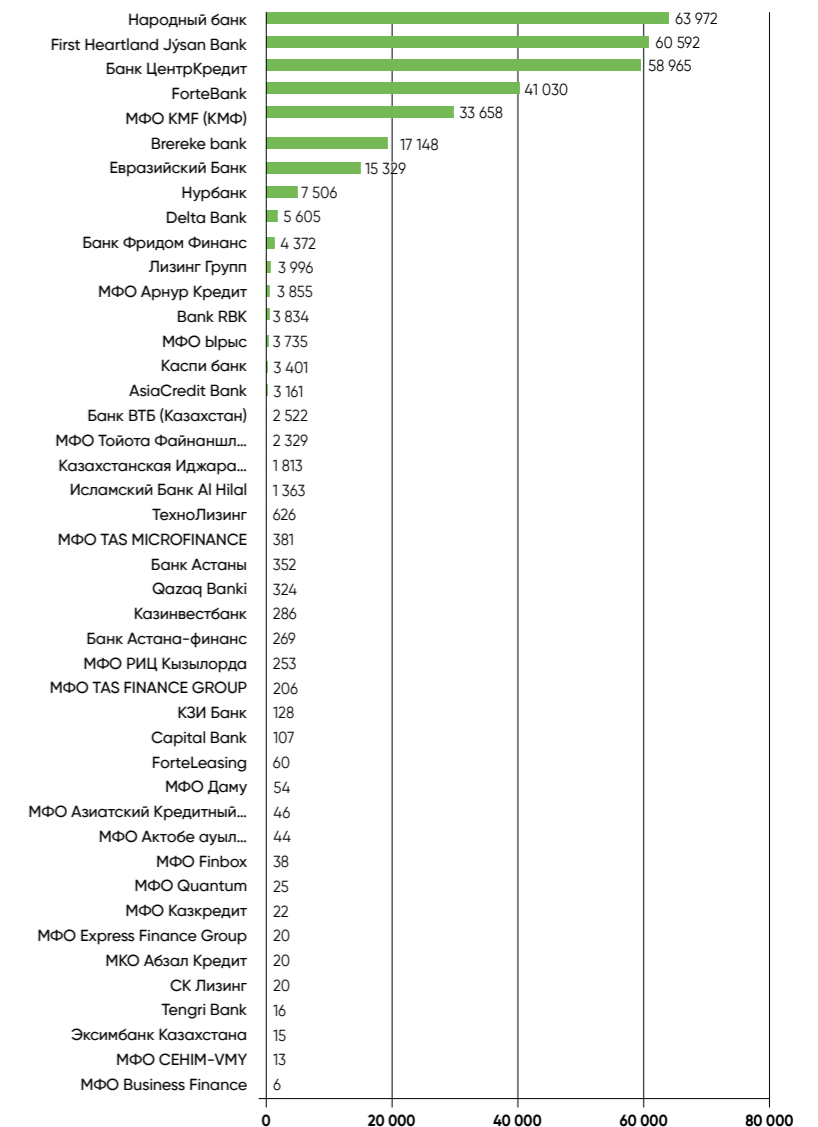

Наибольшее количество заемщиков-женщин профинансировано ТОО МФО «КМФ», АО «Народный банк Казахстана» и АО «First Heartland Jusan Bank». При этом наибольшие объемы финансирования женщин приходятся на АО «Народный банк», АО «First Heartland Jusan Bank» и АО «Банк ЦентрКредит».

Количество заемщиков-женщин в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма финансирования по кредитам женщин в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

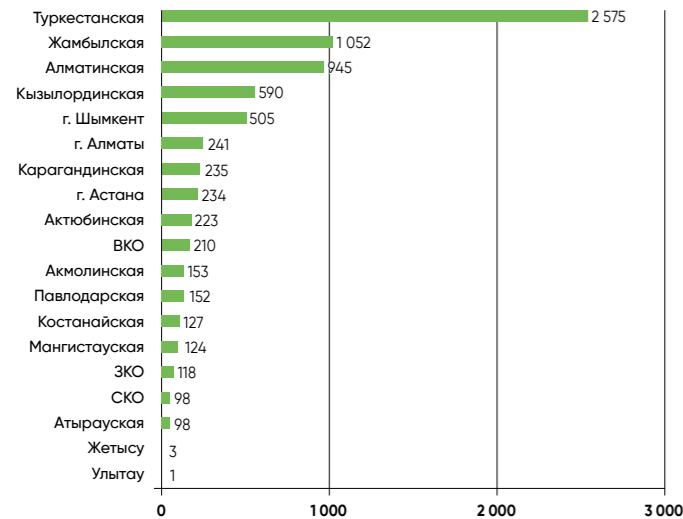

СТАТИСТИКА УЧАСТИЯ МОЛОДЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

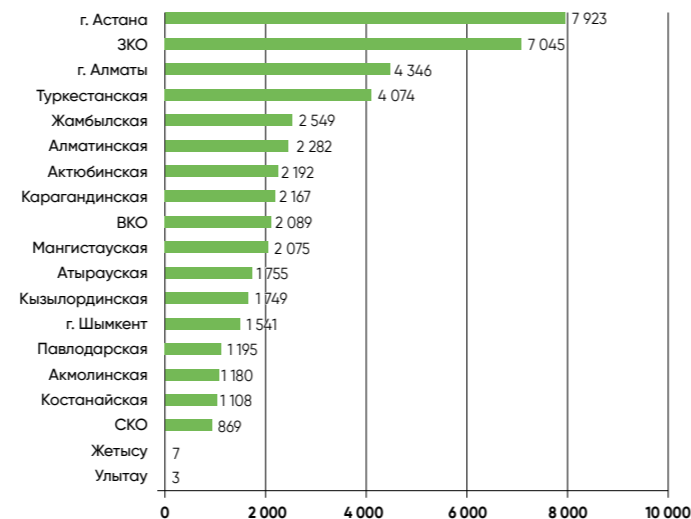
С начала реализации Программ обусловленного размещения средств в БВУ и лизинговых компаниях профинансировано 7 684 проекта молодых предпринимателей до 29 лет на общую сумму 46 147 млн тенге.

В региональном разрезе наибольшее количество молодых предпринимателей профинансировано в Туркестанской, Жамбылской, Алматинской и Кызылординской областях. При этом по объему выданных кредитов лидируют город Астана, Западно-Казахстанская область, город Алматы и Туркестанская область.

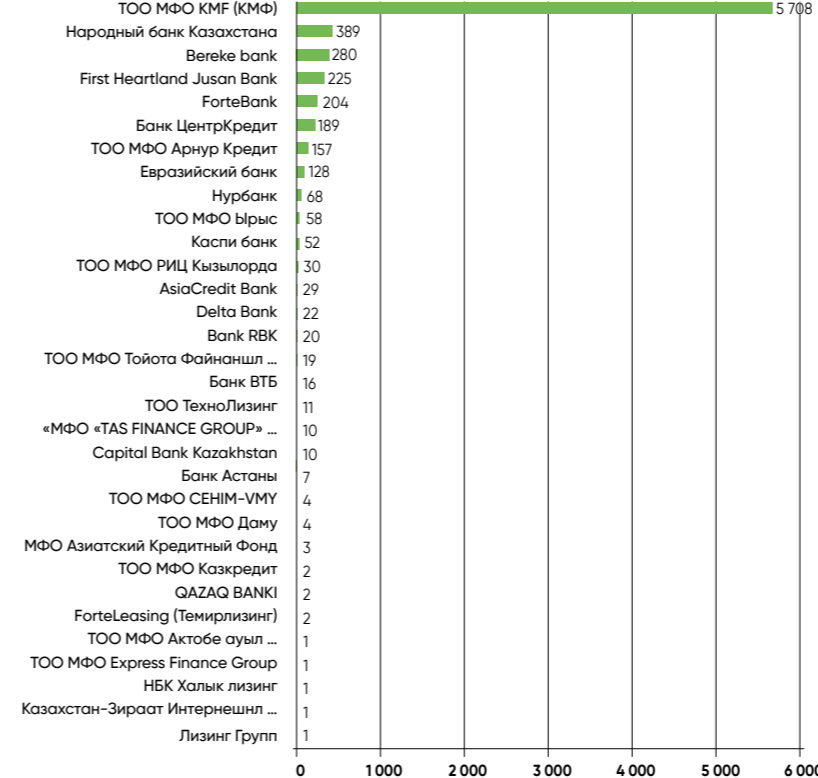
Количество проектов молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

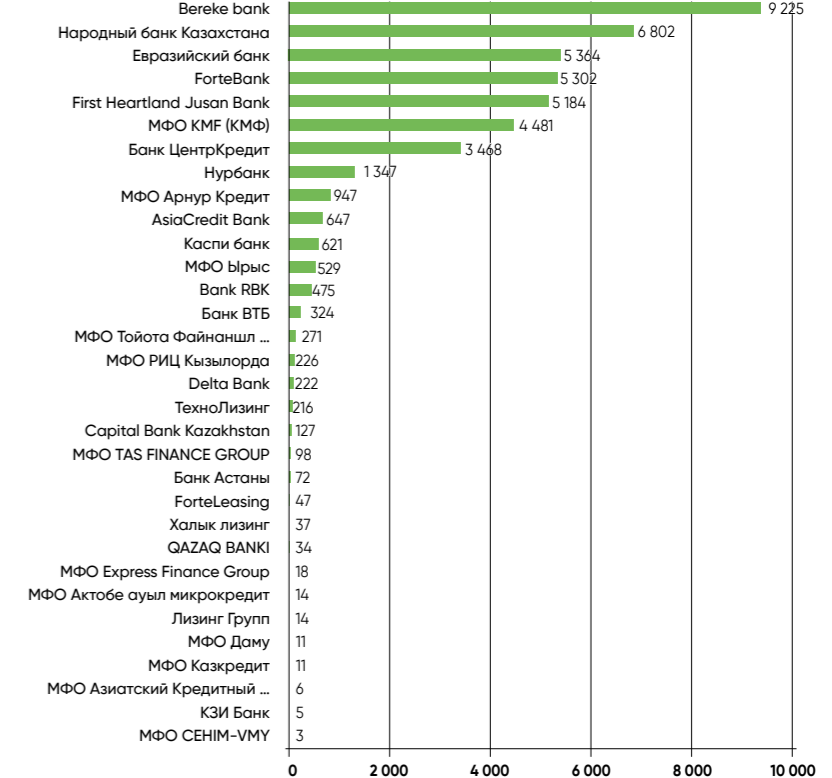
Сумма финансирования по проектам молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

Количество молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

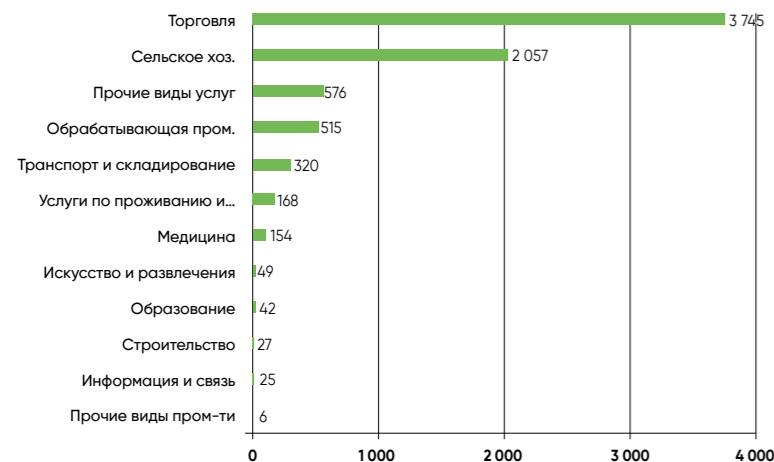

Сумма финансирования молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

33 % всего объема выданных средств молодым предпринимателям направлены в сферу торговли, 20,5 % – в сферу предоставления прочих видов услуг. Наибольшее количество молодежи профинансировано в сфере торговли, сельского хозяйства и предоставления различных услуг.

Количество проектов молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед.

Сумма финансирования по проектам молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

Наибольшее количество молодых предпринимателей профинансировано ТОО МФО «КМФ», АО «Народный банк Казахстана» и АО «Bereke Bank». По сумме финансирования молодежи лидируют АО «Bereke Bank», АО «Народный банк Казахстана» и АО «Евразийский банк».

1.2. СУБСИДИРОВАНИЕ СТАВКИ ВОЗНАГРАЖДЕНИЯ ПО КРЕДИТАМ И ЛИЗИНГОВЫМ СДЕЛКАМ МСП

Субсидирование ставки вознаграждения – это инструмент финансовой поддержки, используемый государством для частичного возмещения расходов предпринимателя по уплате вознаграждения по кредиту/лизингу на безвозмездной и безвозвратной основе. Данный вид поддержки реализуется в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы (далее – Программа), утвержденного Постановлением Правительства Республики Казахстан от 12 октября 2021 года № 728.

Программа направлена на достижение цели посланий Президента Республики Казахстан народу Казахстана «Стратегия «Казахстан–2030» и «Казахстанский путь–2050: единая цель, единые интересы, единое будущее».

Целью Программы является обеспечение качественных изменений в структуре предпринимательства:

- развитие малого бизнеса в целях повышения занятости населения;
- опора на средний бизнес – драйвер диверсификации отраслей экономики;
- комплексное развитие конкуренции – равные условия для субъектов предпринимательства.

Ранее субсидирование ставки вознаграждения реализовывалось посредством Программы «Дорожная карта бизнеса 2025», Программы «Дорожная карта бизнеса 2020», Программы развития моногородов на 2012–2020 гг. и Специального плана развития предпринимательства в г. Жанаозен на 2012–2014 гг., финансируемых за счет бюджетных средств.

За время реализации Государственной программы инструмент субсидирования приобрел популярность среди предпринимателей, показал результативность с точки зрения привлечения кредитов/лизинговых сделок по проектам, реализуемым в приоритетных секторах экономики в рамках Государственной программы, отраслях обрабатывающей промышленности, определенных ГПИИР, и без отраслевых ограничений.

Для каждого целевого сегмента предпринимательства в Государственной программе предусмотрено отдельное направление:

– 1 направление «Поддержка субъектов малого, в том числе микропредпринимательства» рассчитано на субъекты малого, в том числе микропредпринимательства;

– 2 направление «Отраслевая поддержка предпринимателей/субъектов индустриально-инновационной деятельности предусматривает оказание предпринимателям/субъектам индустриально-инновационной деятельности следующих мер финансовой поддержки:

1) субсидирование ставки вознаграждения по кредитам/договорам финансового лизинга банков/банка развития/лизинговых компаний;

2) субсидирование части наценки на товар и части арендного платежа, составляющих доход исламских банков;

3) субсидирование ставки вознаграждения по кредитам, выданным в рамках обеспечения долгосрочной тенговой ликвидности для решения задачи доступного кредитования обрабатывающей промышленности и услуг, а также деятельности по переработке в агропромышленном комплексе;

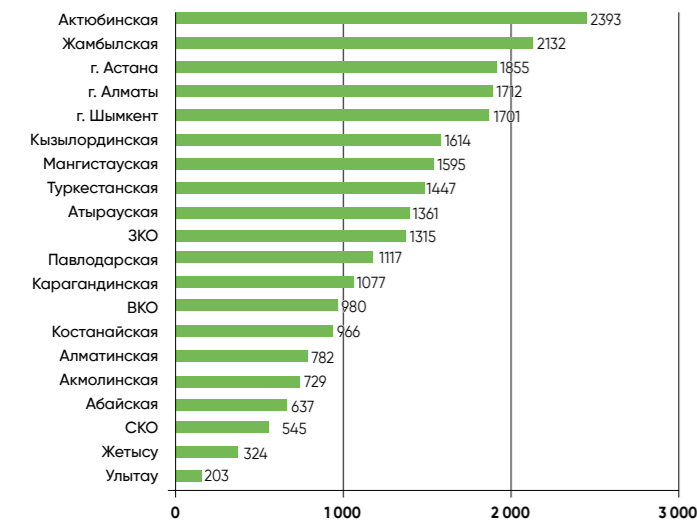
4) субсидирование ставки купонного вознаграждения по облигациям, выпущенным субъектами предпринимательства. (А где третье направление?)

– 3 направление «Нефинансовые меры поддержки предпринимательства» предусматривает оказание государственной нефинансовой поддержки субъектам частного предпринимательства и населению с предпринимательской инициативой, которая включает информационно-аналитическое обеспечение предпринимательства, развитие компетенций предпринимателей, повышение производительности предпринимателей, расширение деловых связей. В рамках данного направления Фонд «Даму» до 2015 года оказывал поддержку в рамках обучающих программ. После данный функционал был передан НПП РК «Атамекен». Также Фонд «Даму» оказывает консультационную поддержку в Центрах компетенции предпринимателей.

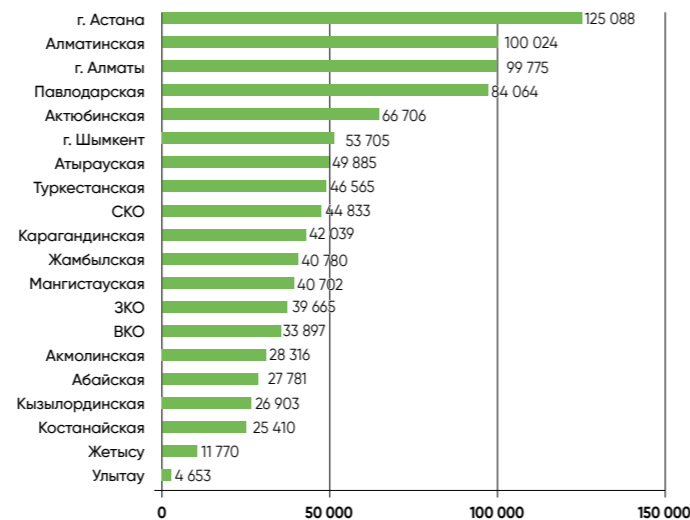
Фонд «Даму» является финансовым агентом Программы и осуществляет субсидирование ставок вознаграждения по кредитам предпринимателей, а также предоставляет предпринимателям гарантии перед банками при получении кредитов.

За тринадцать лет реализации Программы подписаны договора субсидирования ставки вознаграждения по 86 908 проектам на общую сумму кредитов 6 643 млн тенге. Выплачено субсидий на сумму 622 318 млн тенге. В том числе за 2022 год поддержано 24 485 проектов субсидирования ставок вознаграждения на общую сумму кредитов 992 562 млн тенге.

Количество проектов по субсидированию в разрезе регионов на 01.01.2023 г., ед.

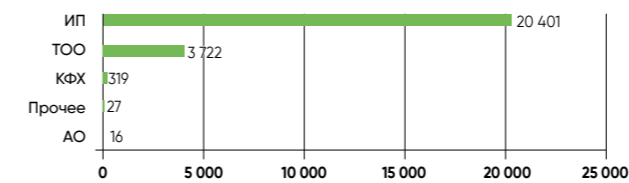

Сумма кредитов по субсидируемым проектам в разрезе регионов на 01.01.2023 г., млн тенге

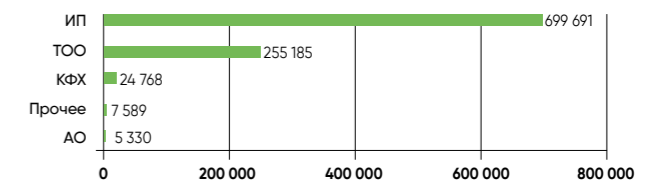

В региональном разрезе по субсидированию ведущие позиции по количеству проектов занимают: в Актобинская область (2 393 проектов), Жамбылская область (2 132 проектов) и г. Астана (1 855 проектов). По объему просубсидированного кредитного портфеля лидируют г. Астана (125 088 млн тенге), Алматинская область (100 024 млн тенге) и г. Алматы (99 775 млн тенге).

Количество проектов по субсидированию в разрезе организационно-правовых форм участников на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по субсидируемым проектам в разрезе организационно-правовых форм участников на 01.01.2023 г., млн тенге

В организационно-правовой форме в структуре участников по субсидированию ведущие позиции занимают предприятия в форме индивидуальных предпринимателей (20 401 проект на сумму 255 185 млн тенге) и товариществ с ограниченной ответственностью (3 722 проекта на сумму 699 691 млн тенге).

В структуре субсидируемых проектов по отраслям экономики лидируют оптовая и розничная торговля (9 025 проектов на сумму 86 567 млн тенге), обрабатывающая промышленность (3 181 проект на сумму 379 895 млн тенге), транспорт и складирование (3 061 проект на сумму 113 576 млн тенге).

Количество проектов по субсидированию в разрезе видов экономической деятельности на 01.01.2023 г., ед.

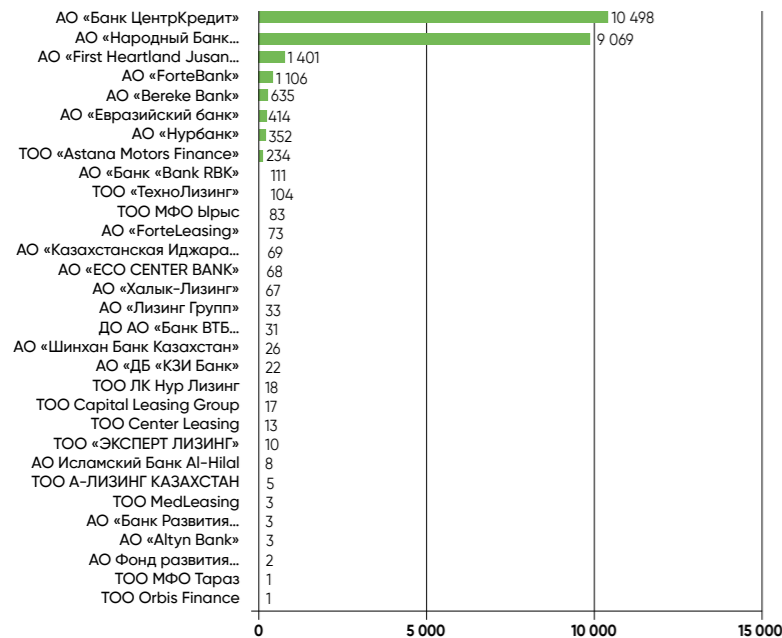
Сумма кредитов по субсидируемым проектам в разрезе видов экономической деятельности на 01.01.2023 г., млн тенге

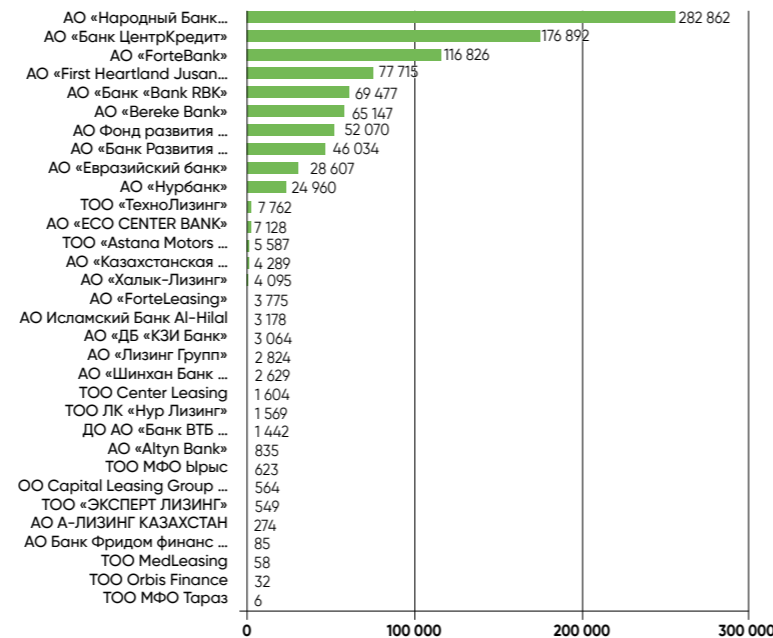
Наименьшая активность участников Программы по субсидированию зафиксирована в сфере «Финансовая и страховая деятельность».

На сегодня лидирующие позиции по субсидированию занимают АО «Банк ЦентрКредит» (10 498 проектов на сумму 176 892 млн тенге), АО «Народный Банк Казахстана» (9 069 проектов на сумму 282 862 млн тенге), АО «First Heartland Jusan Bank» (1 401 проект на сумму 77 715 млн тенге).

Количество заемщиков в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по субсидируемым проектам в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

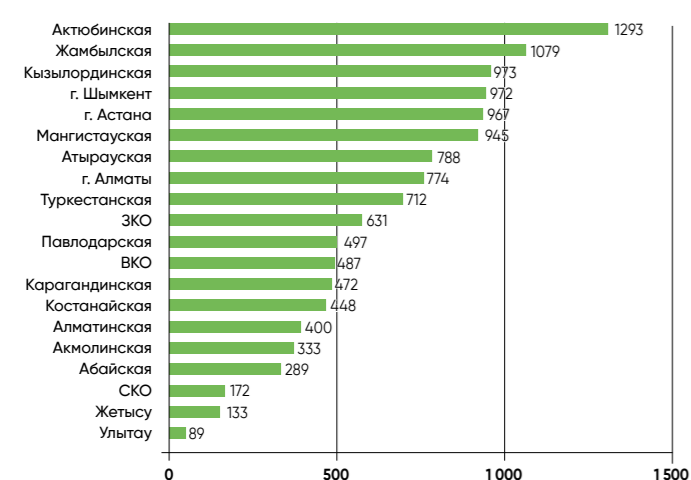

СТАТИСТИКА УЧАСТИЯ ЖЕНЩИН-ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

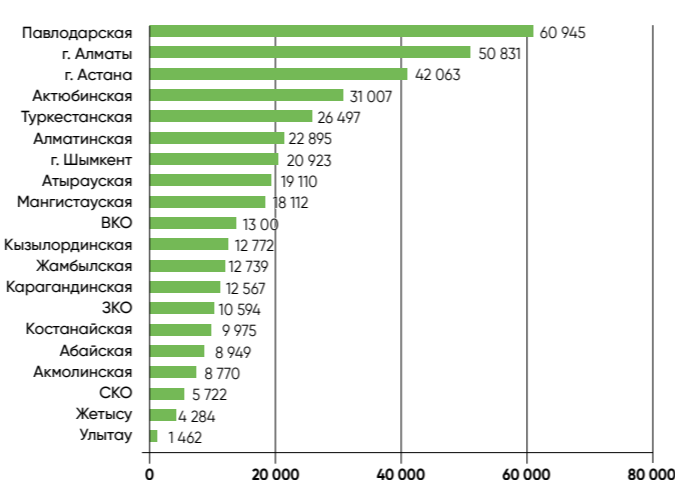
В рамках Государственной программы просубсидировано 12 454 проекта женщин-предпринимателей на общую сумму кредитов 393 225 млн тенге.

В региональном разрезе наиболее активно субсидируются проекты женщин-предпринимателей в Актюбинской, Жамбылской и Кызылординской областях и в городе Шымкенте. Наибольшие объемы субсидируемого кредитного портфеля зафиксированы в Павлодарской области, городах Алматы, Астане и Актюбинской области.

Количество субсидируемых проектов женщин-предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

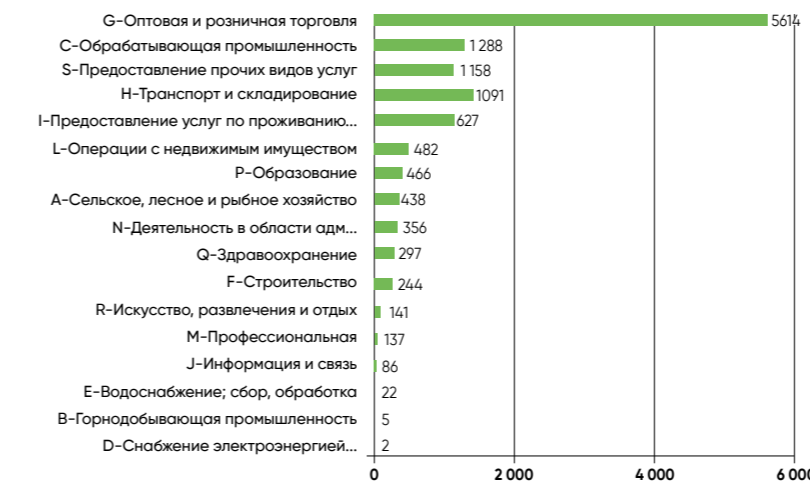

Сумма кредитов по субсидируемым проектам женщин-предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

В структуре субсидируемых проектов женщин-предпринимателей преобладают проекты в сфере оптовой и розничной торговли и обрабатывающая промышленность.

Количество субсидируемых проектов женщин-предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед.

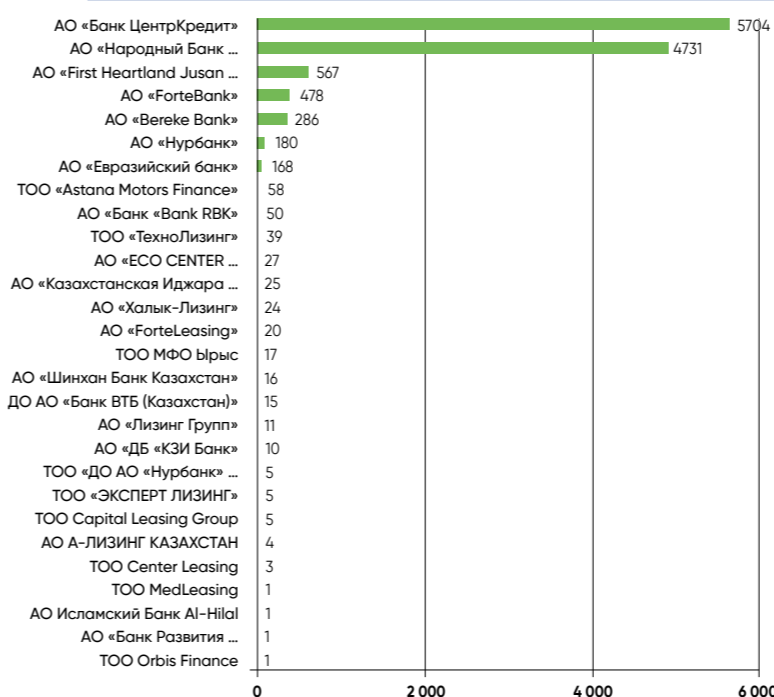

Сумма кредитов по субсидируемым проектам женщин-предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

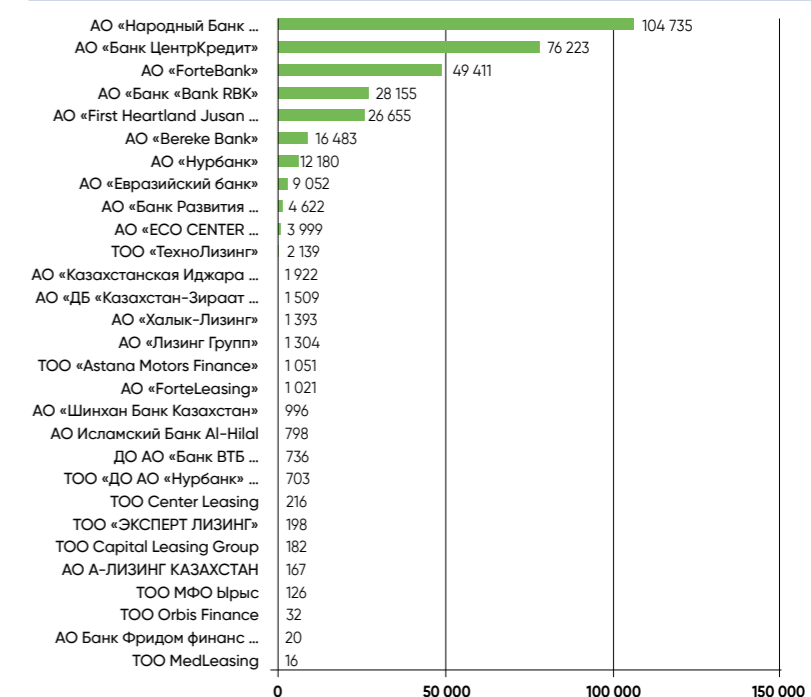

В разрезе финансовых институтов наиболее активно просубсидировали женскую половину представителей малого и среднего бизнеса АО «Банк ЦентрКредит», АО «Народный банк Казахстана» и АО «First Heartland Jusan Bank».

Количество субсидируемых проектов женщин-предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

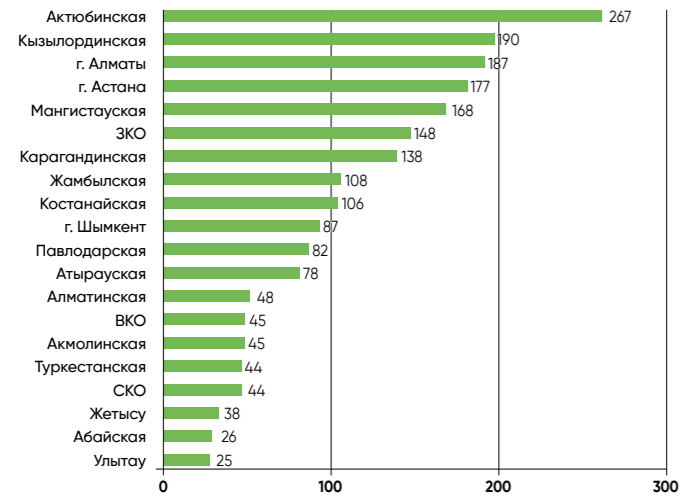
Сумма кредитов по субсидируемым проектам женщин-предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

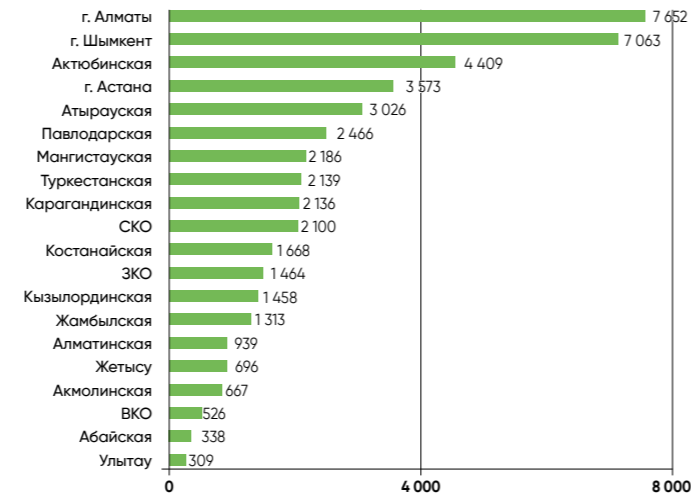
СТАТИСТИКА УЧАСТИЯ МОЛОДЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

В рамках Государственной программы просубсидировано 2 051 проект молодых предпринимателей до 29 лет на общую сумму кредитов 46 128 млн тенге.

Количество субсидируемых проектов молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по субсидируемым проектам молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

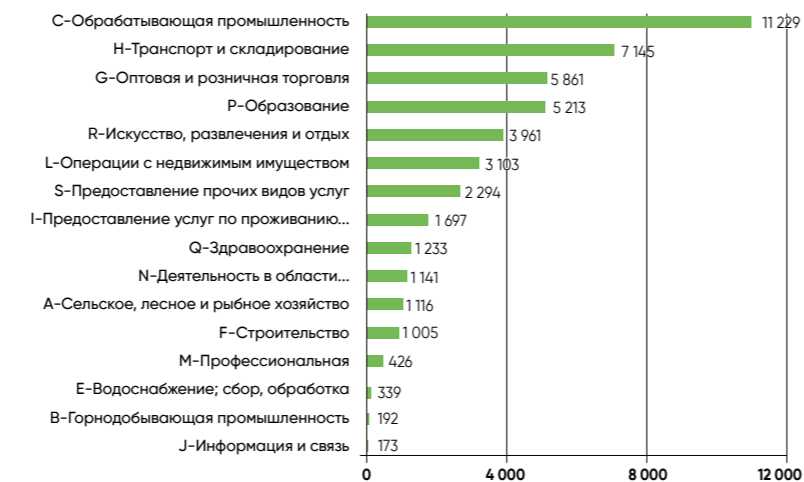
В региональном разрезе наибольшее количество договоров субсидирования молодых предпринимателей подписано в Актюбинской и Кызылординской областях, городах Алматы и Астане. По объему субсидируемого кредитного портфеля лидируют города Алматы и Шымкент, Актюбинская область и г. Астана.

Среди субсидируемых проектов молодых предпринимателей преобладающую долю занимают проекты сектора: оптовая и розничная торговля, обрабатывающая промышленность и предоставление прочих видов услуг.

Количество субсидируемых проектов молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед.

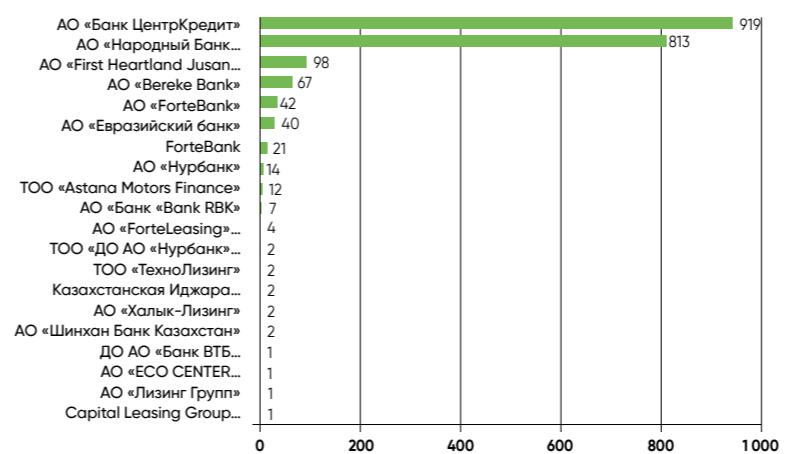

Сумма кредитов по субсидируемым проектам молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

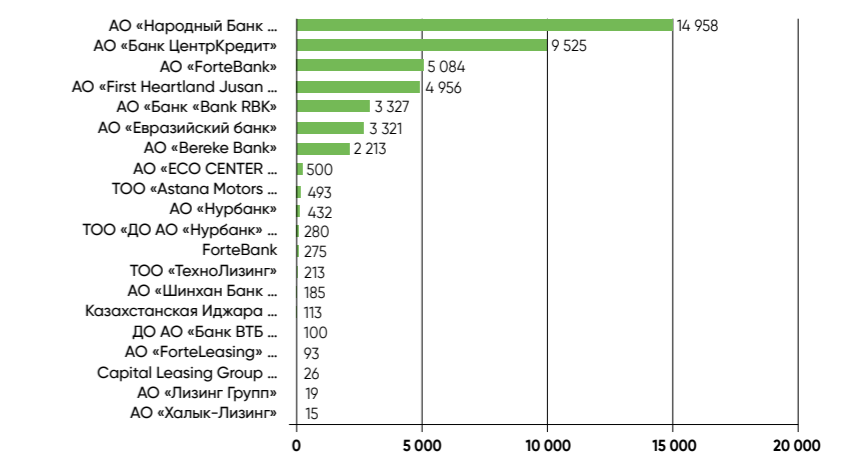

В разрезе финансовых институтов наиболее активно просубсидировали проекты молодых предпринимателей АО «Банк ЦентрКредит», АО «Народный Банк Казахстана», АО «First Heartland Jusan Bank». По сумме просубсидированных проектов лидируют АО «Народный Банк Казахстана», АО «Банк ЦентрКредит» и АО «ForteBank».

Количество субсидируемых проектов молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по субсидируемым проектам молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

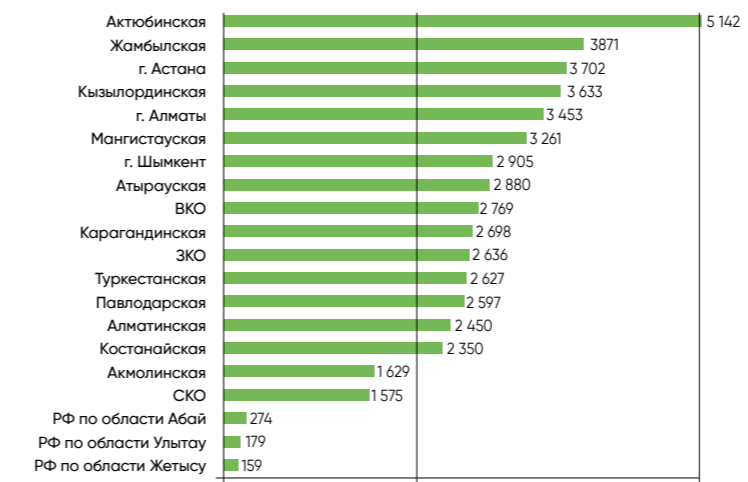

1.3. ЧАСТИЧНОЕ ГАРАНТИРОВАНИЕ КРЕДИТОВ

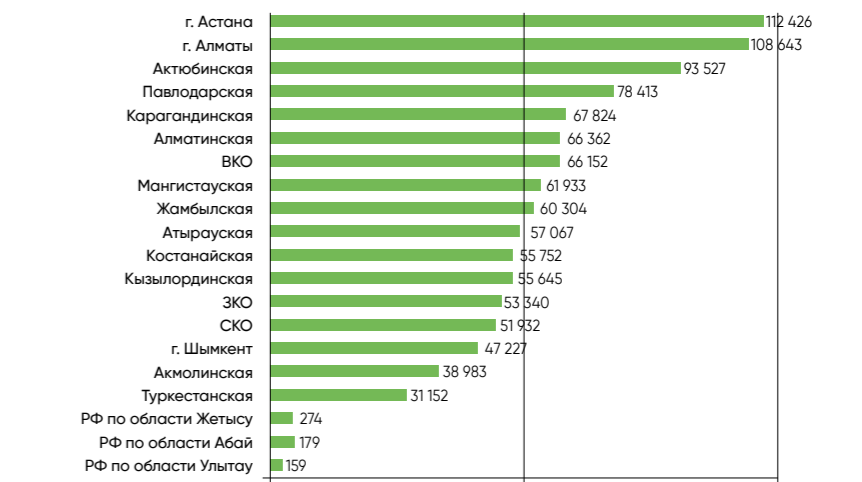
Частичное гарантирование по кредитам субъектов частного предпринимательства осуществляется в рамках Государственной программы. Как и по субсидированию, по гарантированию Фонд предоставляет услуги финансового агента Министерству национальной экономики РК.

На 1 января 2023 года в рамках Государственной программы подписано 50 790 договоров гарантии по кредитам на сумму 1 122 648 млн тенге, сумма гарантий составила 528 514 млн тенге. В том числе за 2022 год заключено 20 610 договоров гарантий по кредитам на сумму 354 652 млн тенге, сумма гарантий составила 197 117 млн тенге.

Количество проектов по гарантированию в разрезе регионов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по гарантируемым проектам в разрезе регионов на 01.01.2023 г., млн тенге

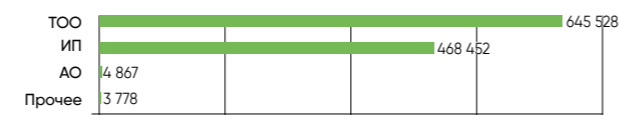
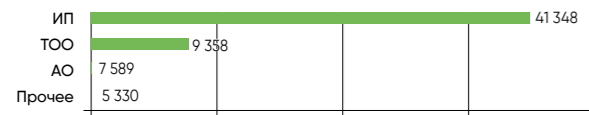

На 1 января 2023 года в региональном разрезе наибольшее количество гарантий было выдано предпринимателям Актюбинской области (5 142 проектов), Жамбылской области (3 871 проектов), г. Астане (3 702 проектов).

По сумме кредитов по гарантиям лидируют г. Астана (112 426 млн тенге), г. Алматы (108 643 млн тенге), Актюбинская область (93 527 млн тенге).

В разрезе организационно-правовой формы участников по гарантированию порядка 60 % проектов (22 717 проектов) заключены с индивидуальными предпринимателями и 33 % проектов (7 394 проекта) – с предприятиями в форме ТОО.

Количество проектов по гарантированию в разрезе организационно-правовых форм участников на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по гарантируемым проектам в разрезе организационно-правовых форм участников на 01.01.2023 г., млн тенге**

По сумме кредитов по гарантируемым проектам ведущие позиции занимают проекты, выданные предприятиям в форме ТОО.

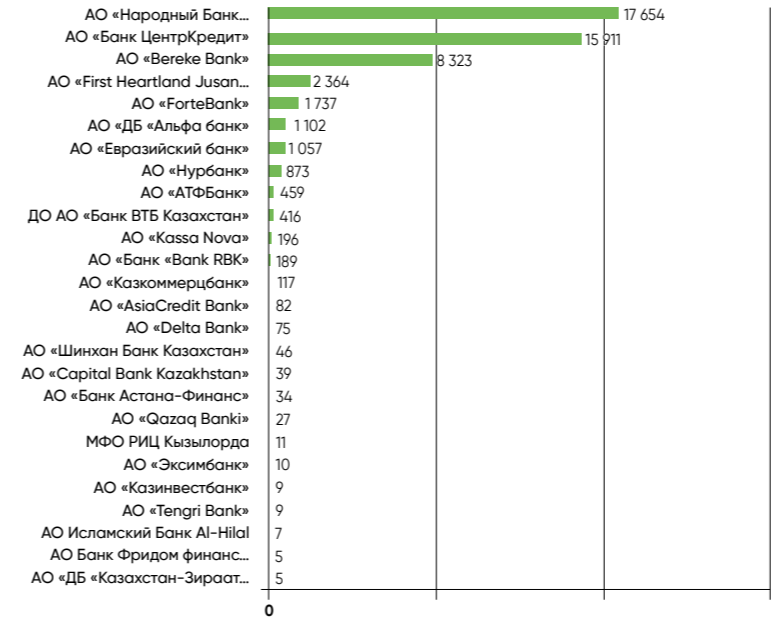
В отраслевом разрезе гарантируемых проектов по отраслям экономики ведущие позиции продолжают занимать проекты в сфере торговли (21 335 проектов на сумму кредитов 249 642 млн тенге) и обрабатывающей промышленности (6 700 проектов на сумму кредитов 312 572 млн тенге).

Количество кредитов по гарантируемым проектам в разрезе видов экономической деятельности на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по гарантируемым проектам в разрезе видов экономической деятельности на 01.01.2023 г., млн тенге**

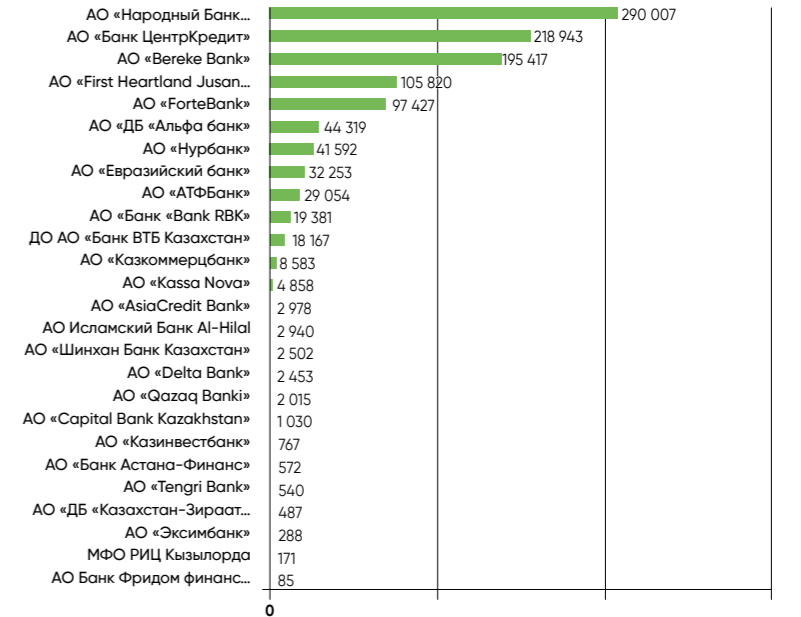

Вместе с тем за последние 6 лет наименьшая активность участников Программы по гарантированию наблюдается в сфере «Информация и связь».

Количество проектов по гарантированию в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по гарантируемым проектам в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

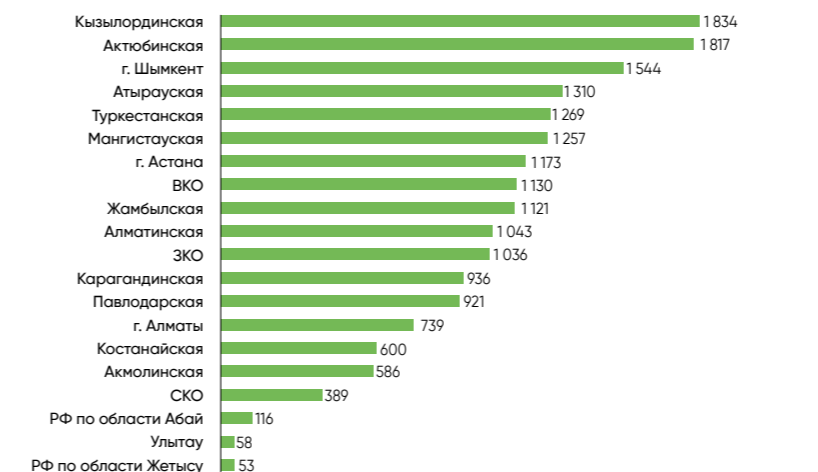

В разрезе финансовых институтов лидирующие позиции по гарантированию кредитов занимают АО «Народный банк Казахстана» (17 654 проекта на сумму кредитов 290 007 млн тенге), АО «Банк ЦентрКредит» (15 911 проектов на сумму кредитов 218 943 млн тенге) и АО «Bereke Bank» (8 323 проекта на сумму кредитов 195 417 млн тенге).

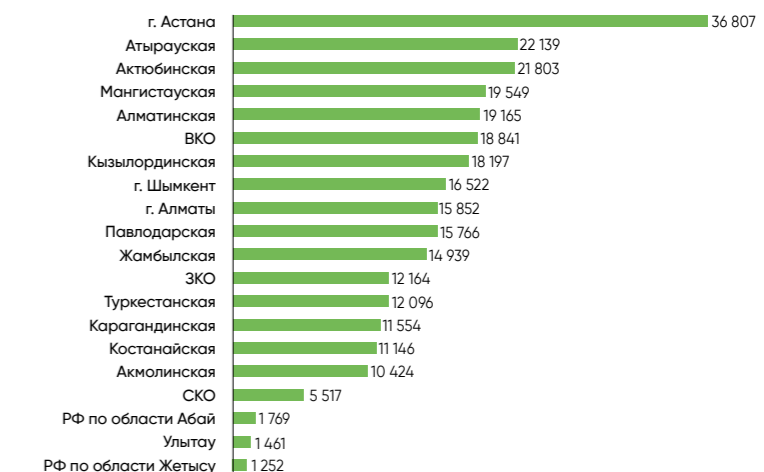
СТАТИСТИКА УЧАСТИЯ ЖЕНЩИН-ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

В рамках Государственной программы 18 932 проекта женщин-предпринимателей получили гарантии по кредитам на сумму 286 965 млн тенге, сумма гарантий составила 143 879 млн тенге.

Количество договоров гарантирования женщин-предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед.

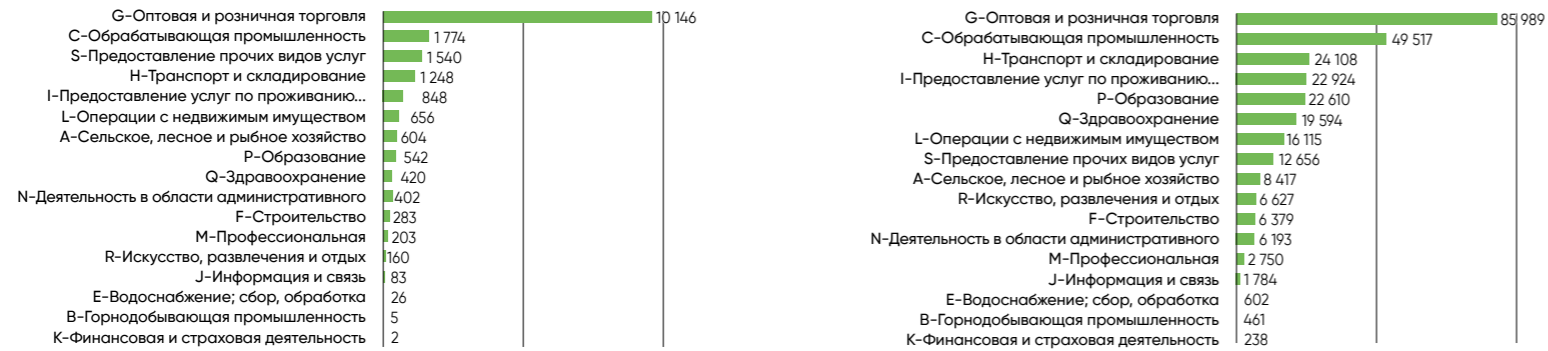

Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования женщин-предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге

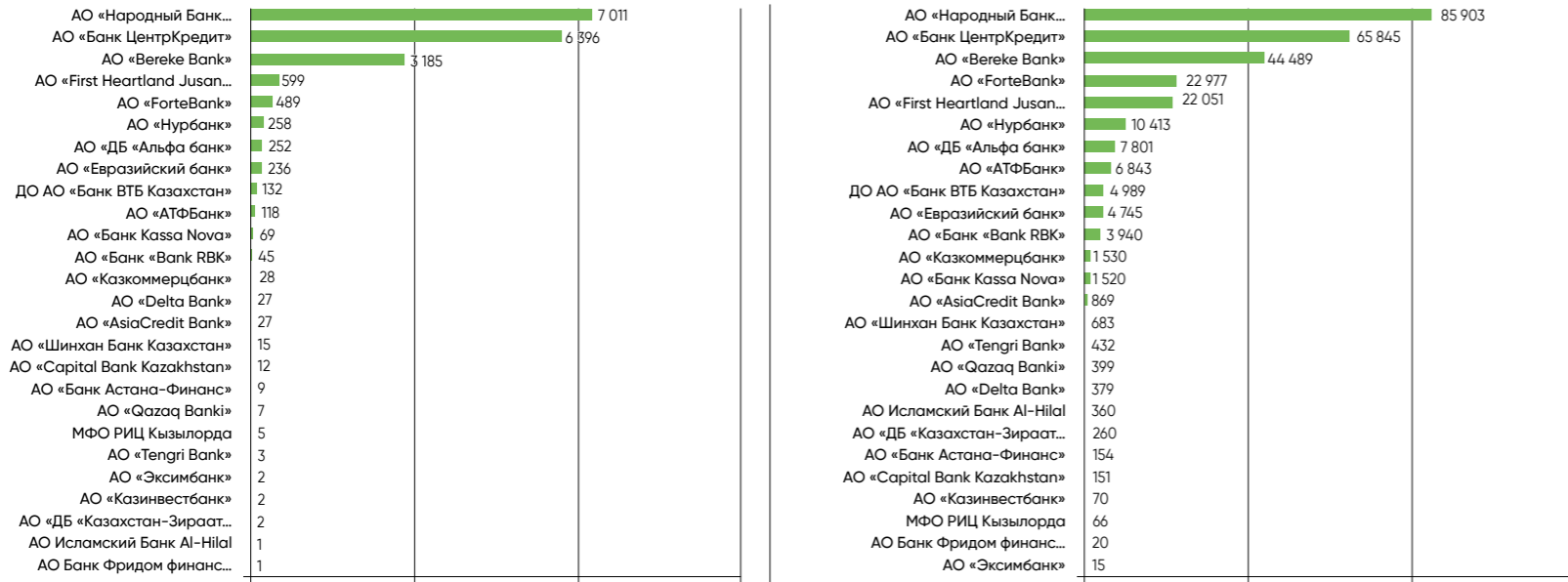
В региональном разрезе наибольшее количество гарантий подписано в Кызылординской, Актюбинской области и в городе Шымкенте. Наибольшая сумма кредитов по подписанным договорам гарантий женщин-предпринимателей зафиксирована в городе Астане, в Атырауской и Актюбинской областях.

Количество договоров гарантирования женщин-предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования женщин-предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге**

В отраслевом разрезе женщины в основном получили гарантии в сфере торговли, обрабатывающей промышленности, прочих видов услуг. По сумме кредитного портфеля по подписанным договорам гарантирования женщин преобладают проекты в сфере торговли, обрабатывающей промышленности, транспорта и складирования.

Количество договоров гарантирования женщин-предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования женщин-предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге**

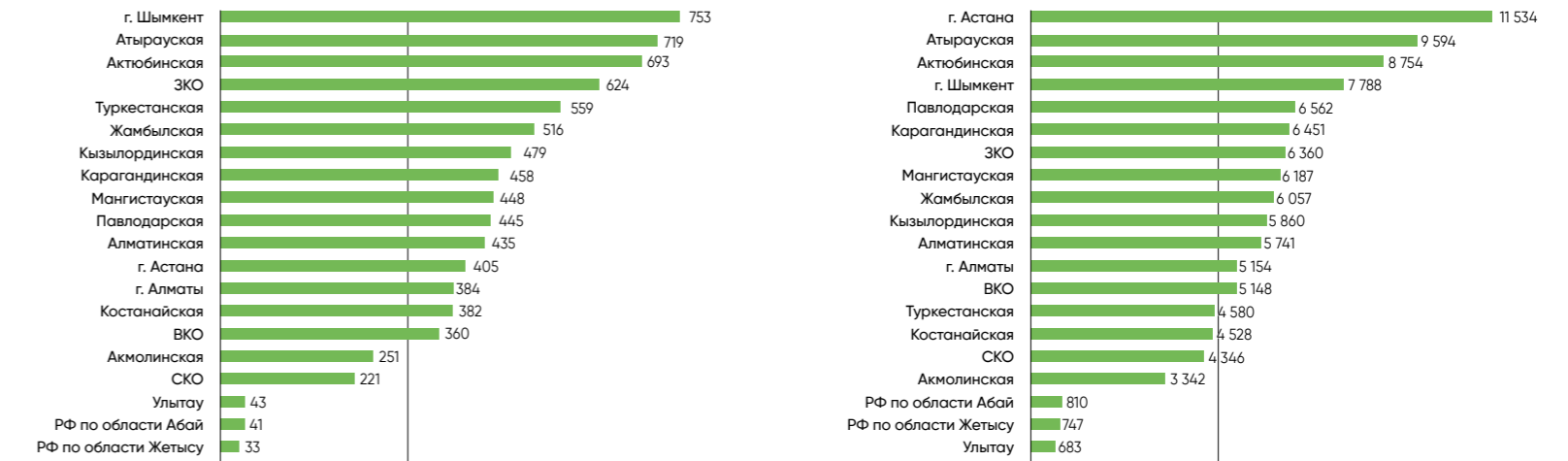

В разрезе финансовых институтов наиболее активные по количеству и сумме предоставленных гарантий женщинам – АО «Народный Банк Казахстана», АО «Банк Центр Кредит», АО «Bereke Bank».

СТАТИСТИКА УЧАСТИЯ МОЛОДЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ

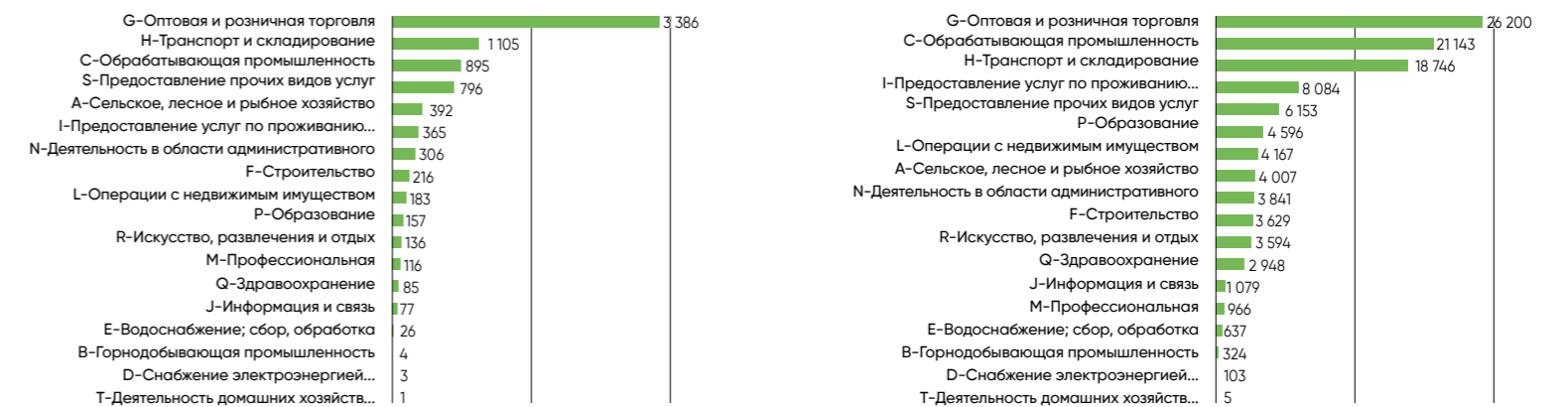
В рамках Государственной программы гарантии получили 8 249 проектов молодых предпринимателей в возрасте до 35 лет по кредитам на сумму 110 224 млн тенге, сумма гарантий составила 64 629 млн тенге. В региональном разрезе наибольшее количество договоров гарантий молодым предпринимателям подписано в городе Шымкенте, Атырауской, Актюбинской областях. Наибольшая сумма кредитов по подписанным договорам гарантий молодежи зафиксирована в городе Астане, Атырауской и Актюбинской областях.

Количество договоров гарантирования молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования молодых предпринимателей в региональном разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге**

Среди подписанных договоров гарантий молодым предпринимателям наибольшую долю занимают проекты в сфере торговли, транспорта и складирования, в отрасли обрабатывающей промышленности.

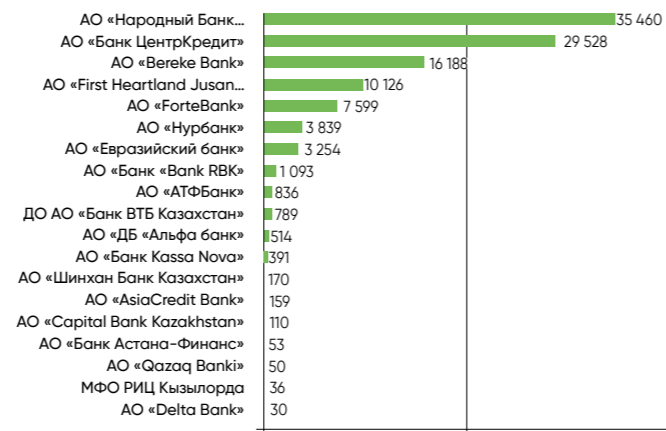
Количество договоров гарантирования молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., ед. **Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования молодых предпринимателей в отраслевом разрезе на 01.01.2023 г., млн тенге**

В разрезе финансовых институтов наибольшее количество договоров гарантирования молодым предпринимателям подписано АО «Народный Банк Казахстана», АО «Банк Центр Кредит» и АО «Bereke Bank». По сумме кредитного портфеля по подписанным договорам гарантий молодежи лидируют АО «Народный Банк Казахстана», АО «Банк Центр Кредит» и АО «Bereke Bank».

Количество договоров гарантирования молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., ед.

Сумма кредитов по подписанным договорам гарантирования молодых предпринимателей в разрезе финансовых институтов на 01.01.2023 г., млн тенге

2. КЛИЕНТСКИЙ СЕРВИС

Параллельно с программами финансовой поддержки в 2022 году Фонд продолжил работу по реализации программ обучения и информационно-консультационной поддержке предпринимателей.

2.1. Мониторинг услуг по сервисной поддержке ведения бизнеса и обучения топ-менеджмента МСП

Фондом продолжается работа по мониторингу компонента «Предоставление сервисной поддержки ведения действующей предпринимательской деятельности» в рамках программы «Национальный проект по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы».

В 2022 году за услугами сервисной поддержки обратились 23 044 СМСП, которые получили 27 732 услуги.

2.2. Создание условий для качественного развития отечественного предпринимательства

Интернет-ресурсы Фонда «Даму»

В 2022 году на корпоративном сайте Фонда был разработан функционал по автоподбору программ по геолокации пользователя сайта. Корпоративный портал содержит информацию о мерах государственной поддержки бизнеса, оказываемых Фондом «Даму», а также аналитическую информацию и актуальную отчетность по программам Фонда.

За 2022 год корпоративный сайт достиг следующих результатов: количество просмотров – 2 470 000, количество посетителей – 607 100, количество онлайн-консультаций – 8 310 ед.

С 2019 года работает продуктовый сайт online.damu.kz, предназначенный для получения поддержки услуг в онлайн-формате. После подачи заявки предприниматель самостоятельно может отслеживать ее статус на сайте в личном кабинете, а также получать sms-уведомления по мере продвижения заявки.

За 2022 год продуктовый сайт достиг следующих результатов: количество просмотров – 889 300, количество посетителей – 209 300, количество онлайн-консультаций – 15 162 ед.

Функционирует сайт выставки отечественных производителей [UltyyqOnim](http://UltyyqOnim.kz). Сайт содержит информацию об условиях проведения выставки, медиагалерею, а также возможность бронирования стенда онлайн.

Call-центр

Также свою работу продолжает Колл-центр Фонда – центр обработки обращений предпринимателей и физических лиц и информирования по различным каналам связи. В 2022 году сотрудниками Колл-центра Фонда было проконсультировано 38 272 клиента. С целью оказания консультаций было совершено 8 891 исходящий звонок, обработано 2 368 обратных звонков. По всплывающему окну на корпоративном сайте Фонда было принято 23 512 обращений, а также 6 844 офлайн-обращений.

Дистанционное обучение

В 2022 году Фондом запущено дистанционное обучение в виде видеоплатформы, содержащей в себе курсы обучения для действующих и начинающих предпринимателей с множеством различных выступлений успешных казахстанских и международных предпринимателей, разделенных на блоки по определенным тематикам. За отчетный год на платформе дистанционного обучения Фонда было зарегистрировано 2 827 человек.

2. Содействие развитию предпринимательства

Выставка казахстанских производителей «ULTTYQ ÓNIM»

С 2015 года Фондом «Даму» ежегодно проводится выставка казахстанских товаропроизводителей, получивших государственную поддержку «ULTTYQ ÓNIM» (далее – Выставка). Выставка является одним из каналов популяризации среди населения товаров казахстанских производителей и доведения до субъектов частного предпринимательства информации о мерах государственной поддержки, оказываемых АО «НУХ «Байтерек».

Ежегодно увеличивается как количество участников Выставки – с 80 компаний, получивших государственную поддержку, в 2015 году до 475 компаний, так и количество посетителей, составив в 2019 году более 13 000 человек. В 2021 году в связи с пандемией выставка не проводилась, в 2022 году количество посетителей составило порядка 20 000 человек.

В рамках Выставки проводятся бесплатные мастер-классы по развитию бизнеса и увеличению продаж, проводятся дегустации, конкурсы, показы мод. Для оказания консультаций по мерам государственной поддержки для потенциальных и действующих субъектов частного предпринимательства организовываются стенды институтов развития.

Участие в выставке для компаний бесплатное, расходы по организации и проведению выставки полностью осуществляется за счет организаторов.

МЕЖДУНАРОДНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

В 2022 году Фонд продолжил работу по расширению взаимодействия с международными финансовыми институтами и зарубежными организациями. В частности, – принято участие в 7 внутренних конференциях: Второй Региональный Саммит ЦУР – За пределами COVID – на пути к справедливому восстановлению Центральной Азии, конференция Astana Finance Days 2022 с различными панельными сессиями (Возможности и вызовы исламского банкинга для региона СНГ, Национальный ESG клуб как площадка бизнес трансформации, Укрепление сектора МСБ в Казахстане за счет активного включения женщин в экономику страны), X Конгресс финансистов Казахстана – ESG финансирование, Содействие зеленому финансированию сегмента МСБ, круглый стол, организованный UNDP по вопросам доступа малого и среднего бизнеса к зеленым финансам;

– проведена работа по взаимодействию с международными рейтинговыми агентствами Moody's и Standard & Poor's. Агентство Moody's International подтвердило долгосрочные кредитные рейтинги по обязательствам в иностранной и национальной валюте на уровне Baa3 (стабильный). При этом в сентябре 2022 года международное рейтинговое агентство S&P Global Ratings пересмотрело прогноз по рейтингу Фонда со «стабильного» на «негативный» ввиду пересмотра прогноза по рейтингам Республики Казахстан со «стабильного» на «негативный», подтвердив долгосрочные и краткосрочные кредитные рейтинги Фонда по обязательствам в иностранной и национальной валюте на уровне «BBB-/A-3». Негативный прогноз по рейтингам Фонда отражает аналогичный прогноз по суверенным рейтингам;

– Фонд принял участие в 4 официальных значимых мероприятиях, таких как: Международная промышленная выставка ИННОПРОМ в г. Екатеринбург; Региональный форум «Зеленая экономика – 2022» в г. Бишкек, «Обмен передовым опытом по механизмам поддержки и оценки МСП» KOSGEB в городе Анкара онлайн-формат; Форум межрегионального сотрудничества между Республикой Казахстан и Российской Федерацией по сессии «Развитие и поддержка молодежных бизнес-проектов» в городе Оренбург.

– организовано 2 онлайн-тренинга для представителей женского предпринимательства малого и среднего бизнеса страны в рамках Программы «Женщины в бизнесе», реализованной при поддержке АО «Банк ЦентрКредит», МФО «КМФ (КМФ)», МФО «Арнур Кредит» и Европейского банка реконструкции и развития (ЕБРР), а также Франкфуртской школы бизнеса.

5.

НОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ ПОДДЕРЖКИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ПРОЕКТ ПО РАЗВИТИЮ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА 2021–2025 ГОДЫ

Национальный проект по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы, утвержденный Постановлением Правительства Республики Казахстан от 12 октября 2021 года № 728, направлен на стимулирование ММСП для поддержания действующих и создания новых постоянных рабочих мест, увеличения уровня производства отечественных предприятий и обеспечения большей доступности финансирования. Программа предусматривает несколько направлений поддержки:

Направление: «Поддержка микро- и малого предпринимательства» предусматривает оказание предпринимателям мер финансовой поддержки в виде портфельного субсидирования части ставки вознаграждения/наценки на товар, составляющего доход исламского банка, и частичного гарантирования по кредитам/микрокредитам, выданным банками второго уровня, исламскими банками и микрофинансовыми организациями. Осуществляются без отраслевых ограничений, за исключением сферы торговли (допускается торговля продуктами питания).

Максимальный лимит на одного заемщика составляет 20 млн. тенге.

Субсидирование осуществляется по кредитам/лизингу/финансированию с номинальной ставкой вознаграждения, не превышающей базовую ставку НБРК и увеличенную на 7 %, из которых 6 % оплачивается предпринимателем, разница субсидируется государством.

Срок портфельного субсидирования на инвестиционные цели составляет 3 года, на пополнение оборотных средств – 2 года без права пролонгации срока субсидирования.

По инструменту гарантирования размер портфельной частичной гарантии составляет 85 % от суммы кредита/микрокредита, а срок гарантии не более срока кредита/микрокредита.

Направление: «Поддержка предпринимателей/ субъектов индустриально-инновационной деятельности». Рассматриваются проекты в приоритетных отраслях экономики.

Участниками направления являются предприниматели/субъекты индустриально-инновационной деятельности, реализующие и (или) планирующие реализовать собственные и эффективные проекты в приоритетных секторах экономики по перечню согласно приложению к Правилам субсидирования, без учета места регистрации предпринимателя. При этом без отраслевых ограничений, но с учетом места реализации и места регистрации предпринимателя рассматриваются проекты, реализуемые в населенных пунктах, в том числе в моно- и малых городах, сельских населенных пунктах, кроме городов республиканского значения/областных центров. Вместе с тем, проекты субъектов социального предпринимательства осуществляются без отраслевых ограничений, учета места регистрации и реализации проекта.

Сумма кредита/лизинга/финансирования, по которому осуществляется субсидирование части ставки вознаграждения/наценки на товар/части арендного платежа, – до 3 млрд тенге для одного предпринимателя в соответствии с перечнем приоритетных секторов экономики.

Порог субсидируемой части ставки вознаграждения/наценки на товар/арендного платежа: базовая ставка Национального Банка РК + 5 %, из которых 6 % оплачивается предпринимателем, разница субсидируется государством.

Срок субсидирования по инвестициям – до 5 лет, на пополнение оборотных средств – до 3 лет.

По инструменту гарантирования сумма кредита/лизинга по проектам не может превышать 360 млн тенге. Для предпринимателей, реализующих проекты в моно-, малых городах и сельских населенных пунктах в рамках приоритетных секторов экономики сумма кредита/лизинга не может превышать 1 млрд тенге.

По гарантированию сумма кредита в рамках проекта составляет не более 1 млрд тенге для действующих предпринимателей и не более 360 млн тенге для начинающих предпринимателей.

Размер гарантии не может превышать:

- 85 % от суммы кредита до 360 млн тенге;
- 70 % от суммы кредита до 600 млн тенге;
- 50 % от суммы кредита до 1 млрд тенге.

Срок предоставляемой гарантии – не более срока кредита.

Направление «Региональное финансирование субъектов малого частного и среднего частного предпринимательства» (включено в 2022 году) для финансирования субъектов малого и среднего предпринимательства осуществляется в социально уязвимых регионах или в период ввода чрезвычайного положения/чрезвычайной ситуации, или иных случаях по письменному согласованию местным исполнительным органом с уполномоченным органом по предпринимательству.

Сумма субсидируемого кредита не может превышать 500 млн тенге для одного субъекта малого и среднего предпринимательства. Максимальный лимит финансирования для МФО на одного субъекта малого и среднего предпринимательства не более 8 000 (восемь тысяч) МРП.

Субсидирование осуществляется по кредитам/микрокредитам с номинальной ставкой вознаграждения не более 8,5 %, из которых разница оплачивается субъектом малого и среднего предпринимательства согласно письменному соглашению между финансовым агентством и местным исполнительным органом. При этом ставка вознаграждения, оплачиваемая СМСП, должна быть не менее 1 % годовых.

Срок субсидирования составляет 5 (пять) лет, на пополнение оборотных средств, составляет 3 (три) года без права пролонгации срока субсидирования.

За 2022 год в рамках Национального проекта Фондом поддержано:

– по инструменту субсидирования 5 756 проектов субъектов ММСП на сумму кредитного портфеля 599,5 млрд тенге, сумма выплаченных субсидий составила 116,4 млрд тенге. Отдельно, в рамках портфельного субсидирования поддержано 18 552 проектов на сумму кредитов 132,6 млрд тенге, выплачено 11,1 млрд тенге;

– по инструменту гарантирования – 2 952 проекта на сумму кредитного портфеля 225,1 млрд тенге, сумма гарантии составила 88,2 млрд тенге. Отдельно, в рамках портфельного гарантирования поддержано 17 658 проектов на сумму кредитного портфеля 129,6 млрд тенге, сумма гарантии составила 108,9 млрд тенге.

Дополнительно в 2022 году с целью формирования альтернативного канала финансирования СМСП за счет средств частных и институциональных инвесторов на площадках KASE/МФЦА в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021–2025 г. включен инструмент гарантирования по выпускаемым облигациям субъектов СМСП. Основная идея нового продукта заключается в развитии эффективных методов финансирования субъектов частного предпринимательства за счет средств частных и институциональных инвесторов, развитие инструментов фондового рынка Казахстана посредством внедрения механизма предоставления гарантий в качестве инструмента государственной поддержки предпринимателей по выпущенным корпоративным облигациям на площадках KASE и МФЦА как альтернативного канала финансирования экономики.

ЭКОНОМИКА ПРОСТЫХ ВЕЩЕЙ

Постановлением Правительства РК от 11.12.2018 г. № 820 утвержден механизм кредитования приоритетных проектов в рамках обеспечения долгосрочной тенговой ликвидности для решения задачи доступного кредитования (далее – Механизм).

В рамках Механизма осуществляется поддержка субъектов частного предпринимательства посредством субсидирования ставки вознаграждения и частичного гарантирования. С конца 2021 года Механизм включен в Национальный проект по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы.

Целевое назначение предоставленных средств – кредитование предпринимателей, осуществляющих деятельность в обрабатывающей промышленности и услугах и по переработке в агропромышленном комплексе, на цели инвестирования и пополнения оборотных средств. Допускается пополнение оборотных средств на возобновляемой основе.

Субсидирование проектов осуществляется по кредитам/лизинговым сделкам с номинальной ставкой вознаграждения: базовая ставка НБ РК + 4,5 %, из которых 7 % оплачивается субъектом частного предпринимательства, разница субсидируется государством.

Максимальная сумма по кредиту/лизингу не ограничена.

Срок субсидирования: на инвестиции – до 5 лет, на пополнение оборотных средств – до 3 лет.

По инструменту гарантирования размер гарантии в рамках одного проекта заемщика не может превышать 50 % от суммы кредита до 1 млрд тенге включительно.

Гарантированию подлежат кредиты с номинальной ставкой вознаграждения – базовая ставка НБРК+4,5 % годовых. Срок предоставляемой гарантии – не более срока кредита.

За 2022 год в рамках Механизма Фондом поддержано:

– по инструменту субсидирования поддержано 177 проектов на сумму кредитного портфеля 260,5 млрд тенге, сумма выплаченных субсидий составила 54,1 млрд тенге;

– по инструменту гарантирования поддержано 40 проектов на сумму кредитного портфеля 11,1 млрд тенге, сумма гарантии составила 4,9 млрд тенге.

В 2022 году по инструментам субсидирования и гарантирования все изменения были направлены на стимулирование ММСП для поддержания действующих и создания новых постоянных рабочих мест, увеличение уровня производства отечественных предприятий и обеспечение большей доступности финансирования. В частности,

- в рамках Национального проекта по развитию предпринимательства на 2021–2025 годы:
 1. Предусмотрено рефинансирование кредитов по проектам, выданным в рамках других государственных программ и программ, реализуемых Фондом, со сроком более 2 лет.
 2. По инструменту субсидирования увеличена максимальная сумма кредита для предпринимателей в моно-, малых городах и сельских населенных пунктах в рамках приоритетных секторов экономики не более 3 млрд тенге.
 3. По инструменту гарантирования увеличена максимальная сумма кредита для предпринимателей в моно-, малых городах и сельских населенных пунктах в рамках приоритетных секторов экономики не более 1 млрд тенге.
 4. Предусмотрены ограничения по месту реализации и регистрации:
 - проекты в приоритетных секторах экономики рассматриваются без учета места регистрации предпринимателя;
 - проекты, реализуемые в населенных пунктах, в том числе в моно- и малых городах, сельских населенных пунктах осуществляются без отраслевых ограничений с учетом места реализации и места регистрации предпринимателя.
 5. По инструменту субсидирования установлена номинальная ставка вознаграждения по проектам в городе Шымкенте, Туркестанской, Мангистауской, Атырауской, Актюбинской, Западно-Казахстанской, Кызылординской, Жамбылской областях, в том числе в областных центрах указанных регионов, – базовая ставка + 5 %, из которых 5 % оплачивается предпринимателем, а разница субсидируется государством.
 6. По инструменту гарантирования сумма кредита по проектам в городе Шымкенте, Туркестанской, Мангистауской,

Атырауской, Актюбинской, Западно-Казахстанской, Кызылординской, Жамбылской областях, в том числе в областных центрах указанных регионов не может превышать 360 млн тенге, размер гарантии не может быть выше 85% от суммы кредита.

- в рамках Механизма:
 1. По инструментам субсидирования и гарантирования установлена номинальная ставка вознаграждения – базовая ставка НБРК + 4,5 % годовых, из которых 7 % будет оплачиваться СЧП, а разница субсидируется государством.
 2. По инструментам субсидирования и гарантирования предусмотрено рефинансирование кредитов из санкционных банков второго уровня.
 3. Сокращен до 5 лет срок субсидирования кредитов, направленных на инвестиции.

ПРОГРАММА ФИНАНСИРОВАНИЯ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО И СРЕДНЕГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА НА ПРИНЦИПАХ ИСЛАМСКОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ

Одним из стратегических направлений деятельности Фонда «Даму» является реализация инструментов финансирования в соответствии с принципами и нормами исламского финансирования.

В рамках исполнения данной стратегической задачи в 2020 году Фонд «Даму» запустил за счет собственных средств программу по исламскому финансированию.

Средства по программе направляются на развитие исламского финансирования, предоставление МСП дополнительных возможностей финансирования и обеспечение доступа к новым банковским продуктам.

Финансовую поддержку получают МСП, осуществляющие деятельность и реализующие проекты в соответствии с Шариатом и соответствующие требованиям программы Фонда. Средства до МСП доводятся через исламские банки второго уровня и лизинговые компании.

Шариат запрещает предоставлять заем под ссудный процент или любое вознаграждение от заемщика. Шариат запрещает расточительство. Деньги при исламском финансировании могут использоваться только как мера стоимости товара, но не как сам товар. Шариат разрешает продажу какого-либо товара или актива с рассрочкой платежа и добавлением наценки на товар. При исламском финансировании деньги используются для купли-продажи реальных активов. В практике партнеров Фонда «Даму» основном используются два инструмента финансирования: кредит (мурабаха) и иджара. При финансировании при мурабахе заемщик получает в конечном итоге наличное финансирование, а иджара – аналог традиционного лизинга. Другое отличие исламских кредитных организаций от обычных – запрещено пользоваться бедственным положением должника для получения дополнительных благ. Коран советует дать отсрочку, пока положение человека, взявшего займы, не улучшится, поощряет прощение долгов. Поэтому организации не накладывают на клиента санкции, штрафы, пени, взыскания. Тех, кто просрочил выплату по рассрочке или ипотечному кредитованию, не будут беспокоить коллекторы и суды. Единственное, обяжут клиента сделать пожертвование на благотворительность, если он просрочит кредит. Именно такое мягкое отношение и привлекает людей, стимулируя их брать займы у исламских кредитных организаций. Условия финансирования МСП по программе:

- 1) срок финансирования:
 - на инвестиционные цели – до 84 месяцев в исламских банках, до 60 месяцев в исламских лизинговых компаниях;
 - на пополнение оборотных средств – до 36 месяцев в исламских банках, до 24 месяцев в исламских лизинговых компаниях;
- 2) максимальная сумма финансирования устанавливается банком/лизинговой компанией;
- 3) ставка прибыли:
 - не более 16,5 % годовых в исламских банках;
 - не более 17,5 % годовых в исламских лизинговых компаниях.

В 2021 году Фондом размещены средства исламским финансовым компаниям в размере 3,7 млрд тенге. В течение года ими профинансировано 50 субъектов МСП на общую сумму 9,2 млрд тенге. Всего с начала реализации программы профинансировано 72 субъекта ММСП на общую сумму 20,6 млрд тенге.

ПРОГРАММЫ ОБУСЛОВЛЕННОГО РАЗМЕЩЕНИЯ СРЕДСТВ

В марте 2021 года запущена новая программа обусловленного размещения средств в БВУ/МФО для последующего финансирования СМСП в рамках проекта ПРООН-ГЭФ «Снижение рисков инвестирования в возобновляемые источники энергии (ВИЭ)». Программа реализована из средств, привлеченных в 2020 году посредством выпуска «зеленых» облигаций Фонда «Даму» при участии ПРООН. В рамках программы предусмотрена финансовая поддержка новых и/или существующих «зеленых» проектов МСП, включая такие, как: возобновляемые источники энергии, эффективность использования электроэнергии, предотвращение загрязнения и контроль, экологически устойчивое управление живыми природными ресурсами и землепользованием, сохранение земного и водного биоразнообразия, экологически чистый транспорт, устойчивое управление водными ресурсами и сточными водами, адаптация к изменению климата, экологически эффективные и/или адаптированные продукты безотходной экономики, производственные технологии и процессы, «зеленые» здания, отвечающие региональным, национальным или международно признанным стандартам или сертификациям.

Кроме этого, в 2021 году Фонд осуществил привлечение средств посредством выпуска социальных облигаций объемом 1 млрд тенге. Привлеченные средства ориентированы на реализацию социальных задач: финансирование микро-, малого и среднего частного предпринимательства через БВУ/МФО и/или РК в условиях пандемии COVID-19 с возможностью сохранения и/или создания рабочих мест, осуществляющих деятельность по перечню видов деятельности согласно Приложению 1 к Постановлению Правительства Республики Казахстан от 20 апреля 2020 года № 224. Средства софинансированы с собственными средствами Фонда в соотношении 1:1. Общий пул средств в размере 3 млрд тенге размещены в конце 2021 года в АО «Bank RBK».

Вместе с тем в течение года Фонд переориентировал некоторые продукты обусловленного размещения средств:

– в рамках программ из средств Национального Фонда Республики Казахстан (НФ 1, 2, 3 транши) увеличен максимальный лимит финансирования на одного СМСП с 1 850 млн тенге до 3 600 млн тенге, увеличен лимит финансирования для начинающих СМСП с 20 млн тенге до 60 млн тенге, расширен перечень отраслей пищевой промышленности, по которым предусмотрено финансирование без ограничения по сумме (внесены на основании изменений постановления Правительства от 21.09.2021 года);

– в рамках продукта Фонда «Исламское финансирование» теперь возможно принятие в залог имущественных прав (требований) к лизинговому портфелю;

– программа факторинга, в которой теперь предусмотрено участие лизинговых компаний в лице Партнеров, увеличен срок кредита для СМСП до 5 лет, пересмотрена в сторону снижения ставка кредита для предпринимателей;

– по продукту Фонда «Даму-Лизинг» (далее – Программа для ЛК) расширен перечень целей кредита и предметов лизинга

– в перечень включены здания, сооружения, машины, земельные участки и дополнены виды транспортных средств: ж/д и авиатранспорт. Кроме того, установлена минимальная сумма транша и запрет на приобретение автомобилей «люкс» класса. Внедрена вариативная модель ценообразования в рамках Программы для ЛК. Актуализирована рейтинговая модель Фонда по оценке кредитоспособности ЛК, пересмотрены качественные и количественные показатели рейтинговой модели с целью приведения ее в соответствие с рыночными условиями;

– по продукту «Даму-Микро» (далее – Программа для МФО) установлена минимальная сумма транша и запрет на приобретение автомобилей «люкс» класса с целью соблюдения требований предпринимательского кодекса. Внедрена вариативная модель ценообразования в рамках Программы для МФО. Актуализирована рейтинговая модель по оценке кредитоспособности МФО, пересмотрены качественные и количественные показатели рейтинговой модели Фонда с целью приведения их в соответствие с рыночными условиями.

В 2022 году возобновлено финансирование факторинговых сделок СМСП.

В программе регионального финансирования СМСП (Точечные региональные программы) включен инструмент факторинга, теперь на льготных условиях можно финансировать факторинговые сделки: срок займа не более 36 месяцев, при кредитовании через МФО по факторингу сумма займа увеличена до 20 000 МРП (в исключительных случаях по решению уполномоченного

органа Фонда «Даму»), партнерами по факторингу также могут быть лизинговые компании. В конце 2022 года размещены в рамках программы средства в размере 1 млрд тенге в АО «Банк ЦентрКредит».

Также внесены изменения в отдельную программу «Даму-Факторинг», предусматривающие участие микрофинансовых организаций, увеличена максимальная сумма займа для СМСП до 500 млн тенге через БВУ/ЛК, до 20 000 МРП через МФО, пересмотрены ставки вознаграждения по займам СМСП через МФО/ЛК с регрессом – ставка размещения на Партнера, увеличенная не более 12 % годовых, без регресса – ставка размещения на Партнера, увеличенная не более 13 % годовых. В конце 2022 года по данной программе размещены средства в размере 1 млрд тенге в ТОО «МФО «КМФ (КМФ)».

В 2021 году Фонд осуществил привлечение средств посредством выпуска социальных облигаций объемом 1 млрд тенге. Привлеченные средства ориентированы на реализацию социальных задач: финансирование микро-, малого и среднего частного предпринимательства через БВУ/МФО и/или РК в условиях пандемии COVID-19 с возможностью сохранения и/или создания рабочих мест, осуществляющих деятельность по перечню видов деятельности согласно Приложению 1 к Постановлению Правительства Республики Казахстан от 20 апреля 2020 года № 224. Средства софинансированы с собственными средствами Фонда в соотношении 1:1. Общий пул средств в размере 3 млрд тенге был размещен в конце 2021 года в АО «Bank RBK». В течение 2022 года за счет данных средств было поддержано 8 СМСП (31 займ) на общую сумму 3,1 млрд тенге.

Кроме этого, в течение года Фонд переориентировал некоторые продукты обусловленного размещения средств:

– по Программе «Даму-Лизинг»: установлена минимальная сумма кредита на Партнера;

– по Программе «Даму-Микро»: установлена минимальная сумма кредита на Партнера, дополнен запрет на приобретение легковых автомобилей рыночной стоимостью свыше 3500 МРП.

В 2022 году Фонд продолжил реализацию продукта «Региональное финансирование субъектов малого и среднего частного предпринимательства» (далее – Программа). В рамках Программы финансируются СМСП определенной области/города. Суть Программы заключается в совместном выделении Акиматами (далее – МИО) и Фондом средств на финансирование предпринимателей.

В 2022 году в рамках Программы на условиях софинансирования привлечены средства от МИО гг. Алматы, Астаны, Шымкента, Актюбинской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской областей в размере 4,366 млрд тенге.

РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ФОНДЕ

В 2022 году IT-подразделением Фонда активно проводилась работа по цифровизации основных бизнес-процессов Фонда. Осуществлен запуск цифрового сервиса по приему-передаче данных с БВУ по заявкам в рамках поддержки микро- и малого предпринимательства инструментов портфельного субсидирования и гарантирования Национального проекта, что позволило сократить срок выпуска гарантийного обязательства. Передача в БВУ оцифрованного файла гарантийного обязательства также осуществляется через web-сервис.

Кроме того, в 2022 году осуществлена интеграция информационной системы Фонда с сервисом «Kompra», благодаря чему цифровизирован процесс проверки на благонадежность контрагентов по заявкам гарантирования.

Вместе с тем в 2022 году продолжилась работа по автоматизации и цифровизации бизнес-процессов Фонда. По итогам 2022 года уровень автоматизации составил 100 %, были реализованы следующие ключевые проекты:

- 1) внедрено Корпоративное хранилище данных (DHW);
- 2) внедрено Приложение «DAMU Check-up online»;
- 3) фонд запустил процесс цифрового обмена данными по 1 направлению ДКБ–2025 (ныне Нацпроект) с БВУ;
- 4) внедрена рейтинговая модель в ИС BPM online sales;
- 5) реализовано электронное подписание договоров гарантии с ЮЛ/ФЛ, соглашений о расторжении договоров гарантии.

ГЛОССАРИЙ

1. Предприниматель – субъект малого и (или) среднего предпринимательства, осуществляющий свою деятельность в соответствии с Предпринимательским кодексом Республики Казахстан
2. МСБ – малый и средний бизнес
3. МСП – малое и среднее предпринимательство
4. СМСП – субъекты малого и среднего предпринимательства
5. ММСП – микро-, малое и среднее предпринимательство
6. БВУ – банк второго уровня
7. МИО – местные исполнительные органы
8. НБ РК – Национальный банк Республики Казахстан
9. КПН – корпоративный подоходный налог
10. ВДС – валовая добавленная стоимость
11. ВРП – валовый региональный продукт
12. ВВП – валовой внутренний продукт
13. МФО – микрофинансовые организации
14. ЛК – лизинговые компании
15. ЦОП – Центр обслуживания
16. ГП – государственная программа
17. ДКБ – Дорожная карта бизнеса
18. Договор субсидирования – трехстороннее письменное соглашение, заключаемое между финансовым агентством, банком/лизинговой компанией и предпринимателем, по условиям которого финансовое агентство частично субсидирует ставку вознаграждения по кредиту/лизингу предпринимателя, выданному банком/лизинговой компанией по форме, утверждаемой уполномоченным органом по предпринимательству
19. Гарантирование – форма государственной поддержки предпринимателей, используемая в виде предоставления частичной гарантии в качестве обеспечения исполнения обязательств по кредиту предпринимателя, на условиях Программы и в соответствии с договором гарантии
20. Программа обусловленного размещения средств (ПОР) – один из инструментов реализации государственной политики по финансовой поддержке субъектов малого и среднего предпринимательства в Республике Казахстан. Она реализуется путем предоставления Фондом банкам второго уровня финансовых ресурсов (фондирования) на определенных (целевых и ограничительных) условиях для последующего кредитования субъектов МСП. При этом одним из основных принципов работы с банками-партнерами является политика невмешательства в их внутренние процедуры и кредитный процесс со стороны Фонда, а также их полная ответственность за риски принятых решений.